

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11 i 119/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine, za 2013. i 2014. godinu, u tekstu koji je dostavio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktom, klase: 004-01/15-02/01, urbroja: 50450-02/01-15-86, od 17. kolovoza 2015. godine.

2. Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da o ovom Zaključku izvršiti nadležna tijela, nositelji provedbe mjera iz Nacionalnog programa iz točke 1. ovoga Zaključka.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

O B R A Z L O Ž E N J E

Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava predstavlja strateški dokument Vlade Republike Hrvatske, donošenje kojeg proizlazi iz obveza koje je Republike Hrvatska preuzela slijedom preporuka Bečke deklaracije (1993.) Ujedinjenih naroda o izradi nacionalnih planova djelovanja u zaštiti ljudskih prava. Njime se kroz utvrđena prioritetna područja predlažu provedbene mjere na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini u cilju zaštite, promicanja i unaprjeđenja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, kao i u svrhu podizanja javne svijesti o važnosti poznavanja i ostvarivanja ljudskih prava. Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine dana 25. travnja 2013. godine usvojila je Vlada Republike Hrvatske.

Nacionalni program čini šest poglavlja i 30 prioritetnih područja s razrađenim ciljevima, mjerama i aktivnostima i to: ravnopravnost spolova, suzbijanje rasne i druge diskriminacije, prava nacionalnih manjina, nestale osobe u Republici Hrvatskoj, prava aktivnih sudionika i stradalnika Domovinskog rata, pravo na besplatnu pravnu pomoć, sloboda medija, pravo na pristup informacijama, pravo na zaštitu osobnih podataka, vjerska prava i slobode, zaštita prava i dostojanstva radnika, posebna zaštita obitelji, zaštita prava djece, zaštita prava mladih, zaštita prava osoba s invaliditetom, zaštita prava osoba s mentalnim oštećenjem, zaštita prava osoba starije životne dobi, zaštita prava beskućnika, zaštita prava ovisnika o drogama, zaštita prava HIV pozitivnih osoba, zaštita prava osoba kojima je oduzeta sloboda, zaštita žrtava/svjedoka, zaštita prava tražitelja azila, azilanata i osoba pod supsidijarnom zaštitom, zaštita prava spolnih i rodnih manjina, pravo na zdrav život i okoliš, suzbijanje korupcije, suzbijanje trgovanja ljudima, sigurnost i ljudska prava, obrazovanje za ljudska prava i ljudska prava u obrazovnom sustavu i poticanje razvoja civilnoga društva i poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kao koordinator praćenja provedbe Nacionalnog programa, izradio je Izvješće za 2013. i 2014. godinu o provedbi mjera Nacionalnog programa, sukladno dostavljenim očitovanjima nadležnih tijela. Iz Izvješća je vidljivo da je u svim područjima djelovanja većinom provedeno ili se kontinuirano provode aktivnosti koje pridonose unaprjeđenju sustava ljudskih prava u Republici Hrvatskoj.

S rokom izvršenja u 2013.i 2014. godini i/ili kontinuirano, ukupno je provedeno 188 mjera, djelomično je provedeno 6, a nije provedeno 19 (iz objektivnih razloga, nedostatka administrativnih kapaciteta te smanjenih proračunskih mogućnosti.)

Postignuti su značajni pomaci u provedbi mjera u područjima:

- a)Pravosuđe i ljudska prava u pogledu daljnje racionalizacije sustava-smanjenju broja pravosudnih tijela, u cilju smanjenja broja sudskih predmeta donesen je novi Zakon o sudovima (NN28/13) kojim su uvedene novine (zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadograđene odredbe za ovlasti i dužnosti predsjednika suda, proširen broj i vrsta predmeta koje sudski savjetnici samostalno provode i dr.);
- b)Pravo na besplatnu pravnu pomoć – donesen je novi Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13), kojim su unesene značajne izmjene u sustav te je pojednostavljen postupak ostvarivanja primarne pravne pomoći;
- c)Pravo na pristup informacijama, donesen je Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13), kojim je uvedena nova institucija Povjerenika za informiranje kao neovisno državno

tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama koji štiti, prati i promiče Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pristup informacijama

d) Zaštita prava i dostojanstva radnika- donesen je novi Zakon o minimalnoj plaći (NN 39/13) –kojim se na kvalitetniji način utvrdio postupak utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo učinkovitije ostvarenje gospodarskih i socijalnih interesa radnika koji imaju najniža primanja i spriječio rizik siromaštva zaposlenih.

Nadalje, potrebno je pojačati napore u provedbi mjera u područjima vezanu uz jačanje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti (primjena čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina); rješavanju problema stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava; potrebno je dalje raditi na jačanju suradnje s državama u regiji u svrhu procesuiranja svih ratnih zločina te pitanja nestalih osoba u Republici Hrvatskoj; na osiguranju vlasničkih prava/povrata oduzete imovine vjerskim zajednicama (i drugim podnositeljima zahtjeva) u vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine; jačanju administrativnih kapaciteta u institucijama koje prate provedbu zakonskih odredbi (Povjerenik za informiranje, inspektori u području zaštite okoliša, upravni inspektori...).

Prema primljenim podacima državnih tijela, u svrhu provedbe mjera iz Nacionalnog programa u 2013. godini utrošeno je ukupno iz Državnog proračuna Republike Hrvatske 995.996.772,01 kuna. U 2014. godini iz Državnog proračuna utrošeno je 1.094.304.256,19 kuna.

- *Prijedlog* -

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA
I PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

**Izvješće o provedbi Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za
razdoblje od 2013. do 2016. godine,
za 2013. i 2014. godinu**

Sažetak

Zagreb, kolovoz 2015.

<u>Sadržaj:</u>	<u>Str.</u>
Uvod	3
Tijela javne uprave u sustavu zaštite i promicanja ljudskih prava	4
Pravosuđe i ljudska prava	4
Ravnopravnost spolova	5
Suzbijanje rasne i druge diskriminacije	5
Prava nacionalnih manjina	6
Nestale osobe u Republici Hrvatskoj	7
Prava aktivnih sudionika i stradalnika Domovinskog rata	8
Pravo na besplatnu pravnu pomoć	8
Sloboda medija	9
Pravo na pristup informacijama	9
Pravo na zaštitu osobnih podataka	9
Vjerska prava i slobode	10
Zaštita prava i dostojanstva radnika	10
Posebna zaštita obitelji	11
Zaštita prava djece	11
Zaštita prava mladih	13
Zaštita prava osoba s invaliditetom	13
Zaštita prava osoba s mentalnim oštećenjem	14
Prava osoba starije životne dobi	15
Zaštita prava beskućnika	15
Zaštita prava ovisnika o drogama	16
Zaštita prava HIV pozitivnih osoba	16
Zaštita prava osoba kojima je oduzeta sloboda	17
Zaštita žrtava/svjedoka	18
Zaštita prava tražitelja azila, azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom	18
Zaštita prava spolnih i rodni manjina	19
Pravo na zdrav život i okoliš	20
Suzbijanje korupcije	21
Suzbijanje trgovanja ljudima	21
Sigurnost i ljudska prava	22
Obrazovanje za ljudska prava i ljudska prava u obrazovnom sustavu	23
Poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja	23
Zaključak	24

Uvod

Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava predstavlja strateški dokument Vlade Republike Hrvatske, donošenje kojeg proizlazi iz obveza koje je Republika Hrvatska preuzela slijedom preporuka Bečke deklaracije (1993.) Ujedinjenih naroda o izradi nacionalnih planova djelovanja u zaštiti ljudskih prava. Njime se kroz utvrđena prioritetna područja predlažu provedbene mjere na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini u cilju zaštite, promicanja i unaprjeđenja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, kao i u svrhu podizanja javne svijesti o važnosti poznavanja i ostvarivanja ljudskih prava.

Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) dana 25. travnja 2013. godine usvojila je Vlada Republike Hrvatske.

Nacionalni program čini šest poglavlja i 30 prioritetnih područja s razrađenim ciljevima, mjerama i aktivnostima i to: ravnopravnost spolova, suzbijanje rasne i druge diskriminacije, prava nacionalnih manjina, nestale osobe u Republici Hrvatskoj, prava aktivnih sudionika i stradalnika Domovinskog rata, pravo na besplatnu pravnu pomoć, sloboda medija, pravo na pristup informacijama, pravo na zaštitu osobnih podataka, vjerska prava i slobode, zaštita prava i dostojanstva radnika, posebna zaštita obitelji, zaštita prava djece, zaštita prava mladih, zaštita prava osoba s invaliditetom, zaštita prava osoba s mentalnim oštećenjem, zaštita prava osoba starije životne dobi, zaštita prava beskućnika, zaštita prava ovisnika o drogama, zaštita prava HIV pozitivnih osoba, zaštita prava osoba kojima je oduzeta sloboda, zaštita žrtava/svjedoka, zaštita prava tražitelja azila, azilanata i osoba pod supsidijarnom zaštitom, zaštita prava spolnih i rodničkih manjina, pravo na zdrav život i okoliš, suzbijanje korupcije, suzbijanje trgovanja ljudima, sigurnost i ljudska prava, obrazovanje za ljudska prava i ljudska prava u obrazovnom sustavu i poticanje razvoja civilnoga društva i poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koordinira provedbu, praćenje i vrednovanje Nacionalnog programa i zadužen je za izradu godišnjih izvješća o napretku u provedbi Nacionalnog programa, koje dostavlja na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.

Ovo Izvješće izrađeno je na temelju podataka dostavljenih od tijela državne i javne vlasti, kao i drugih nadležnih institucija, i to: Ministarstva uprave, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva zdravlja, Ministarstva kulture, Ministarstva branitelja, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva turizma, Ministarstva obrane, Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ureda za udruge, Ureda za ravnopravnost spolova, Ureda za suzbijanje zloporabe droga, Naklade za razvoj civilnoga društva, Savjeta za nacionalne manjine, Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Agencije za zaštitu okoliša, Agencije za odgoj i obrazovanje, Agencije za elektroničke medije, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Agencije za zaštitu osobnih podataka, Povjerenika za informiranje, Hrvatske izvještajne novinske agencije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Pravosudne akademije, Državne škole za javnu upravu, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatskih voda i Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“.

Na sjednici Povjerenstva za ljudska prava održanoj dana 19. lipnja 2015. godine, doc.dr.sc. Snježana Vasiljević (Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu) prezentirala je članovima Povjerenstva procjenu provedbe mjera iz Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016., za 2013. i 2014. godinu te su komentari uključeni u ovo Izvješće.

Nacionalni program podijeljen je na poglavlja i prioritetna područja te će se nastavak izvješća baviti ostvarenjem mjera unutar svakog poglavlja/prioritetnog područja.

Analiza provedbe mjera u 2013. i 2014. godini iz Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2013. do 2016. godine

I. Sustav zaštite ljudskih prava u RH

Tijela javne uprave u sustavu zaštite i promicanja ljudskih prava

Unutar ovog poglavlja Nacionalni program predviđa ostvarenje 8 mjera s rokom provedbe 2013/2014 i/ili kontinuirano, koje su usmjerene na unapređenje rada tijela javne uprave, povećanja otvorenosti i transparentnosti te povećanja razine informiranosti i službenika. Od navedenog, provedeno je 5 mjera, djelomično je provedena 1 mjera, a 2 mjere nisu provedene.

Kontinuirano se provode aktivnosti u cilju poboljšanja otvorenosti i transparentnosti uprave, pravovremenosti u radu te podizanja razine informiranosti službenika.

S ciljem osiguranja kontinuirane podrške državnim službenicima u primjeni standarda savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, Ured za udruge, u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, razvio je poseban modul izobrazbe i provodi jednodnevni seminar „Kako pripremiti i provesti učinkovito savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata“. Tijekom izvještajnog razdoblja ukupno je educirano 150 službenika.

U cilju povećanja razine otvorenosti i informiranosti službenika, Ministarstvo uprave je u suradnji s Državnom školom za javnu upravu kroz Projekt IPA TWL 2010 „Potpora jačanju administrativnih kapaciteta kroz razvoj kompetencijskog okvira u državnoj službi“, izradilo **Katalog ključnih kompetencija u državnoj upravi i Priručnik za državna tijela-osnovne kompetencije za rukovodeća i nerukovodeća radna mjesta**, koji su dostavljeni svim državnim tijelima. Također, tijekom izvještajnog razdoblja, provodile su se edukacije iz područja zaštite ljudskih prava za državne službenike te je izrađen i Plan i program izobrazbe i usavršavanja službenika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mjera 1.2. *Pojačati aktivnosti upravne inspekcije* djelomično se provodi zbog nedostatka ljudskih resursa.

Za Mjeru 1.1. *Uskladiti posebne zakone sa Zakonom o općem upravnom postupku (rok 2013)*, i Mjeru 2.3. *Provesti evaluaciju učinkovitosti mehanizama za sprečavanje sukoba interesa (rok 2014)* Ministarstvo uprave predlaže provedbu mjere za naredno izvještajno razdoblje, budući da je provedba u tijeku, ali još nije dovršena.

Pravosuđe i ljudska prava

Unutar ovog poglavlja predviđena je provedba 9 mjera. Od predviđenih 9 mjera, posljednja Mjera 5.1. koja se odnosi na donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu provedena je u 2015. godini. Navedenim izmjenama će se, nastavno na istodobno predložene izmjene i dopune Zakona o Pravosudnoj akademiji kojima se provodi reforma sustava ulaska u pravosudnu dužnost, postupak imenovanja pravosudnih dužnosnika u daljnjoj mjeri učiniti transparentnijim, objektivnijim i učinkovitijim.

Nadalje, tijekom 2013. i 2014. godine provodile su se mjere u cilju jačanja učinkovitosti pravosuđa u RH, i to: u cilju smanjenja sudskih predmeta donesen je **novi Zakon o sudovima** (NN 28/13) kojim su uvedene određene novine (zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadograđene odredbe za ovlasti i dužnosti predsjednika suda, proširen broj i vrsta predmeta koje sudski savjetnici samostalno provode i dr.). Uvedena je elektronska usluga **e-Predmet** (besplatna usluga strankama za informiranje o tijeku rješavanja njihovih predmeta).

S ciljem smanjenja broja neriješenih predmeta na sudovima dosljedno i kontinuirano se provode sve mjere predviđene Strategijom razvoja pravosuđa za razdoblje 2013.-2018.

Veliku ulogu u povećanju učinkovitosti rada sudova i smanjenju broja neriješenih predmeta imalo je i donošenje Zakona o parničnom postupku, Ovršnog zakon, Prekršajnog zakona i Zakona o kaznenom postupku, čije su posljedice na koncentraciju sudskih postupaka bile vidljive tijekom 2014. Trendovi kretanja broja neriješenih predmeta statistički se redovno prate i analiziraju te je u odnosu na stanje

31.12.2013., kada su na svim sudovima ukupno bila 735.873 neriješena predmeta, zamjetan nastavak smanjenja broja neriješenih predmeta kojih je na dan 30.9.2014. na svim sudovima bilo 662.144.

Budući da sve navedeno ipak nije dalo u cijelosti zadovoljavajuće rezultate te da je kao glavni razlog neučinkovitosti pravosuđa u Republici Hrvatskoj prepoznat prevelik broj i neodgovarajući ustroj pravosudnih tijela, u 2014. osmišljen je koncept reorganizacije pravosudnog sustava, a od čije se primjene tijekom 2015. i 2016. očekuje znatnije povećanje učinkovitosti u radu sudova odnosno ravnomjernija radna opterećenost te bolja organizacija radnih procesa, a onda posljedično i pružanje kvalitetnije i brže pravne zaštite te smanjenje broja neriješenih predmeta na sudovima.

Vezano uz procesuiranje ratnih zločina, nastavljena je suradnja Vlade RH i Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, posebice vezano uz razmjenu dokumentacije sudskih postupaka. U Državnom proračunu redovito se osiguravaju sredstva Uredu Glavnog državnog odvjetnika za progon počinitelja ratnih zločina u Republici Hrvatskoj Poteškoće u vezi provedbe svih aktivnosti Ureda su vezane za pribavljanje dokaza s obzirom na protek vremena.

II Prioritetna područja Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2013. do 2016. godine

1. Ravnopravnost spolova

Na području ravnopravnosti spolova Nacionalni program određuje provedbu 2 mjere, od kojih su obje provedene. U cilju uklanjanja diskriminacije žena i uspostavljanja stvarne ravnopravnosti Ured za ravnopravnost spolova kontinuirano nadzire provedbu *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. – 2015.* prema svim programskim područjima te je izradio *Izvešće o provedbi Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. - 2015., u razdoblju od 2011. do 2013. godine* koje je prihvatila Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2014. godine.

Vezano uz Mjeru *Provoditi aktivnosti u cilju suzbijanja diskriminacije žena u području zapošljavanja, napredovanja i plaća* redovito se dodjeljuje Nagrada ključnarazlika. Nositelji projekta ključnarazlika su: Institut za razvoj tržišta rada, portal MojPosao.net, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Navedena nagrada ima za cilj promicanje primjera dobre prakse u pogledu upravljanja raznolikošću na hrvatskom tržištu rada.

2. Suzbijanje rasne i druge diskriminacije

U ovom području predviđa se provedba ukupno 8 mjera, od kojih jedna nije provedena. Naime Ministarstvo uprave predlaže brisanje Mjere 9.1. *Donijeti pravilnike o postupanju u slučajevima diskriminacije u tijelima državne uprave* budući da je isto već uređeno u čl. 6. Etičkog kodeksa državnih službenika (NN 40/11 i 13/12). Također, Etičkim kodeksom je uređeno i postupanje i predlaganje sankcija u slučajevima diskriminacije, a za provedbu su nadležni povjerenici za etiku u državnim tijelima.

Nadalje, mjere u ovom području se odnose na osiguranje primjene odredbi Zakona o suzbijanju diskriminacije, suzbijanje stereotipa i predrasuda kroz edukacije djece i mladih u školskom sustavu, kao i prosvjetnih djelatnika te jačanje organizacija civilnoga društva koje pružaju pomoć žrtvama zločina iz mržnje.

S tim u vezi, tijekom izvještajnog razdoblja, teme i odgojno-obrazovne aktivnosti vezane za suzbijanje stereotipa i predrasuda koje proizlaze iz rasne i druge diskriminacije uključene su kroz Kurikulum Građanskog odgoja i obrazovanja u 2012/13, 2013/14 školskoj godini, kojeg je temeljem Odluke donio ministar znanosti, obrazovanja i sporta.

Agencija za odgoj i obrazovanje je provodila edukacije za stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama na području RH, za pripremu kvalitetnog uvođenja Građanskog odgoja i obrazovanja.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina financirao je projekte organizacija civilnoga društva koje pružaju pomoć žrtvama zločina iz mržnje putem Natječaja za financijsku potporu

projektima organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz područja zaštite, poštivanja i promicanje ljudskih prava u ukupnom iznosu od 226.000,00 kn.

3. Prava nacionalnih manjina

Ovo područje sadrži ukupno 15 mjera, koje se odnose na općenitu zaštitu prava i dosljednu primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, rješavanje povratka izbjeglica i problema stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava.

Sve mjere se provode, s rokom provedbe 2013., 2014. i kontinuirano, osim Mjere 15.1. *Provesti Vladin program za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava bez odlaganja i diskriminacije*, čiji je rok prosinac 2016. godine, ali ista se također provodi. S tim u vezi, nositelj Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje navodi da je u 2014. godini osigurano 113 stambenih jedinica. Problemi vezani uz provedbu ove mjere su: nedostupnost i neodlučnost dijela korisnika; ograničena proračunska sredstva.

Mjera 16.2. *Nastaviti jačati suradnju s državama u regiji u svrhu procesuiranja svih ratnih zločina te u najkraćem mogućem roku otkloniti zakonodavne i druge prepreke toj suradnji* se djelomično provodi budući da nadležna tijela Republike Srbije nisu još prihvatila Sporazum o procesuiranju ratnih zločina koji je predložilo Ministarstvo pravosuđa RH s ciljem rješavanja svih otvorena pitanja.

Nadalje, potpisan je Protokol između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida. Protokol je zaključen radi učinkovitijeg istraživanja, dokazivanja i procesuiranja osoba za koje postoje osnove sumnje da su počinile kaznena djela protiv ratnog i humanitarnog prava u zemlji u kojoj se ti počinitelji nalaze i onemogućavanja izbjegavanja kaznene odgovornosti zlouporabom instituta zabrane izručenja vlastitih državljana.

S ciljem završetka procesa povratka izbjeglica (Mjera 14.1.) Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje izvještava da je u 2014. godini učinjeno je 86 organiziranih obnova kuća, 24 novoizgrađenih i obnovljenih stambenih zgrada te osigurano 326 kompleta građevnog materijala za izgradnju ili sanaciju stambenih objekata. Poteškoće u provedbi mjere su ograničena proračunska sredstva kao i nedostupnost dijela korisnika.

S ciljem **povećanja zastupljenosti nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave**, (Mjere 13.1. i 13.2.) donesen je Plan prijama u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2013. i 2014. godinu.

Redovito se provode aktivnosti kontrole zakonitosti postupaka zapošljavanja u državnoj službi, kao i primjena članka. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo uprave, na dan **31. prosinca 2014. godine** od službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina u navedenim je tijelima najviše zaposleno Srba – 1.167, koji čine 2,31% ukupnog broja zaposlenih; zatim Bošnjaka - 111, koji čine 0,22% zaposlenih; Talijana – 88, koji čine 0,17% zaposlenih; Mađara - 87, koji čine 0,17% zaposlenih; Čeha - 84, koji čine 0,16% zaposlenih; Slovenaca – 49, koji čine 0,09% zaposlenih; Albanaca - 21, koji čine 0,03% zaposlenih; Roma – 5, koji čine 0,01% zaposlenih; dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 150 službenika i namještenika koji čine 0,29% ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika.

Ministarstvo uprave napominje da su predmetni podaci o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina za 2014. godinu prikupljeni i obrađeni sukladno novoj metodologiji prikupljanja podataka, temeljem koje su bili upareni podaci iz Registra zaposlenih u javnom sektoru, koji se vodi sukladno Zakonu o registru zaposlenih u javnom sektoru (Narodne novine, broj 34/11), i podaci iz Registra birača, koji se vodi sukladno Zakonu o registru birača (Narodne novine, broj 144/12).

Usporedba podataka o broju pripadnika nacionalnih manjina u **tijelima državne uprave** na dan **31. prosinca 2013. godine** s podacima o broju pripadnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2014. godine, ukazuje da je ukupan broj evidentiranih pripadnika nacionalnih manjina u predmetnim tijelima krajem 2014. godine bio manji za 91 zaposlenika ili za 0,17% u ukupnom broju državnih službenika i namještenika u odnosu na kraj 2013. godine. Naime, na dan 31. prosinca 2013. godine u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno ukupno 52.691

službenika i namještenika, od kojih su njih 1.853 ili 3,51 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Također je razvidno i da je u jednogodišnjem razdoblju (31. prosinca 2013. do 31. prosinca 2014.) ukupan broj zaposlenih državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske smanjen za 2.213, odnosno za 4,19%.

Prema podacima Ministarstva, na dan 31. prosinca 2014. godine, od ukupno 576 **jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** njih 121 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima. U odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2013. godine, broj jedinica samouprave koje osiguravaju zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima smanjen je za 1.

Od 78 jedinica samouprave (67 općina i gradova te 11 županija) koje su dužne osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 57, dok u 21 jedinice nije ostvarena zajamčena zastupljenost.

Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2014. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 13.809 službenika i namještenika, od čega 526 ili 3,81% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 83 ili 0,60 % neopredijeljenih (neizjašnjenih) odnosno nepoznate narodnosne pripadnosti te 4 ili 0,029% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao muslimani. Usporedbe radi, u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2013. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupan broj službenika i namještenika povećan je za 626, dok je broj službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina manji za 37.

Važno je naglasiti zbog gospodarske situacije u RH, mogućnosti za zapošljavanje su općenito smanjene, uključujući i mogućnosti zapošljavanja u tijelima državne uprave pa tako i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina.

Do 4. listopada 2014. godine na snazi je bila odluka o zabrani zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade RH (NN 153/09). Zbog nastavka negativnih trendova u gospodarstvu Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske je donijela novu Odluku o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (NN 114/14). Sve navedeno odrazilo se i na mogućnosti realizacije donesenog Plana prijama pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave za razdoblje 2011. do 2014. godine.

Vezano uz **proces integracije nacionalnih manjina** Vlada RH putem nadležnih tijela poduzimala je mjere i izvršavala kontinuirane aktivnosti na provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina te je u većini područja došlo je do daljnjeg pozitivnog pomaka.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je organizirao brojne međunarodne aktivnosti u vezi s jednogodišnjim predsjedanjem Republike Hrvatske Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015., koje je započelo 1. srpnja 2012. godine a završilo 30. lipnja 2013. godine.

Vezano uz **aktivnosti u borbi protiv svih oblika nesnošljivosti, rasizma, antisemitizma i ksenofobije u medijima**, u 2013. i u 2014. godini dodijeljena su sredstva kroz Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija – kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Savjet za nacionalne manjine smatra nezadovoljavajućim ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima te da je radijski program uglavnom ispunio programske obveze koje HRT ima na temelju zakona i Ugovora s Vladom Republike Hrvatske.

4. Nestale osobe u Republici Hrvatskoj

U ovom poglavlju predviđene su 3 mjere za provedbu s rokom 2013. i kontinuirano.

Ministarstvo branitelja prikuplja, obrađuje i vodi cjelovitu evidenciju o osobama koje su bile zatočene u neprijateljskim logorima tijekom Domovinskoga rata te o svim zatočenim ili nestalim osobama u Domovinskom ratu.

Budući su protokom vremena sve teži uvjeti i okolnosti koje usporavaju proces traženja nestalih iskazuje se potreba za unaprjeđenjem i razvojem metoda za učinkovitije rješavanje ovog pitanja. Kroz suradnju s Međunarodnom komisijom za nestale osobe, Ministarstvo branitelja u izvještajnom razdoblju radilo na prilagodbi i razvoju modula ***Sustava upravljanja bazom forenzičkih podataka*** koji omogućuje analitički pristup procesu traženja te pripremi podataka za transfer u novu aplikaciju.

Razvojem *Sustava* će se raspolagati potpunom informatičkom infrastrukturom primjenjivom i u svim drugim situacijama koje rezultiraju masovnim nestancima, uključujući i žrtve Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja što će utjecati na učinkovitiji i brži protok i razmjenu informacija s relevantnim tijelima i osobama te međunarodnim organizacijama.

Vezano uz ekshumaciju, identifikaciju i pokop žrtava, tijekom izvještajnog razdoblja prikupljena su saznanja o 162 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području RH.

Od 1995. godine, kada je započeo proces ekshumacija žrtava agresije na Republiku Hrvatsku do 31. prosinca 2014. godine, otkriveno je 148 masovnih i više od 1.400 pojedinačnih grobnica iz kojih su ekshumirani posmrtni ostaci 3.961 hrvatskih branitelja i civila. Osim toga, iz zajedničkih grobnica nastalih humanom asanacijom 1995. godine, ekshumirani su posmrtni ostaci 1.025 osoba, čime su sveukupno ekshumirani posmrtni ostaci 4.986 osoba iz Domovinskoga rata. Procesom identifikacije posmrtnih ostataka, od 4.986 ekshumiranih osoba, klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA, do 31. prosinca 2014. godine, u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale konačno su identificirani posmrtni ostaci 4.050 osoba.

Značajniji napredak u ovom području moguće je očekivati tek punom suradnjom Republike Srbije, odnosno rješavanjem otvorenih pitanja u ovom području koje Republika Hrvatska ističe od 1995. godine kada je uspostavljena suradnja među državama.

5. Prava aktivnih sudionika i stradalnika Domovinskog rata

Unutar ovog poglavlja mjerama se nastoji potaknuti zapošljavanje hrvatskih branitelja i članova njihovih najužih obitelji te unaprijediti njihova postojeća psihosocijalna i zdravstvena skrb. Ukupno se provodilo 10 mjera s rokom 2013. i kontinuirano.

Vezano uz **materijalnu potporu za provedbu prava** iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u Državnom proračunu na poziciji Ministarstva branitelja za isplatu trajnih prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji utrošeno je 614.601.934,71 kn.

Ministarstvo branitelja je provodilo Program za poboljšanje kvalitete življenja, koji podrazumijeva prije svega praćenje zdravstvenog stanja najugroženijih skupina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, ali i drugih korisnika Nacionalnog programa (branitelji logoraši, žrtve seksualnog zlostavljanja i silovanja tijekom Domovinskog rata). Program obuhvaća i provođenje znanstveno-istraživačkog projekta o psihičkom i zdravstvenom stanju osoba iz ciljnih skupina. Obrada i analiza podataka iz medicinske dokumentacije dobivene sistematskim pregledima služit će kao temelj za smjernice sustavne skrbi za poboljšanje ukupne kvalitete življenja obitelji rizičnih grupa.

Vezano uz **poticanje zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece** smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstvo branitelja omogućio je stručno osposobljavanje za 79 osoba iz ciljane populacije. Vezano uz mjeru samozapošljavanja, odobreno je ukupno 156 potpora; pružena je potpora ukupno 37 projekta zadruga hrvatskih branitelja.

6. Pravo na besplatnu pravnu pomoć

Dana 1.1. 2014. stupio na snagu novi **Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći** (NN 143/ 13), kojim su unesene značajne izmjene u sustav te je pojednostavljen postupak ostvarivanja primarne pravne pomoći. Navedeno je utjecalo i na povećanje broja zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć.

Radi usporedbe u 2012. godini zaprimljeno je sveukupno 7068 zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Odobreno je 5877 zahtjeva, dok je u istom razdoblju za 2013. zaprimljeno sveukupno 7994 zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Odobreno je 6123 zahtjeva koji ukazuju da je broj korisnika besplatne pravne pomoći uvećan u odnosu na prethodnu godinu.

U ovom poglavlju ukupno su 4 mjere provedbe, od čega 1 nije provedena vezano uz obrazovanje sudaca, državnih službenika i pružatelja besplatne pravne pomoći (26.2., rok: kontinuirano) za koju je zaduženo Ministarstvo pravosuđa, budući da je Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći stupio na snagu 1.1.2014. te je bilo potrebno ostaviti vremenski period za procjenu učinka i prilagodbu sustava novim

zakonskim rješenjima kako bi se mogli izraditi kvalitetni edukacijski materijali za pojedina područja vezano za ciljane grupe nositelja sustava.

7. Sloboda medija

U ovom području predviđena je provedba 5 mjera (rok 2013, 2014, kontinuirano), od čega je jedna s rokom provedbe 2015. godina (29.1). Mjere se odnose na razvijanje autonomije i slobode medija, unapređena poštivanja pravila novinarske etike i struke te suzbijanje diskriminacije i govora mržnje u medijima.

Ministarstvo kulture je identificiralo brojne probleme koji se tiču slobode i autonomije medija kao i otvorena pitanja koja se tiču samoregulacije medija. Moguća rješenja i modeli bit će prezentiran u Medijskoj strategiji koja je trenutačno u izradi.

Također, Ministarstvo kulture je u 2013. pokrenulo pilot program javnog ugovaranja novinarskih radova u neprofitnim medijima koje m je jedan od ciljeva i autonomija novinara pri bavljenju temama od društvenog značaja.

Vezano uz mjeru *jačanja pretpostavki za istragu, progon i kažnjavanje počinitelja zastrašivanja i agresije protiv novinara* Hrvatsko novinarsko društvo (HND) je zatražilo izmjene i dopune Kaznenog zakona u glavama o kaznenim djelima protiv časti i ugleda pri čemu se zalagao za dekriminalizaciju tih djela te su o navedenim zahtjevima obaviještena nadležna tijela.

U smislu unapređena poštivanja pravila novinarske etike i struke te suzbijanje diskriminacije i govora mržnje u medijima provodile su se edukacije novinara i urednika o pravnoj stečevini EU koja je inkorporirana u hrvatsko medijsko zakonodavstvo, prije svega Zakonom o elektroničkim medijima iz 2003. godine. **Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine je 30. svibnja 2014. godine u Opatiji održao seminar „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj“.

8. Pravo na pristup informacijama

U ovom području cilj je bio omogućiti učinkovitiju primjenu provedbe zakonskih odredbi o pravu na pristup informacijama, kroz provedbu 5 mjera, od kojih su provedene 4.

Donesen je **Zakon o pravu na pristup informacijama** (NN 25/13), kojim je uvedena nova institucija **Povjerenika za informiranje** kao neovisno državno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama koji štiti, prati i promiče Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pristup informacijama.

Povjerenik za informiranje provodio je žalbene postupke te je u 2013. Riješio ukupno 76% žalbi sukladno Zakonu, a u 2014. 64,9%. Kao problem se ističe nedostatak administrativnih kapaciteta za rad u žalbenim postupcima.

Nadalje, provodile su se edukacije službenika za informiranje o pravu na pristup informacijama kao i osvješćivanje korisnika navedenog prava. Tako je u 2013. educirano ukupno 171 sudionika, a u 2014. ukupno 713.

Vezano uz usklađivanje Zakona o tajnosti podataka s Zakonom o pravu na pristup informacijama, u studenom 2013. godine donesena je odluka o imenovanju Međuresorne radne skupine za izradu izmjena i dopuna Zakona o tajnosti podataka.

Mjera 30.2. *Poticati provedbu nadzora u primjeni Zakona o pravu na pristup informacijama*, nije provedena iz razloga jer nisu bili osigurani uvjeti za ustrojavanje inspekcije pri Povjereniku za informiranje i zapošljavanje inspektora.

9. Pravo na zaštitu osobnih podataka

U cilju osiguranje učinkovite zaštite osobnih podataka i podizanja svijesti građana o potrebi zaštite osobnih podataka, u ovom području predviđena je provedba 4 mjere, od kojih jedna nije provedena, i to Mjera 31.1. *Izraditi Nacrt prijedloga Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka*, za koju Agencija za zaštitu osobnih podataka

predlaže brisanje. Naime, Europska unija ima u planu unapređenje zaštite osobnih podataka i to donošenjem Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka, kojom se uvodi obveza voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade na čuvanje dokumentacije odnosno na procese obrade umjesto obveze notificiranja nadzornog tijela za zaštitu osobnih podataka.

Nadalje, Agencija je tijekom izvještajnog razdoblja provodila seminare za voditelje zbirki osobnih podataka kao i za službenike za zaštitu osobnih podataka, nakon čega je postignuta bolja obaviještenost o zadaćama iz područja zaštite osobnih podataka. Također, organizirala je i niz okruglih stolova i javnih događanja s ciljem podizanja svijesti građana o potrebi zaštite osobnih podataka.

U 2013. povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka organizirana je konferencija za medije te su imenovani ambasadori privatnosti (osobe iz javnog života) kako bi popularizirali važnost zaštite privatnosti i osobnih podataka općenito.

10. Vjerska prava i slobode

U ovom području predviđena je provedba 3 mjere, od kojih 2 nisu provedene i to vezano za izradu novog Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica kojim bi se utvrdili kriteriji i način održavanja nastave vjeronauka te uređenja pravnih odnosa za sklapanje braka. Komisija za odnose s vjerskim zajednicama razmatra učinke postojećeg Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica. Predlaže se za rok provedbe predmetne mjere navesti 2015. godina.

Vezano uz osiguranje svim vjerskim zajednicama ostvarivanje vlasničkih prava, a uočavajući potrebu ubrzanja svih postupaka iz područja imovinskopravnih odnosa, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 16. svibnja 2013., donijela Odluku o potrebi zapošljavanja u svrhu jačanja kapaciteta javne uprave za realizaciju investicijskih projekata te je utvrdila potrebu za zapošljavanjem u Ministarstvu pravosuđa za 12 izvršitelja. Slijedom toga, u 2014. došlo je do povećanja broja izvršitelja na predmetima iz imovinskopravnog područja, kako novim zapošljavanjima tako i reorganizacijom rada. U 2014. započelo se i s provođenjem redovitih upravnih nadzora koji će svakako doprinijeti i edukaciji službenika u prvostupanjskim javnopravnim tijelima.

Uz naprijed izneseno, potrebno je ukazati da se radi o vrlo složenim postupcima (imajući u vidu da je od oduzimanja imovine, u pravilu, prošlo više od 60 godina), da je postupak utvrđivanja činjeničnog stanja dugotrajan, naročito zbog neaktivnosti stranaka u postupku, a posebice podnositelja zahtjeva.

11. Zaštita prava i dostojanstva radnika

Ovo poglavlje sadrži mjere ukupno 6 mjera, od čega su provedene 4. Jedna nije provedena, a jedna je s rokom 2016. godine.

U izvještajnom razdoblju donesen je novi **Zakon o minimalnoj plaći** (NN 39/13) kojim se na kvalitetniji način utvrdio postupak utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo učinkovitije ostvarenje gospodarskih i socijalnih interesa radnika koji imaju najniža primanja i spriječio rizik siromaštva zaposlenih. Prema dostupnim podacima broj radnika koji u Republici Hrvatskoj prima minimalnu plaću se procjenjuje na oko 7% ukupno zaposlenih radnika (odnosno nešto manje od 100.000 radnika), a udio neto iznosa minimalne plaće u neto iznosu prosječne plaće je s 39% porastao na 42%.

S ciljem suzbijanja crnog tržišta rada, provedeni su inspekcijski nadzori te je tijekom 2014. godine otkriveno je 867 nezakonito (ilegalno) zaposlenih osoba (2013. godine: 1.313, 2012. godine: 1.699), od toga 93 stranca koji su u Republici Hrvatskoj radili suprotno odredbama Zakona o strancima.

Vezano uz Mjeru 40.1. *Izobrazba miritelja u individualnim i kolektivnim radnim sporovima* Ministarstvo pravosuđa vodi **Registar izmiritelja u kojeg su do kraja 2014.g. upisana 438 obučena izmiritelja**. Izvansudsko rješavanje sporova provodi se sve više i trebalo bi poraditi na obavještanju građana da mirnim putem mogu mirnim putem riješiti spor. Ministarstvo pravosuđa nastavlja pripremati rješenja da se suci orijentiraju na mirenje. Uočen je uspjeh hrvatskog sudstva kada je riječ o velikom smanjenju broja neriješenih predmeta. U vremenu od nešto više od godine i pol dana, broj neriješenih predmeta u svim sudovima u RH smanjio se s brojke od otprilike 1,7 milijuna, na broj manji od 950 tisuća.

Vlada Republike Hrvatske donijela je tri uredbe temeljem kojih je osnovano Povjerenstvo pri Ministarstvu pravosuđa koje mirnim putem rješava sporove u kojima je jedna stranka u postupku Republika Hrvatska ili trgovačko društvo koje je u većinskom dijelu u vlasništvu Republike Hrvatske.

12. Posebna zaštita obitelji

Šest mjera je predviđeno u ovom području s rokom 2013. i kontinuirano i sve se provode. Ciljevi se odnose na osvješćivanje javnosti o problemima nasilja nad ženama i u obitelji i njegovo suzbijanje u svim pojavnim oblicima te jačanju društvene podrške odgovornom roditeljstvu-majčinstvu i očinstvu.

Nacionalni tim za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji, kazneno-pravnu zaštitu djece i nasilja nad ženama (osnovan 2010. temeljem sporazuma o suradnji pojedinih ministara) je tijekom izvještajnog razdoblja održavao redovite sastanke s ciljem pravodobne razmjene informacija i što žurnijeg postupanja u sprečavanju nasilja i zaštiti žrtava nasilja. U organizaciji Nacionalnog tima i Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, dana 18. rujna 2014. godine, u Zagrebu je održan Stručni skup povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, na kojem su sudjelovali predstavnici ministarstava potpisnika Sporazuma i drugih vladinih i nevladinih institucija. Tom prilikom izrađeni su Zaključci čija bi realizacija u međuresornom smislu doprinijela značajnim pomacima u području prevencije i suzbijanja nasilja u obitelji i nasilja nad ženama.

U cilju prevencije pojave i suzbijanja različitih oblika nasilja nad ženama i u obitelji, nadležna tijela provode redovite edukacije stručnih radnika na ovom području kao i javne kampanje u svrhu osvješćivanja javnosti o ovom problemu te financijski podupiru provođenje projekata i programa organizacija civilnog društva. Isto tako, Ministarstvo socijalne politike i mladih redovito izdvaja sredstva u cilju održivog financiranja i skrbi za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja, za ukupno 17 skloništa i savjetovaništva namijenjenih žrtvama nasilja u obitelji.

Vezano za provođenje mjere podrške odgovornom roditeljstvu za čiju je provedbu nositelj Ministarstvo socijalne politike i mladih, isto je u izvještajnom razdoblju je financijski podržalo projekte udruga usmjerenih podršci obitelji. Ukupno je financirano u 2013. i 2014. 34 projekta.

Ured za ravnopravnost spolova u okviru natječaja Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS „Potpora informacijskim i komunikacijskim aktivnostima usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“, od prosinca 2013. godine u suradnji s partnerskim udrugama Ženska soba i CESI provodi dvogodišnji **projekt „Moj glas protiv nasilja“** („My Voice against Violence“), sufinanciran sredstvima Europske komisije. Glavni cilj projekta jest podizanje svijesti javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama uključujući obiteljsko nasilje i odašiljanje poruke o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno uvjetovanog nasilja.

Ministarstvo zdravlja u suradnji s UNICEF-om provodi program pod nazivom „Rodilište prijatelj djece“ s ciljem unaprjeđenja ranih odnosa majke i djeteta kao i jačanja uzajamne podrške roditelja. Do 2014. godine, 30 od ukupno 31 rodilišta steklo je naslov „Rodilište prijatelj djece“.

13. Zaštita prava djece

Ovo je jedno od većih poglavlja Nacionalnog programa koje sadrži 17 provedbenih mjera koje se kontinuirano provode.

Vezano uz **unapređenje prava djece** u RH, potpisan je 3. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta 27. prosinca 2013. godine te je dana 05. prosinca 2013. Godine RH pristupila je Konvenciji o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, Konvencija u odnosu na Republiku Hrvatsku stupila je na snagu 01. travnja 2014. godine.

Vlada RH donijela je u rujnu 2014., Nacionalnu strategiju za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine s ciljem djelotvornijeg promicanje i zaštite prava djece u RH kroz provedbu postojećih i međunarodnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece.

S ciljem **osvješćivanja javnosti o pravima djece** redovito se obilježava Dječji tjedan, Međunarodni dan djeteta te Međunarodni dan konvencije o pravima djeteta u sklopu kojeg su dodijeljene i Nagrade za životno djelo za promicanje prava djeteta.

Vezano uz **promociju odgovornog roditeljstva** u općoj i posebice romskoj populaciji, u suradnji s UNICEF-a u Hrvatskoj, Obiteljskom centrom Međimurske županije i dječjim vrtićima u Županiji, provodio se program „Rastimo zajedno“. Program radionica s roditeljima „Rastimo zajedno“ namijenjen je roditeljima najmlađe djece o dobi od četiri godine. Nadalje, Forum za kvalitetno udomiteljstvo i Ured UNICEF-a za Hrvatsku pokrenuli su projekt pod nazivom *Razvoj udomiteljstva za djecu romske nacionalnosti*. Projekt uključuje edukaciju udomitelja i stručnjaka, razmjenu iskustava, individualni rad s udomiteljima te senzibilizaciju udomitelja, stručnjaka, ali i šire javnosti. Ministarstvo zdravlja financijski je podržalo ukupno 15 projekata organizacija civilnoga društva u području odgovornog roditeljstva i poštivanja prava djece.

Vezano uz evidenciju posvojitelja, u Informacijskom sustavu socijalne skrbi (SocSkrb) pri Ministarstvu socijalne politike i mladih vodi se Registar posvojitelja, sa ažurnim podacima o potencijalnim posvojiteljima i zasnovanim posvojenjima.

Vezano uz **poduzimanje mjera obiteljsko-pravne zaštite**, Ministarstvo socijalne politike i mladih je izradilo prijedlog Obiteljskog zakona, kojim su uređene procedure procjene, provedbe i preispitivanja mjera, određivanja druge mjere, rokovi za vođenje postupaka, obveze tijela koje vodi postupak, obveze i prava roditelja i djeteta te ovlaštenici za predlaganje svake pojedine mjere.

S ciljem podrške razvoju organizacija civilnog društva koje se bave zaštitom i promicanjem prava djece, Ministarstvo socijalne politike i mladih je u izvještajnom razdoblju pružilo financijsku podršku organizacijama civilnog društva te je potpisalo je ugovor o suradnji s Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica iz Velike Gorice, u provedbi projekta „Preventivni programi i programi psihosocijalne pomoći djeci, mladima i članovima obitelji“.

U cilju razvoja **zaštitnog okruženja radi smanjivanja rizika različitih oblika zlostavljanja djece** Ministarstvo pravosuđa poslalo je uputu nadležnim ministarstvima da se poslodavce uputi da koriste postojeće zakonske mehanizme, odnosno da svaki put kad zapošljavaju osobu koja će u svom radu ostvarivati redovite kontakte s djecom zatraže od Ministarstva pravosuđa podatke o njezinoj osuđivanosti.

Ministarstvo pravosuđa je u suradnji s Pravosudnom akademijom provelo ukupno 10 radionica za suce iz područja obiteljskog prava.

Vezano uz osiguranje forenzičkog ispitivanja djece žrtve teških kaznenih djela u zdravstvenim ustanovama ukupno je provedeno devet vještačenja (Klinički bolnički centar Rijeka, Klinički bolnički centar Osijek, Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež (Zagreb), Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba).

Nadalje, Donesena je Odluka o osnivanju posebnih zatvorskih jedinica za maloljetnike prema kojima je određen istražni zatvor, koju je ministar pravosuđa donio dana 22. svibnja 2013. godine.

Vezano za **smještaj maloljetnih tražitelja azila bez pratnje**, tijekom 2013. pristupilo se rekonstrukciji Prihvatilišta za tražitelje azila u Kutini, koje će biti namijenjeno za smještaj ranjivih skupina te među njima i maloljetnim tražiteljima azila bez pratnje.

U cilju unaprjeđenja već postojećeg sustava **zaštite djece bez pratnje**, Vlada Republike Hrvatske usvojila je *Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine* (mjera 49.5), te *Migracijsku politiku Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015. godine* (NN 27/13). Sva tri dokumenta predviđaju uspostavu liste posebnih skrbnika koji će biti posebno educirani za zaštitu i brigu o djeci bez pratnje. U skladu s potrebom unapređenja standarda zaštite djece bez pratnje, u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih, Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) i Hrvatskog Crvenog križa (HCK), od 26.-28. studenog 2014. u Zadru je provedena edukacija posebnih skrbnika za djecu bez pratnje strane državljanke.

Vezano uz **zaštitu i promicanje prava djece u medijima**, u suradnji s Agencijom Udruga „Suradnici u učenju“ je tijekom prošlih godina organizirala niz aktivnosti s temom „Sigurniji internet za djecu i mlade“ te predstavljala Hrvatsku kao Safer Internet Committee u INSAFE-u. Kurikulum za Građanski odgoj i obrazovanje uvodi sustavno obrazovanje učenika za medijsku pismenost s pozicije zaštite prava djeteta i ljudskih prava.

Vezano uz nadzor nad provedbom propisa koji se odnose na zaštitu prava djece u elektroničkim medijima, Vijeće za elektroničke medije je u 2013. godini izreklo 8 mjera upozorenja te 1 mjeru opomene pružateljima medijskih usluga, a u 2014. izrečeno je ukupno 10 mjera, od čega 6 upozorenja, 1 prekršajni nalog te 3 opomene (jedna opomena izrečena u 2015. za predmet pritužbe iz 2014.)

14. Zaštita prava mladih

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2014. godine usvojila **Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine**, kao sveobuhvatan strateški dokument s ciljem unapređenja aktivnosti tijela državne uprave i javnih ustanova koje, svojim djelokrugom i nadležnostima, pridonose zadovoljavanju potreba mladih i podizanju kvalitete njihova života sa svrhom njihove optimalne društvene integracije.

U okviru područja „Aktivno sudjelovanje mladih u društvu i politička participacija“, sa ciljem osiguranja aktivnog sudjelovanja mladih u procesu donošenja odluka, predviđene mjere se među ostalim odnose na osiguravanje uvjeta za provedbu strukturiranog dijaloga s mladima u Republici Hrvatskoj te osiguranje edukacije za članove savjeta mladih. Nacionalni program također sadrži Preporuke jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje se pozivaju djelovati u partnerstvu s državom i organizacijama civilnog društva u ostvarenju ciljeva i provođenju aktivnosti za dobrobit mladih. Kako bi sudjelovanje mladih u odlučivanju i savjetovanje o pitanjima od značenja za mlade u lokalnoj zajednici bilo učinkovitije, dana 21. ožujka 2014. godine usvojen je **novi Zakon o savjetima mladih (NN41/14)**. Ministarstvo socijalne politike i mladih provodi nadzor nad provedbom ovoga Zakona, a nadzor obuhvaća redovno godišnje praćenje broja osnovanih savjeta, njihova funkcioniranja i suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. U sklopu nadzora i praćenja provedbe ovoga Zakona, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su jednom godišnje, a najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti podatke o provedbi ovoga Zakona. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo socijalne politike i mladih, **u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave osnovano je ukupno 30 općinskih, 73 gradskih te 12 županijskih savjeta mladih.**

Savjet za mlade, osnovan sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za mlade, od 6. rujna 2012. godine, kao **međuresorno savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske** sa zadaćom sudjelovanja u razvoju javnih politika za mlade, tijekom 2014. godine održao je tri sjednice. Kroz sastav i djelovanje Savjeta za mlade omogućeno je aktivno sudjelovanje predstavnika udruga mladih i za mlade.

U cilju potpore aktivnom sudjelovanju mladih u procesima odlučivanja na svim razinama, tijekom 2014. godine provodio se strukturirani dijalog s mladima koji je uspostavljen kao jedan od instrumenata Obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih 2010.-2018. Cilj procesa je da politika za mlade odgovori na potrebe i očekivanja mladih ljudi širom Europske unije.

15. Zaštita prava osoba s invaliditetom

U ovom području predviđena je provedba ukupno 18 mjera; od toga 17 mjera s rokom provedbe 2013. i/ili kontinuirano te jedna s rokom provedbe 2015. godine. Jedna mjera nije provedena (61.2.) vezano uz edukaciju stručnih radnika o primjeni Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u postupku lišenja poslovne sposobnosti (zbog nedostatka kapaciteta).

Mjere su usmjerene na osiguranje zaštite njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda, jednakosti pred zakonom, omogućavanje neovisnog življenja u zajednici, senzibilizaciju javnosti za mogućnosti i potrebe osoba s invaliditetom, poticanje inkluzivnog obrazovanja, poticanje zapošljavanja te podršku organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom prava osoba s invaliditetom.

Predstavnici osoba s invaliditetom aktivno su bili uključeni u razvoj i provedbu **zakonodavstva i politike** koja se odnosi na osobe s invaliditetom; npr. u izradu Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta, Zakona o inkluzivnom dodatku, Obiteljskog zakona - koji je usklađen sa zahtjevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u dijelu instituta skrbništva.

Temeljem Plana deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016. (2018.), i Operativnog plana deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016., poduzimaju se aktivnosti u cilju **omogućavanja neovisnog življenja u zajednici** osobama s invaliditetom. Tako je tijekom 2013. godine ukupno deinstitutionaliziran 81 korisnik, a tijekom 2014. godine ukupno 232 korisnika iz centara za rehabilitaciju.

Vezano uz **inkluzivno obrazovanje** Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih navodi da je ažurirana baza podataka o prilagođenim i posebnim nastavnim planovima i programima po obrazovnim sektorima koji se izvode u centrima za odgoj i obrazovanje i/ili u srednjim strukovnim školama. Ukupno 557 strukovnih nastavnika iz 31 srednje škole prošlo je edukacije za rad s učenicima s teškoćama (3 skupa na državnoj i 9 na županijskoj razini), nakon kojih su dobili potvrde o stručnom usavršavanju.

Nadalje, zajednički cilj svih usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom jest unaprjeđenje njihove integracije, **povećanje zapošljivosti**, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada. Prilagođenim metodama i tehnikama rada planiranjem osiguravanja pristupačnosti nastoji se promovirati politika jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom i doprinijeti realizaciji njihovog punog radnog i osobnog potencijala. Posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2013. godini zaposleno je ukupno 1.744 osoba s invaliditetom, što je za 22.73% više nego u 2012., a u 2014. zaposleno je ukupno 1.877 osoba s invaliditetom (7,63% više nego u 2013.).

Hrvatski zavod za zapošljavanje kao i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sudjelovali su na stručnim skupovima, okruglim stolovima i javnim tribinama putem kojih su poticali poslodavce i informirali i senzibilizirali javnost o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom te o novoj zakonskoj regulativi o vještačenju, profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Tijekom izvještajnog razdoblja dodijeljena je i Nagrada **Ključnarazlika** poslodavcima kao priznanje za visoku razinu svijesti o upravljanju različitostima u ljudskim potencijalima i inovativna rješenja u integraciji osjetljivih skupina u radnu sredinu. U travnju 2013. nagradu u kategoriji ravnopravnosti osoba s invaliditetom dodijeljena je Socijalnoj zadruzi Humana Nova.

16. Zaštita osoba s mentalnim oštećenjem

Deset mjera unutar ovog područja usmjereno je na povećanje učinkovitosti zaštite prava osoba s mentalnim oštećenjem, razvijanje sustava skrbi u zajednici te na postizanje poboljšanja institucionalnog smještaja osoba s mentalnim oštećenjem.

U cilju **povećanje učinkovitosti zaštite prava osoba s duševnim smetnjama** tijekom izvještajnog razdoblja izrađen je novi Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015., a nositelj izrade je Ministarstvo pravosuđa.

Kao i za ostale korisničke skupine osoba s invaliditetom i za potrebe osoba s mentalnim oštećenjem Ministarstvo socijalne politike i mladih donijelo je naprijed navedeni Operativni plan transformacije i deinstitutionalizacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj s ciljem **uključivanja ovih osoba u zajednicu**. Tijekom 2014. godine deinstitutionalizirana su 232 korisnika iz domova za psihički bolesne odrasle osobe s područja RH.

Vezano uz poboljšanje **institucionalnog smještaja**, sve opće i specijalne bolnice, kliničke bolnice i klinički bolnički centri koji imaju odjel psihijatrije imaju ugovoreno izvanbolničko specijalističko – konzilijarno liječenje psihičkih bolesti uključujući i dnevne bolnice. Tijekom 2013. godine Ministarstvo zdravlja započelo je sa izradom Nacionalnog plana razvoja bolničkog sustava u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2016., a to je ključni operativni dokument za budući razvoj i transformaciju velikih psihijatrijskih bolnica.

Također, na temelju smjernica Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. Godine, donijet će se akcijski planovi za trogodišnje razdoblje. Donošenje akcijskog plana za naredno trogodišnje razdoblje uključiti će i područje borbe protiv **stigme psihičke bolesti**.

U cilju osiguravanja dostupnosti **zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti** na cijelom području Republike Hrvatske Zavod je u 2013. godini ugovorio ukupno 44 tima. Mreža u navedenoj djelatnosti je u svim županijama popunjena do potrebnog broja timova osim na području Osječko-baranjske županije gdje nedostaje 1 tim.

17. Prava osoba starije životne dobi

Ovo prioritetno područje sadrži ukupno 5 mjera s ciljem poboljšanja kvalitete života starijih osoba, kao i promocije i unapređenja zaštite njihovih ljudskih prava.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave provodilo **Program „Dnevni boravak i pomoć i njega u kući“ „Pomoć u kući starijim osobama“**. Tijekom 2013. provodio se 91 program na području 19 županija u 160 lokalnih zajednica. Od 91 program, 58 jedinica lokalne i regionalne samouprave je provodilo program „Pomoć u kući starijim osobama, a 33 jedinice lokalne i regionalne samouprave je provodilo Program „Dnevni boravak i pomoć i njega u kući“. Navedenim Programima obuhvaćeno je ukupno 15 500 starijih osoba/korisnika s područja cijele Republike Hrvatske.

Uz to, pri devet decentraliziranih domova za starije i nemoćne osobe u Zagrebu organizirani su gerontološki centri i to u domovima: Centar, Dubrava, Maksimir, Medveščak, Peščenica, Sveta Ana, Sveti Josip, Trešnjevka i Trnje. Navedeni centri organiziraju pomoć u zadovoljavanju egzistencijalnih potreba, savjetovanišni rad i zdravstvenu perspektivu, sportsko-rekreativne aktivnosti, kulturno-zabavne i radno-kreativne aktivnosti, informativnu djelatnost i akciji i manifestacije. Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih je pristupilo sadržajnom i normativnom uređenju prava na socijalnu uslugu boravka. Kako programima nije bilo pokriveno cijelo područje zemlje odlučeno je da se ubuduće ova usluga ostvaruje samo temeljem Zakona o socijalnoj skrbi.

Vezano uz **poticanje organizacija civilnoga društva koje su usmjerena na zaštitu prava i pružanje psihosocijalne pomoći starijim osobama**, Ministarstvo socijalne politike i mladih je u okviru Trogodišnjeg programa „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnoga društva“ za razdoblje 2010.-2013. i razdoblje 2011.-2014. financiralo ukupno 11 projekata organizacija civilnoga društva usmjerenih poboljšanju kvalitete života starijih osoba.

18. Zaštita prava beskućnika

U cilju suzbijanja socijalne isključenosti beskućnika ovo područje sadrži jednu mjeru s rokom provedbe 2013. i kontinuirano vezano uz pružanje usluge savjetovanja i pomaganja te potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju beskućnika.

Usluge savjetovanja pružaju se beskućnicima u okviru redovne djelatnosti centara za socijalnu skrb, kao i u okviru prihvatilišta za one beskućnike koji su tamo smješteni. U okviru natječaja za financiranje trogodišnjih projekata kojima se potiče **razvoj usluga usmjerenih socijalnom uključivanju** korisnika usluge prihvatilišta za beskućnike, prevenciji problema beskućništva, kao i usluga i aktivnosti podrške socijalno ugroženim skupinama, Ministarstvo je u 2013. iz dijela prihoda od igara na sreću financiralo posljednju godinu trogodišnjeg programa „Reintegracija beskućnika i prevencija beskućništva“ Udruga Most iz Splita.

Putem Natječaja za prijavu projekata udruga usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti socijalno osjetljivih skupina, u 2014. godini, za projekte usmjerene smanjenju socijalne isključenosti beskućnika prijavljeno je i odobreno ukupno 10 projekata te je za iste odobren ukupan iznos od 1.229.000,00 kn.

Nadalje, raspisan je i Natječaj trogodišnjih programa iz područja socijalne skrbi, za financijsku potporu udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću za razdoblje 2014-2017.g, u kojem su

jedna od ciljanih skupina bili i beskućnici. Odobrena su ukupno 4 trogodišnja projekta u navedenom području, a za koje je osigurana financijska potpora u iznosu od 717.000,00 kuna/godišnje.

Također, Ministarstvo socijalne politike i mladih je u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. Europskog socijalnog fonda objavilo Poziv na dostavu projektnih prijedloga Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici - faza III, s ciljem unaprjeđivanja mogućnosti zapošljavanja pružajući podršku razvoju učinkovitih i uključivih socijalnih usluga.

19. Zaštita prava ovisnika o drogama

Zaštita prava ovisnika o drogama je sadržano kroz jednu mjeru s kontinuiranom rokom provedbe u Nacionalnom programu s ciljem zaštite djece i mladih od zlouporabe droga i sredstava ovisnosti kroz provoditi programske aktivnosti u svrhu promicanja zdravog stila života djece i mladih i prevencije svih oblika ovisnosti.

Nastavljeno je s kontinuiranom provedbom *Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014.*, a čiji su glavni ciljevi suzbijati i sprječavati pojavu svih oblika ovisnosti među djecom i mladima te rizično ponašanje djece i mladih vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti.

Kako bi se osigurala što kvalitetnija provedba navedenog Nacionalnog programa, od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta imenovani su županijski koordinatori i voditelji školski preventivni programa, a od strane Ministarstva socijalne politike i mladih županijski koordinatori programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi.

Organizirane su „**MOVE**“ edukacije (Kratka motivacijska intervencija) – edukacija za savjetodavni rad mladih rizičnog ponašanja namijenjena djelatnicima: iz centara za socijalnu skrb; iz organizacija civilnog društva te iz zdravstvenih ustanova (službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i službi školske medicine). Sveukupno je u 2013. godini od strane 4 licencirana trenera educirano 26 sudionika, a u 2014. godini od strane 7 trenera educirano 69 sudionika.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo i mreže zavoda za javno zdravstvo područnih samouprava u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova sudjeluju u provedbi međuresornog **preventivnog projekta "Zdrav za 5"**. S ciljem povećanja razine znanja učenika o štetnosti sredstava ovisnosti (droge, alkohol, kocka) djelatnici mreže zavoda za javno zdravstvo provodili su interaktivna predavanja u osnovnim i srednjim školama. U sklopu projekta napravljen je i plan educiranja stručnih suradnika osnovnih i srednjih škola na cijelom području Republike Hrvatske s ciljem osnaživanja istih na samostalnoj provedbi povećanja razine znanja učenika o štetnosti sredstava ovisnosti.

Ured za suzbijanje zlouporabe droga je u 2014. proveo prvi put objedinjeni **Natječaj za udruge i zdravstvene organizacije koje djeluju u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga**, a u kojem su sredstva objedinili Ured, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo socijalne politike i mladih. Natječaj se proveo po decentraliziranom modelu u suradnji s Regionalnim zakladama za razvoj civilnog društva. Ukupno je isplaćeno 12.326.344,00 kn za 66 projekata.

20. Zaštita prava HIV pozitivnih osoba

Tri mjere u ovom području se kontinuirano provode i usmjerene su jačanju borbe protiv HIV/AIDS-a te pružanje njege i potpore HIV pozitivnim osobama.

Tijekom 2013. godine izmijenjeni su obrasci prijave privremene nesposobnosti za rad Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na način da se **dijagnoza bolesti ne upisuje na obrascu koji se dostavlja poslodavcu.**

Stupanjem na snagu Pravilnika o izmjeni Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 101/13), od 3. kolovoza 2013. godine u primjeni je nova tiskanica Izvješća o privremenoj nesposobnosti za rad.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo koordinira i stručno nadzire rad **mreže savjetovališta za HIV**. U 2013. u savjetovalištim u Republici Hrvatskoj pruženo je 3015 individualnih savjetovanja za 1724 korisnika, a 1714 osoba je testirana na HIV (utvrđeno je 13 pozitivnih nalaza). U savjetovalištu

Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo učinjeno je 691 individualnih savjetovanja (349 savjetovanja prije testiranja i 342 savjetovanja poslije testiranja) za 349 korisnika. Testirano je ukupno 334 osoba, a kod njih osam utvrđena je zaraza HIV-om. Izvan centra u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo pruženo je 51 savjetovanja i testiranja brzim testovima na HIV (u 20 termina) na lokaciji udruge Iskorak prilikom čega je nađen 1 reaktivan rezultat. Tijekom 2014. provedeno je 473 individualna savjetovanja a testirano 253 korisnika. U okviru savjetovašta za HIV/spolno zdravlje provodi se i terenski rad, savjetovanje i testiranje u zajednici u suradnji s udrugom Iskorak u LGBT centru Zagreb, dva puta tjedno u trajanju od dva sata, tijekom 2014. Usluge su pružne za 481 korisnika.

Klinika za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ izvještava da je u izvještajnom razdoblju 776 osoba uključenih u zdravstvenu skrb, 721 osoba kojima je pružena antiretrovirusna terapija, 473 osoba koje koriste usluge psihosocijalne podrške, 1939 savjetovanja pruženih od strane psihologa i socijalnog radnika, 574 psihosocijalnog savjetovanja putem telefona, 100 provedenih psihoterapija, 218 aktivnosti suradnje i koordinacije u svrhu ostvarivanja različitih prava korisnika.

21. Zaštita prava osoba kojima je oduzeta sloboda

U ovom području predviđena je provedba 15 mjera, od čega dvije nisu provedene (73.1. i 75.1), dok je jedna predviđena za provedbu u 2015. (79.1.).

Mjere se odnose na zaštitu temeljnih ljudskih prava zatvorenika, poboljšanje smještajnih kapaciteta zatvora i kaznionica, posebice u odnosu na zatvorenike-osobe s invaliditetom, jačanje ljudskih kapaciteta u zatvorskom sustavu, obrazovanje i osiguranje veće zaposlenosti bivših zatvorenika, edukacija zatvorskog osoblja iz područja ljudskih prava.

Nadzor nad zaštitom ljudskih prava osoba kojima je oduzeta sloboda i koje se nalaze na izvršavanju mjere istražnog zatvora ili na izdržavanju kazne zatvora u kaznionicama i zatvorima provodi se putem posjeta Nacionalnog preventivnog mehanizma čije poslove obavlja Pučki pravobranitelj Republike Hrvatske i Europskog odbora za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT). Navedena tijela povodom izvršenog obilaska mjesta gdje se nalaze osobe lišene slobode, u konkretnom slučaju kaznionica i zatvora, sastavljaju izvješća o utvrđenom te daju preporuke i predlažu mjere radi poboljšanja postupanja prema osobama lišenim slobode. U 2013. i 2014. godini izvršeni su obilasci u: Zatvoru u Zagrebu, Zatvoru u Osijeku, Zatvorskoj bolnici u Zagrebu i Kaznionici u Glini; Kaznionicu u Lepoglavi, Zatvor u Bjelovaru i Zatvoru u Puli-Pola.

U svrhu usklađivanja **kaznenog zakonodavstva**, doneseno je više pravilnika kojima su usklađeni propisi u području kaznenog izvršnog prava: Pravilnik o načinu izvršavanja odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod (NN 22/13.); Pravilnik o načinu izvršavanja kazne maloljetničkog zatvora u kaznenom i prekršajnom postupku (NN 57/13.); Izmjene i dopune Pravilnika o pogodnostima zatvorenika (NN 126/13.); Pravilnik o obrazovanju maloljetnika za vrijeme izvršavanja sankcija; ZOID ZIKZ-a (NN 56/13., 150/13.); u listopadu 2013. doneseni su novi Kućni redovi svih kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda, što direktno doprinosi ujednačenom i zakonitom postupanju te poštivanju ljudskih prava zatvorenika i maloljetnika.

Vezano uz **poboljšanje smještajnih kapaciteta za zatvorenike-osobe s invaliditetom**, u Zatvoru u Glini iz vlastitih sredstava napravljena su manja preuređenja (spušteni telefonski aparati, kvake na prozorima, visina kreveta) radi lakše pristupačnosti. U Zatvoru u Puli donacijom Istarske županije uređena je jedna ćelija za osobe s invaliditetom. Krajem 2014. započeli su radovi na izgradnji lifta u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu kojim će se među ostalim koristiti i osobe s invaliditetom.

Vezano uz **smještaj unutar psihijatrijskih ustanova** za osobe kojima je određeno prisilno psihijatrijsko liječenje osiguran je dostatan broj odgovarajućih kapaciteta. Tijekom zadnjih godina smanjuje se broj upućivanja na prisilnu hospitalizaciju nebrojivih osoba. Prosječna popunjenost kapaciteta je 99,7%.

U 2013. godini kroz **mjere aktivne politike zapošljavanja** primjenom mjere Javni rad - društveno koristan rad uključeno je 8 nezaposlenih osoba sa statusom bivši zatvorenik, od čega dvije žene, a u

2014. Godini kroz mjere Javni rad - društveno koristan rad uključeno je troje, a u potporama za zapošljavanje šest nezaposlenih osoba muškog spola sa statusom bivši zatvorenik.

22. Zaštita žrtava/svjedoka

U ovom području predviđeno je 8 provedbenih mjera, od čega su 4 s rokom provedbe 2015/2016. godina.

Vezano **uz suradnju s organizacijama civilnoga društva** Ministarstvo pravosuđa sklopilo je Sporazum o suradnji s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima na uspostavi Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja. Nadalje, uspostavljena je suradnja s udrugom „Ženska soba – centar za seksualna prava“ na prijavi projekta natječaja IPA, Komponenta IV-Razvoj ljudskih potencijala i prateći operativni program u razdoblju 2007—2013 pod nazivom „Podrška programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i socijalne kohezije“. Također, uspostavljena je suradnja s udrugom „Centar za žene žrtve rata – ROSA“ na prijavi projekta Europske komisije „Programme prevention and fight against crime 2007-2013-03, Action grants 2013-09-03 – Trafficking in Human Beings“.

Upućena je uputa MUP-u o potrebi upućivanja žrtva prema odjelima za podršku na sudovima, Nacionalnom pozivnom centru za žrtve kaznenih djela i prekršaja i drugim specijaliziranim organizacijama civilnog društva koje pružaju pomoć i podršku žrtvama.

Vezano uz uspostavu **mreže stručnjaka (savjetnika) za podršku** djetetu žrtvi ili svjedoku kaznenih i prekršajnih djela, Ministarstvo pravosuđa i UNICEF proveli su tijekom 2014. godine zajednički projekt „Kaznenopravna zaštita djece žrtava i svjedoka“. U projekt je bilo uključeno osam županijskih sudova (Bjelovar, Osijek, Rijeka, Sisak, Split, Varaždin, Velika Gorica i Zagreb). Ovi sudovi odabrani su s obzirom da su u vremenu od 2008. do 2012. godine u predmetima kaznenopravne zaštite djece imali najveći broj ispitane djece. Ukupan broj ispitane djece za ovih osam sudova bio je oko 1500.

S obzirom na važnost stručnih suradnika izvan pravne struke koji rade u državnim odvjetništvima i na sudovima prepoznata je potreba provođenja njihove dodatne edukacije. O ovome je Ministarstvo s predstavnicima UNICEF-a ostvario preliminarni dogovor za provođenje edukacije tijekom 2015. Cilj edukacije je unapređenje njihovog rad, razmjena iskustava te ujednačavanje prakse u postupanju, izboru kriterija i jačanju suradnje sa svim službama koje su u kontaktu sa djecom i njihovim roditeljima vezano za kazneni postupak u kojem se dijete pojavljuje kao žrtva ili svjedok.

Krajem 2014. Ministarstvo pravosuđa prihvatilo je ponudu Ministarstva unutarnjih poslova da koristi **prostorije za ispitivanje djece žrtava i svjedoka** koje je ovo potonje ministarstvo opremilo u okviru projekta IPA 2009 „Jačanje kapaciteta u području suzbijanja seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece, te pružanja pomoći ranjivim žrtvama kriminaliteta.“ Radi se o 27 prostorija u Policijskim postajama diljem Hrvatske opremljenih audio-video opremom za ispitivanje djece žrtava i svjedoka i namještajem prilagođenim djeci. U tijeku su tehničke pripreme za stavljanje ovih prostorija na raspolaganje sudovima.

23. Zaštita prava tražitelja azila, azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom

U cilju Unapređenja integracije azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom te provedbe azilne politike predviđena je provedba 4 mjere, od čega se 2 provode u potpunosti.

U 2013. donesen je **Zakon o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (NN 80/13)** te je zdravstvena zaštita članova obitelji azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u skladu s međunarodnim i europskim standardima, naime osigurana im je zdravstvena zaštita na isti način kao i osiguranim osobama iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Tijekom primjene navedenog Zakona, utvrđena je potreba za detaljnijom i opsežnijom izmjenom važećeg Zakona, što je rezultiralo time da je **u tijeku izrada Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom zakonu i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj.**

Nadalje, **sklopljena su tri ugovora kojima se definira opseg prava na zdravstvenu zaštitu tražitelja azila:** Ugovor između Ministarstva zdravlja i NPB „dr. Ivan Barbot“, Popovača, kojim se uređuju međusobna prava i obveze za pružanje usluga **posebne psihosocijalne podrške** za tražitelja azila koji je bio izložen mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja i tražitelju azila sa specifičnim potrebama. Bolnica pruža usluge za osobe smještene u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini, na način da jedan liječnik psihijatar četiri puta mjesečno pruža zdravstvenu zaštitu u Prihvatilištu Kutina.

Također, zaključen je Ugovor između Ministarstva zdravlja i **Doma zdravlja Kutina te Doma zdravlja Zagreb-Centar**, kojima se uređuje pružanje usluga **hitne medicinske pomoći** što podrazumijeva pružanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje i neodgodive zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite za tražitelje azila, usluge medicinsko-biokemijskog laboratorija te osiguravanje potrebnih nužnih lijekova.

Prigodom obilježavanja Dana izbjeglica 18. lipnja 2014. godine **ponovo je otvoreno Prihvatilište za tražitelje azila u Kutini**. Nakon potpune renovacije prostora, objekt je namijenjen za prihvati i smještaj ranjivih skupina tražitelja azila, sukladno zakonskim odredbama o načinu smještaja tražitelja, i to: poslovno nesposobnih osoba, maloljetnika, starijih i nemoćnih osoba, teško bolesnih osoba, osoba s invaliditetom, trudnica, samohranih roditelja s maloljetnom djecom, osoba s duševnim smetnjama te žrtvi trgovanja ljudima kao i žrtvi mučenja, silovanja ili drugom psihičkog, fizičkog i seksualnog nasilja.

Vezano uz organiziranja **učenja hrvatskog jezika** Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta objavilo je Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo u Narodnim novinama, broj 154/14. Nadalje, Ministarstvo je uputilo u studenome 2014. godine dopis uredima državne uprave u županijama s podacima gdje se nalaze osobe koje imaju uvjete za pohađanje tečaja hrvatskoga jezika (Istarska županija – 6 osoba; Primorsko-goranska županija – 2 osobe; Sisačko-moslavačka županija – 3 osobe; Splitsko-dalmatinska županija – 1 osoba; Zagrebačka županija – 1 osoba i Grad Zagreb 53 - osobe) te ih moli da krenu u žurnu identifikaciju ustanova koje su u mogućnosti organizirati tečaj hrvatskoga jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

24. Zaštita prava spolnih i rodni manjina

Za unapređenje i promicanje prava transrodnih osoba te povećanje tolerancije prema istima ovo područje predviđa provedbu 3 mjere, od čega je 1 s rokom provedbe 2015. godina.

Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim maticama (NN 76/2013) ministar zdravlja dana 12. studenog 2014.godine donio je **Pravilnik o prikupljanju medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (NN 132/2014).**

Sukladno članku 11. navedenog Pravilnika, krajem 2014. godine, započeta je izrada Liste stručnjaka s iskustvom i edukacijom iz područja zdravstvene zaštite transrodnih osoba koji će izraditi Stručne smjernice za donošenje mišljenja zdravstvenih radnika i psihologa za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu.

Slijedom navedene dokumentacije, Nacionalno zdravstvenog vijeće donosi mišljenje o promjeni spola ili o životu u o drugom rodnom identitetu temeljem kojeg nadležni ured državne uprave u županiji donosi rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih.

Nadalje, nadležna tijela provodila je niz **edukativnih aktivnosti** vezano uz diskriminaciju na temelju spolne orijentacije. Tako je, npr, tijekom 2013. godine u sklopu provedbe projekta „Potpora borbi protiv zločina iz mržnje“ financiranog od strane Velike Britanije Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održao je edukacije na kojima su sudjelovali policijski službenici, državni odvjetnici, suci i predstavnici nevladinih organizacija. U cjelokupni **odgojno-obrazovni sustav** uveden

je zdravstveni odgoj. Također, izrađen je Nastavni plan i program zdravstvenog odgoja; izrađeni su priručnici za izvođenje zdravstvenog odgoja; ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio Odluku o sustavnom uvođenju zdravstvenog odgoja i obrazovanja u kojeg je integriran rodno osjetljiv odgoj.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 3. veljače 2014. je održao tematsku sjednicu međuresornog Povjerenstva za ljudska prava vezanu uz zaštitu i promicanje prava LGBT osoba, na kojoj je predstavljeno istraživanje sa fokusom na Republike Hrvatsku Agencije Europske unije za temeljna prava te Život LGBT osoba u Hrvatskoj danas. Posebno je istaknut problem vezano uz nasilje i diskriminaciju prema LGBTIQ osobama posebice u području zapošljavanja i pristupu robama i uslugama, kao i pitanja prijave zločina iz mržnje.

Ured za ravnopravnost spolova je u 2013. i 2014. godini pružio financijsku potporu Udruženju Zagreb Pride za plaćanje troškova osiguranja javnog skupa i povorke ponosa „Zagreb Pride“.

25. Pravo na zdrav život i okoliš

U ovom području predviđena je provedba 15 mjera.

U 2014. **inspeksijski nadzor** je provodilo 74 inspektora **zaštite okoliša** (u odnosu na 2013. godinu, dva inspektora manje) te je provedeno ukupno 5 074 inspeksijskih nadzora (u odnosu na 2013, manje za 379 nadzora). Temeljem Sporazuma o suradnji inspeksijskih službi u području zaštite okoliša tijekom 2014. U koordiniranim inspeksijskim nadzorima obavljen je nadzor 53 operatera.

Nadalje, tijekom 2013. **Inspekcija zaštite prirode** obavila je 808 inspeksijskih nadzora, a time je ostvareno povećanje broja inspeksijskih nadzora od 7,2% u odnosu na 2012., dok je tijekom 2014., obavljeno 833 nadzora, čime je ostvareno dodatno povećanje broja nadzora od 3,1% u odnosu na godinu prije.

Vezano uz **osiguranje zdravstveno ispravne pitke vode** za sve građane Republike Hrvatske donijeta su dva ključna propisa ovoga područja - novi Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/2013) i novi Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/2013). Povećao se stupanj mogućnosti priključenja stanovništva na javni vodoopskrbni sustav na prosječnih 85%.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je nositelj monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće u mreži i na izvoru. U 2013. godini ostvareno je 79,4 % Plana monitoringa izvorišta vode za piće i 45,7 % Plana monitoringa vode za piće u mreži. Rezultati su zadovoljavajući.

Vezano uz provođenje **nadzora nad bukom**, navodi se da su Strateške karte buke (SKB) i akcijski planovi iz st. 1. tč. 7 čl. 7 Zakona o zaštiti od buke (NN 30/09) su sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske, za čiju je izradu zadužena Ministarstvo zdravlja. Uprava za sanitarnu inspekciju i javno zdravstvo Ministarstva zdravlja obavlja kontinuirane nadzore po službenoj dužnosti nad provođenjem mjera zaštite od buke, kao i po prijavi. Temeljem Zakona o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13 i 153/13) ovlašteno je 25 pravnih osoba za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke (stanje na 31.12.2014.).

Tijekom 2014. godine prikupljene su 4 strateške karte buke od obveznika izrade istih i 1 akcijski plan.

Vezano uz **sanaciju crnih točaka i odlagališta otpada** Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izradilo je Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji je usvojen u Hrvatskom saboru u srpnju 2013. Zakonom je predviđena izrada novog Plana gospodarenja otpadom koji će obuhvatiti i daljnje planiranje i provedbu sanacije crnih točaka za razdoblje 2015.-2021. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je proveo aktivnosti i radove na 8 lokacija visoko opterećenih opasnim otpadom tvz. „crne točke“.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je tijekom izvještajnog razdoblja ulagao svoja sredstva u sustav **primarnog odvajanja otpada** za jedinice lokalne samouprave, i to za nabavu kanti,

kompostera i koševa te kontejnera i presskontejnera i polupodzemnih kontejnera radi odvajanja otpada (PET, staklo, papir, metal, biootpad) i korištenja njegovih svojstava.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode navodi da su tijela koja su sudjelovala u izradi **III. Nacionalnog izvješća o provedbi Aarhuške konvencije** informirana su o usvajanju izvješća te su: upozorena na prepreke u provedbi određenih članaka konvencije; pozvana da poduzmu mjere za uklanjanje spomenutih prepreka; upućena na nacionalne smjernice i smjernice UNECE-a za poboljšanje prakse informiranja i uključivanja javnosti u okolišno odlučivanje na lokalnoj razini; upućena na Smjernice za informiranje i sudjelovanje javnosti u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš (PUO) i strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš (SPUO).

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je tijekom izvještajnog razdoblja također organiziralo **informativne kampanje** o važnosti ozonskog sloja za okoliš i ljude i o tome kako zaštititi zdravlje od štetnog djelovanja sunčevog zračenja, a u okviru projekta provedbe Montrealskog protokola.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je u 2013. godini u suradnji s **organizacijama civilnog društva** koje djeluju u području zaštite okoliša i prirode realizirao 7 projekata, a u 2014. godini realizirao preko 30 projekata.

26. Suzbijanje korupcije

Tri mjere u ovom području se provode i odnose se na uvođenje transparentnosti i dostupnosti podataka, osiguranje života građana RH u društvu bez korupcije te širenje i poticanje antikoruptivnog ozračja.

Tijekom 2014. Izrađen je Nacrt **Strategije suzbijanja korupcije (2015.- 2020.)**, a Strategija je u postupku donošenja pred Saborom Republike Hrvatske.

Ministarstvo pravosuđa bilo je nositelj izvršenja mjere 69. iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije (NN 75/08.) - **stvaranje preduvjeta za objavu svih ugovora** i dodataka ugovora o poslovima koje su tijela javne vlasti sklopila s fizičkim ili pravnim osobama u skladu s **Zakonom o pravu na pristup informacijama i Zakonom o zaštiti osobnih podataka** (osobito čl.7 toga Zakona). Tijekom 2014. godine pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i trgovačka društva u državnom vlasništvu nastavila su sukladno mjerama iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije 2012., Ministarstvu pravosuđa dostavljati poveznice za sklopljene ugovore koje su oni sklopili s fizičkim i pravnim osobama. Također pojedina tijela javne vlasti nastavila su putem poveznica dostavljati podatke o sponzorstvima i donacijama koja su dale fizičkim i pravnim osobama. Službenici Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije Ministarstva pravosuđa prisustvovali i nizu događanja koji su organizirani u i izvan Republike Hrvatske, a koji su imali za cilj imala širenje javne svijesti o potrebi suzbijanja korupcije, a isto je vidljivo na stranici, www.antikorupcija.hr

27. Suzbijanje trgovanja ljudima

U ovom području predviđena je provedba 13 mjera. Od toga jedna mjera nije provedena vezano za edukaciju predstavnika medija o problematici trgovanja ljudima. (102.3). Zbog nedostatka kapaciteta, provedba je odgođena za naredno izvještajno razdoblje.

Primjenom proaktivnih metoda otkrivanja i identifikacije maloljetnih žrtava trgovanja ljudima, edukacijom policijskih službenika, otkriven je i identificiran veći broj maloljetnih žrtava trgovanja ljudima.

Tijekom 2014. godine identificirano je ukupno 37 žrtava trgovanja ljudima (22 maloljetne i 15 odraslih), a **smještaj** je bio osiguran za sve žrtve kojima je to bilo potrebno.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je i nadalje nastavilo osiguravati sredstva za financiranje rada dvaju **nacionalnih skloništa** za žrtve trgovanja ljudima koje vode nevladine organizacije, a temeljem ugovora o međusobnim odnosima o vođenju nacionalnih skloništa a djecu i odrasle žrtve trgovanja ljudima. Tijekom 2013. usluga smještaja u skloništu pružena je 8 žrtava trgovanja ljudima.

Tijekom 2013. Godine Ministarstvo unutarnjih poslova priključilo se organizaciji civilnoga društva u provedbi preventivne kampanje „Dvije djevojčice“ („Two little girls“). Kampanja je usmjerena na prevenciju trgovanja ljudima koju osim Hrvatske provodi još 13 europskih zemalja s ciljem osvješćivanja djece i mladih o problemu trgovanja ljudima, prepoznavanju potencijalno opasnih situacija i načinima prevencije i zaštite.

Unutar IPA projekta „Jačanje identifikacije žrtava trgovanja ljudima“ koji se provodio do srpnja 2013. godine, Kao jedan od rezultata projekta, **izrađeno je istraživanje** odnosno Procjena situacije suzbijanja trgovanja ljudima u RH.

Sukladno članku 70. Zakona o strancima i Protokolu o postupanju pri **dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima** u 2013. godini, u matične države vraćene su dvije žrtve trgovanja ljudima (jedan državljanin Bosne i Hercegovine i jedna državljanka Srbije).

Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktivno su sudjelovali u **regionalnim i međunarodnim inicijativama** vezanim uz suzbijanje trgovanja ljudima. Naročito ističemo provođenje projekta IPA 2010 „Jačanje identifikacije žrtava trgovanja ljudima“ koji je Ured provodio u partnerstvu sa Republikom Rumunjskom

Nacionalni koordinator je također član neformalne mreže nacionalnih koordinatora zemalja Jugoistočne Europe (uz Sloveniju, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru, Bugarsku i Rumunjsku), a ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju i mreže nacionalnih izvjestitelja ili ekvivalentnih mehanizama na razini EU te redovito sudjeluje na navedenim sastancima.

28. Sigurnost i ljudska prava

Osam mjera u ovom području se odnose na osiguranje učinkovitog i odgovornog demokratskog upravljanja i nadzor sigurnosnog sektora u Republici Hrvatskoj, na primjenu koncepta ljudske sigurnosti u javnim politikama, na osiguranje primjene načela razmjernosti pri ograničavanju ljudskih prava i sloboda u cilju zaštite nacionalne sigurnosti, javnog morala i zdravlja, na jačanje mehanizma neovisnog nadzora nad sigurnosnim sektorom te podizanju razine svijesti o potrebi ravnopravne rodne zastupljenosti u sigurnosnim institucijama Republike Hrvatske. Četiri mjere nisu provedene, jer u izvještajnom razdoblju nije bilo elemenata za izradu izvješća vezano uz uključivanje koncepta ljudske sigurnosti u javne politike, a mjera vezano uz iniciranje provedbe evaluacije Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija je odgođeno za naredno izvještajno razdoblje.

Vezano uz integraciju **koncepta ljudske sigurnosti u vanjsku i sigurnosnu politiku** Republike Hrvatske, poglavito u odnosu na konfliktna i post-konfliktna područja; kontinuiranim angažmanom Hrvatske kroz projekte međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu, MVEP doprinosi konceptu ljudske sigurnosti u zemljama pogođenim sukobom s posebnim fokusom na ranjive skupine (žena i djeca). Angažman je do sada ostvaren u sljedećim konfliktnim i post-konfliktnim zemljama: Srbija, Afganistan, Burma, Sirija, Palestina, Jordan i Kolumbija. Hrvatska aktivno povezuje razvojne aktivnosti sa sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim misijama, prvenstveno u Afganistanu. Pružanjem logističke i sigurnosne potpore u provedbi razvojnih i humanitarnih projekata, kroz mehanizme civilno-vojne suradnje, ali i kroz samostalnu provedbu malih razvojnih projekata koji su od značaja za lokalnu zajednicu ostvaruje se brz i vidljiv učinak na teren.

Ministarstvo obrane RH izvještava da u skladu s **Programima za obuku** i ocjenjivanjem tečajeva i obuka koje se provode u Zapovjedništvu za obuku i doktrinu „Fran Krsto Frankopan“, Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije Rakitje (OSMVO-u), izobrazba na temu zaštita i promicanje

ljudskih prava provodila se kroz: Tečaj za vojne promatrače Ujedinjenih naroda UNMOC (u trajanju od tri tjedna); Tečaj o zaštiti civila u operacijama potpore miru UNPOC (u trajanju od jednog tjedna); Tečaj za stožerne časnike Ujedinjenih naroda UNSOC (u trajanju od dva tjedna); Preduputne obuke za misije Ujedinjenih naroda u kojima sudjeluju pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske prije svake rotacije pripadnika; Preduputna obuka za misiju ISAF (dva puta godišnje u trajanju od 10 dana); Tečaj za NATO stožerno osoblje NATO SOC (u trajanju od 15 dana).

Programi obuke iz područja zaštite ljudskih prava, za navedene tečajeve, izrađeni su u skladu sa zahtjevima i standardima UN DPKO-UN Peacekeeping PDT Standards, Core Pre-Deployment Training Materials, 1st ed. (2009) te korištenjem materijala „Defense Institute of International Legal Studies-Overview and Current Programs“.

29. Obrazovanje za ljudska prava i ljudska prava u obrazovnom sustavu

Ovo područje sadrži ukupno 5 mjera, od čega 2 s rokom provedbe 2014. godine.

Nakon donošenja Odluke o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe Kurikuluma GOO-a (2012.), donošenja *Odluke o programu i Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole*, (Narodne novine br. 104 od 28. kolovoza 2014.) te donošenja *Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole*, Agencija za odgoj i obrazovanje intenzivirala je stručno usavršavanje radi pripreme učitelja i nastavnika za primjenu građanskog odgoja i obrazovanja;

U Kurikulu Građanskog odgoja i obrazovanja utvrđene su osnovne kompetencije koje trebaju imati nastavnici za provođenje Građanskog odgoja i obrazovanja.

Sukladno navedenim potrebama Agencija za odgoj i obrazovanje organizira redovito i obvezno stručno usavršavanje za nastavnike:

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja proveo je vanjsko vrednovanje i priredio *Izješće o vanjskom vrednovanju Eksperimentalnog izbornog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole (prvo polugodište školske godine 2014./2015.)*.

Trenutno stanje: za eksperimentalni izborni program u 8. razredu osnovne škole, škole su se same prijavljivale nadležnom ministarstvu o čemu je Centar pravovremeno obaviješten. Od 34 prijavljene škole do kraja prvog polugodišta 2014./2015. u provedbi je ostala 31 osnovna škola.

U sklopu vrednovanja usvojenosti sadržaja nužna je izrada standardiziranih ispita temeljenih na ishodima Građanskog odgoja i obrazovanja u suradnji sa stručnjacima iz ovog predmetnog područja.

Trenutno stanje: vanjsko vrednovanje Građanskog odgoja i obrazovanja od školske godine 2015./2016. obuhvaćat će i cjelovito ispitivanje znanja, stavova i kompetencija učenika u području građanstva. Školska godina 2014./2015. u tom je smislu pripremna godina.

U skladu sa Zakonom o **znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDVO)**, gdje je u okviru osnovnih načela o cjelokupnoj znanosti i visokom obrazovanju postavljeno, između ostalog, i poštivanje i afirmacija ljudskih prava te poštujući, također, ovim Zakonom određenu akademsku slobodu, akademsku samoupravu i autonomiju sveučilišta, Agencija za znanost i visoko obrazovanje i dalje brine o vanjskom osiguravanju kvalitete visokog obrazovanja i znanosti. Agencija to čini u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, ZZDVO-u te svojim podzakonskim aktima kojima su definirani svi kriteriji za postupke vanjskog osiguravanja kvalitete, a u skladu s međunarodno definiranim standardima i kriterijima. Slijedom toga, Agencija će i dalje za provođenje ovih mjera obavljati postupke vanjskog osiguravanja kvalitete navedenih studijskih programa – vezanih uz ljudska prava i demokratsko te aktivno građanstvo.

30. Poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja

Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske, osnovano je 2012. godine s ciljem uspostave i

provedbe djelotvorne koordinacije tijela državne uprave, Vladinih ureda i drugih javnih institucija u postupcima dodjele bespovratnih sredstava iz državnog proračuna projektima i programima od osobitog interesa za opće/javno dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj.

Jedan od glavnih rezultata rada Povjerenstva očituje se u objavi Godišnjeg plana natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva.

Ured za udruge u prosincu 2013. objavio je Godišnji plan natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2014. godini iz Državnog proračuna i fondova Europske unije. Godišnji plan izrađen je temeljem sektorskih analiza u kojima su davatelji bespovratnih sredstava identificirali potrebe u svojim resorima. Godišnji plan natječaja sadrži popis ukupno 95 programa za dodjelu bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva koje će u 2014., u sklopu svojih nadležnosti, raspisati 20 državnih tijela. Iznosom od preko 815 milijuna kuna iz Državnog proračuna i fondova EU planira se financirati i sufinancirati više od 5 tisuća programa i projekata organizacija civilnoga društva u područjima prevencije nasilja među djecom i mladima, borbe protiv ovisnosti, socijalnih usluga, volonterstva, obrazovanja, sporta, kulture, zaštite okoliša i prirode, poljoprivrede, turizma, zaštite potrošača te drugim područjima od interesa za opće dobro.

Tijekom 2014. godine donesene su odluke o dodjeli sufinanciranja za projekte organizacija civilnoga društva ugovoreni u okviru programa Europske unije za 2014. godinu, koje uključuju i 29 projekata odnosno 23 % od ukupno 97 odobrenih projekata, koji se odnose na suzbijanje diskriminacije te zaštitu i promicanje ljudskih prava u iznosu od 2.293.809,60 kn.

Nadalje, navedeno Međuresorno povjerenstvo je tijekom 2014. godine u studenome održalo osmu sjednicu. Jedan je od rezultata rada Povjerenstva godišnji plan natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2015. godini iz Državnog proračuna i Fondova Europske unije. Planira se financirati i sufinancirati više od 5 000 programa i projekata organizacija civilnoga društva u iznosu od preko 711 milijuna kuna iz Državnog proračuna i Fondova Europske unije.

U sklopu programiranja za natječaje u sklopu potpore EU Područje demokratizacije i razvoja civilnog društva, ljudskih prava, suzbijanja diskriminacije, promocija jednakih mogućnosti provlači se svih godina predlaganja za financiranje putem programa EU od CARDSa, preko PHARE 2006, te IPA 2008, 2009, 2010, 2011. U sklopu navedenih shema ukupno je ugovoreno 48 projekata, vrijednosti oko 6,7 milijuna Eura.

U 2014. nastavljena je i završila provedba četiri projekta u okviru IPA 2010 „Potpora organizacijama civilnoga društva u promicanju i praćenju provedbe politika jednakih mogućnosti i ostalih politika vezanih uz antidiskriminaciju“. Projekti su provedeni na području 15 županija, a u provedbi je sudjelovalo uz 4 organizacije nositeljice i 12 partnerskih organizacija, kao i 5 suradničkih organizacija.

Zaključak:

Na temelju prethodno iznesenih podataka o provedbi pojedinih mjera i ostvarenju pojedinih ciljeva u prioritetnim područjima određenim Nacionalnim programom, može se zaključiti da je provedba Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2013. do 2016. godine, za razdoblje 2013.- 2014. godine zadovoljavajuća. Iz Izvješća je vidljivo da je u svim područjima djelovanja većinom provedeno ili se kontinuirano provode aktivnosti koje pridonose unaprjeđenju sustava ljudskih prava u Republici Hrvatskoj.

S rokom izvršenja u 2013.i 2014. godini i/ili kontinuirano, **ukupno je provedeno 188 mjera, djelomično je provedeno 6, a nije provedeno 19** (iz objektivnih razloga, nedostatka administrativnih kapaciteta te smanjenih proračunskih mogućnosti.)

Prije svega važno je istaknuti kako praćenje provedbe mjera Nacionalnog programa omogućava sustavno praćenje napredaka u ostvarivanju zaštite i promicanja ljudskih prava, ali i uočavanje nedostataka u cilju poboljšanja provedbe pojedinih mjera.

U skladu s dostavljenim podacima može se zaključiti kako je u određenim prioritetnim područjima ostvaren značajan napredak, dok je u neka druga područja potrebno uložiti dodatne napore i resurse, kako bi ostvarenje ljudskih prava u RH bilo na zadovoljavajućoj razini.

Postignuti su značajni pomaci u provedbi mjera u područjima:

- a) Pravosuđe i ljudska prava u pogledu daljnje racionalizacije sustava-smanjenju broja pravosudnih tijela, u cilju smanjenja broja sudskih predmeta donesen je novi Zakon o sudovima (NN28/13) kojim su uvedene novine (zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadograđene odredbe za ovlasti i dužnosti predsjednika suda, proširen broj i vrsta predmeta koje sudski savjetnici samostalno provode i dr.;
- b) Pravo na besplatnu pravnu pomoć – donesen je novi Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13), kojim su unesene značajne izmjene u sustav te je pojednostavljen postupak ostvarivanja primarne pravne pomoći;
- c) Pravo na pristup informacijama, donesen je Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13), kojim je uvedena nova institucija Povjerenika za informiranje kao neovisno državno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama koji štiti, prati i promiče Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pristup informacijama
- d) Zaštita prava i dostojanstva radnika- donesen je novi Zakon o minimalnoj plaći (NN 39/13) –kojim se na kvalitetniji način utvrdio postupak utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo učinkovitije ostvarenje gospodarskih i socijalnih interesa radnika koji imaju najniža primanja i spriječio rizik siromaštva zaposlenih.

Nadalje, potrebno je pojačati napore u provedbi mjera u područjima vezanu uz jačanje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti (primjena čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina); rješavanju problema stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava; potrebno je dalje raditi na jačanju suradnje s državama u regiji u svrhu procesuiranja svih ratnih zločina te pitanja nestalih osoba u Republici Hrvatskoj; na osiguranju vlasničkih prava/povrata oduzete imovine vjerskim zajednicama (i drugim podnositeljima zahtjeva) u vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine; jačanju administrativnih kapaciteta u institucijama koje prate provedbu zakonskih odredbi (Povjerenik za informiranje, inspektori u području zaštite okoliša, upravni inspektori...)

Također, treba imati na umu kako je trenutna financijska situacija u Republici Hrvatskoj utjecala je na provedbu Nacionalnog programa, usporavajući ili dovodeći u pitanje provedbu pojedinih mjera.

Prema primljenim podacima državnih tijela, u svrhu provedbe mjera iz Nacionalnog programa u 2013. godini utrošeno je ukupno iz Državnog proračuna Republike Hrvatske 995.996.772,01 kuna. U 2014. godini iz Državnog proračuna utrošeno je 1.094.304.256,19 kuna.

Ukupno utrošena financijska sredstva za provedbu mjera osigurana su i utrošena kroz redovitu djelatnost tijela državne uprave, donacijama i sredstvima projekata Europske unije.

Sastavni dio ovog Sažetka Izvješća čine i Pregled provedbe mjera za izvještajno razdoblje po poglavljima (Prilog 1) te Tablica utroška financijskih sredstava nositelja mjera za izvještajno razdoblje (Prilog 2).

Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

Prilog 1

NACIONALNI PROGRAM ZAŠTIT I PROMICANJA LJUDSKIH PRAVA 2013-2016 IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA U 2013. I 2014. GODINI

Sadržaj:

Tijela javne uprave u sustavu zaštite i promicanja ljudskih prava	2
Pravosuđe i ljudska prava	6
Ravnopravnost spolova	14
Suzbijanje rasne i druge diskriminacije	15
Prava nacionalnih manjina	22
Nestale osobe u Republici Hrvatskoj	33
Prava aktivnih sudionika i stradalnika Domovinskog rata	37
Pravo na besplatnu pravnu pomoć	48
Sloboda medija	49
Pravo na pristup informacijama	53
Pravo na zaštitu osobnih podataka	55
Vjerska prava i slobode	57
Zaštita prava i dostojanstva radnika	59
Posebna zaštita obitelji	62
Zaštita prava djece	75
Zaštita prava mladih	87
Zaštita prava osoba s invaliditetom	89
Zaštita prava osoba s mentalnim oštećenjem	110
Prava osoba starije životne dobi	117
Zaštita prava beskućnika	123
Zaštita prava ovisnika o drogama	124
Zaštita prava HIV pozitivnih osoba	121
Zaštita prava osoba kojima je oduzeta sloboda	136
Zaštita žrtava/svjedoka	144
Zaštita prava tražitelja azila, azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom	149
Zaštita prava spolnih i rodni manjina	154
Pravo na zdrav život i okoliš	157
Suzbijanje korupcije	171
Suzbijanje trgovanja ljudima	174
Sigurnost i ljudska prava	180
Obrazovanje za ljudska prava i ljudska prava u obrazovnom sustavu	183
Poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja	187

TIJELA JAVNE UPRAVE U SUSTAVU ZAŠTITE I PROMICANJA LJUDSKIH PRAVA

Cilj 1. Unaprijediti zakonitost i pravovremenost u radu tijela javne uprave

Provedbena mjera 1.1.	Uskladiti posebne zakone sa Zakonom o općem upravnom postupku
Nositelj	Ministarstvo uprave
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Budući da je provedba ove mjere u tijeku, a nije još dovršena Ministarstvo uprave predlaže rok studeni 2015 te će o provedbi iste izvijestiti u narednom izvješću.

Provedbena mjera 1.2.	Pojačati aktivnosti upravne inspekcije
Nositelj	Ministarstvo uprave u suradnji s ostalim tijelima državne uprave
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva uprave
Status mjere	Djelomično se provodi
Postignuti rezultati	I. Služba za inspekciju državne uprave, tijekom 2014. godine imala je u rješavanju 463 predmeta od kojih je 101 predmet prenesen iz prethodnih godina, a 362 predmeta zaprimljena su u 2014. godini. Tijekom 2014. godine, Služba je imala u rješavanju 172 predmeta iz područja službeničkih odnosa, od kojih je 50 predmeta preneseno iz prethodnih godina, a 122 predmeta su zaprimljena u toj godini. Iste godine riješeno je 67 predmeta, a ostalo je za rješavanje 105 predmeta. Služba za inspekciju državne uprave provela je šest neposrednih inspekcijskih nadzora u 2014. godini koji su, među ostalim, obuhvatili i nadzor nad općim i pojedinačnim aktima iz područja službeničkih odnosa. U istom upravnom području provedeno je i deset posrednih inspekcijskih nadzora o kojima su sastavljeni zapisnici. Postupajući u 51 predmetu Služba za inspekciju državne uprave, zatražila je od čelnika nadziranih tijela izvješća i/ili očitovanja te nije utvrdila očite povrede zakona ili je utvrdila određene nepravilnosti koje su nakon upozorenja upravne inspekcije otklonjene. Upravni inspektori Službe za inspekciju državne uprave, u pravilu, iznimno rijetko nalažu poništavanje ili ukidanje rješenja iz područja službeničkih odnosa zbog nezakonitosti rješenja o rasporedu na radno mjesto, premještanju na drugo radno mjesto, stavljanju na raspolaganje, prestanku službe ili ocjenjivanju i nagrađivanju, budući su u većini slučajeva, i kad se utvrdi takva nezakonitost zbog koje bi trebalo izreći navedenu mjeru, već odavno istekli rokovi u kojima se može ista izvršiti. Naime, takva mjera može se izreći samo za izvršna rješenja, a i sam postupak predlaganja u odnosu na trenutno zakonsko uređenje dosta je složen te se takve mjere, u pravilu, izriču samo u postupku nadzora po posebnim propisima i to u slučaju provedbe nadzora nad aktima kojima se uređuje status namještenika primjerice prijam u službu, u slučaju povrede prava prednosti na zapošljavanje (branitelji). Naređeno je

	poništanje jednog rješenja o prijmu u službu namještenika. Navedena mjera nije izvršena zbog nemogućnosti izvršenja budući je stranka, čije je pravo povrijeđeno, u međuvremenu odustala od podnesenog zahtjeva. <u>II. Služba za inspekciju lokalne i područne (regionalne) samouprave</u>, tijekom 2014. godine imala je u rješavanju 675 predmeta od kojih je 347 predmeta preneseno iz prethodnih godina, a 328 predmeta zaprimljeno je u 2014. godini. Tijekom 2014. godine, Služba je imala u rješavanju 128 predmeta iz područja službeničkih odnosa, od kojih je 38 predmeta preneseno iz prethodnih godina, a 90 predmeta je zaprimljeno u toj godini. Iste godine riješeno je 78 predmeta, a ostalo je za rješavanje 50 predmeta. U 2014. godini Služba za inspekciju lokalne i područne (regionalne) samouprave provela je šest neposrednih inspekcijskih nadzora koji su, među ostalim, obuhvatili nadzor nad općim i pojedinačnim aktima iz područja službeničkih odnosa. Također je provedeno devet posrednih inspekcijskih nadzora o kojima su sastavljeni zapisnici, a predmet kojih su bili i službenički odnosi u nadziranim jedinicama. Postupajući u 63 predmeta upravna inspekcija zatražila je od čelnika nadziranih tijela izvješća i/ili očitovanja te nije utvrdila očite povrede zakona ili je utvrdila određene nepravilnosti koje su nakon upozorenja upravne inspekcije otklonjene. Poništavanje ili ukidanje rješenja iz područja službeničkih odnosa zbog nezakonitosti rješenja o prijmu u službu, rasporedu na radno mjesto, premještanju na drugo radno mjesto, stavljanju na raspolaganje, prestanku službe, ocjenjivanju i nagrađivanju, upravni inspektori Službe za inspekciju lokalne i područne (regionalne) samouprave naredili su mjerama u zapisnicima o provedenom nadzoru nad radom devet lokalnih i (područnih) regionalnih jedinica. Naređeno je poništavanje šest rješenja i ukidanje deset rješenja. Tijekom 2014. godine poslove upravne inspekcije u Službi za inspekciju državne uprave obavljalo je pet upravnih inspektora: voditelj Službe i četiri viša upravna inspektora (u međuvremenu od veljače 2015. iz Službe su otišla dva viša upravna inspektora), a u Službi za inspekciju lokalne i područne (regionalne) samouprave, poslove upravne inspekcije obavljala su dva upravna inspektora: voditelj Službe i viši upravni inspektor dok je jedan viši upravni inspektor od mjeseca travnja 2014. godine odsutan s rada zbog bolesti. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Manjak upravnih inspektora
--	---

Cilj 2. Povećati otvorenost i transparentnost javne uprave

Provedbena mjera 2.1.	Unaprjeđenje jedinstvenog portala za savjetovanja s javnošću u postupcima izrade propisa i drugih akata
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Ured za udruge Ured za zakonodavstvo u suradnji s Uredom predsjednika Vlade Republike Hrvatske – Službom za odnose s javnošću te tijelima državne uprave koji su nositelji izrade pojedinih propisa i drugih akata
Rok za provedbu	2015.
Izvor financiranja	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama nadležnih

i potrebna sredstva	tijela
Status mjere	Provedba u 2015
Pokazatelji provedbe	- uspostavljen i redovito obnavljan internetski sustav tekućih i provedenih savjetovanja u postupcima izrade propisa i drugih akata - broj objavljenih savjetovanja

Provedbena mjera 2.2.	Razvoj modula izobrazbe o provedbi javnog savjetovanja u donošenju zakona, drugih propisa i akata te njegovo uvrštavanje u redovne programe izobrazbe Državne škole za javnu upravu
Nositelj	Ured za udruge Državna škola za javnu upravu
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	2014. - 8.280,00 kn, redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Državne škole za javnu upravu, Aktivnost 67701 Administracija i upravljanje
Status mjere	Provedena
Postignuti rezultati	S ciljem osiguranja kontinuirane podrške državnim službenicima u primjeni standarda savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, Ured za udruge, u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, razvio je poseban modul izobrazbe i provodi jednodnevni seminar „Kako pripremiti i provesti učinkovito savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata“. Seminar je namijenjen državnim i lokalnim službenicima koji rade na poslovima informiranja, pravnim pitanjima te poslovima suradnje s udrugama, ostalim organizacijama civilnog društva i interesnim skupinama. U 2013. godini održano je šest seminara na kojima je sudjelovalo 88 polaznika iz tijela državne uprave, Vladinih ureda te jedinica lokalne i područne samouprave. U 2014. godini provedene su 3 radionice koje su pohađala ukupno 62 polaznika. Provedba se nastavlja u 2015. godini kada je planirana provedba 3 radionice. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Slabiji odaziv polaznika na lokalnoj/regionalnoj razini

Provedbena mjera 2.3.	Provesti evaluaciju učinkovitosti mehanizma za sprječavanje sukoba interesa
Nositelj	Ministarstvo uprave Povjerenstvo za sprečavanje sukoba interesa
Rok za provedbu	lipanj 2014.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva uprave
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Provođene mjere se odgađa za naredno izvještajno razdoblje

Provedbena mjera 2.4.	Praćenje provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama ¹
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Povjerenik za informiranje
Rok za provedbu	kontinuirano

Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Povjerenika za informiranje
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno članku 35. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13) Povjerenik za informiranje prati provedbu navedenog Zakona i u tu svrhu sastavlja godišnja izvješća koja se dostavljaju Hrvatskome saboru.

Cilj 3. Podići razinu informiranosti dužnosnika, profesionalnost službenika kako bi se povećala senzibilnost na standarde inkluzivnog društva u tijelima državne uprave

Provedbena mjera 3.1.	Izraditi popis nužnih kompetencija za službenike radi povećanja razine profesionalnosti u državnoj službi
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Državna škola za javnu upravu
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva uprave i sredstva iz EU fondova Ukupna vrijednost projekta je 188.889,00 eura, a Ministarstvo uprave je kao nositelj projekta osiguralo je 10% od navedenog iznosa (18.889,00 eura).
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Ministarstvo uprave je u suradnji s Državnom školom za javnu upravu pripremio Projekt IPA TWL 2010 „Potpora jačanju administrativnih kapaciteta kroz razvoj kompetencijskog okvira u državnoj službi“ koji je odobren od Europske komisije. U sklopu navedenog Projekta bit će razvijen kompetencijski okvir u Republici Hrvatskoj te će se definirati ključne kompetencije službenika kako bi se povećala razina profesionalnosti u državnoj službi. Opći cilj Projekta je unapređenje učinkovitosti i profesionalnosti u državnoj službi, kroz poboljšanje upravljanja ljudskim potencijalima. 2014. Izrađen je Katalog ključnih kompetencija u državnoj upravi i Priručnik za državna tijela – osnovne kompetencije za rukovodeća i nerukovodeća radna mjesta, koji su dostavljeni svim državnim tijelima.

Provedbena mjera 3.2.	Razviti i organizirati provedbu programa izobrazbe iz područja zaštite ljudskih prava za državne službenike i dužnosnike
Nositelj	Državna škola za javnu upravu
Sunositelji	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Državne škole za javnu upravu.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine u sklopu Državne škole za javnu upravu provedeno je ukupno tri radionice na temu „Državni službenici u zaštiti ljudskih prava“, tri radionice na temu „Edukacija povjerenika za etiku“ i četiri radionice na temu „Ravnopravnost spolova“. U 2014. Državna škola za javnu upravu u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina organizirala je i provela Radionicu o ljudskim pravima koju je pohađalo 22 polaznika. Provedba programa planirana je u 2015. Godini.

Provedbena mjera 3.3.	Izraditi godišnji plan izobrazbe i usavršavanja službenika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Nositelj	Državna škola za javnu upravu
Sunositelj	Ministarstvo uprave u suradnji s udrugama gradova, općina i županija
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Državne škole za javnu upravu
Status mjere	Provedena
Postignuti rezultati	Državna škola za javnu upravu navodi da je u 2013. godini izrađen Plan i program izobrazbe i usavršavanja službenika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

PRAVOSUĐE I LJUDSKA PRAVA

CILJ 4. Ojačati kvalitetu, kapacitet i učinkovitost pravosudnog sustava

Provedbena mjera 4.1.	Smanjiti broj neriješenih predmeta na sudovima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Zakonom o sudovima (NN 28/13) uvedene su sljedeće novine: • Zaštita prava na suđenje u razumnom roku (čl. 63.-70.) - zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku suda pred kojim se vodi postupak u kojem je nastala povreda ovog prava i koji će u slučaju njegove osnovanosti odrediti rok za rješavanje predmeta, u pravilu ne dulji od šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje dužeg roka. Ako predmet ne bude riješen u određenom roku, stranka se u daljnjem roku od šest mjeseci može obratiti neposredno višem sudu zahtjevom za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, povodom kojeg se ponovno određuje rok u kojem se predmet mora riješiti, ali i određuje primjerena naknada podnositelju čije je pravo povrijeđeno, a koja u pojedinom predmetu ne može iznositi više od 35.000,00 kn. • Nadograđene su odredbe kojima se propisuju ovlasti i dužnosti predsjednika suda u obavljanju poslova sudske uprave (čl.10., 31., 32., 33.), a također su uvedene i nove dužnosti sudaca (čl. 93.) • Vezano za broj sudskih službenika i namještenika, isto određuje ministar pravosuđa, popunjavanje radnih mjesta u sudovima moguće je samo uz odobrenje Ministarstva pravosuđa te sudski službenici rješenjem ministra pravosuđa mogu biti po potrebi službe premješteni na rad u drugi sud – veća mobilnost sudskih službenika! (čl. 108.) • Prošireni su broj i vrsta predmeta u kojima sudski savjetnici mogu samostalno provoditi postupke i predlagati nacrtne odluka, te su im dane ovlasti za postupanje u radnim

	sporovima proizašlim iz kolektivnih ugovora, u upravnim sporovima u kojima sudi sudac pojedinac ili u kojima sudi vijeće bez održavanja rasprave te u prekršajnim postupcima (čl. 110.) Izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (25/13) redefiniranu su i uklonjeni pravni instituti koji usporavaju parnični postupak, te uvedena nova rješenja koja osiguravaju uvjete za ostvarenje učinkovitosti parničnog postupka, uz očuvanje pravne sigurnosti i vladavine prava. Nadalje, s ciljem smanjenja broja neriješenih predmeta na sudovima dosljedno i kontinuirano se provode sve mjere predviđene Strategijom razvoja pravosuđa za razdoblje 2013.-2018. Važnim izmjenama organizacijskih propisa u pravosuđu tijekom 2012. i 2013. već je stvoren za to nužan institucionalni okvir koji se nastavio primjenjivati i u 2014. U 2014. nastavile su se provoditi i druge mjere koje su se i proteklih godina poduzimale u ovu svrhu, prvenstveno delegacije predmeta s manje na radno više opterećene sudove, poticanje mobilnosti pravosudnih dužnosnika i drugih službenika zaposlenih u pravosudnim tijelima te poticanje i posebno vrednovanje rada na starijim predmetima, uz osiguranje jedinstvenog i sveobuhvatnog statističkog praćenja rada sudova. Veliku ulogu u povećanju učinkovitosti rada sudova i smanjenju broja neriješenih predmeta imale su i izmjene materijalnih i postupovnih propisa tijekom 2013. i 2014., naročito Zakona o parničnom postupku, Ovršnog zakon, Prekršajnog zakona i Zakona o kaznenom postupku, čije su posljedice na koncentraciju sudskih postupaka bile vidljive tijekom 2014. Trendovi kretanja broja neriješenih predmeta statistički se redovno prate i analiziraju te je u odnosu na stanje 31.12.2013., kada su na svim sudovima ukupno bila 735.873 neriješena predmeta, zamjetan nastavak smanjenja broja neriješenih predmeta kojih je na dan 30.9.2014. na svim sudovima bilo 662.144. Budući da sve navedeno ipak nije dalo u cijelosti zadovoljavajuće rezultate te da je kao glavni razlog neučinkovitosti pravosuđa u Republici Hrvatskoj prepoznat prevelik broj i neodgovarajući ustroj pravosudnih tijela, u 2014. osmišljen je koncept reorganizacije pravosudnog sustava koji se posebno opisuje pod mjerom 4.5., a od čije se primjene tijekom 2015. i 2016. očekuje znatnije povećanje učinkovitosti u radu sudova odnosno ravnomjernija radna opterećenost te bolja organizacija radnih procesa, a onda posljedično i pružanje kvalitetnije i brže pravne zaštite te smanjenje broja neriješenih predmeta na sudovima.
--	---

Provedbena mjera 4.2.	Jačati primjenu instituta suđenja u razumnom roku
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Navedena mjera usko je povezana s mjerom smanjenja broja neriješenih predmeta na sudovima pa se i u odnosu na nju može

	istaknuti sve što je već navedeno za mjeru 4.1. Dakle, s ciljem skraćivanja trajanja sudskih postupaka te njihove provedbe u razumnom roku dosljedno i kontinuirano se provode sve normativne, organizacijske i druge mjere predviđene Strategijom razvoja pravosuđa za razdoblje 2013.-2018. Izmjene najvažnijih organizacijskih, materijalnih i postupovnih propisa pokazale su svoje pozitivne učinke i tijekom 2014., naročito u odnosu na koncentraciju i skraćivanje trajanja sudskih postupaka. Kao što je već navedeno, projekt reorganizacije pravosudnog sustava koji se detaljno opisuje pod mjerom 4.5. i koji je razrađen tijekom 2014. trebao bi u 2015. i 2016. znatnije povećati učinkovitost naših sudova, a time i doprinijeti kvalitetnijem i bržem pružanju pravne zaštite. U tom se smislu uz sve navedeno posebno ističe i planirani učinak specijalizacije sudaca, što će se kroz budući veći stupanj ujednačenosti sudske prakse povoljno odraziti i na veću pravnu sigurnost građana.
--	--

Provedbena mjera 4.3.	Unaprijediti tehničku i informatičku opremljenost sudova
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	listopad 2016.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	- dovršen postupak informatizacije pravosudnih tijela -opremljenost sudova za saslušanje djeteta svjedoka, žrtve (video veze, snimanje iskaza i dr.)

Provedbena mjera 4.4.	Povećati transparentnost rada pravosudnih tijela
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima ili e-Predmet financiran je iz EU projekta IPA 2009 "Implementacija eSpisa na odabrane općinske sudove" kao jedna od komponenti projekta (Component 3 - Establishment of ICMS web services). Budžet cjelokupnog projekta, uključujući sve komponente bio je 520.000 eura.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima ili e-Predmet je javna i besplatna usluga strankama, punomoćnicima i drugim zainteresiranim osobama koje sudjeluju u sudskim postupcima. Sustav je dostupan građanima od 18. ožujka 2013. godine putem web stranica Ministarstva pravosuđa www.mprh.hr odnosno http://e-predmet.pravosudje.hr/. Pretragom po sudu i poslovnom broju predmeta posjetitelju se omogućuje informiranje o tijeku i dinamici rješavanja predmeta u redovnom postupku i postupku po pravnom lijeku. Budući da sustav podatke o predmetima osvježava jednom dnevno, strankama se omogućuje gotovo trenutni uvid u status svog predmeta, a sudovi se time rasterećuju takvih upita te se njihovo vrijeme u većoj mjeri može posvetiti učinkovitijem rješavanju predmeta. U ovom trenutku e-Predmet obuhvaća sve trgovačke i županijske sudove te 66 općinskih sudova. Ažuriranjem informacija na službenim Internet stranicama pravosudnih tijela i Ministarstva pravosuđa pruža se kvalitetna i

	dostupna informacijama zainteresiranim stranama te se tako olakšava pristup tijelima i ostvarivanje svojih prava. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Sustav e-Predmet ne sadrži podatke sudova koji u svom poslovanju ne koriste eSpis sustav.
--	--

Provedbena mjera 4.5.	Nastaviti s racionalizacijom općinskih i prekršajnih sudova
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Vlada Republike Hrvatske zaključkom od 27.12.2013. godine uvrstila je projekt reorganizacije pravosudnog sustava kao posebnu reformsku mjeru u Projektni plan provedbe dugoročnih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2016. Naime, sve do sada poduzimanje normativne i organizacijske mjere radi povećanja učinkovitosti pravosuđa u Republici Hrvatskoj poput racionalizacije broja te izmjena stvarne i mjesne nadležnosti pravosudnih tijela, ustanovljavanja pojedinih specijaliziranih sudova, delegacije predmeta te poticaja kadrovskim premještajima i popunama nisu dale u cijelosti zadovoljavajuće rezultate. Kao jedan od glavnih uzroka navedenog prepoznat je prevelik broj pravosudnih tijela i neodgovarajući ustroj pravosudne mreže, u kojem se kontinuirano povećavala radna opterećenost najopterećenijih sudova, održavala i povećavala neravnomjerna radna opterećenost te pružala nedovoljno brza i učinkovita sudska zaštita uz nemogućnost osiguranja ustavom zajamčenog prava na suđenje u razumnom roku. Stoga je u 2014. Ministarstvo pravosuđa pristupilo reorganizaciji pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj, i to kroz četiri temeljna reorganizacijske pravca: 1. teritorijalni preustroj mreže općinskih i prekršajnih sudova te općinskih državnih odvjetništava, 2. organizacijski preustroj pravosudnog sustava kroz poboljšanje učinkovitosti pratećih službi pravosudnih tijela, 3. reforma žalbenog postupka kroz elektroničku nasumičnu dodjelu predmeta svim županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj, 4. dovršetak procesa informatizacije u svim pravosudnim tijelima. Teritorijalni preustroj mreže prvostupanjskih sudova te reforma žalbenog postupka normativno su provedeni Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 128/14) te Zakonom o područjima i sjedištima državnih odvjetništava („Narodne novine“, broj 128/14). Polazišni kriteriji nove teritorijalne organizacije mreže pravosudnih tijela temelje se na uspostavi 15 pravosudnih područja te ustanovljavanju 24 općinska suda, 22 prekršajna suda i 22 općinska državna odvjetništva. Mreža prekršajnih sudova po prvi je put istovjetna mreži općinskih sudova. Predložena mreža općinskih sudova i općinskih državnih odvjetništava s radom će početi 1. travnja 2015. godine, a ona prekršajnih sudova 1. srpnja 2015. godine, kada će s radom prestati

	43 općinska i 39 prekršajnih sudova te 11 općinskih državnih odvjetništava. Ministarstvo pravosuđa osigurat će prostorne, radne, tehničke, informatičke i sve druge uvjete za rad novoustanovljenih sudova dinamikom koja će prvenstveno ovisiti o mogućnosti osiguranja sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Iako se predloženim izmjenama ne dira u područja i sjedišta postojećih županijskih sudova, uvodi se značajna izmjena u njihovoj mjesnoj nadležnosti, i to prvenstveno iz razloga postojanja fragmentirane sudske prakse pojedinih županijskih sudova i njezine neujednačenosti na razini Republike Hrvatske, a što stvara nejednakosti među građanima te utječe na opću pravnu sigurnost. Uvedene izmjene omogućit će specijalizaciju sudaca, ujednačenu sudska praksu i brže rješavanje predmeta. Od 1. travnja 2015. godine svaki županijski sud postat će nadležan za odlučivanje u drugom stupnju o žalbama protiv presuda svih općinskih sudova u kaznenim postupcima, a od 1. srpnja 2015. godine pojedini županijski sudovi određeni člankom 4. Zakona o područjima i sjedištima sudova bit će nadležni za odlučivanje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u radnim, obiteljskim i zemljišnoknjižnim postupcima. Za odlučivanje o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u sporovima iz radnih odnosa određeni su Županijski sud u Bjelovaru, Županijski sud u Osijeku, Županijski sud u Rijeci, Županijski sud u Splitu i Županijski sud u Zagrebu. Za odlučivanje o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u obiteljskim predmetima određeni su Županijski sud u Puli – Pola, Županijski sud u Splitu i Županijski sud u Zagrebu. Za odlučivanje o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u zemljišnoknjižnim predmetima, kao i o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u postupcima brisovne tužbe, tužbe za ispravak, tužbe za ispravak pogrešnog upisa i tužbe za opravdanje predbilježbe određeni su Županijski sud u Splitu, Županijski sud u Varaždinu i Županijski sud u Velikoj Gorici. Od 1. siječnja 2016. svaki županijski sud u svim ostalim vrstama građanskih predmeta bit će nadležan za odlučivanje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka bilo kojeg općinskog suda. Predmeti će se pojedinim županijskim sudovima u rad dodjeljivati nasumičnom algoritamskom dodjelom koja će biti razrađena odredbama Sudskog poslovnika i pravilnika o radu u informatičkim sustavima u primjeni u sudu. Osim ujednačenije sudske prakse, ovom će se izmjenom postići i ujednačenija radna opterećenost, što će se pozitivno odraziti i na ubrzanje provedbe i trajanje drugostupanjskih postupaka. Predloženo širenje mjesne nadležnosti županijskih sudova za posljedicu neće imati smanjenu dostupnost sudova građanima jer je njihovo sudjelovanje u drugostupanjskim raspravama i javnim sjednicama samo iznimno zakonom predviđeno te će se u tim slučajevima građanima pristup sudu osigurati i putem zatvorenih tehničkih uređaja za vezu na daljinu (audio-video uređaji). Izuzetak od pravila o nasumičnoj dodjeli drugostupanjskih predmeta županijskim sudovima predviđa se i u slučaju ponovnog odlučivanja o žalbi u određenom predmetu, kada će se predmet ponovno dodijeliti na postupanje istom županijskom sudu. Kao posebno važna komponenta reorganizacije pravosudnog
--	---

	sustava ističe se i njegova potpuna informatizacija. U 2014. godini te početkom 2015. godine planirana je potpuna uspostava HITRONET komunikacijske mreže te centraliziranih informacijskih sustava, i to eSpis sustava u sve općinske sudove i CTS sustava u sva državna odvjetništva do kraja 2014. godine te novog JCMS sustava u sve prekršajne sudove do kraja 1. kvartala 2015. godine, a planirana je i zamjena oko 3.300 računala u cijelom sustavu. Pravosudna tijela koja prestaju s radom te postojeće stalne službe pravosudnih tijela postat će stalne službe novoustanovljenih pravosudnih tijela, a detaljnim uređenjem komunikacije između pravosudnih tijela i njihovih službi građanima će se omogućiti poduzimanje što većeg broja radnji u stalnim službama, na koji će im se način i dalje osigurati pristup pravosuđu gotovo istovjetan onome kakvog imaju i danas, uz iznimku pojedinih radnji koje će se moći poduzimati samo u sjedištu pravosudnih tijela. Centralizaciji obavljanja pojedinih sudskih radnji pribjegava se isključivo iz organizacijskih i tehničkih razloga, koji će s druge strane omogućiti veću učinkovitost rada i skratiti trajanje sudskih postupaka. Predloženom reorganizacijom pravosudnog sustava očekuju se pozitivni učinci po veću učinkovitost u radu, kvalitetniju i bržu pravnu zaštitu te smanjenje broja povreda prava na suđenje u razumnom roku.
--	---

CILJ 5. Unaprjeđivati neovisnost sudova i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

Provedbena mjera 5.1.	Donijeti novi zakon o Državnom sudbenom vijeću u cilju unaprjeđenja objektivnih kriterija za izbor sudaca i državnih odvjetnika
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelji	Nadležna tijela državne uprave
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Transparentnost i objektivnost postupka imenovanja i razrješenja pravosudnih dužnosnika značajno je reformirana 2010. godine kada su ustavnim i zakonskim izmjenama dosegnuti visoki standardi u osiguranju neovisnosti, nepristranosti, odgovornosti i profesionalizma naših pravosudnih dužnosnika, a koji su kontinuirano bili unapređivani odgovarajućim izmjenama organizacijskih propisa sve do 2013., posebno jačajući neovisnost sudbene vlasti i državnog odvjetništva kao neovisnog pravosudnog tijela. U navedenom smislu donošenje novog Zakona o Državnom sudbenom vijeću koji se odnosi isključivo na suce nije bilo planirano kao posebna mjera u 2014. Zakon o državnom odvjetništvu regulira statusna pitanja državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika te niti njegove izmjene u 2014. u navedenom smislu nisu bile planirane. Radi daljnjeg razvoja i unapređenja ovih mjerila te daljnjeg jačanja objektivnosti i transparentnosti, ali i učinkovitosti u postupcima imenovanja pravosudnih dužnosnika krajem 2014. s radom je započela posebna radna skupina sastavljena od predstavnika

	Ministarstva pravosuđa, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Državnog sudbenog vijeća, Državnoodvjetničkog vijeća, Pravosudne akademije, Udruge hrvatskih sudaca, Udruge hrvatskih sudskih savjetnika i vježbenika, Hrvatske odvjetničke komore te općinskih i županijskih sudova koji su u sklopu reforme ulaska u pravosudnu dužnost razmatrali izmjene odredaba Zakona o Pravosudnoj akademiji koje se odnose na Državnu školu za pravosudne dužnosnike, ali i s njima povezane odredbe Zakona o sudovima, Zakona o Državnom sudbenom vijeću i Zakona o državnom odvjetništvu. Predloženim izmjenama zadržava se postojeći institucionalni okvir Državne škole, ali ujedno omogućuje i da kandidati za pravosudne dužnosnike budu i osobe koje nisu završile edukaciju u Državnoj školi, ali im je s obzirom na određeno radno iskustvo na pravnim poslovima dano pravo polaganja završnog ispita u Školi te koje su završni ispit s uspjehom položili. Na navedeni se način otklanjaju svi nedostaci postojećeg sustava koji se u bitnom svode na nejednakost kandidata pri upisu u Državnu školu. Upućivanje nacрта prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji u proceduru Vlade Republike Hrvatske planira se u prvom kvartalu 2015.
--	---

CILJ 6. Intenzivirati napore u procesuiranju ratnih zločina

Provedbena mjera 6.1.	Nastaviti suradnju Vlade Republike Hrvatske i Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, posebno u dostavi zatražene dokumentacije u sudskim postupcima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	- 5. lipanj 2014. Izvještaj o napretku ostvarenom u strategiji okončanja rada MKSJ-a, tužitelja Serge Brammertz-a Vijeću sigurnosti UN-a – Republika Hrvatska u potpunosti surađuje s MKSJ-om - 6./7. srpnja 2014. Posjeta predsjednika MKSJ-a Theodora Merona Republici Hrvatskoj. - 12. rujna 2014. potpisan je Memorandum o suglasnosti između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda tužitelja mehanizma za međunarodne kaznene sudove (MMKS) s ciljem efikasnijeg progona počinitelja teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjenih na području bivše Jugoslavije od 1991. godine. - 10. prosinac Izvještaj o provođenju strategije okončanja rada MKSJ-a Vijeću sigurnosti UN-a predsjednika suda MKSJ-a Theodora Merona i glavnog tužitelja Serge Brammertz-a. - Republika Hrvatska u potpunosti surađuje s MKSJ-om - u 2014. godini Odjel za međunarodnu suradnju s MKSJ-om pri Ministarstvu pravosuđa zaprimio je 40 zahtjeva, odluka i obavijesti MKSJ-a
Provedbena mjera 6.2.	Jačati suradnju Vlade Republike Hrvatske s organizacijama civilnoga društva u otkrivanju i procesuiranju ratnih zločina

Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa održava redovite sastanke s predstavnicima organizacija civilnoga društva vezano za rješavanje pitanja ratnih zločina. Predstavници Ministarstva sudjelovali su na Okruglom stolu „Praćenje suđenja za ratne zločine - Jamstvo procesa suočavanja s prošlošću i održivosti pravosudnih reformi u Hrvatskoj“ u organizaciji civilnih udruga, 16. travanj 2014. Održan je sastanak ministra pravosuđa s organizacijom civilnog društva iz Sotina u studenom 2014.

Provedbena mjera 6.3.	Osigurati poštivanje načela nediskriminacije u istragama, suđenjima i sankcioniranju za ratne zločine u Republici Hrvatskoj, neovisno o etničkoj pripadnosti žrtava i počinitelja zločina
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s nadležnim državnim tijelima
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano, na godišnjoj razini
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva unutarnjih poslova
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Teme vezano uz primjenu Zakona o suzbijanju diskriminacije ugrađene su u sve nastavne programe policijskog obrazovanja koje provodi Policijska akademija. Nadalje, zastupnica Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava održala je predavanje na temu “Policijska u zaštiti ljudskih prava” 12. veljače 2013. Za 94 rukovoditelja-policijska službenika iz Kabineta ministra, uprava u sjedištu Ravnateljstva i Policijske uprave zagrebačke, a za ostalih 19 policijskih uprava osiguran je video prijenos.

Provedbena mjera 6.4.	Osigurati odgovarajuća sredstva Uredu Glavnog državnog odvjetnika za progon počinitelja ratnih zločina u Republici Hrvatskoj
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 93.430,64 kune, izvor sredstava: Državni proračun (2013) - 109.164,00 kuna, izvor sredstava: Državni proračun (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sredstva za provedbu mjere su osigurana. Rezultati uključuju progon počinitelja, zastupanje na sudu, međunarodnu pravnu pomoć, suradnju sa Međunarodnim sudom za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije (ICTY) sa sjedištem u Haagu, održavanje Regionalne konferencije državnih odvjetnika koji rade na predmetima ratnih zločina na kojoj, osim glavnih tužitelja zemalja u regiji, sudjeluju i visoki predstavnici Ujedinjenih naroda. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Poteškoće u vezi pribavljanja dokaza s obzirom na protek vremena.

RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Cilj 7. Uklanjanje diskriminacije žena i uspostavljanje stvarne ravnopravnosti spolova

Provedbena mjera 7.1.	Nadzor i evaluacija provedbe aktivnosti utvrđenih Akcijskim planom djelovanja u Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015.
Nositelj	Ured za ravnopravnost spolova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 316.396,14 kn Redovna sredstva iz Državnog proračun na poziciji Ureda za ravnopravnost spolova) (2013.) -234.777,94 kuna -Redovna sredstva iz Državnog proračun na poziciji Ureda za ravnopravnost spolova), Aktivnost A 532 009 Provedba Zakona o ravnopravnosti spolova i Nacionalne politike.(2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured za ravnopravnost spolova kontinuirano nadzire provedbu <i>Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. – 2015.</i> prema svim programskim područjima te je izradio <i>Izvešće o provedbi Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. - 2015., u razdoblju od 2011. do 2013. godine</i> koje je prihvatila Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2014. godine. Isto je dostupno javnosti na internetskim stranicama Ureda www.ured-ravnopravnost.hr .

Provedbena mjera 7.2.	Provoditi aktivnosti u cilju suzbijanja diskriminacije žena u području zapošljavanja, napredovanja i plaća
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Ured za ravnopravnost spolova u suradnji s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, sindikatima, udrugama poslodavaca i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosina 2014. I kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U prostorijama Hrvatske udruge poslodavaca 08. srpnja 2014. godine dodijeljena je Nagrada ključnarazlika. Nositelji projekta ključnarazlika su: Institut za razvoj tržišta rada, portal MojPosao.net, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Nagrade je dodijelio ministar rada i mirovinskog sustava, prof. dr. sc. Mirando Mršić. Nagrade u 2013. godini dobili su PLIVA u kategoriji opće ravnopravnosti, ACT Konto u kategoriji ravnopravnosti osoba s invaliditetom, Ernst & Young u kategoriji ravnopravnosti spolova te Ciklopea u kategoriji dobne ravnopravnosti. Bahrija Sejfić, pomoćnica ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Marko Oltean, voditelj prodaje portala MojPosao dodijelili su priznanja svim poslodavcima koji su sudjelovali u natječaju.

	Ured je sudjelovao na obilježavanju četvrtog Europskog dana jednakih plaća 28. veljače 2014. godine prilogom na svojoj internetskoj stranici. Ured za ravnopravnost spolova sudjelovao su na nizu okruglih stolova i drugih aktivnosti koje su organizirane u cilju uklanjanja svih oblika diskriminacije žena na tržištu rada, te je ravnateljica Ureda dala brojne medijske izjave.
--	---

SUZBIJANJE RASNE I DRUGE DISKRIMINACIJE

Cilj 8. Primjena Zakona o suzbijanju diskriminacije u skladu s pravnom stečevinom Europske unije i dobrom praksom država članica

Provedbena mjera 8.1.	Organizirati stručne seminare o odredbama domaćeg i europskog zakonodavstva na području borbe protiv diskriminacije za suce, odvjetnike, državne odvjetnike, policiju, državne službenike i predstavnike organizacije civilnoga društva
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Pravosudna akademija Ministarstvo unutarnjih poslova - Policijska akademija Ministarstvo uprave Državna škola za javnu upravu
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 89.822,79 Kuna –Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjine iz sredstava Europske unije. (2013) - 36.496,93 – Pravosudna akademija (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine u sklopu provedbe projekta „Potpora borbi protiv zločina iz mržnje“ financiranog od strane Velike Britanije Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održao je edukacije na kojima su sudjelovali policijski službenici, državni odvjetnici, suci i predstavnici nevladinih organizacija. Edukacije su održane u Zagrebu (6. i 7. veljače 2013.) i Splitu (19. i 20. ožujka 2013.). Nadalje, u sklopu projekta održane su dvije javne rasprave o zločinu iz mržnje - jedna 28. lipnja 2013. godine u Rijeci s temom „Prevenција i suzbijanje zločina iz mržnje u Republici Hrvatskoj“, a druga u 08. srpnja 2013. u Zagrebu, s temom „Prevenција i suzbijanje govora mržnje na sportskim natjecanjima“. U 2013. godini Ministarstvo unutarnjih poslova je započeo s provedbom projekta „Prevenција i suzbijanje zločina iz mržnje prema LGBT osobama“, a koji je iniciran od strane Lezbijske grupe Kontra i Centra Iskorak. Ciljevi projekta su jačanje kapaciteta policijskih službenika na temu zločina iz mržnje prema LGBT osobama, poticanje LGBT osoba na prijavljivanje zločina iz mržnje, kao i senzibilizacije šire javnosti. U sklopu projekta Ministarstvo je sudjelovalo u izradi promotivnog letka kojim se potiče LGBT osobe na prijavljivanje zločina iz mržnje. U prostorijama LGBT centra u Zagrebu organizirana je zajednička press konferencija Ministarstva i Veleposlanstva Kraljevine Nizozemske s ciljem najave projekta i predstavljanje letka. Održana su ukupno četiri događanja (Zagreb, Split, Osijek i Rijeka) na kojima su aktivisti

	dijelili letke. Nadalje, zastupnica Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava održala je predavanje na temu "Policija u zaštiti ljudskih prava" 12. veljače 2013. za 94 rukovoditelja-policijska službenika iz Kabineta ministra, uprava u sjedištu Ravnateljstva i Policijske uprave zagrebačke, a za ostalih 19 policijskih uprava osiguran je video prijenos. Teme vezano uz primjenu Zakona o suzbijanju diskriminacije ugrađene su u sve nastavne programe policijskog obrazovanja koje provodi Policijska akademija. 2014. Pravosudna akademija Provela je šest radionica na temu „Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova“ te jedna radionica na temu "Suzbijamo li diskriminaciju? Primjena Zakona o suzbijanju diskriminacije u Hrvatskoj" U suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Državna škola za javnu upravu je organizirala četiri radionice. Održana je jedna radionica koju je pohađalo 11 polaznika, a tri su otkazane jer nije bilo zainteresiranih sudionika. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Državni službenici ne pokazuju interes za temu zabrane diskriminacije.
--	--

Provedbena mjera 8.2.	Organizirati stručne seminare o odredbama domaćeg i europskog zakonodavstva na području borbe protiv diskriminacije za predstavnike sindikata i poslodavaca
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Rok za provedbu	lipanj 2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina provodio je u 2014. godine projektne aktivnosti unutar projekta „Making the EU Charter of Fundamental Rights a Living Instrument“ u suradnji s Institutom za ljudska prava Ludwig Boltzmann (Austrija), Istituto di Studi Giuridici (Italija), Università Statale di Milano – Facoltà di giurisprudenza (Italija) i Instytut Prawa i Społeczeństwa (Poljska). Cilj projekta bio je doprinijeti vidljivosti Povelje o temeljnim pravima na nacionalnoj razini u cilju jačanja njene primjene te osigurati platformu za dijalog među ključnim dionicima o primjeni Povelje. Sukladno tome, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina organizirao je dvije radionice u trajanju od dva dana za predstavnike nevladinih organizacija i sindikata u Zagrebu (13. i 14. listopada 2014. godine) i Splitu (27. i 28. studeni 2014. godine). Kroz radionicu sudionici su se upoznali s odredbama i sadržajem Povelje o temeljnim pravima te mogućnošću korištenja Povelje u strateškim litigacijama i procesu zagovaranja u području zaštite i promicanja ljudskih prava. Također unutar projekta izrađeni su i prevedeni na hrvatski jezik Europska povelja temeljnih prava kao živi instrument - Priručnik za sudce, odvjetnike i pravnike te Smjernice za predstavnike

	organizacija civilnog društva. U cilju unaprjeđenja kompetencija savjetnika Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje za rad sa osobama s invaliditetom 30. rujna 2014. godine u Zagrebu je održana edukacija „Novi propisi u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom“. Sudionici edukacije upoznati su novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i vezanih pravilnika te promjenama u novom Zakonu o mirovinskom osiguranju. Na edukaciji je sudjelovalo 80 savjetnika iz svih područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kao i predstavnici drugih institucija. Predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sudjelovali su na Međunarodnom stručnom skupu „Novi zakon, nove mogućnosti, novi izazovi“ koji se u svibnju 2014. godine održao u Zadru kao i na seminaru „Razumna prilagodba–preduvjet ravnopravnosti osoba s invaliditetom u obrazovanju, radu i zapošljavanju“ u organizaciji Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u prosincu 2014. godine. U suradnji sa Hrvatskom udrugom poslodavaca i Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje održao je regionalne radionice za poslodavce u svezi primjene novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i proširenja kvotnog zapošljavanja sa javnog i na privatni sektor. Predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje informirali su poslodavce o aktivnostima i uslugama Zavoda te o strukturi zaposlenih i nezaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije. Radionice su održane tijekom listopada, studenog i prosinca 2014. godine u šest gradova: Zagrebu, Splitu, Osijeku, Varaždinu, Slavonskom Brodu i Rijeci. U obavljanju redovnih poslova savjetnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje pridržavaju se temeljnih načela poštivanje jednakosti, uvažavanje individualnih razlika korisnika Zavoda s obzirom na spol, dob, rasu, nacionalnost, etničko porijeklo, kulturu, religiju, tjelesne osobine, seksualnu orijentaciju, jezik, socio-ekonomski status.
--	--

Provedbena mjera 8.3.	Organizirati stručne seminare o odredbama domaćeg i europskog zakonodavstva za predstavnike medija
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Hrvatskom radiotelevizijom
Sunositelj	Hrvatska izvještajna novinska agencija
Rok za provedbu	prosinac 2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirao je seminar „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj“ koji je održan 30. svibnja 2014. godine u Opatiji. Radi se o četvrtom po redu skupu ove vrste koji je tematski bio posvećen ostvarivanju prava nacionalnih manjina na pristup medijima i o ulozi medija u demokratizaciji hrvatskog društva. Raspravljalo se o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj

	razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta. Hrvatska izvještajna novinska agencija (HINA) je u 2014. godini objavila 191 vijest i izvještaj povezan sa slobodom medija, što je za 12 više nego u 2013. godini. Uz tekstove i redovno praćenje svih događanja u društvu vezano za razvoj autonomije i slobode medija, posebice s brojnih okruglih stolova, seminara i radionica, HINA je sustavno pratila i rad nevladinih udruga koje promiču slobodu medija, ljudska prava i prava manjina. S tim u vezi u 2014. Godini objavila je 174 vijesti i izvještaja vezano za rad nevladinih udruga. Novinari i urednici HINA pritom su se držali najviših profesionalnih, etičkih normi uvažavajući zaštitu ljudske osobnosti, privatnosti i dostojanstva.
--	---

Cilj 9. Osigurati provedbu zakonskih odredbi o zabrani diskriminacije

Provedbena mjera 9.1.	Donijeti pravilnike o postupanju u slučajevima diskriminacije u tijelima državne uprave
Nositelj	Ministarstvo uprave u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave te stručnim i znanstvenim institucijama, organizacijama civilnoga društva i poslodavcima
Sunositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosina 2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Ministarstvo uprave predlaže brisati mjeru, budući da je isto već uređeno u čl. 6. Etičkog kodeksa državnih službenika (NN 40/11 i 13/12). Također, Etičkim kodeksom je uređeno i postupanje i predlaganje sankcija u slučajevima diskriminacije, a za provedbu su nadležni povjerenici za etiku u državnim tijelima.

Cilj 10. Osigurati sustav praćenja i dokumentiranja diskriminacije

Provedbena mjera 10.1.	Vođenje statističkih pokazatelja o kaznenim djelima diskriminacije i kaznenim djelima u vezi sa zločinom iz mržnje
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Na temelju obrazaca koji se dostavljaju općinskim i županijskim sudovima stvara se baza podataka o progonu kaznenih djela diskriminacije i kaznenih djela zločina iz mržnje. Statistički podaci o kaznenim djelima diskriminacije dostavljaju se Pučkom pravobranitelju, a statistički podaci o sudskim predmetima vezanim za zločine iz mržnje svakih 6 mjeseci dostavljaju se Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Cilj 11. Suzbijati stereotipe i predrasude koje proizlaze iz rasne i druge diskriminacije

Provedbena mjera 11.1.	Uključiti sadržaje o neprihvatljivosti svih oblika diskriminacije te sadržaje koji promiču toleranciju i uvažavanje različitosti u odgojno-obrazovne programe za djecu i mlade
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Pravobraniteljicom za djecu, Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosina 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za odgoj i obrazovanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio je Odluku o eksperimentalnom provođenju Kurikuluma Građanskog odgoja i obrazovanja u 2012/13, 2013/14 školskoj godini u 12 osnovnih i srednjih škola. U tom kurikulumu u društvenoj i kulturološkoj dimenziji građanske kompetencije od prvog razreda osnovne škole do kraja srednje škole utvrđeni su ishodi koji trebaju biti razvijeni kod učenika koji se odnose na društvene komunikacijske vještine, osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda koje se pojavljuju u međuljudskim odnosima, provlače kroz medije i dr. Teme i odgojno-obrazovne aktivnosti vezane za suzbijanje stereotipa i predrasuda koje proizlaze iz rasne i druge diskriminacije najzastupljenije su u sljedećim programima: Preventivni programi; Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja; te Svi ostali odgojno-obrazovni programi i nastavni materijali službeno odobreni od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta jer trebaju uvažavati ciljeve i načela odgoja i obrazovanja utvrđene u članku 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Nadalje, u Nastavni plan i program zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole u modulima <i>Prevenција nasilničkog ponašanja</i> i <i>Spolno/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje</i>, uvrštena je poduka o suzbijanju spolno i rodno uvjetovanog nasilja te su unesene informacije o različitim osnovama diskriminacije kako je to utvrđeno Zakonom o suzbijanju diskriminacije. www.azoo.hr. U 2013. godini Agencija je organizirala 92 državna stručnih skupova za program zdravstvenog odgoja; te je organizirala 75 seminara - za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama, za pripremu kvalitetnog uvođenja Građanskog odgoja i obrazovanja. Osim navedenih seminara 32 imenovana voditelja županijskih stručnih vijeća za demokratsko građanstvo organizirala su najmanje 96 županijskih stručnih skupova. Na svim navedenim skupovima obuhvaćeno je 10.194 učitelja, profesora i ravnatelja na području cijele Republike Hrvatske. Oni su osposobljeni za razvoj građanske kompetencija kod učenika koja obuhvaća i suzbijanje diskriminacije. Nadalje, na Danima Agencije za odgoj i obrazovanje koji služe stručnom usavršavanju savjetnika, uvrštena je tema <i>Upoznavanje s Kurikulumom građanskog odgoja i obrazovanja i njegovom provedbom</i>. Ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje zadužio je sve savjetnike (103) da u svoje stručne skupove uvrste temu o primjeni Kurikuluma Građanskog odgoja i obrazovanja. Stoga je tijekom 2013. u svakom predmetnom području uvršten barem jedan državni stručni skup posvećen Građanskom odgoju i

	obrazovanju, ukupno 103 državna stručna skupa. Tijekom prve polovice 2014. godine Stručno povjerenstvo za pripremu provedbe Građanskog odgoja i obrazovanja u školskoj godini 2014/2015. je izradilo izmjene i dopune Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja. slijedila je javna rasprava. Nakon javne rasprave o Kurikulumu Povjerenstvo za pripremu uvođenja GOO 27. lipnja 2014. donijelo je sljedeće zaključke: 1)Građanski odgoj i obrazovanje uvodi se od školske godine 2014./2015. obvezno međupredmetno u sve razrede osnovne škole, dakle od prvog do osmog razreda, te u srednje škole; 2)Građanski odgoj i obrazovanje uvodi se kao poseban obavezan predmet u 8. razred osnovne škole te u 1. i 2. razred srednje škole, školske godine 2015./2016., odnosno kad se stvore sve pravne i kurikularne pretpostavke; 3)Građanski odgoj i obrazovanje dalje će se eksperimentalno provoditi u zainteresiranim školama kao izborni predmet i u srednjim školama kao fakultativni predmet. Pripremu programa za obvezno međupredmetno provođenje u osnovnim i srednjim školama odradili su savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje te je na temelju toga izrađen <i>Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole</i> i <i>Eksperimentalni program Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole</i>. <i>Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole</i> stavljen je na javnu raspravu. Nakon toga ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio je <i>Odluku o programu i Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole</i>, a program je objavljen u NN 104 od 28. kolovoza 2014. Program je dostupan na mrežnim stranicama Agencije i Ministarstva: www.mzos.hr , www.azoo.hr. Nakon donošenja naveden <i>Odluke</i> Agencija je informiranje i stručno usavršavanje odgojno obrazovnih djelatnika. U školskoj godini 2014/15. od rujna započela je obvezna provedba Programa Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. U 2014. godini organizirana su 193 državna, međuzupanijska i županijska stručna skupa - za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama, za provedbu Programa Građanskog odgoja i obrazovanja te održano je 5 državnih smotri iz područja GOO-a za učenike osnovnih i srednjih škola. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatno obrazovanje budućih nastavnika na diplomskoj razini u pogledu teorijskih znanja i suvremene (participativne) metodike učenja i poučavanja Građanskog odgoja i obrazovanja na integriran i interdisciplinarnan način.
Provedbena mjera 11.2.	Održavati stručne rasprave i seminare i izraditi promotivne materijale za prosvjetne djelatnike u svrhu suzbijanja rasne i druge diskriminacije
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje

Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za odgoj i obrazovanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je 10 državnih stručnih skupova za preventivne programe; te 75 seminara za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama, za pripremu kvalitetnog uvođenja Građanskog odgoja i obrazovanja. Osim navedenih seminara 32 imenovana voditelja županijskih stručnih vijeća za demokratsko građanstvo organizirala su najmanje 96 županijskih stručnih skupova. Na svim navedenim skupovima obuhvaćeno je 10.194 učitelja, profesora i ravnatelja na području cijele Republike Hrvatske. Oni su osposobljeni za razvoj građanske kompetencija kod učenika koja obuhvaća i suzbijanje diskriminacije. U 2013. održane su 4 državne smotre iz područja GOO-a za učenike osnovnih i srednjih škola : 1. Smotra Projekt građanin; 2. Smotra simuliranih suđenja; 3. „Da sam zastupnik/zastupnica u Hrvatskom saboru“; 4. Simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola. U predškolskom odgoju i obrazovanju održana su 2 stručna skupa o suzbijanju diskriminacije (Našice i Stari Mikanovci) u kojima je sudjelovalo ukupno 154 sudionika. Nadalje, poučavanje o holokaustu uvršteno je u redovito i obvezno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika. U 2014. godini Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je 88 stručnih skupova za preventivne programe, odnosno programe vezano za suzbijanje rasne i druge diskriminacije Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatno obrazovanje budućih nastavnika na diplomskoj razini u pogledu teorijskih znanja i suvremene (participativne) metodike učenja i poučavanja Građanskog odgoja i obrazovanja na integriran i interdisciplinarnan način

Cilj 12. Osnaživanje organizacija civilnoga društva koje pružaju pomoć žrtvama zločina iz mržnje

Provedbena mjera 12.1.	Financirati projekte organizacija civilnoga društva koje pružaju pomoć žrtvama zločina iz mržnje
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	(2013) 146.000,00 kn iz Državnog proračuna na poziciji Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (2014.) 80.000,00 kn iz Državnog proračuna na poziciji Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je Natječaj za financijsku potporu projektima organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz područja zaštite, poštivanja i promicanje ljudskih prava. Natječajem je obuhvaćeno sedam prioriteta za financiranje, od čega se jedan odnosio na Suzbijanje diskriminacije i zločina iz mržnje. U navedenom

	prioritetu financirane su četiri organizacije civilnoga društva u ukupnom iznosu od 146.000,00 kuna. U 2014. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je Natječaj za financijsku potporu projektima organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz područja zaštite, poštivanja i promicanje ljudskih prava. Natječajem je obuhvaćeno pet prioriteta, te u prioritetu Szbijanje diskriminacije i zločina iz mržnje financirane su ukupno četiri organizacije civilnoga društva u ukupnom iznosu od 80.000,00 kn.
--	--

PRAVA NACIONALNIH MANJINA

CILJ 13. Povećati zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Provedbena mjera 13.1.	Pratiti stanje zastupljenosti nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i izvršiti analizu ostvarivanja Plana prijama pripadnika nacionalnih manjina u tijela državne uprave za razdoblje od 2011. do 2014. ("Narodne novine", broj 65/11)
Nositelj	Ministarstvo uprave
Rok za provedbu	2013.; ožujak 2014.; ožujak 2015.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva uprave, a svako tijelo državne uprave planira u okviru sredstava Državnog proračuna rashode za zaposlene pa i za zaposlene pripadnike nacionalnih manjina.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Donesen je Plan prijama u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2013. i 2014. godinu. Redovito se provode aktivnosti kontrole zakonitosti postupaka zapošljavanja u državnoj službi, kao i primjena članka. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo uprave, na dan 31. prosinca 2014. godine od službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina u navedenim je tijelima najviše zaposleno Srba – 1.167, koji čine 2,31% ukupnog broja zaposlenih; zatim Bošnjaka - 111, koji čine 0,22% zaposlenih; Talijana – 88, koji čine 0,17% zaposlenih; Mađara - 87, koji čine 0,17% zaposlenih; Čeha - 84, koji čine 0,16% zaposlenih; Slovenaca – 49, koji čine 0,09% zaposlenih; Albanaca - 21, koji čine 0,03% zaposlenih; Roma – 5, koji čine 0,01% zaposlenih; dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 150 službenika i namještenika koji čine 0,29% ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika. Ministarstvo uprave napominje da su predmetni podaci o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina za 2014. godinu prikupljeni i obrađeni sukladno novoj metodologiji prikupljanja podataka, temeljem koje su bili upareni podaci iz Registra zaposlenih u javnom sektoru, koji se vodi sukladno Zakonu o registru zaposlenih u javnom sektoru (Narodne novine, broj 34/11), i podaci iz Registra birača, koji se vodi sukladno Zakonu o registru birača (Narodne novine, broj 144/12). Usporedba podataka o broju pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave na dan 31. prosinca 2013. godine s podacima

	o broju pripadnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2014. godine, ukazuje da je ukupan broj evidentiranih pripadnika nacionalnih manjina u predmetnim tijelima krajem 2014. godine bio manji za 91 zaposlenika ili za 0,17% u ukupnom broju državnih službenika i namještenika u odnosu na kraj 2013. godine. Naime, na dan 31. prosinca 2013. godine u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno ukupno 52.691 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.853 ili 3,51 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Također je razvidno i da je u jednogodišnjem razdoblju (31. prosinca 2013. do 31. prosinca 2014.) ukupan broj zaposlenih državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske smanjen za 2.213, odnosno za 4,19%. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Zbog gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj, u nekoliko prethodnih godina, mogućnosti za zapošljavanje su općenito smanjene, uključujući i mogućnosti zapošljavanja u tijelima državne uprave, pa tako i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. Na snazi je odluka o zabrani ovog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (NN 153/09), kojom se zabranjuje novo zapošljavanje državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, a iznimno, dozvoljeno je zapošljavanje na radna mjesta koja ostanu upražnjena zbog prestanka službe državnog službenika ili rada namještenika ukoliko nije moguće osigurati redovito obavljanje poslova preraspodjelom između postojećih državnih službenika i namještenika. Navedena Odluka je dodatno postrožena uvođenjem tzv. „klauzule 2 za 1“ (za dva otišla, jedan novi zaposlenik). Sve navedeno odrazilo se i na mogućnosti realizacije donesenog Plana prijama pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave za razdoblje 2011. do 2014. godine.
--	--

Provedbena mjera 13.2.	Pratiti stanje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima lokalnih jedinica i izvršiti analizu stanja zastupljenosti u 2012., 2013. i 2014. godini
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Uredi državne uprave u županijama; jedinice samouprave
Rok za provedbu	2013.; ožujak 2014.; ožujak 2015.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva uprave.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno odredbi članka 56.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kojim je propisano da pripadnici nacionalnih manjina koji sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju i pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica, broj jedinica samouprave u kojima je potrebno osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima tih jedinica je 78 (67 općina i gradova te 11 županija). U navedeni broj od 78 jedinica samouprave uključeno je i 17 jedinica u kojima pripadnici određene nacionalne manjine čine apsolutnu

	većinu stanovništva jedinice. Prema podacima Ministarstva, na dan 31. prosinca 2014. godine, od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave njih 121 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima. U odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2013. godine, broj jedinica samouprave koje osiguravaju zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima smanjen je za 1. Od 78 jedinica samouprave (67 općina i gradova te 11 županija) koje su dužne osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 57, dok u 21 jedinice nije ostvarena zajamčena zastupljenost. Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2014. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 13.809 službenika i namještenika, od čega 526 ili 3,81% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 83 ili 0,60 % neopredijeljenih (neizjašnjenih) odnosno nepoznate narodnosne pripadnosti te 4 ili 0,029% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao muslimani. Usporedbe radi, u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2013. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupan broj službenika i namještenika povećan je za 626, dok je broj službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina manji za 37.
--	--

Provedbena mjera 13.3.	Kontinuirano pratiti zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva uprave.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa prati i evidentira podatke o nacionalnoj pripadnosti pravosudnih dužnosnika te službenika i namještenika zaposlenih u pravosudnim tijelima. Prilikom imenovanja pravosudnih dužnosnika odnosno zapošljavanja državnih službenika, isti popunjavaju matične kartone u kojima se navodi i nacionalna pripadnost. Pravosudna tijela dostavljaju Upravi za organizaciju pravosuđa ispunjene matične kartone te Uprava na osnovi dostavljenih podataka prati zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima.

Provedbena mjera 13.4.	Izrada godišnjih analitičkih izvješća o mjerama koje se provode u tijelima javne vlasti radi osiguravanja zastupljenosti manjina sukladno čl. 22 Ustavnog zakona radi utvrđivanja dobre prakse i izrade preporuka za poboljšanje stanja, uključujući mjere sankcioniranja i nadzora
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	2013.; ožujak 2014.; ožujak 2015.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva uprave, a svako tijelo državne uprave planira u okviru sredstava Državnog proračuna rashode za zaposlene pa i za zaposlene pripadnike nacionalnih manjina.

Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo uprave je izradilo Plan prijama u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2013. godinu (NN 50/13) te dvije Dopune Plana prijama u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2013. godinu (NN 76/13, te NN 128/13). Također izradilo je i Plan prijama u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2014. godinu („Narodne novine”, broj 65/14), kojima je planirano zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s Planom prijama pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave za razdoblje od 2011. do 2014. godine. Nadalje, redovito se provode aktivnosti kontrole zakonitosti postupaka zapošljavanja u državnoj službi, uključujući i obvezu državnih tijela da u tekstu natječaja i oglasa navedu da „Kandidat/kinja koji/a se poziva na pravo pri prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (NN 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) uz prijavu na natječaj, pored dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, nije dužan/a dokazivati svoj status pripadnika nacionalne manjine.“ Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo uprave, na dan 31. Prosinca 2013. Godine u tijelima državne uprave bilo je ukupne 52 385 zaposlenih, od čega je bilo ukupno 1 987 pripadnika nacionalnih manjina (uključujući 6 pripadnika romske nacionalne manjine), 8 neopredijeljenih i 174 ostalih. Od navedenog ukupnog broja pripadnika nacionalnih manjina bilo je ukupne 1 112 muškaraca i 875 žena).

CILJ 14. Završiti proces povratka izbjeglica

Provedbena mjera 14.1.	Riješiti preostale slučajeve obnove kuća i slučajeve povrata imovine (obnova devastirane imovine i naknade za neovlaštena ulaganja u zauzetu imovinu)
Nositelji	Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
Rok za provedbu	prosinac 2014.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Državnog ureda K761061-Obnova i izgradnja u ratu oštećenih stamb. jedinica K761063-Stambeno zbrinjavanje K761066-Financiranje pojedinačnih komunalnih priključaka T761058-Poticanje obnove kuća I-III stupanj oštećenja EU sredstva A761069-Regionalni stambeni program
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2014. godini učinjeno je 86 organiziranih obnova kuća, 24 novoizgrađenih i obnovljenih stambenih zgrada te osigurano 326 kompleta građevnog materijala za izgradnju ili sanaciju stambenih objekta. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostupnost dijela korisnika; Loše vremenske prilike; Nepovoljna ekonomska situacija izvođača radova i korisnika; Ograničena proračunska sredstva

Cilj 15. Riješiti problem stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava

Provedbena mjera 15.1.	Provesti Vladin program za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja
-------------------------------	---

	stanarskog prava bez odlaganja i diskriminacije
Nositelj	Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
Rok za provedbu	prosinac 2016.
Utrošena financijska sredstva	Državni proračun-K761062-Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava EU sredstva A761069- Regionalni stambeni program
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	u 2014. godini osigurano je 113 stambenih jedinica. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere Nedostupnost i neodlučnost dijela korisnika; ograničena proračunska sredstva; prilikom raspisivanja Javnih poziva za kupnju novih stambenih jedinica nema odgovarajućih ponuda

Provedbena mjera 15.2.	Osigurati da se postupak obrade predmeta i dodjele stambenih prostora odvija bez odlaganja i diskriminacije jer kašnjenja u vraćanju stanarskih prava/prava korištenja imaju izrazito nepovoljan učinak na svekoliko ozračje kada je u pitanju održiv povratak pripadnika manjina.
Nositelj	Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (do 01.05.2013.) – aktivnost K 570492 i K 549117, te nakon 01.05.2013. na poziciji Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje- aktivnost K 761062. U stambeno zbrinjavanje na području posebne državne skrbi je do 01. svibnja 2013. utrošeno 40.855.928,98 kuna, a u stambeno zbrinjavanje povratnika izvan područja posebne državne skrbi za isto razdoblje utrošeno je 679.671,93 kuna. Od 01. svibnja 2013. do kraja godine je u stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava utrošeno 1.299.996,31 kuna. Nadalje, podaci o utrošenim sredstvima po nacionalnog strukturi nije moguće prikazati, budući da nacionalna pripadnost korisnika nije sadržana kao obilježje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno Uredbi o utvrđivanju bivših nositelja stanarskog prava i članova njihovih obitelji, te uvjetima i postupku njihovog stambenog zbrinjavanja (NN 133/13) u postupcima stambenog zbrinjavanja koje se osigurava davanjem u najam stana u vlasništvu Republike Hrvatske i darovanjem i organiziranom ugradnjom građevinskog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva ili člana njegovog obiteljskog domaćinstva, provodi se upravni postupak sukladno Zakonu o općem upravnom postupku. U postupcima prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske se, sukladno Odluci o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske (NN 109/11 i 144/13), ne provodi upravni postupak. Nadalje, dužina trajanja postupka do donošenja odluke o zahtjevu je 1 do 2 mjeseca ako su uz zahtjev priloženi svi dokazi. Brzina izdavanja rješenja ovisi o proračunskim sredstvima i raspoloživom stambenom fondu. U postupku obrade predmeta i dodjele stambenog prostora nisu zabilježeni slučajevi diskriminacije.

	Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatak raspoloživih stambenih jedinica i nedovoljna financijska sredstva.
--	--

CILJ 16. Unaprijediti i ubrzati postupke suđenja za ratne zločine

Provedbena mjera 16.1.	Unaprijediti biračko pravo nacionalnih manjina i izbor predstavnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor
Nositelj	Ministarstvo uprave
Sunositelj	Državno izborno povjerenstvo
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva uprave.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo uprave predlaže brisanje mjere iz razloga jer se ista odnosi na Mjeru 17.1.

Provedbena mjera 16.2.	Nastaviti jačati suradnju s državama u regiji u svrhu procesuiranja svih ratnih zločina te u najkraćem mogućem roku otkloniti zakonodavne i druge prepreke toj suradnji
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Djelomično se provodi s Republikom Srbijom budući da nadležna tijela Republike Srbije nisu još prihvatila Sporazum o procesuiranju ratnih zločina koji je predložilo Ministarstvo pravosuđa RH s ciljem rješavanja svih otvorena pitanja.
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa predložilo je sklapanje Sporazuma o procesuiranju ratnih zločina s Ministarstvom pravde Republike Srbije s ciljem da se rješavanja svih otvorenih pitanja. Potpisan je Protokol između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida. Protokol je zaključen radi učinkovitijeg istraživanja, dokazivanja i procesuiranja osoba za koje postoje osnove sumnje da su počinile kaznena djela protiv ratnog i humanitarnog prava u zemlji u kojoj se ti počinitelji nalaze i onemogućavanja izbjegavanja kaznene odgovornosti zlouporabom instituta zabrane izručenja vlastitih državljana. U organizaciji Državnog odvjetništva Republike Hrvatske održana je 7. Regionalna konferencija državnih odvjetnika – Suradnja u progonu počinitelja ratnih zločina, s naglaskom na nužnosti i važnosti međusobne suradnje kako bi se počinitelji ratnih zločina procesuirali. U 2014. godini održana je 8. Regionalna konferencija državnih odvjetnika - Suradnja u progonu počinitelja ratnih zločina u organizaciji Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na Brijunima od 28. do 30. svibnja. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Suradnju otežavaju sljedeća dva zakona Republike Srbije: - Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine (2003) kojim je Republika Srbija proširila svoju pravnu jurisdikciju na sve države bivše Jugoslavije jer se određuje nadležna za procesuiranje ratnih zločina koji su počinjeni na

	teritoriju bivše SFRJ, bez obzira na državljanstvo žrtve i počinitelja zločina. - Zakon o amnestiji; ovim Zakonom su amnestirane osobe za počinjenje kaznenog djela oružane pobune i kaznenih djela protiv ustavnog poretka bivše SFRJ u periodu od 27. travnja 1992. do 7. listopada 2000. Problematično je što tim Zakonom nije obuhvaćen period i prije 27. travnja 1992., to jest period od 1990. do 27. travnja 1992. Problem predstavljaju optužnice za oružanu pobunu protiv JNA i SFRJ upućene iz Srbije, a koje tako nisu zakonski utemeljene. Također, Republika Srbija se obvezala ustupiti sistematizirane podatke o hrvatskim državljanima protiv kojih je pred nekadašnjim vojnim sudovima u SFRJ i SRJ prije 2003. vođen postupak i donesena presuda ili se vodi istraga za kazneno djelo ratnog zločina, što je rezultiralo raspisivanjem međunarodne ili interne tjeralice. Republika Srbija to još nije učinila.
--	--

CILJ 17. Suzbijati etničku diskriminaciju

Provedbena mjera 17.1.	Unaprijediti biračko pravo nacionalnih manjina i izbor predstavnika za Hrvatski sabor kako bi se izbjegla segregacija u popisu birača, a time i na biračkim mjestima te spriječiti kršenje načela tajnosti na biračkim mjestima.
Nositelj	Ministarstvo uprave
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva uprave.
Status mjere	Ministarstvo uprave predlaže izmjenu roka za provedbu mjere, i to za studeni 2015. godine
Postignuti rezultati	Vidi Status mjere

Provedbena mjera 17.2.	Povećati napore u procesu integracije nacionalnih manjina u društvo dosljednom provedbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo zdravlja Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Savjet za nacionalne manjine u suradnji s lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom te organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina -19.300,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Savjeta za nacionalne manjine (2013) -17.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Savjeta za nacionalne manjine (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U cilju što potpunijeg ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina, Vlada Republike Hrvatske putem nadležnih tijela poduzimala je mjere i izvršavala kontinuirane aktivnosti na

	provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, te je u većini područja došlo je do daljnjeg pozitivnog pomaka. Organizirane su brojne međunarodne aktivnosti u vezi s jednogodišnjim predsjedanjem Republike Hrvatske Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015., koje je započelo 1. srpnja 2012. godine a završilo 30. lipnja 2013. godine. U organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, tijekom 2013. godine održane su 4 međunarodne konferencije te sjednica Međunarodnog upravnog odbora, na kojima su sudjelovali visoki dužnosnici država-članica, predstavnici Vijeća Europe, Svjetske banke, Europske komisije, romskog civilnog društva te velik broj nacionalnih i međunarodnih stručnjaka koji se bave problematikom romske nacionalne manjine. Predsjedanje Republike Hrvatske Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015. ujedno je bila i promocija Desetljeća i njegovo približavanje međunarodnim inicijativama, posebice Okviru Europske unije o nacionalnim strategijama za integraciju Roma do 2020. U travnju 2013. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015.godine, te je u svrhu praćenja provedbe cjelokupnog operativnog dijela Strategije osnovano Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije. Savjet za nacionalne manjine je na svim seminarima i edukativnim radionicama na kojima je sudjelovao posebno naglašavao da institut pozitivne diskriminacije kojeg jamči manjinska legislativa nije nikakvo dodatno pravo na koje se mogu pozvati pripadnici nacionalnih manjina, već je to instrument kojim manjine ravnopravno s drugim građanima ostvaruju ljudska prava, koja se u vremenu nezavidne ekonomske krize može stvoriti u društvu kao postojanje dodatnih prava o onome što je zapravo puna implementacija prava nacionalnih manjina zajamčenih pozitivnim propisima i pravnom stečevinom Europske unije.
--	---

Provedbena mjera 17.3.	Izrada godišnje analize evidentiranih pritužbi zbog navodne diskriminacije pripadnika nacionalnih manjina u ostvarivanju temeljnih ljudskih prava
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	siječanj 2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U tijeku je izrada analize pritužbi dostavljenih Uredu te će se o istome izvijestiti u narednom izvještajnom razdoblju.

CILJ 18. Poticati multietničnost i multikulturalnost u obrazovanju

Provedbena mjera 18.1.	Stvarati pretpostavke za participaciju i integraciju sadržaja kojima će se afirmirati povijesni doprinosi manjina i njihovih pripadnika
Nositelji	Agencija za odgoj i obrazovanje Agencija za elektroničke medije
Sunositelj	Ministarstvo kulture
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska	- 2.591.112,53 kn -Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti

sredstva	elektroničkih medija (2014) -70.000,00kn od igara na sreću, Ministarstvo kulture (za SKD Prosvjeta – Časopis Prosvjeta) (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Podaci o provedenim stručnim skupovima (po svim nacionalnim manjinama i modelima obrazovanja – A, B ili C) za unapređivanje odgoja i obrazovanja u odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se odgoj i obrazovanje provodi u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, i to: za mađarsku nacionalnu manjinu u 2013. godini održana su tri stručna skupa za odgajatelje, učitelje i nastavnike (u Osijeku, Zmajevcu i Lugu) za ukupno 112 sudionika; za srpsku nacionalnu manjinu tijekom 2013. godine Agencija je organizirala stručne skupove za odgajatelje, učitelje i nastavnike koji nastavu izvode nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina: po modelu A je bilo 5 stručnih skupova, a po modelu C 2 stručna skupa. Voditelji županijskih vijeća održali su, zaključno sa skupovima tijekom studenog, svatko po 3 skupa. Ukupno 12 stručnih skupova u organizaciji voditelja županijskih stručnih vijeća. Nadalje, za talijansku nacionalnu manjinu tijekom 2013. godine organizirano je 13 stručnih skupova od kojih 7 u suradnji s Talijanskom unijom – Unione italiana, 3 s Filozofskim fakultetom u Rijeci i 1 sa Sveučilištem u Puli. Za češku nacionalnu manjinu održano je ukupno osam stručnih skupova odgojno-obrazovne radnika češke manjine, na kojim je ukupno sudjelovalo 265 sudionika. Nadalje, Ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio je u 27. kolovoza 2012. <i>Odluku o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u dvanaest osnovnih i srednjih škola u 2012/2013. i 2013/2014. školskoj godini.</i> Nakon donošenja Odluke o eksperimentalnom provođenju Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u rujnu 2012. Agencija za odgoj i obrazovanje pokrenula je kampanju informiranja svih učitelja, nastavnika (svih predmeta i struka), stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama o Kurikulumu GOO-a i njihovoj ulozi u njegovu provođenju. Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je tijekom 2013. godine na razini županijskih stručnih vijeća. U <i>Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja</i> ugrađeno je i obrazovanje za aktivno sudjelovanje djece i mladih u životu škole, lokalne zajednice te hrvatskog i europskog društva, kao i interkulturalna dimenzija u kojoj se predviđa da će učenici imati razvijen kulturološki identitet i interkulturalnu kompetenciju, da će poznavati i poštivati kulture manjinskih naroda, a manjinski poznavati i poštovati kulturu većinskog naroda. Za potrebe održavanja navedenih tematskih skupova u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje tiskana je Bijela knjiga Vijeća Europe <i>Živjeti zajedno jednaki u dostojanstvu</i>, kojom se promiče međukulturalni dijalog kao instrument suživota većinskog i manjinskih dijelova društvene zajednice u područjima od zajedničkog interesa (povećanje zapošljivosti, dostupnost zdravstvenih usluga, poboljšanje položaja osoba s invaliditetom i td.). Učenici koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina su i u 2013. godini sudjelovali na državnim natjecanjima.

	Vezano za usavršavanje učitelja koji rade u školama s većim brojem romskih učenika, nastavljeno je stručno usavršavanje na temelju Kurikuluma za poučavanje hrvatskog kao inog jezika s ciljem olakšanog učenja hrvatskog jezika kao inog jezika i lakšeg uključivanja populacije inojezičnih učenika u odgojno-obrazovni proces. S time u vezi održano je niz stručnih skupova, kako u organizaciji Agencije, tako i u suradnji s organizacijama civilnoga društva. Detaljniji podaci o održanim stručnim skupovima dostupni su na www.azoo.hr. Agencija za odgoj i obrazovanje je i tijekom 2014. održavala stručne skupove (po svim nacionalnim manjinama i modelima obrazovanja – A, B ili C), i to: za mađarsku nacionalnu manjinu održano je 5 skupova za odgajatelje, učitelje i nastavnike (Lug, Orahovica, Osijek), za srpsku nacionalnu manjinu 8 stručnih skupova (Zagreb, Vukovar, Borovo, Ogulin, Split, Beograd), za talijansku nacionalnu manjinu 12 skupova (Rijeka, Trst, Torino, Koper, Pula, Udine), za romsku nacionalnu manjinu 9 stručnih skupova (Čakovec, Osijek, Beli Manastir, Nuštar). Održani su i stručni skupovi za učitelje i nastavnike Hrvatskoga jezika (Split, Zagreb). Ministarstvo kulture je provelo Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava neprofitnim medijima, a među korisnicima se nalazi i časopis Prosvjeta u izdanju SKD Prosvjeta, koji se na inovativan način bavi kulturom i politikom srpske nacionalne manjine u Hrvatskoj izbjegavajući pritom getoizaciju manjinskih tema i medija. Mediji -Potpisivanje Ugovora između HRT-a i Vlade RH za razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2017. ▪ temeljem potpisanog <u>Ugovora</u> između HRT-a i Vlade RH-a za razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2017. za Hrvatsku radioteleviziju se propisuju obveze vezano za emitiranje emisija za nacionalne manjine. Dodijeljena su sredstva kroz Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija – kategoriju Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.
--	---

CILJ 19. Pojačati napore u borbi protiv svih oblika nesnošljivosti, rasizma, antisemitizma i ksenofobije u medijima

Provedbena mjera 19.1.	Osigurati da se pri vrednovanju ponuda radijskih i televizijskih programa, koji se proizvode za nacionalne manjine, a koja se financijski potiču sredstvima Fonda za promicanje pluralizma i raznovrsnosti medija, promiče djelovanje različitih nacionalnih manjina koje djeluju na određenom području
Nositelj	Agencija za elektroničke medije
Sunositelj	Savjet za nacionalne manjine
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-2.825784,71 kuna-Izvor Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija sukladno ponudama televizijskih i radijskih programa -200.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Savjeta za nacionalne manjine (2013)

	-2.591.112,53 kn Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija -150.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Savjeta za nacionalne manjine (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. i u 2014. godini dodijeljena su sredstva kroz Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija – kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Pripadnicima nacionalnih manjina ukazivano je na svim seminarima, okruglim stolovima, radionicama i ostalim oblicima suradnje sa Savjetom za nacionalne manjine da je zajamčena sloboda proizvodnje i emitiranja radijskog i televizijskog programa kao i materijalna potpora države za proizvodnju i emitiranje radijskih i televizijskih programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te na obvezu HRT da osobno proizvodi i objavljuje programe namijenjene informiranju pripadnika nacionalnih manjina u RH na jezicima nacionalnih manjina. Nadalje, skrenuta je pozornost pripadnicima nacionalnih manjina da putem raznih udruženja, koja djeluju duže vrijeme i imaju priznanja za svoj rad, predlažu programe i sudjeluju na natječajima za dodjelu i korištenje sredstava iz Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, kojima se financiraju raznovrsni programi nakladnika televizije i radija na lokalnoj i regionalnoj razini. Savjet za nacionalne manjine smatra nezadovoljavajućim ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima, te da je radijski program uglavnom ispunio programske obveze koje HRT ima na temelju zakona i Ugovora s Vladom Republike Hrvatske. Na svim seminarima, radionicama, okruglim stolovima i ostalim oblicima suradnje s pripadnicima nacionalnih manjina Savjet za nacionalne manjine je pripadnicima nacionalnih manjina ukazivao na obavezu HRT, proizvodnju i objavu programa namijenjenih informiranju nacionalnih manjina na jezicima nacionalnih manjina. Posebno je, pripadnicima nacionalnih manjina ukazivano na mogućnost da putem udruženja mogu sudjelovati na natječajima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, kojima se financiraju raznovrsni televizijski i radijski programi na lokalnoj i regionalnoj razini.

Provedbena mjera 19.2.	Promicati medijski pluralizam putem edukacije manjinskih zajednica o mogućnostima postojećeg zakonodavnog rješenja i utvrđivanjem interesa za pokretanje novih radijskih i televizijskih programa
Nositelj	Agencija za elektroničke medije
Sunositelj	Savjet za nacionalne manjine
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	-16.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Savjeta za nacionalne manjine
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Uvjeti za pružanje medijskih usluga televizije i radija propisani su Zakonom o elektroničkim medijima. Članak 73. stavak 1. navedenog Zakona propisuje da Vijeće objavljuje obavijest o namjeri davanja koncesija za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija na tehničkoj podlozi koju utvrđuje Hrvatska regulatorna agencija za mrežne

	djelatnosti, u skladu s propisima o elektroničkim komunikacijama (dakle, ukoliko postoje tehnički preduvjeti). Naglašavamo da Vijeće provodi i pripreme radnje za davanje koncesije, sukladno Zakonu o koncesijama prema kojem se pripremnim radnjama smatraju posebno: procjena vrijednosti koncesije, izrada studije opravdanosti davanja koncesije, imenovanje stručnog povjerenstva za koncesiju, te poduzimanje svih ostalih mjera koje prethode postupku davanja koncesije. Osim navedenoga, utvrđuje se i postojanje javnog interesa za davanje koncesije. Vijeće za elektroničke medije do sada je dobivalo uglavnom pojedinačne zahtjeve pripadnika nacionalnih manjina koje su u fazi usklađivanja odnosno traženja dodatnih informacija. Nažalost, takva praksa nije učinkovita i ne omogućuje kvalitetno planiranje potreba za frekvencijama što je osobito važno zbog vrlo malog broja raspoloživih slobodnih frekvencija i često dugotrajnog postupka usklađivanja frekvencija koje provodi Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti. Posebno želimo naglasiti činjenicu da je sukladno Zakonu o elektroničkim medijima i Zakonu o pravu nacionalnih manjina djelatnost obavljanja proizvodnje i emitiranja radijskog i/ili televizijskog programa na manjinskom jeziku omogućena Vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina i njihovim udrugama, a ne poduzećima ili fizičkim osobama. No unatoč navedenom, u tijeku su pripreme za objavu Obavijesti o namjeri davanja koncesija za područje Općine Donji Lapac i Grada Pakraca, za koje su interes iskazale udruge pripadnika srpske nacionalne manjine. Savjet za nacionalne manjine evidentirao je i najoštrije osudio sve neprimjerene, neprihvatljive i nedopustive izjave kojima se poziva na nesnošljivost, te ih proslijedio na postupanje nadležnim tijelima. Naglašeno je da lokalni mediji imaju više emisija na jeziku i pismu nacionalnih manjina od javnih medija na državnoj razini, a razlogom navedenog je prema mišljenju Savjeta okolnost što su lokalni mediji u privatnom vlasništvu, te da raznovrsnim prijedlozima programa za pripadnike nacionalnih manjina sudjeluju i ostvaruju prednost pri bodovanju a time i dodjeli sredstva iz Fonda za pluralizam elektroničkih medija putem Vijeća za elektroničke medije. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Neusklađenost zahtjeva manjinskih zajednica, vezano uz stanje opisano u rubrici „Rezultati provedbe mjere“.
--	--

NESTALE OSOBE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Cilj 20. Rješavanje svih slučajeva osoba nestalih tijekom Domovinskog rata (1991.-1995.)

Provedbena mjera 20.1.	Unaprjeđenje sustava evidencija i baza podataka o osobama nestalim tijekom Domovinskog rata, kao i osobama koje su bile u zatočeništvu te ekshumiranim, identificiranim i neidentificiranim posmrtnim ostacima, te redovito ažuriranje podataka
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama

sredstva	Ministarstva branitelja
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo branitelja prikuplja, obrađuje i vodi cjelovitu evidenciju o osobama koje su bile zatočene u neprijateljskim logorima tijekom Domovinskoga rata, te o svim zatočenim ili nestalim osobama u Domovinskom ratu. K tome, Ministarstvo branitelja prikuplja, obrađuje i vodi evidenciju te dokumentaciju o ekshumiranim, identificiranim i neidentificiranim posmrtnim ostacima. Budući su protokom vremena sve teži uvjeti i okolnosti koje usporavaju proces traženja nestalih iskazuje se potreba za unaprjeđenjem i razvojem metoda za učinkovitije rješavanje ovog pitanja. Jedan od ključnih elemenata koji svakako utječe na postizanje rezultata u ovom procesu, jest postojanje unificirane i funkcionalne baze podataka o nestalim osobama. Kroz suradnju s Međunarodnom komisijom za nestale osobe, Uprava za zatočene i nestale je u izvještajnom razdoblju radila na prilagodbi i razvoju modula <i>Sustava upravljanja bazom forenzičkih podataka</i> koji omogućuje analitički pristup procesu traženja te pripremi podataka za transfer u novu aplikaciju. Razvojem <i>Sustava upravljanja bazom forenzičkih podataka</i>, Uprava za zatočene i nestale će raspolagati potpunom informatičkom infrastrukturu primjenjivom i u svim drugim situacijama koje rezultiraju masovnim nestancima, uključujući i žrtve Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja što će utjecati na učinkovitiji i brži protok i razmjenu informacija s relevantnim tijelima i osobama te međunarodnim organizacijama.

Provedbena mjera 20.2.	Prikupljanje pouzdanih saznanja o nestalim osobama i neregistriranim mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica
Nositelj	Ministarstvo branitelja u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja. Na administraciji i upravljanju u 2013. godini je utrošeno 1.077.610,43 kn. Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja, Na administraciji i upravljanje u 2014. godini utrošeno je 1.840.425,79 kn
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Uprava za zatočene i nestale, prikuplja, objedinjuje i obrađuje podatke o mogućim grobnim mjestima. Podaci o mogućim mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica, prikupljaju se od 1991. godine, iz svih raspoloživih izvora – od nadležnih tijela Republike Hrvatske (Ministarstvo unutarnjih poslova, Državno odvjetništvo, nadležni sudovi, sigurnosne agencije), putom bilateralne suradnje s nadležnim tijelima Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, međunarodnih organizacija i nevladinih udruga te građana (kojima je na raspolaganju i posebna telefonska linija za anonimne dojave). Budući je prikupljanje saznanja najsloženiji segment u procesu traženja nestalih osoba, Ministarstvo branitelja je, uz navedene mehanizme, pokrenulo projekt/kapanju javnih tribina s ciljem dodatnog poticaja svim građanima da svojim saznanjima pridonesu pronalasku nestalih osoba, te ujedno pridonesu uspostavi

	kvalitetnijeg suživota na ratom pogođenim područjima U izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale, prikupljena su saznanja o 95 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području 10 županija. Temeljem prikupljenih i obrađenih podataka, Uprava za zatočene i nestale organizirala je terenska istraživanja i ekshumacije posmrtnih ostataka koje se provode temeljem Zakona o kaznenom postupku koji je na snazi u Republici Hrvatskoj. U izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale, prikupljena su saznanja o 67 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području šest (6) županija. Temeljem prikupljenih i obrađenih podataka, Uprava za zatočene i nestale organizirala je terenska istraživanja i ekshumacije posmrtnih ostataka koje se provode temeljem Zakona o kaznenom postupku koji je na snazi u Republici Hrvatskoj. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Značajniji napredak u ovom području moguće je očekivati tek punom suradnjom Republike Srbije, odnosno rješavanjem otvorenih pitanja u ovom području koje Republika Hrvatska ističe od 1995. godine kada je uspostavljena suradnja među državama.
--	--

Cilj 21. Ekshumacija, identifikacija te dostojan pokop žrtava pronađenih u masovnim, pojedinačnim i zajedničkim grobnicama

Provedbena mjera 21.1.	Postupanje temeljem prikupljenih saznanja o nestalim osobama te neregistriranim i registriranim grobnim mjestima, provođenje procesa ekshumacije, obrade i identifikacije te dostojne sahrane posmrtnih ostataka; Provedba zajedničkih projekata s međunarodnim organizacijama
Nositelj	Ministarstvo branitelja u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske i međunarodnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja. Na ekshumacije, identifikacije i sahranu žrtava iz Domovinskog rata u 2013. godini utrošeno je 4.532.041,54 kn. Na ekshumacije, identifikacije i sahranu žrtava iz Domovinskog rata u 2014. godini utrošeno je 3.880.644,00 kn.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale, terenski su istražena saznanja o 95 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području 10 županija. Probim iskapanjima otkriveno je 20 pojedinačnih grobnica u kojima su pronađeni i ekshumirani posmrtni ostaci 45 osoba te jedna masovna grobnica u kojoj su pronađeni posmrtni ostaci 13 osoba mještana Sotina odvedenih 26./27. prosinca 1991. godine. Nadalje, iz zajedničkih grobnica ekshumirani su posmrtni ostaci 71 osobe, čime su tijekom 2013. godine ukupno ekshumirani posmrtni ostaci 129 osoba. Tijekom 2013. godine, Uprava za zatočene i nestale, organizirala je pet identifikacija posmrtnih ostataka na koje su pozvani članovi obitelji 77 osoba čiji su posmrtni ostaci ekshumirani na području Republike Hrvatske te preuzeti iz Republike Srbije (1) i Bosne i

	Hercegovine (2). Identifikaciji se odazvalo 92% pozvanih obitelji, koje su potvrdile identifikaciju posmrtnih ostataka čime su u izvještajnom razdoblju konačno identificirani posmrtni ostaci 71 osoba. K tome, utvrđen je preliminarni identitet daljnjih devet osoba iz Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, ekshumiranih na području Republike Hrvatske, čiji su posmrtni ostaci isporučeni nadležnim tijelima navedenih država. Za sve identificirane osobe, organizirana je sahrana sukladno željama njihovih obitelji. Od 1995. godine, kada je započeo proces ekshumacija žrtava agresije na Republiku Hrvatsku do 31. prosinca 2013. godine, otkriveno je 148 masovnih i više od 1.400 pojedinačnih grobnica iz kojih su ekshumirani posmrtni ostaci 3.929 hrvatskih branitelja i civila. Osim toga, iz zajedničkih grobnica nastalih humanom asanacijom 1995. godine, ekshumirani su posmrtni ostaci 1.007 osoba, čime su sveukupno, u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale, ekshumirani posmrtni ostaci 4.936 osoba iz Domovinskoga rata. Procesom identifikacije posmrtnih ostataka, od 4.936 ekshumiranih osoba, klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA, do 31. prosinca 2013. godine, u organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale konačno su identificirani posmrtni ostaci 3.956 osoba. Neidentificirani posmrtni ostaci u cijelosti su obrađeni te privremeno dostojno pohranjeni u zajedničkim grobnicama na Gradskom groblju "Mirogoj" u Zagrebu i Centralnom groblju u Osijeku, odnosno na mjestima gdje su ekshumirani. 2014. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale, terenski su istražena saznanja o 67 mogućih neregistriranih mjesta masovnih i pojedinačnih grobnica na području šest (6) županija. Probim iskapanjima otkriveno je 12 pojedinačnih grobnica u kojima su pronađeni i ekshumirani posmrtni ostaci 14 osoba. Iz zajedničkih grobnica ekshumirani su posmrtni ostaci 18 osoba, čime su tijekom 2014. godine ukupno ekshumirani posmrtni ostaci 32 osobe. Tijekom 2014. godine, Uprava za zatočene i nestale, organizirala je 5 identifikacija posmrtnih ostataka na koje su pozvani članovi obitelji 80 osoba čiji su posmrtni ostaci ekshumirani na području Republike Hrvatske te preuzeti iz Republike Srbije (5) i Bosne i Hercegovine (2). Identifikaciji se odazvalo 100 % pozvanih obitelji, koje su potvrdile identifikaciju posmrtnih ostataka čime su u izvještajnom razdoblju konačno identificirani posmrtni ostaci 80 osoba. Utvrđen je preliminarni identitet daljnjih 9 osoba iz Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, ekshumiranih na području Republike Hrvatske, čiji su posmrtni ostaci isporučeni nadležnim tijelima navedenih država. Od 1995. godine, kada je započeo proces ekshumacija žrtava agresije na Republiku Hrvatsku do 31. prosinca 2014. godine, otkriveno je 148 masovnih i više od 1.400 pojedinačnih grobnica iz kojih su ekshumirani posmrtni ostaci 3.961 hrvatskih branitelja i civila. Osim toga, iz zajedničkih grobnica nastalih humanom asanacijom 1995. godine, ekshumirani su posmrtni ostaci 1.025 osoba, čime su sveukupno ekshumirani posmrtni ostaci 4.986 osoba iz Domovinskoga rata. Procesom identifikacije posmrtnih ostataka, od 4.986 ekshumiranih osoba, klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA, do 31. prosinca 2014. godine, u
--	---

	organizaciji i koordinaciji Uprave za zatočene i nestale konačno su identificirani posmrtni ostaci 4.050 osoba. Neidentificirani posmrtni ostaci u cijelosti su obrađeni te privremeno dostojno pohranjeni u zajedničkim grobnicama na Gradskom groblju "Mirogoj" u Zagrebu i Centralnom groblju u Osijeku, odnosno na mjestima gdje su ekshumirani. U izvještajnom razdoblju dostojno su sahranjeni svi posmrtni ostaci sukladno željama članova obitelji, tj. organizirana je pogrebna skrb za 76 identificiranih osoba. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatak pouzdanih saznanja o neregistriranim mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica.
--	---

PRAVA AKTIVNIH SUDIONIKA I STRADALNIKA DOMOVINSKOG RATA

Cilj 22. Omogućavanje efikasnijeg ostvarivanja prava stradalnika i sudionika Domovinskog rata

Provedbena mjera 22.1.	Osigurati materijalnu potporu za dosljednu provedbu prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 732.533.431,45 kn - Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja () (2013) - 642.610.279,41 kn- Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Mjera se provodila kroz osiguranje isplata trajnih prava - osobne invalidnine, obiteljske invalidnine; opskrbnine, naknade mirovine obiteljima zatočenih i nestalih, doplatka za njegu i pomoć druge osobe, doplatka za pripomoć u kući, ortopedskog doplatka i drugih naknada. U 2013. godini evidentirano je 59.099 korisnika osobne invalidnine, 10.557 obiteljske invalidnine te 5807 korisnika opskrbnine. Mirnodopskih vojnih invalida je 847, stradalih pirotehničara korisnika osobne invalidnine je 27 te 43 korisnika obiteljskih invalidnina s osnova smrtnog stradanja pirotehničara. 30.546.531,45 kuna osigurano je za provedbu skrbi o civilnim invalidima iz Domovinskog rata kojih je u evidenciji 2.306, a korisnika obiteljskih invalidnina iza poginulog civila je 298. U Državnom proračunu na poziciji Ministarstva branitelja za isplatu trajnih prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji utrošeno je 614.601.934,71 kn. Na kraju 2014. godine evidentirano je 1967 korisnika ortopedskog doplatka, 58.736,00 korisnika osobne invalidnine, 10.433,00 korisnika obiteljske invalidnine, 627 korisnika posebnog doplatka, 25 korisnika doplatka za pripomoć u kući, 852 korisnika doplatka za njegu i pomoć druge osobe, 432 korisnika povećane obiteljske invalidnine, 645 korisnika uvećane obiteljske invalidnine, 214 korisnika novčane naknade članova obitelji zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, 438 korisnika prava na usluge osobe za pružanje njege i pomoći.

	Za isplatu jednokratne novčane pomoći utrošeno je 28.008.344,70 kn.
--	---

Provedbena mjera 22.2.	Osigurati materijalnu potporu za provedbu programa kojima se podiže kvaliteta življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 627.098,90 kn- Sistematski pregledi. (2013). - 875.361,34 kuna (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U sklopu Programa za poboljšanje kvalitete življenja 18. listopada 2013. godine je s Poliklinikom Croatia zdravstveno osiguranje sklopljen Ugovor o pružanju usluga obavljanja sistematskih pregleda korisnika o kojima skrbi Ministarstvo branitelja. Provođenjem sistematskih pregleda nastoji se u što ranijoj fazi identificirati moguće bolesti, s posebnim naglaskom na bolesti koje su se pokazale vodećim uzrocima smrtnosti u populaciji hrvatskih branitelja. Rano otkrivanje omogućava početak liječenja u početnoj fazi, a samim time veću uspješnost liječenja što će značajno doprinijeti kvaliteti življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji. U 2013. godini pregledi su organizirani na području svih županija u Republici Hrvatskoj i to za hrvatske branitelje koji su tijekom Domovinskog rata bili izloženi nizu fizičkih i psihičkih trauma prilikom zatočenja u logoru. Pregledima je pristupilo 395 osoba. Program za poboljšanje kvalitete življenja obuhvaća i provođenje znanstveno-istraživačkog projekta o psihičkom i zdravstvenom stanju osoba iz ciljnih skupina, u suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Naime, medicinska dokumentacija dobivena sistematskim pregledima poslana je na obradu u Centar za razvoj informacijskog sustava za krizna stanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu te će podatci dobiveni njihovom analizom služiti kao temelj za smjernice sustavne skrbi za poboljšanje ukupne kvalitete življenja obitelji rizičnih grupa korisnika Ministarstva branitelja. Ministarstvo branitelja je u 2014. godini nastavilo s provođenjem Programa za poboljšanje kvalitete življenja, koji podrazumijeva prije svega praćenje zdravstvenog stanja najugroženijih skupina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, ali i drugih korisnika Nacionalnog programa (branitelji logoraši, žrtve seksualnog zlostavljanja i silovanja tijekom Domovinskog rata). U 2014. godini omogućen je sistematski pregled za 559 hrvatskih branitelja - zatočenika neprijateljskih logora. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Problemi prilikom kontaktiranja korisnika zbog čestih promjena boravka.

Provedbena mjera 22.3.	Osigurati materijalnu potporu programu stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 25.083.620,80 kn iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva branitelja utrošeno je za 152 stambena kredita. Dodijeljeno je 60 stanova. (2013)

	- 30.903.379,28 kn iz Državnog proračuna, Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata, A 522022 FP 0610 utrošeno je za 182 stambena kredita. Dodijeljena su 92 stana. (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Izmjenom Zakona o pravima hrvatskih branitelja 2012. godine Izmjenom Zakona o pravima hrvatskih branitelja 2012. godine Ministarstvo branitelja omogućilo je stambeno zbrinjavanje i dragovoljcima, pripadnicima borbenog sektora koji su u Domovinskom ratu sudjelovali najmanje dvije godine i to kroz financijsku potporu prilikom kupnje prve nekretnine. Uveli smo institut javnog najma, čime smo omogućili i nesmetano korištenje stanova osobama koje nisu kreditno sposobne ili se ne žele kreditno zaduživati. U 2013. godini na Listi za stambeno zbrinjavanje bilo je 13.315 zahtjeva stradalnika iz Domovinskog rata. Riješeno je 427 zahtjeva, što iznosi 3,28 %. U 2014. godini na Listi za stambeno zbrinjavanje bilo je 13.018 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje dodjelom kredita te 120 zahtjeva za dodjelu financijske potpore. Ukupno je dodijeljeno 92 stana u organiziranoj izgradnji. Dodijeljena su 182 stambena kredita i to 50 za kupnju stana u vlastitoj izgradnji, 17 za izgradnju kuće, 11 za razliku u površini, 35 za nastavak izgradnje i dovršenje kuće te 69 za poboljšanje uvjeta stanovanja, u ukupnom iznosu od 30.903.379,28 kn. Dodijeljene su 36 financijske potpore u iznosu 3.611.430,00 kn. U tijeku je izgradnja stanova u Biogradu na Moru te priprema izgradnje stanova u Dubrovniku, Kutini i Makarskoj, te rekonstrukcija objekata u Stonu. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna financijska sredstva Državnog proračuna.

Cilj 23. Unaprjeđenje psihosocijalne i zdravstvene zaštite za sudionike i stradalnike iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Provedbena mjera 23.1.	Osigurati psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć i potporu te zdravstvenu zaštitu za sudionike i stradalnike iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-8.745.886,01 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva branitelja (na centre za psihosocijalnu pomoć - 4.763.231,06 kn., te u regionalnim centrima za psihotraumu te Centru za krizna stanja utrošeno je 3.894.954,95 kn.) (2013.) -7.800.431,01 kuna (Državni proračun, razdjel/glava 041/05 Ministarstvo branitelja, PROGRAM 4007 SKRB ZA HRVATSKE BRANITELJE, A 753014 FP 1070 Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata) (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Program psihosocijalne pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata provodi se od 1995. godine a 1999. godine donesen je prvi Nacionalni program psihosocijalne pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata. Obzirom da je

	zadnja izmjena Nacionalnog programa bila u 2005. godini, tijekom 2013. godine pristupilo se izradi novog programa naziva Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata i mirovnih misija. Izradi novog Nacionalnog programa pristupilo se i zbog proširenja nadležnosti u stručnim poslovima u vezi pripadajućih prava mirnodopskih vojnih invalida i članova njihovih obitelji, civilnih žrtava Domovinskog rata, sudionika Drugog svjetskog rata, vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata, osoba stradalih u obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990. godine te članova njihovih obitelji, osoba stradalih pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u međunarodnim mirovnim misijama. Ministarstvo branitelja kontinuirano provodi aktualni Nacionalni program što podrazumijeva psihosocijalnu i zdravstvenu skrb za ciljane skupine, a organiziran je na lokalnoj (županijskoj), regionalnoj i nacionalnoj razini. Na lokalnoj (županijskoj) razini djeluju Centri za psihosocijalnu pomoć, na regionalnoj razini (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) djeluju Regionalni centri za psihotraumu, a na nacionalnoj razini novim Nacionalnim programom utemeljuje se Nacionalni centar za psihotraumu. Program se provodi u 21 županiji (s iznimkom Brodsko posavske županije u sklopu koje djeluju 2 centra, Centar Nova Gradiška i Centar Slavonski Brod, te Zagrebačke županije, u sklopu koje na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije djeluje jedan Centar). U centrima za psihosocijalnu pomoć tijekom 2013. godine u statusu honorarnih stručnih suradnika bilo je angažirano 86 stručnjaka različitih profila – psihologa, socijalnih radnika, pravnika, liječnika i psihijata koji su pružili ukupno 46.174 intervencije za 37.602 korisnika. Djelatnici centra za psihosocijalnu pomoć izašli su i na 4.251 mobilnu intervenciju. U regionalnim centrima za psihotraumu te Centru za krizna stanja do 31. prosinca 2013. godine pruženo je 59.095 intervencija za 66.612 korisnika. Ministarstvo branitelja provodi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata, te povratnicima iz mirovnih misija koji je donesen zaključkom Vlade Republike Hrvatske je 30. siječnja 2014. godine. Program podrazumijeva psihosocijalnu i zdravstvenu skrb za ciljanu skupinu organiziranu na lokalnoj (županijskoj), regionalnoj i nacionalnoj razini. Na lokalnoj (županijskoj) razini djeluju Centri za psihosocijalnu pomoć, na regionalnoj razini (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) djeluju Regionalni centri za psihotraumu, a na nacionalnoj razini Nacionalni centar za psihotraumu. Novim Nacionalnim programom kategorije korisnika proširile su se na žrtve i svjedoke silovanja i seksualnih zlostavljanja tijekom Domovinskog rata, žrtve i svjedoke ratnih zločina, mirnodopske vojne invalide i članova njihovih obitelji, civilne žrtve Domovinskog rata, sudionike Drugog svjetskog rata, vojne i civilne invalide Drugog svjetskog rata, osobe stradale u obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990. godine te članove njihovih obitelji te osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u okviru mirovnih misija. U sklopu Centara za psihosocijalnu pomoć angažirani su stručnjaci
--	---

	različitih profila - psiholozi, socijalni radnici, psihijatri, pravnici te ostali stručnjaci društveno-humanističkog usmjerenja koji savjetodavnu pomoć i psihosocijalnu podršku stradalnicima pružaju stacionarno (organizirana dežurstva u prostorijama centara) i mobilno (posjete domu i obitelji korisnika). U Centrima za psihosocijalnu pomoć u 2014. godini u statusu honorarnih stručnih suradnika bilo su angažirana 84 stručnjaka različitih profila – psihologa, socijalnih radnika, pravnika, liječnika i psihijata koji su pružili ukupno 45.115 intervencija za 35.418 korisnika. U Regionalnim centrima za psihotraumu i Nacionalnom centru za psihotraumu u 2014. godini obavljeno je 32905 pregleda i obrada za 39773 pacijenata.
--	--

Provedbena mjera 23.2.	Prikupljanje empirijskih podataka za znanstveno-istraživački dio Programa i izrada studije o zdravstvenom i psihosocijalnom stanju ciljne populacije
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	prosina 2013.
Utrošena financijska sredstva	- 120.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva branitelja , A754011. (2013) - 111.076,88 kuna (Državni proračun ,razdjel/glava 041/05 Ministarstvo branitelja PROGRAM 4007 SKRB ZA HRVATSKE BRANITELJE, A 754011 FP 1090 Poboljšanje kvalitete življenja za obitelji HB i HRVI) (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Slijedom potpisanog Sporazuma o provođenju znanstveno-istraživačkog projekta "Praćenje pobola i smrtnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji" između Ministarstva branitelja, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i Medicinskog fakulteta, od 8. lipnja 2012. godine, potpisan je aneks sporazuma 29. siječnja 2013. godine. U prvoj fazi Projekta uspoređena je smrtnost hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata sa smrtnosti u općoj populaciji, pri čemu su obrađeni podaci za 501.701 hrvatskih branitelja (od toga 5% žena). Prema dostupnim podacima od 1998. do 2010. godine umrlo je 24.249 branitelja (4,84%). Prosječna dob umrlih bila je 50,9 godina. Dobiveni rezultati ukazuju kako je najveći broj preminulih osoba umro od novotvorina (tumora), potom slijede preminuli od bolesti cirkulacijskog sustava (infarkt, moždani udar i sl.), te od posljedica ozljeda, trovanja i drugih sličnih uzroka. Prema pristiglim podacima novotvorine i bolesti krvožilnog sustava vodeći su uzrok smrtnosti branitelja, sa čak 61,92 %, dok su vodeći uzroci smrtnosti u općoj populaciji u Republici Hrvatskoj bolesti cirkulacijskog i krvožilnog sustava. U drugoj fazi Projekta, tijekom 2013. godine Hrvatski zavod za javno zdravstvo usporedio je podatke o pobolu s epidemiološkim podacima za opću populaciju koji se vode u HZJZ. Odrađeno je spajanje podataka navedenih baza s dostupnim bazama koje uključuju: Bazu bolničkog pobola, Registrom psihoza, Registrom za rak (malignih bolesti), Registrom suicida i Hrvatskim registrom osoba s invaliditetom. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu proveo je analizu podataka dobivenih od HZJZ te dostavio Pregled rezultata istraživanja za razdoblje 1998-2011.

	U bazi podataka kojom su praćene hospitalizacije osoba sa statusom branitelja iz Domovinskog rata na raspolaganju su bili podaci za ukupno 501.702 osobe. Za navedene osobe praćene su hospitalizacije u razdoblju od 1998. do 2011. godine. U promatranoj populaciji tijekom vremenskog razdoblja od 1998. do 2011. godine postoje podaci o ukupno 653.249 hospitalizacija. Rezultati istraživanja donose podatke o hospitalizacijama, a ne o osobama. Naime, od ukupno promatranog broja od 501.702 osobe, njih 207.644 ili 41,38% bilo je u nekom trenutku hospitalizirano, od toga neki više puta. Iz tog razloga je ukupan broj hospitalizacija veći od broja hospitaliziranih osoba. Od hospitaliziranih osoba, velika većina (195.616 ili 94,21%) bili su muškarci, dok je 5,79% ili 12.028 osoba bilo ženskog spola. Prosječna dob u trenutku prve hospitalizacije bila je 43,8 godina. Istraživanje je pokazalo kako su najčešći uzroci hospitalizacija mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja nakon kojih slijede neoplazme (novotvorine, odnosno tumori), bolesti genitourinarnog, cirkulacijskog sustava itd. Budući da rezultati istraživanja ukazuju na hospitalizacije, a ne osobe koje su hospitalizirane, nije moguće izvući zaključak da je u promatranoj populaciji iznimno visoka učestalost mentalnih poremećaja ili tumora. Radi se naime o skupinama dijagnoza koje zahtijevaju česte hospitalizacije pa je očekivano da broj hospitalizacija za takve indikacije bude visok. Najčešći uzroci hospitalizacija su mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja i to najčešće: reakcija na teški stres i poremećaji prilagođavanja osobito posttraumatski stresni poremećaj, mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom alkohola, trajna promjena ličnosti nakon katastrofalnih događaja i shizofrenija. Nakon toga slijede bolesti genito-urinarnog sustava, osobito kronično bubrežno zatajenje (insuficijencija), te bolesti krvožilnog sustava, najčešće: angina pectoris, akutni infarkt miokarda i kronična ishemična bolest srca. Potom slijede novotvorine (tumori), osobito zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća. Nadalje tu su bolesti probavnog sustava, najčešće: žučni kamenci i preponska kila, zatim bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva i tako dalje. Obzirom na trajanje hospitalizacija najveći dio dijagnoza zahtijevao je hospitalizaciju u trajanju od 5 do 10 dana. Ipak, od toga su značajno odskakali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (najčešće dijagnoze su posttraumatski stresni poremećaj, ovisnosti i trajni poremećaji ličnosti nakon doživljene katastrofe), bolesti živčanog sustava (najčešće dijagnoze su kompresije kralježničke moždine, multipla skleroza i epilepsija), infektivne bolesti (najčešće dijareja i gastroenteritis, tuberkuloza i hepatitis) te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (bolesti intervertebralnog diska, lumbago i išijas i ozljede nogu). Ministarstvo branitelja u suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, temeljem Sporazuma o suradnji potpisanog 23. lipnja 2014., provodi znanstveno-istraživački projekt „Praćenje pobola i smrtnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji“. Cilj istraživanja je utvrđivanje ukoliko postoje odstupanja u pobolu obzirom na status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, status člana obitelji i vrijeme provedeno (dužinu boravka) na ratištu.
--	--

Cilj 24. Poticati zapošljavanje hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Provedbena mjera 24.1.	Provedba Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 11.540.709,48 kuna z Državnog proračuna na poziciji Ministarstva branitelja (Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. (2013) - 7.205.590,43 kn (mjere Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja) Državni proračun. razdjel/glava 041/05 Ministarstvo branitelja, PROGRAM 4007 SKRB ZA HRVATSKE BRANITELJE A 753009 FP 1050 ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH BRANITELJA (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini Ministarstvo je provodilo Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja, kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila na sjednici 12. travnja 2012. godine. Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, a osnovni ciljevi Programa su podizanje obrazovne razine nezaposlenih hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja te povećanje konkurentnosti na tržištu rada kroz davanje novčanih potpora hrvatskim braniteljima koji se odlučuju na razne oblike samozapošljavanja, bilo samostalno ili okupljeni u zadruge. Zahtjevi za korištenje poticajnih mjera Programa zaprimali su se po objavi Javnih poziva za svaku pojedinu mjeru, a o istima je odluke donosio Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja nezaposlenih hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. U 2013. godini objavljen je Javni poziv za Mjeru stručnog osposobljavanja koju je koristilo 53 korisnika. U 2013. godini bila su objavljena tri Javna poziva za Mjeru samozapošljavanja. ukupno je odobreno 102 potpore. Nadalje, za Mjeru potpore za proširenje postojeće djelatnosti tijekom 2013. godine bila su objavljena tri Javna poziva, čime je potpomognuto zapošljavanje 27 osoba iz ciljne skupine Programa. Ministarstvo otplaćuje obveze preuzete u prethodnom razdoblju, subvencioniranjem 2% kamatne stope na poduzetničke kredite realizirane u poslovnim bankama kroz Program „Lokalni projekti razvoja-poduzetnik-branitelj“ za 508 korisnika iz 21 županije. Od ukupno 508 korisnika subvencije, otplaćeno je 306 obveza po kreditima, 31 korisniku je ukinuto pravo na subvenciju te Ministarstvo nastavlja izvršavati obvezu subvencioniranja kamatne stope u iznosu od 2% u narednom razdoblju. Ministarstvo daje novčanu i drugu potporu za rad zadruga hrvatskih branitelja, kao posebnog oblika malog poduzetništva koje omogućava organizirano i stručno vođeno obavljanje djelatnosti te zajednički nastup na

	tržištu. Ministarstvo također financira i koordinira promociju zadrugarstva, edukaciju hrvatskih branitelja za poduzetništvo i zadrugarstvo, koordinaciju između postojećih braniteljskih zadruga kao i pomoć u osnivanju novih. U 2013. godini objavljena su dva Javna poziva i odobreno 15 potpora. U izvještajnom razdoblju objavljena su dva Javna poziva za <u>Mjera potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja i odobreno je 27 projekata</u>. Radi pružanja pomoći na terenu i utvrđivanja stanja zadruga hrvatskih branitelja, te edukacije i informiranja o mjerama Programa, a vezano uz provedbu Mjere potpore radu zadruga hrvatskih branitelja i Mjere potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja, Ministarstvo je raspisalo dva Javna poziva temeljem kojih su izabrana tri Referalna centra. U izvještajnom razdoblju temeljem ugovora o suradnji sklopljenih s izabranim referalnim centrima za zadruge hrvatskih branitelja, svakom od tri izabrana Referalna centra isplaćena su sredstva u iznosu od po 150.000,00 kuna, što je ukupno 450.000,00 kuna. U 2014. godini objavljen je Javni poziv za Mjeru poticanja obrazovanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za koju je zaprimljeno 46 zahtjeva od kojih je 26 pozitivno riješeno (četiri korisnika naknadno su odustala od korištenja ove mjere pa su troškovi školovanja podmireni za ukupno 22 korisnika). Za financiranje ove mjere u 2014. godini utrošeno je 115.487,50 kuna. U 2014. godini objavljen je Javni poziv za Mjeru samozapošljavanja za koju je zaprimljeno 80 zahtjeva od kojih je 56 pozitivno riješeno (dva korisnika naknadno su odustala od korištenja potpore, pa je novčana potpora isplaćena za 54 korisnika). Za financiranje ove mjere u 2014. godini utrošeno je 2.240.000,00 kuna. Tijekom 2014. godine po objavljenom Javnom pozivu za Mjeru potpore za proširenje postojeće djelatnosti zaprimljeno je 20 zahtjeva, od kojih je pozitivno riješeno 8 zahtjeva poslodavaca za zapošljavanje 9 osoba. Za isplatu kroz ovu mjeru utrošeno je 360.000,00 kuna (jedan poslodavac naknadno je odustala od korištenja potpore), čime je potpomognuto zapošljavanje 8 osoba iz ciljne skupine Programa. <u>Nadalje, kroz Mjeru kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva</u> Ministarstvo otplaćuje obveze preuzete u prethodnom razdoblju, subvencioniranjem 2% kamatne stope na poduzetničke kredite realizirane u poslovnim bankama kroz Program „Lokalni projekti razvoja-poduzetnik-branitelj“ za 508 korisnika iz 21 županije. Od ukupno 508 korisnika subvencije, otplaćene su 334 obveze po kreditima, a 34 korisnika je ukinuto pravo na subvenciju te Ministarstvo nastavlja izvršavati obvezu subvencioniranja kamatne stope u iznosu od 2% u narednom razdoblju. U 2014. godini, isplaćeno je 623.584,06 kuna. Ministarstvo kroz mjeru <u>potpore radu zadruga hrvatskih branitelja</u> zadrugi može isplatiti potporu u iznosu 150.000,00 kuna, odnosno ukoliko je riječ o zadrugi certificiranoj za ekološku proizvodnju iznos potpore veći je za 20% te iznosi 180.000,00 kuna. U 2014. godini po objavljenom Javnom pozivu za Mjeru potpore radu zadruga hrvatskih branitelja zaprimljeno je 28. zahtjeva. Na isplatu ukupno 10 odobrenih potpora zadrugama kroz ovu mjeru u 2014. godini utrošeno je ukupno 1.530.000,00 kuna.
--	--

	U 2014. godini Javni poziv za Mjeru sufinanciranja projekata zadruga hrvatskih branitelja ugovorenih u okviru programa Europske unije bio je objavljen od 28. srpnja do 17. listopada 2014. godine, ali nije bilo zaprimljenih zahtjeva Radi pružanja pomoći na terenu i utvrđivanja stanja zadruga hrvatskih branitelja, te edukacije i informiranja o mjerama Programa, a vezano uz provedbu iz Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja namijenjenih braniteljskim zadrugama, Ministarstvo je raspisalo dva Javna poziva temeljem kojih su izabrana tri Referalna centra. U izvještajnom razdoblju temeljem ugovora o suradnji sklopljenih s izabranim referalnim centrima za zadruge hrvatskih branitelja, svakom od tri izabrana Referalna centra isplaćena su sredstava u iznosu od po 150.000,00 kuna, što je ukupno 450.000,00 kuna. U 2014. godini temeljem zajedničkoj javnog natječaja Ministarstva branitelja i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost pozitivno je riješeno 17 zaprimljenih zahtjeva zadruga, čime je omogućeno zapošljavanje 17 hrvatskih branitelja, a za opravdane troškove projekata zadruga Ministarstvo branitelja je isplatilo 1.886.518,87 kuna. U 2014. godini na mjere Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja utrošeno je ukupno 7.205.590,43 kuna.
--	--

Provedbena mjera 24.2.	Formiranje i redovito ažuriranje baze podataka korisnika mjera iz Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo branitelja kontinuirano vodi evidenciju o zaprimljenim, odobrenim i isplaćenim zahtjevima kroz mjere Programa, kao i evidenciju dodijeljenih potpora male vrijednosti sukladno propisanoj zakonskoj regulativi. Također, prilikom praćenja rada korisnika pojedinih mjera, Ministarstvo koristi dostupne baze Obrtnog registra, Sudskog registra, te evidencije zadruga i zadružnih saveza Hrvatskog centra za zadružno poduzetništvo. Ujedno Ministarstvo kontinuirano provodi analizu i kontrolu namjenskog trošenja dodijeljenih potpora, te o tome vodi evidenciju. U 2014. godini donesen je Zakon o dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 92/14) i Pravilnik o vođenju evidencije o braniteljskim socijalno-radnim zadrugama, njihovim upraviteljima i savezima (NN 134/14) temeljem kojih će Ministarstvo ubuduće voditi evidenciju o tim zadrugama.

Provedbena mjera 24.3.	Proširenje suradnje Ministarstva branitelja sa strateškim partnerima u plasiranju proizvoda zadruga hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata
-------------------------------	--

Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo je u siječnju 2013. sklopilo sporazum o suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost vezano uz stručnu i financijsku suradnju na pripremi, provedbi i razvoju programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koje će ostvarivati zadruge hrvatskih branitelja, radi provedbe integralne skrbi o razvojačenim hrvatskim braniteljima okupljenim u zadruge. Ujedno u 2013. godini nastavio se provoditi sporazum o suradnji sklopljen s Podravkom u 2012. godini na trogodišnje razdoblje. U cilju povezivanja zadruga sa strateškim partnerima Ministarstvo branitelja je 2013. organiziralo Sajam zadruga u Rijeci i tematski okrugli stol o mogućnosti plasiranja zadruginih proizvoda u turizmu na kojem su sudjelovali predstavnici hotelskih kuća, turističke zajednice, Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo poduzetništva i obrta te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ministarstvo je u siječnju 2014. sklopilo sporazum o suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost vezano uz stručnu i financijsku suradnju na pripremi, provedbi i razvoju programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koje će ostvarivati zadruge hrvatskih branitelja, radi provedbe integralne skrbi o razvojačenim hrvatskim braniteljima okupljenim u zadruge. Ujedno u 2014. godini nastavio se provoditi sporazum o suradnji sklopljen s Podravkom u 2012. godini na trogodišnje razdoblje. U cilju povezivanja zadruga sa strateškim partnerima Ministarstvo branitelja je 2014. godine organiziralo Sajam zadruga hrvatskih branitelja u Zadru i tematski okrugli stol o mogućnosti plasiranja zadruginih proizvoda u turizmu, mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova, Fonda za zaštitu okoliša energetske učinkovitosti te Ministarstva poljoprivrede na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo poduzetništva i obrta te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Za organizaciju Sajma u Zadru utrošeno je ukupno 31.534.50 kuna.

Cilj 25. Podupirati rad udruga proisteklih iz Domovinskog rata koje provode programe vezane za očuvanje digniteta Domovinskog rata i razne oblike psihosocijalne i pravne potpore hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji

Provedbena mjera 25.1.	Godišnjim natječajima pružati financijsku potporu projektima udruga proisteklima iz Domovinskog rata
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 13.057.326,86 kuna (od kojih 8.351.764,61 kuna proračunskih sredstava i 4.705.562,25 kuna prihoda od igara na sreću). (2013)

	-14.152.850,75 kuna (Tekuće donacije u novcu utrošeno 9.776.900,85 kuna, račun 3811 Prihodi od igara na sreću utrošeno 4.375.950,00 kuna) (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo branitelja je u 2013. godini sufinanciralo projekte udruga iz Domovinskog rata i projekte udruga sudionika i stradalnika Drugog svjetskog rata. Sredstva potpore udrugama iz Domovinskog rata bila su osigurana za potpore projektima udruga po javnim natječajima objavljenim 08.02.2013. i sredstva jednokratne potpore po pojedinačnim odlukama ministra branitelja. Za financiranje programa i projekata udruga u 2013. godini objavljena su tri javna natječaja na temelju kojih su odobrena bespovratna sredstva projektima udruga iz Domovinskog rata u okviru Javnog natječaja „Promicanje vrijednosti Domovinskog rata“ i Javnog natječaja „Psihološko i socijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata“, te projektima udruga sudionika i stradalnika Drugog svjetskog rata u okviru Javnog natječaja „Sudionici i stradalnici Drugog svjetskog rata“. Ministarstvo branitelja je u 2014. godini sufinanciralo projekte udruga iz Domovinskog rata i projekte udruga sudionika i stradalnika Drugog svjetskog rata. Sredstva potpore udrugama iz Domovinskog rata bila su osigurana za potpore projektima udruga po javnim natječajima objavljenim 10. siječnja 2014. godine i za jednokratne potpore po pojedinačnim odlukama ministra branitelja. Ministarstvo je u 2014. godini dodijelilo <u>13.453.372,25 kuna za 205 projekata udruga po javnim natječajima</u> (9.077.422,35 kuna na računu 3811 Tekuće donacije i 4.375.950,00 kuna na računu 3811 Prihodi od igara na sreću). Objavljena su tri javna natječaja za udruge branitelja u 2014. godini i to dva za udruge iz Domovinskog rata - „<i>Promicanje vrijednosti Domovinskog rata</i>“, po kojem je financirano 104 projekta u iznosu od 5.117.995,35 kuna i „<i>Psihološko i socijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata</i>“, po kojem je financirano 94 projekta u iznosu od 7.595.377,00 kuna, te jedan za udruge sudionika i stradalnika Drugog svjetskog rata - „<i>Sudionici i stradalnici Drugog svjetskog rata</i>“, po kojem je financirano 7 projekata u iznosu od 740.000,00 kuna. Financijska sredstva za projekte odobrene po Javnom natječaju „<i>Promicanje vrijednosti Domovinskog rata</i>“ i Javnom natječaju „<i>Sudionici i stradalnici Drugog svjetskog rata</i>“ isplaćivana su iz sredstava Državnog proračuna RH za 2013. godinu, a financijska sredstva za projekte odobrene po Javnom natječaju „<i>Psihološko i socijalno osnaživanje, te podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja, hrvatskih branitelja s invaliditetom, HRVI, stradalnika i članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata</i>“ iz sredstava Državnog proračuna RH za 2014. godinu i sredstava prihoda od igara na sreću

	u 2014. godini. Ministarstvo je u 2014. godini sufinanciralo i 56 aktivnosti udruga jednokratnom novčanom potporom u ukupnom iznosu od 699.478,50 kuna
--	---

Provedbena mjera 25.2.	Osigurati materijalnu potporu za obilježavanje datuma značajnih za Domovinski rat
Nositelj	Ministarstvo branitelja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 1.585.672,52 kuna iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja. (2013) - 1. 445.458,82 kuna iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva branitelja. (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo je i u 2013. godini podupiralo aktivnosti obilježavanja obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu. Provedeno je 120 aktivnosti obilježavanja. Nositelji aktivnosti bile su udruge iz Domovinskog rata i gradovi. Ministarstvo branitelja je i u 2014. godini podupiralo aktivnosti obilježavanja obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu. Isplaćeno je ukupno 1. 445.458,82 kuna za 164 aktivnosti obilježavanja. Nositelji aktivnosti bile su udruge iz Domovinskog rata, sportska društva, općine i gradovi.

PRAVO NA BESPLATNU PRAVNU POMOĆ

CILJ 26. Nastaviti unaprjeđivati sustav besplatne pravne pomoći

Provedbena mjera 26.1.	Povećati vidljivost instituta besplatne pravne pomoći te ciljanim aktivnostima približiti sustav svim građanima, posebno potrebitim skupinama
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Radi usporedbe s promatranim razdobljem daju se relevantni podaci za 2012. Od 1. siječnja 2012. do 31. prosinca 2012. u Republici Hrvatskoj zaprimljeno je sveukupno 7068 zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Odobreno je 5877 zahtjeva, dok je u istom razdoblju za 2013. zaprimljeno sveukupno 7994 zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Odobreno je 6123 zahtjeva koji ukazuju da je broj korisnika besplatne pravne pomoći uvećan u odnosu na prethodnu godinu. Predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjelovali su u radijskim i televizijskim emisijama na temu sustava besplatne pravne pomoći u Republici Hrvatskoj kako bi se građanima, a pogotovo potrebitim skupinama, što više približio sustav.

Provedbena mjera 26.2.	Nastaviti obrazovati suce, državne službenike i pružatelje besplatne pravne pomoći
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Pravosudna akademija
Rok za provedbu	kontinuirano

Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Dana 1.1. 2014. stupio na snagu novi Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/ 13), stoga je bilo potrebno ostaviti vremenski period za procjenu učinka i prilagodbu sustava novim zakonskim rješenjima kako bi se mogli izraditi kvalitetni edukacijski materijali za pojedina područja vezano za ciljne grupe nositelja sustava)

Provedbena mjera 26.3.	Izrada promotivnih i edukativnih materijala (brošure, letke i dr.) koji će biti dostupni pri svim prvostupanjskim sudovima i upravnim tijelima te pri ovlaštenim pružateljima pravne pomoći
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1.450.000,00 kn iz sredstava Državnog proračuna za rad ovlaštenih udruga i pravnih klinika (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Aktivnosti poduzete u sklopu djelovanja i rada pružatelja primarne pravne pomoći na temelju projektnog financiranja rada ovlaštenih udruga od strane Ministarstva pravosuđa

Provedbena mjera 26.4.	Organizacija događaja (javnih skupova, okruglih stolova, seminara) na temu besplatne pravne pomoći
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s ostalim nadležnim tijelima državne uprave
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa je u lipnju 2013. organiziralo Okrugli stol na temu Izmjena i dopuna Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na kojem su sudjelovali predstavnici Ureda državne uprave u županijama/Grad Zagreb, predstavnici ovlaštenih udruga za pružanje primarne pravne pomoći, Pučka pravobraniteljica i ostale zainteresirane društvene skupine, a sve u cilju izrade što kvalitetnijeg zakonskog teksta i samim time unapređenja sustava besplatne pravne pomoći. U 2014. godini organizirana su dva savjetovanja sa uredima državne uprave u županijama te ovlaštenim pružateljima primarne pravne pomoći

Poglavlje: SLOBODA MEDIJA

Cilj 27. Razvijati autonomiju i slobodu medija

Provedbena mjera 27.1.	Uvažavajući načela slobode medija, organizirati okrugle stolove, seminare i radionice za novinare, nakladnike, predstavnike organizacija civilnoga društva te poticati samoregulaciju i koregulaciju u području medija
Nositelji	Ministarstvo kulture Agencija za elektroničke medije

	u suradnji s Hrvatskim novinarskim društvom
Sunositelj	Hrvatska izvještajna novinska agencija
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstvo kulture, redovna sredstva Hrvatske izvještajne novinske agencije i Hrvatskog novinarskog društva.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo kulture je identificiralo brojne probleme koji se tiču slobode i autonomije medija kao i otvorena pitanja koja se tiču samoregulacije medija. Moguća rješenja i modeli bit će prezentiran u Medijskoj strategiji koja je trenutačno u izradi. Samoregulacija u Hrvatskoj nije proizvela očekivane rezultate već je pridonijela srozavanju struke te posljedično smanjila pravo javnosti na informiranje. Predstavnici Ministarstvo kulture su sudjelovali na dvije ministarske konferencije Vijeća Europe (u Varšavi i Beogradu) s temom slobode i neovisnosti medija te trenutačnih prijetnji novinarstvu i novinama. U svojim prezentacijama istaknuli su zamke samoregulacije te se obvezali na „aktivniju potporu kvalitetnoj novinarskoj proizvodnji, bez koje bi i eventualna zajednička pravila ograničavanja vlasničke, oglašivačke i kreditne kontrole medija mogla ostati mrtvim slovom na papiru.“ U Zakonu o PDV-u kao uvjet za poreznu olakšicu uvršten je Statut medija, s namjerom utjecaja na definiranje i poštivanje sloboda i prava novinara i urednika kao preduvjet slobodi i autonomiji medija. Također, Ministarstvo kulture je u 2013. pokrenulo pilot program javnog ugovaranja novinarskih radova u neprofitnim medijima koje m je jedan od ciljeva i autonomija novinara pri bavljenju temama od društvenog značaja. Hrvatsko novinarsko društvo (HND) je u 2013. organiziralo ukupno 16 tribina pod zajedničkim nazivom Novinarske tribine HND-a srijedom, koje su se bavila slobodom i autonomijom medija, položajem novinara i urednika, novim oblicima medijskog organiziranja kao i recentnim problemima medijske industrije i njenih najvećih subjekata, a koji imaju presudan utjecaj na slobodu medija. Nadalje, HND i Sindikat novinara Hrvatske su 05. studenoga, na Europski dan obrane novinarstva održali press konferenciju „Stop pritiscima, zaštitimo profesiju“, a 12. studenoga press konferenciju „Mobbing i nepoštivanje pravomoćnih sudskih presuda u EPH-u“. Novinarsko vijeće časti HND-a sastaje se jednom mjesečno i donosi brojne odluke o prigovorima na novinarski posao; HND redovito šalje priopćenja u prilog novinarskim slobodama. Predstavnici HND-a su također sudjelovali i na međunarodnim konferencijama „Media in Europe for Diversity Inclusiveness“ u zajedničkoj organizaciji Vijeća Europe i EFJ-a (Cipar i Solun). Agencija za elektroničke medije planira provoditi mjeru kroz dvoje aktivnosti: 1) Postupak javne nabave za pružanje tehničke usluge poticanja medijske pismenosti na teme propisane Zakonom o elektroničkim medijima za Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Ugovor je potpisan početkom 2015. godine te se u prvoj polovini godine očekuje provođenje radionica. 2) Kroz suradnju s Vijećem za medije - trenutno VEM čeka njihov prijedlog programa suradnje

	Hrvatska izvještajna novinska agencija (HINA) je u 2013. objavila 179 vijesti i izvještaja povezanih sa slobodom medija, što je za 20 vijesti i izvještaja više nego godinu ranije (2012.). Uz tekstove i redovno praćenje svih relevantnih događaja u društvu vezanih uz razvoj autonomije i slobode medija, posebice s brojnih okruglih stolova, seminara i radionica, Hina je sustavno pratila i rad nevladinih udruga koje promiču slobodu medija, prava manjina i ljudska prava. U prošloj godini tako je objavljeno 225 vijesti i izvještaja o radu nevladinih udruga, što je značajan porast u odnosu na 2012. kada je objavljena 151 vijest. Novinari i urednici Hine pritom su se držali najviših profesionalnih, etičkih normi, uvažavajući zaštitu ljudske osobnosti, privatnosti i dostojanstva.
--	---

Provedbena mjera 27.2.	Jačanje pretpostavki za istragu, progon i kažnjavanje počinitelja zastrašivanja i agresije protiv novinara
Nositelj	Ministarstvo kulture u suradnji s Hrvatskim novinarskim društvom
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva kulture
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Hrvatsko novinarsko društvo (HND) je zatražilo izmjene i dopune Kaznenog zakona u glavama o kaznenim djelima protiv časti i ugleda pri čemu se zalagao za dekriminalizaciju tih djela te su o navedenim zahtjevima obaviještena nadležna tijela. Nadlaze, zatraženo je od odgovornih institucija temeljitu istragu o tajnom praćenju novinara u vrijeme predizborne kampanje u jedan 2011. i primjereno kažnjavanje krivaca ako se pokaže da su prekršili Zakon. Novinarica Helena Puljiz dobila je građansku parnicu protiv Republike Hrvatske za naknadu štete koju su joj prije deset godina nanijeli agenti tadašnje POA-e.

Cilj 28. Unaprijediti poštivanje pravila novinarske etike i struke

Provedbena mjera 28.1.	Izobrazba novinara, urednika i nakladnika o pravnoj stečevini Europske unije i aktima Vijeća Europe koji se odnose na medije
Nositelj	Ministarstvo kulture Agencija za elektroničke medije u suradnji s Hrvatskim novinarskim društvom te organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva kulture, redovna sredstva Hrvatskog novinarskog društva, te vlastita sredstva Agencije za elektroničke medije
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Pravna stečevina Europske unije je inkorporirana u hrvatsko medijsko zakonodavstvo, prije svega Zakonom o elektroničkim medijima iz 2003. godine, kao i njegovim izmjenama i dopunama u čijem donošenju, putem javnih rasprava, sudjelovala stručna i zainteresirana javnost. Svi relevantni propisi su dostupni na Internet stranicama Ministarstva kulture kao i preporuke i drugi akti Vijeća Europe. Predstavnici Ministarstva sudjeluju na međunarodnim konferencijama koje se tiču medijskog

	zakonodavstva te o istima izvještavaju na Internet stranicama Ministarstva. Hrvatsko novinarsko društvo i Cenzura plus iz Splita u svibnju 2013. su održali radionicu „Medijsko izvještavanje o EU-kako kroz europske institucije do informacija za naše građane“ na kojoj su sudjelovali brojni stručnjaci koji se bave ovim područjem. Agencija za elektroničke medije navodi da je proveden postupak javne nabave za pružanje tehničke usluge poticanja medijske pismenosti na teme propisane Zakonom o elektroničkim medijima za Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Ugovor je potpisan početkom 2015. godine te se u prvoj polovini godine očekuje provođenje radionica.
--	--

Provedbena mjera 28.2.	Izobrazba novinara i urednika o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Agencija za elektroničke medije u suradnji s Hrvatskim novinarskim društvom, Hrvatskom radiotelevizijom i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosina 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine je 30. svibnja 2014. godine u Opatiji održao seminar „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj“. Raspravljalo se o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta Agencija za elektroničke medije navodi da je proveden postupak javne nabave za pružanje tehničke usluge poticanja medijske pismenosti na teme propisane Zakonom o elektroničkim medijima za Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Ugovor je potpisan početkom 2015. godine te se u prvoj polovini godine očekuje provođenje radionica. Udruga Cenzura plus je u suradnji s HND-om i organizacijama civilnog društva, organizirala edukaciju za novinare pod nazivom - Uloga medija u afirmaciji prava manjina. Zbor HND-a za nacionalne manjine je također aktivan tokom cijele godine, u smislu priopćenja i praćenja recentnih događaja.

Cilj 29: Suzbijati diskriminaciju i govor mržnje u elektroničkim medijima te društvenim mrežama

Provedbena mjera 29.1.	Poboljšanje zakonske uređenosti te mogućnosti sankcioniranja govora mržnje u elektroničkim medijima i društvenim mrežama
Nositelj	Agencija za elektroničke medije
Sunositelj	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture u suradnji s Vijećem za elektroničke medije
Rok za provedbu	2015. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Vlastita sredstva Agencije za elektroničke medije
Status mjere	Provodi se

Postignuti rezultati	Agencija za elektroničke medija u 2014. godini imala je ukupno 31 slučaj u kojima je razmatrala i odlučivala radi li se o kršenju odredbe članka 12. stavka 2. ZEM-a te članka 26. stavka 1. ZEM-a. Od navedena 31 slučajeve u 1 slučaju utvrđeno je kršenje gore navedenih odredbi ZEM-a, 3 predmeta proslijeđena su Hrvatskom novinarskom društvu, Sudu časti radi mogućeg kršenja Kodeksa časti, dok je u ostalim predmetima zaključeno kako nije došlo do kršenja ZEM-a.
-----------------------------	--

PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Cilj 30. Osiguranje učinkovitije provedbe zakonskih odredbi o pravu na pristup informacijama

Provedbena mjera 30.1.	Provoditi žalbeni postupak i nadzorne aktivnosti prema Zakonu o pravu na pristup informacijama te poticati tijela javne vlasti na redovito objavljivanje informacija
Nositelj	Povjerenik za informiranje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Povjerenika za informiranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini Povjerenik za informiranje je riješio ukupno 76% žalbi sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama. U 2014. ukupno je riješeno 64,9% žalbi. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatak administrativnih kapaciteta za rad u žalbenim postupcima.

Provedbena mjera 30.2.	Poticati provedbu nadzora u primjeni Zakona o pravu na pristup informacijama
Nositelj	Povjerenik za informiranje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu predviđena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Povjerenik za informiranje nije provodio inspekcijske nadzore. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Tijekom 2013. I 2014. godine nisu bili osigurani uvjeti za ustrojavanje inspekcije pri Povjereniku za informiranje i zapošljavanje inspektora.

Provedbena mjera 30.3.	Usavršavati službenike za informiranje o pravu na pristup informacijama
Nositelj	Povjerenik za informiranje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Povjerenika za informiranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. održano je pet seminara za službenike za informiranje u okviru Državne škole za javnu upravu (132 sudionika) i jedna edukacija u Vladi Republike Hrvatske za službenike za informiranje Vlade Republike Hrvatske i Ureda Vlade Republike Hrvatske (39 sudionika). Održan je seminar za tajnike i ravnatelje škola, u suradnji s Hrvatskom zajednicom osnovnih škola i edukacija za pročelnike i

	druge službenike Grada Zagreba. Povjerenik za informiranje dodatno upoznaje službenike za informiranje s obvezama u vezi s primjenom Zakona o pravu na pristup informacijama putem odgovora na upite. U 2014. Povjerenica za informiranje održala je ukupno 22 edukacije, od toga 18 za službenike za informiranje, odnosno za druge službenike u tijelima javne vlasti koji se na bilo koji način susreću ili primjenjuju odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama te su održane 4 edukacije za novinare. Na navedenim edukacijama je educirano ukupno 713 osoba.
--	--

Provedbena mjera 30.4.	Osvješčivati korisnike prava na informaciju o pravu na pristup informacijama
Nositelj	Povjerenik za informiranje
Sunositelj	Državna škola za javnu upravu
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Povjerenika za informiranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Održana su tri seminara za udruge u okviru projekta „Povećanje kapaciteta hrvatskih udruga za korištenje pristupa informacijama“ („Increase the capacity of Croatian NGOs to use access to information“). Organizirana je Konferencija povodom obilježavanja 28. rujna – Međunarodnog dana prava na pristup informacijama, u Hrvatskom saboru, dana 23. rujna 2013. godine i Okrugli stol "Deset godina prava na pristup informacijama u RH", u Hrvatskom saboru 12. prosinca 2013. godine. Povjerenik za informiranje osigurava korisnicima pomoć pri ostvarivanju pristupa informacijama putem info-telefona i odgovora na upite. Povjerenik za informiranje sudjelovao je na dva stručna skupa s izlaganjem na temu transparentnosti u javnom upravljanju i prava na pristup informacijama, 6. studenoga 2013. na 5. Forumu za javnu upravu u organizaciji Zaklade Friederich Ebert i Instituta za javnu upravu, te 16. prosinca na tribini održanoj na Pravnom fakultetu u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog pravnog centra. 2014. U suradnji s Povjerenicom za informiranje Državna škola za javnu upravu je tijekom 2014. godine organizirala 6 radionica koje je pohađalo 167 polaznika. U 2015. godini planirana je provedba 9 radionica. Povjerenica za informiranje je i tijekom 2014. promovirala institut prava na pristup informacijama te sudjelovala na niz konferencija, tribina itd (27). Organizirala je 5 javnih događaja, u Hrvatskoj je sudjelovala u 14, a u inozemstvu na 8. Također, tijekom 2014. Odgovorena je na ukupno 665 poziva građana i službenika za informiranje te je Povjerenik za informiranje zaprimio pisanim putem (redovnom ili elektroničkom poštom) 368 upita što je 114% više u odnosu na prethodnu godinu kada su zaprimljena 172 pisana upita.

Provedbena mjera 30.5.	Usklađivanje Zakona o tajnosti podataka s Izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama, a ovisno o rezultatima stručne rasprave te rasprave sa zainteresiranom javnošću
-------------------------------	---

Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstvo unutarnjih poslova i suradnim tijelima državne uprave.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno Zaključku Koordinacije za unutarnju politiku i upravljanje državnom imovinom od 23. srpnja 2013. godine (KL: 022-03-13-01/183, URBR: 50301-09/09-13-2), Ministarstvo unutarnjih poslova je zaduženo kao nositelj izrade Nacrta prijedloga Zakona o tajnosti podataka, umjesto Ministarstvo pravosuđa. U studenom 2013. godine donesena je odluka o imenovanju Međuresorne radne skupine za izradu izmjena i dopuna Zakona o tajnosti podataka. Postupak izrade navedenih izmjena i dopuna Zakona pokrenut je temeljem prepoznate potrebe da se pristupi izmjenama i dopunama cijelog zakonskog paketa iz ovog područja (Zakon o tajnosti podataka, Zakon o informacijskoj sigurnosti i Zakon o sigurnosnim provjerama), slijedom čega se odluka o imenovanju naprijed spomenute Međuresorne radne skupine odnosi na sva tri Zakona. U okviru tog postupka bit će provedena kako stručna rasprava, tako i rasprava sa zainteresiranom javnošću o predloženim izmjenama.

Poglavlje: PRAVO NA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Cilj 31. Osigurati učinkovitu zaštitu osobnih podataka

Provedbena mjera 31.1.	Izraditi Nacrt prijedloga Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka
Nositelj	Agencija za zaštitu osobnih podataka
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Zbog očekivanih izmjena europskog zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka, Agencija za zaštitu osobnih podataka navodi da je ova mjera izgubila svoj značaj te je istu Agencija izbrisala iz svog strateškog plana. Naime, Europska unija ima u planu unapređenje zaštite osobnih podataka i to donošenjem Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (Regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data-General Data Protection Regulation), kojom se uvodi obveza voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade na čuvanje dokumentacije odnosno na procese obrade umjesto obveze notificiranja nadzornog tijela za zaštitu osobnih podataka (dostava evidencija o zbirkama osobnih podataka) koja je bila propisana čl. 18. i 19. Direktive 95/46/EZ. S tim u vezi, Agencija predlaže brisanje ove mjere.

Provedbena mjera 31.2.	Organizirati seminare za voditelje zbirki osobnih podataka
Nositelj	Agencija za zaštitu osobnih podataka
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	TAIEX sredstva

sredstva	
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini organizirane su edukacije za voditelje zbirke osobnih podataka u Zadru, Splitu, Osijeku i Slavonskom Brodu, nakon čega je postignuta bolja obaviještenost voditelja istih o svojim zadaćama iz područja zaštite osobnih podataka. U 2014. Održana je edukacija u Ministarstvu uprave s preko 100 sudionika, predstavnika voditelja zbirke osobnih podataka.

Provedbena mjera 31.3.	Organizirati seminare za službenike za zaštitu osobnih podataka
Nositelj	Agencija za zaštitu osobnih podataka u suradnji s tijelima državne uprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	TAIEX sredstva
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Svrha edukacija je bila upoznavanje službenika za zaštitu osobnih podataka o svojim zadaćama iz Zakona o zaštiti osobnih podataka. S obzirom na zainteresiranost može se zaključiti da postoji veliko zanimanje za pitanje obrade osobnih podataka, a posebno za odnos zaštite privatnosti i osobnih podataka te pristupa informacijama. U 2013. godini organizirane su edukacije u Zadru, Splitu, Osijeku i Slavonskom Brodu s ciljem upoznavanja službenika za zaštitu osobnih podataka o svojim zadaćama sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka. U suradnji s Državnom školom za javnu upravu organizirano je više radionica u Zagrebu te jedna u Zadru.

Cilj 32. Podizati svijest građana o potrebi zaštite osobnih podataka

Provedbena mjera 32.1.	Osmisliti i provesti kampanju podizanja svijesti građana
Nositelj	Agencija za zaštitu osobnih podataka
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva na pozicijama Agencije za zaštitu osobnih podataka
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka organizirana je konferencija za medije te su imenovani ambasadori privatnosti (osobe iz javnog života) kako bi popularizirali važnost zaštite privatnosti i osobnih podataka općenito. Također, održan je niz događaja vezanu uz ovu temu; između ostalog: edukacija za učenike Osnovne škole Jabukovac; konferencija „Zaštita osobnih podataka-novi izazovi“; edukacija „Zaštita osobnih podataka i prava na pristup informacijama“; okrugli stol „Zaštita potrošača u sustavu osiguranja“; te izložba dječjih radova „Sigurniji Internet za djecu i mlade“. Tijekom 2014. održan je niz događanja, i to: 1. Splitski filmski festival – Agencija je dala osvrt na zaštitu privatnosti. U dogovoru sa Splitskim filmskim festivalom i Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju iz Splita osmišljena je radionica „Zaštita privatnosti - kome to (ne) treba“. 2. Ambasadori privatnosti „Poznati u akciji-svi imamo pravu na zaštitu osobnih podataka“ - Povodom obilježavanja Europskog dana

	zaštite osobnih podataka a u svrhu dizanja svijesti građana o pravu na zaštitu osobnih podataka Agencija je odabrala pet priznatih umjetnika za promicatelje prava na privatnost 3. „Zašto je potrebna reforma zaštite podataka u EU i koja su prava građana?“ Povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka Predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj organiziralo je dana 28. siječnja 2014., raspravu gdje su se sudionici osvrnuli na odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugih propisa kojima se štiti privatnost građana, te su prezentirali predloženi zakonodavni paket Europske unije kojim se želi modernizirati zaštita osobnih podataka s obzirom na stalni tehnološki razvoj obrade osobnih podataka. 4. Konferencija „10 godina Agencije za zaštitu osobnih podataka u znaku osude govora mržnje na internetu“ - Upozoreno je na negativan i izuzetno opasan trend govora mržnje na internetu.
--	---

VJERSKA PRAVA I SLOBODE

Cilj 33. Omogućiti održavanje nastave vjeronauka u osnovnim i srednjim školama pod jednakim određenim uvjetima, sukladno Zakonu i Ugovoru između vjerske zajednice i Vlade Republike Hrvatske.

Provedbena mjera 33.1.	Izrada novog Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, kojim će se utvrditi kriteriji i način održavanja nastave vjeronauka
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Komisija za odnose s vjerskim zajednicama
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena (predlaže se rok provedbe u 2015.)
Postignuti rezultati	Komisija za odnose s vjerskim zajednicama razmatra učinke postojećeg Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica. Predlaže se za rok provedbe predmetne mjere navesti 2015. godina, te će se o provedbi iste izvijestiti u narednom izvješću.

Cilj 34. Omogućiti vjerskim zajednicama pod jednakim određenim uvjetima, da brak sklopljen u vjerskom obliku ima učinke građanskog braka sukladno Zakonima i Ugovoru između vjerske zajednice i Vlade Republike Hrvatske.

Provedbena mjera 34.1.	Izrada novog Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, u smislu uređenja pravnih odnosa za sklapanje braka
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Komisija za odnose s vjerskim zajednicama
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena (predlaže se rok provedbe u 2015.)
Postignuti rezultati	Komisija za odnose s vjerskim zajednicama razmatra učinke postojećeg Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica. Predlaže se za rok provedbe predmetne mjere navesti 2015. godina, te će se o provedbi iste izvijestiti u narednom izvješću.

Cilj 35. Osigurati svim vjerskim zajednicama ostvarivanje vlasničkih prava

Provedbena mjera 35.1.	Ubrzati postupke koji se po zahtjevima vjerskih zajednica (ali i svih drugih podnositelja zahtjeva) vode u smislu Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine ²
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Imovina oduzeta za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine vraća se, u pravilu, u vlasništvo, gdje god je to moguće, a u slučajevima kada za to nisu ispunjene zakonske pretpostavke naknada se daje u drugom obliku – vrijednosni papiri (kao i u nekim slučajevima – zamjensko poljoprivredno zemljište). Postupci se nastoje što brže provesti koliko je to moguće zbog malog broja izvršitelja koji obavljaju poslove vezane uz povrat oduzete imovine (kao i sve druge poslove iz imovinskopravnog područja) kako u prvostupanjskom tako i u drugostupanjskom postupku. Uočavajući potrebu povećanja efikasnosti i ubrzanja svih postupaka iz područja imovinskopravnih odnosa Vlada Republike Hrvatske je na 90. sjednici, održanoj 16. svibnja 2013., donijela Odluku o potrebi zapošljavanja u svrhu jačanja kapaciteta javne uprave za realizaciju investicijskih projekata, te je utvrdila potrebu za zapošljavanjem u Ministarstvu pravosuđa, Upravi za građansko, trgovačko i upravno pravo, između ostalog, i u Službi za drugostupanjske postupke i upravni nadzor, za 12 izvršitelja. Slijedom toga, u 2014. došlo je do povećanja broja izvršitelja na predmetima iz imovinskopravnog područja, kako novim zapošljavanjima tako i reorganizacijom rada. Ministarstvo pravosuđa, Uprava za građansko, trgovačko i upravno pravo poduzela je aktivnosti na povećanju ažurnosti u rješavanju drugostupanjskih upravnih stvari iz ovog pravnog područja (jednokratne akcijske mjere) što je rezultiralo znatnim povećanjem broja riješenih drugostupanjskih predmeta. U 2014. započelo se i s provođenjem redovitih upravnih nadzora koji će svakako doprinijeti i edukaciji službenika u prvostupanjskim javnopravnim tijelima. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Uz naprijed iznijeto u odnosu na broj izvršitelja uočen je i problem nedostatka educiranih izvršitelja za rad na najsloženijim predmetima iz imovinskopravnog područja. Potrebno je ukazati da se radi o vrlo složenim postupcima (imajući u vidu da je od oduzimanja imovine, u pravilu, prošlo više od 60 godina), da je postupak utvrđivanja činjeničnog stanja dugotrajan, naročito zbog neaktivnosti stranaka u postupku, a posebice podnositelja zahtjeva. Dugotrajnost postupaka po zahtjevima za naknadu oduzete imovine nastala je dijelom i zbog činjenice da su prijašnji vlasnici - podnositelji zahtjeva mahom osobe starije životne dobi, zbog čega se određuju dulji rokovi za poduzimanje radnji u postupku, a nerijetko se i više puta pozivaju na postupanje. U svim postupcima, pa tako i postupcima koji se vode po zahtjevima vjerskih zajednica potrebno je utvrditi činjenično stanje

	(što je najčešće teško izvodljivo s obzirom na nedostatnost isprava te na nespecificiranost zahtjeva od strane podnositelja zahtjeva) te s obzirom da se radi, mahom, o stečenim pravima trećih osoba, rješavanje ovih postupaka vremenski je zahtjevnije. Posebno je zahtjevnije kod naknađivanja oduzete imovine pravnim osobama Katoličke Crkve i njezinim redovničkim zajednicama kada je potrebno iznaći zamjenske nekretnine (bilo na ime naknade ili pak za smještaj trećih osoba koje koriste te nekretnine, a u najvećem broju slučajeva se radi o ustanovama iz područja zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja i sl.).
--	--

ZAŠTITA PRAVA I DOSTOJANSTVA RADNIKA

Provedbena mjera 36.1.	Praćenje provedbe Zakona o minimalnoj plaći, poboljšanje statističkog praćenja podataka relevantnih za izračun parametara temeljem kojih se izračunava minimalna plaća
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji s Državnim zavodom za statistiku
Sunositelji	Udruge poslodavaca i sindikalne središnjice
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva rada i mirovinskoga sustava
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Novim Zakonom o minimalnoj plaći (NN 39/13) na kvalitetniji način se utvrdio postupak utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo učinkovitije ostvarivanje gospodarskih i socijalnih interesa radnika koji imaju najniža primanja i spriječio rizik siromaštva zaposlenih, a Uredbom o visini minimalne plaće za 2013. godinu (NN 51/13) je povećan iznos minimalne plaće s dotadašnjih 2.814,00 kn na 2.984,78 kn. Uredba o visini minimalne plaće za 2014. godinu, objavljena u Narodnim novinama broj 156/13, a njome je povećan iznos minimalne plaće s dotadašnjih 2.984,78 kn na 3.017,61 kn. Prema dostupnim podacima broj radnika koji u Republici Hrvatskoj prima minimalnu plaću se procjenjuje na oko 7% ukupno zaposlenih radnika (odnosno nešto manje od 100.000 radnika), a udio neto iznosa minimalne plaće u neto iznosu prosječne plaće je s 39% porastao na 42%.

Cilj 37. Omogućiti radnicima ostvarenje prava na rad

Provedbena mjera 37.1.	Izmjena Zakona o poticanju zapošljavanja, izrada zakonskog okvira za reguliranje zapošljavanja na privremenim i povremenim poslovima
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Sunositelji	Udruge poslodavaca i sindikalne središnjice
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je, kao nositelj izrade zakona kojim bi se uredilo obavljanje povremenih poslova jednostavne složenosti, tijekom 2013. provelo normativnu

	proceduru te postupke savjetovanja i javne rasprave sukladno propisima o procjeni učinaka propisa. Tijekom postupka javne rasprave o Nacrtu prijedloga zakona o povremenim poslovima, zainteresirana javnost nije u pretežitoj mjeri izrazila podršku ovom zakonodavnom prijedlogu, stoga je navedeni Nacrt povučen iz procedure donošenja. Ministarstvo je 12. prosinca 2013. objavilo Informaciju o povlačenju predložene normativne opcije.
--	--

Cilj 38. Obrazovanje pravosudnih dužnosnika u području zaštite dostojanstva radnika i borbe protiv diskriminacije na radnom mjestu vezano uz pravnu stečevinu Europske unije i sudsku praksu Europskog suda pravde i Europskog suda za ljudska prava Vijeća Europe

Provedbena mjera 38.1.	Održavati seminare i radionice za pravosudne dužnosnike, suce, državne odvjetnike, odvjetnike
Nositelj	Pravosudna akademija u suradnji s Ministarstvom pravosuđa, Državnim sudbenim vijećem i Odvjetničkom komorom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 35.871,41 kn - Pravosudna akademija (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini nisu održane radionice za pravosudne dužnosnike, suce, državne odvjetnike i odvjetnike vezano za navedenu temu. Iste su održane u 2012. godini. U 2014. Provedeno je šest radionica na temu „Novine Zakona o radu i najznačajnija praksa Suda EU za područje radnog prava“

Cilj 39. Umanjiti udio neslužbenog tržišta rada

Provedbena mjera 39.1.	Kadrovski osnažiti nadzorne i inspekcijske institucije s ciljem suzbijanja crnog tržišta rada
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva
Sunositelji	Ministarstvo uprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava navodi da je, u skladu s odredbama čl. 4., 11. i 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN 148/13), od 01. siječnja 2014. Preuzelo poslove Državnog inspektorata koji se odnose na inspekcijske poslove u području rada, kao i inspektore rada. Slijedom navedenoga, u 2013. godini nije povećan broj inspektora rada. U Ministarstvu uprave, u Službi za inspekcijski nadzor državne uprave zaposlen je jedan viši inspektor, a jedan viši inspektor je otišao iz Službe za inspekciju lokalne i područne samouprave. Jedan od javnih oblika „crnog tržišta rada“ je i nezakonito zapošljavanje koje nadziru inspektori rada. U 2014. godini nije povećan broj inspektora rada. Tijekom godine otkriveno je 867 nezakonito (ilegalno) zaposlenih osoba (2013. godine: 1.313, 2012. godine: 1.699), od toga 93 stranca koji su u Republici Hrvatskoj

	radili suprotno odredbama Zakona o strancima. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Na snazi je Odluka o zabrani zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (NN 153/09), a unutar sustava državne uprave nema pravnika s odgovarajućim radnim iskustvom voljnih prijeći na rad u Upravnu inspekciju u Ministarstvu uprave.
--	--

Cilj 40. Ubrzavanje postupka rješavanja radnih sporova

Provedbena mjera 40.1.	Izobrazba miritelja u individualnim i kolektivnim radnim sporovima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji s Udrugom poslodavaca, sindikalnim središnjicama, Hrvatskom udrugom za mirenje, Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom obrtničkom komorom
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa vodi Registar izmiritelja u kojeg su do kraja 2014.g. upisana 438 obučena izmiritelja. Daljnji upisi su u tijeku. Izmiritelji provode svoju djelatnost u okviru sudova, udruga i sl., tako da nam nisu dostupni podaci o broju riješenih predmeta. Izobrazbu izmiritelja vode tri akreditirane udruge: Hrvatska udruga za mirenje, FORUM za slobodu i odgoj te Udruga za socijalno partnerstvo pri Vladi Republike Hrvatske. Izvensudsko rješavanje sporova provodi se sve više i trebalo bi poraditi na obavještanju građana da mirnim putem mogu mirnim putem riješiti spor. Ministarstvo pravosuđa nastavlja pripremati rješenja da se suci orijentiraju na mirenje. Ministarstvo pravosuđa je inače tiskalo 100 tisuća brošura o medijaciji i Centrima za mirenje koji se nalaze na svim sudovima u zemlji, kako bi se stranke, odnosno građani upoznali s mogućnošću mirnog rješavanja. Ministarstvo pravosuđa zalaže se za slijedeće ciljeve: - unaprijediti generalnu svijest građana o medijaciji, promovirati medijaciju kao alat rješavanja sukoba, - organizirati treninge, edukaciju i kampanje izgradnje kapaciteta, - standardizirati dobre prakse za medijaciju, izraditi Etički kodeks medijatora, kojeg zasada imaju centri za mirenje - uspostaviti dobru komunikaciju s ciljnim skupinama i drugima zainteresiranim dionicima, - unaprijediti regionalnu suradnju i razmjenu informacija i iskustava među članicama, - izraditi sveobuhvatnu web stranicu kao glavni izvor informacija o medijaciji, što je učinjeno - izraditi i održavati listu medijatora i organizacija iz regije koje se bave medijacijom. Uočen je izniman uspjeh hrvatskog sudstva kada je riječ o velikom smanjenju broja neriješenih predmeta. U vremenu od nešto više od godine i pol dana, broj neriješenih predmeta u svim sudovima u RH smanjio se s brojke od otprilike 1,7 milijuna, na broj manji od 950 tisuća. Ovo je izuzetan uspjeh i rezultat je pojačanih napora svih

	sudaca predvođenih reformskim aktivnostima potaknutim od Vrhovnog suda i RH, potpomognutih od strane Ministarstva pravosuđa RH. Vlada Republike Hrvatske donijela je tri uredbe temeljem kojih je osnovano Povjerenstvo pri Ministarstvu pravosuđa koje mirnim putem rješava sporove u kojima je jedna stranka u postupku Republika Hrvatska ili trgovačko društvo koje je u većinskom dijelu u vlasništvu Republike Hrvatske.
--	--

Cilj 41. Jačanje socijalnog dijaloga jačanjem kapaciteta socijalnih partnera

Provedbena mjera 41.1.	Provođenje projekta u okviru IPA "Strengthening administrative capacities of the Independent service for social partnership ,,
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Sunositelj	Udruge poslodavaca i sindikalne središnjice
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	IPA 2009 u iznosu od 199.000,00 EUR
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	- osnaženi kapaciteti socijalnih partnera

Poglavlje: POSEBNA ZAŠTITA OBITELJI

Cilj 42. Podizati svijest i senzibilizirati javnost o problemu nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te informirati o načinima ostvarivanja prava na zaštitu od nasilja

Provedbena mjera 42.1.	Provoditi dokazano učinkovite programe univerzalne prevencije nasilja u obitelji, održati radionice, javne tribine, okrugle stolove i predavanja usmjerenih ka prevenciji nasilja i sprječavanju međugeneracijskog prijenosa društveno neprihvatljivog ponašanja
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, vjerskim zajednicama i organizacijama civilnoga društva koje djeluju u području zaštite od nasilja u obitelji te Hrvatskom radiotelevizijom
Sunositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Sredstva Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih u iznosu od ukupno 936.284,00 kuna; te redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva unutarnjih poslova.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Za prevenciju pojave i suzbijanja različitih oblika nasilja u obitelji, Ministarstvo socijalne politike i mladih financijski podupire provođenje projekata i programa organizacija civilnoga društva. Tijekom 2013. pružena je financijska potpora trogodišnjim programima (2010.-2013.) organizacijama civilnoga društva koje rade na prevenciji pojave i suzbijanja različitih oblika nasilja u obitelji. Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo socijalne politike i mladih te druga državna tijela i organizacije civilnoga društva, obilježili su 22. Rujna 2013. Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, polaganjem vijenaca pred sudnicom Općinskog suda u Zagrebu. Predstavnica Ministarstva sudjelovala je na tematskoj sjednici

	Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora 25. Studenoga 2013. Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Sjednica je organizirana u suradnji sa Ženskom mrežom Hrvatske i Europskim ženskim lobijem. Nadalje, Preventivni projekt za sprečavanje nasilja u obitelji i nasilja prema ženama naziva „Živim život bez nasilja“ pokrenulo je 2010. godine Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj (UNDP), Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta i organizacijama civilnoga društva. U 2011. nadopunjen je elementima s ciljem promoviranja i razvijanja pozitivnih stavova te prihvatljivih obrazaca ponašanja kod mladih, posebice muške populacije, a koji ne počivaju na nasilju. U 2013. godini nastavilo se s njegovom provedbom. Osmišljene aktivnosti obuhvaćaju interaktivne radionice koje zajednički provode policijski službenici, predstavnici UNDP i predstavnici organizacija civilnoga društva te konceptualno pripremljenu predstavu, glazbeno-scenski program i interaktivne radionice. U 2013. godini projekt je proveden u 10 gradova s ciljem sustavnog pristupa primarnoj prevenciji kriminaliteta i naglaskom na prevenciju nasilja te senzibilizaciju kroz Kampanju i aktivnu facebook stranicu istog naziva. Ovaj Projekt Europska mreža za prevenciju kriminaliteta (EUCPN) nagradila je u kategoriji najboljeg projekta primarne prevencije Europskom nagradom za prevenciju kriminaliteta (ECPA) u Litvi u prosincu 2013. godine. 2014. U cilju prevencije pojave i suzbijanja različitih oblika nasilja u obitelji, Ministarstvo socijalne politike i mladih financijski podupire provođenje projekata i programa organizacija civilnog društva. Osim toga, predstavnice Ministarstva socijalne politike i mladih sudjelovale su na niz konferencija i okruglih stolova vezanu uz temu prevencije nasilja u obitelji. U Republici Hrvatskoj poduzimaju se i druge aktivnosti usmjerene zaštiti članova obitelji od nasilja i senzibilizaciji javnosti za potrebe žrtava nasilja. Redovito se obilježava Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama - 22. rujna kao dan sjećanja na tragično ubojstvo triju žena prilikom održavanja brakorazvodne parnice dana 22. rujna 1999. godine. Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenoga, obilježen je prigodnim tekstom „Jedna od tri“ objavljenim na mrežnoj stranici Ministarstva socijalne politike i mladih. Vlada Republike Hrvatske usvojila je “Protokol o postupanju o slučaju seksualnog nasilja” 29. studenog 2012. godine na prijedlog Ureda za ravnopravnost spolova. Protokol se smatra jednim od najznačajnijih koraka u osiguravanju standardizirane pomoći i podrške žrtvama seksualnog nasilja, kako prilikom prijavljivanja, tako i procesuiranja seksualnog nasilja. U cilju osiguranja što kvalitetnije implementacije Protokola, ali i kako bi se pridonijelo mjeri Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015., koja propisuje unaprjeđenje suradnje svih nadležnih tijela i drugih čimbenika koji sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju seksualnog nasilja, provedena je specijalizirana edukacija stručnog osoblja nadležnih institucija i tijela.
--	---

Provedbena mjera 42.2.	Izraditi, tiskati i distribuirati promotivni materijal radi osiguranja dostupnosti informacija o zaštiti od svih oblika nasilja nad ženama, pri čemu je potrebno voditi računa o jezičnoj prilagođenosti istoga ženama iz marginaliziranih skupina
Nositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo zdravlja u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Ured za ravnopravnost spolova
Rok za provedbu	prosina 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Ukupno je za prvu godinu provedbe projekta trošeno 67.864,05 EUR. Državni proračun, Ured za ravnopravnost spolova, Aktivnost A 532 012 PROVEDBA PROGRAMA ZAJEDNICE PROGRESS 10.882,06 EUR, Europska komisija 56.981,99 EUR.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. Ministarstvo socijalne politike i mladih je osnovalo Radnu skupinu za prijevod Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Ministarstvo unutarnjih poslova je izradilo promotivni materijal „Živim život bez nasilja“ (dizajn i izrada brošura i plakata) u ukupnoj količini od 3.000 komada (1.000 plakata i 2.000 brošura). Uredu za ravnopravnost spolova u okviru natječaja Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS „Potpora informacijskim i komunikacijskim aktivnostima usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“, Europska komisija je u studenom 2013. godine odobrila sufinanciranje projekta „Moj glas protiv nasilja“ („My Voice against Violence“). Za provedbu ovog projekta Ministarstvo socijalne politike i mladih ustupilo je hrvatski prijevod navedene Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i memorandum s objašnjenjima. Također, Ministarstvo je dalo podršku prijavi projekta te podršku aktivnostima koje bi se u projektu provodile uključujući tiskanje i distribuciju drugog izdanja Priručnika sa smjernicama za medijsko izvještavanje o nasilju u obitelji. Ured je kao nositelj provedbe projekta u suradnji s partnerskim udrugama Ženska soba - Centar za seksualna prava i Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje CESI iz Zagreba u prosincu 2013. godine krenuo u provedbu projekta čije predviđeno trajanje je 2 godine. Glavni cilj projekta jest podizanje svijesti javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama uključujući obiteljsko nasilje i odašiljanje poruke o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno uvjetovanog nasilja. Specifični ciljevi projekta uključuju osvještavanje šire javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama, s posebnim naglaskom na seksualno i obiteljsko nasilje, podizanje razine znanja i svijesti o svim oblicima nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama, s posebnim naglaskom na problematiku seksualnog nasilja i primjenu <i>Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja</i> te podizanje znanja i svijesti mladih o svim oblicima nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama.

Ciljane skupine projekta uključuju: stručne djelatnike/ce i službenike/ce u državnim tijelima, institucijama i udrugama, saborske zastupnike/ce, članove/ice županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, radio i TV postaje, ranjive skupine žena i djevojčica/djevojaka (posebice mlade žene, žene s invaliditetom, žene na selu, djevojke korisnice usluga javnih ustanova, Romkinje), srednjoškolske profesore/ice, učenike/ce srednjih škola i studente/ice, kao i opću populaciju.

Projektne aktivnosti će uključiti provedbu nacionalne kampanje, izradu i emitiranje audio i video spota, organizaciju sastanka Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, predavanja, seminare, treninge i radionice, organizaciju međunarodne konferencije o problematici seksualnog nasilja, održavanje uličnih akcija, kao i aktivnosti osvještavanja putem internetskih stranica i Facebooka.

U okviru projekta tiskat će se i diseminirati promidžbeni letci, niz relevantnih dokumenata, uključujući *Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji*, koju je Republika Hrvatska potpisala u siječnju 2013. godine, *Priručnik sa smjernicama za medijsko izvještavanje o nasilju u obitelji*, *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*, koji će se prevesti i na engleski jezik. Predviđeno je tiskanje i distribucija Priručnika Europskog instituta za ravnopravnost spolova „*Pregled implementacije Pekinške platforme za djelovanje u državama članicama Europske unije i Hrvatskoj – Nasilje nad ženama - Podrška žrtvama: Osnovni rezultati*“.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji sa Mrežom žena s invaliditetom Zajednice saveza osoba s invaliditetom – SOIH tiskao prigodne letke vezano za ženska ljudska prava u sklopu provođenja Kampanje „16 dana aktivizma“ čiji je cilj osvještavanje javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom. Kampanja je započela prigodnim obilježavanjem dana 25. Studenoga na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, a završila je na Međunarodni dan ljudskih prava, 10. prosinca 2013.

2014.

Tijekom 2014. godine za potrebe dvogodišnjeg projekta „Moj glas protiv nasilja“ kojeg provodi Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske u partnerstvu s udrugama Ženska soba – Centar za seksualna prava i CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (planirana ukupna vrijednost projekta iznosi 202.680,00 EUR, od čega planirani doprinos Europske komisije iznosi 161.486,65 EUR), Ministarstvo socijalne politike i mladih ustupilo je hrvatski prijevod za tiskanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama uključujući obiteljsko nasilje i memorandum s objašnjenjima. Ministarstvo socijalne politike i mladih dalo je podršku prijavi projekta te podršku aktivnostima koje se u projektu provode uključujući tiskanje i distribuciju drugog izdanja Priručnika sa smjernicama za medijsko izvještavanje o nasilju u obitelji. Hrvatski prijevod Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji tiskan je u nakladi od 8000 primjeraka.

Ured za ravnopravnost spolova u okviru natječaja Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS „Potpora informacijskim i komunikacijskim aktivnostima

usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“, od prosinca 2013. godine u suradnji s partnerskim udrugama Ženska soba i CESI provodi dvogodišnji projekt „Moj glas protiv nasilja“ („My Voice against Violence“), sufinanciran sredstvima Europske komisije. Ukupna vrijednost projekta iznosi 202.680,00 EUR, od čega doprinos Europske komisije iznosi 161.385,68 EUR. Glavni cilj projekta jest podizanje svijesti javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama uključujući obiteljsko nasilje i odašiljanje poruke o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno uvjetovanog nasilja, dok specifični ciljevi projekta uključuju osvještavanje javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojkama/djevojčicama, s posebnim naglaskom na seksualno i obiteljsko nasilje, podizanje razine znanja i svijesti o svim oblicima nasilja nad ženama i djevojkama/djevojčicama, s posebnim naglaskom na seksualno nasilje i primjenu *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*, te podizanje znanja i svijesti mladih o svim oblicima nasilja nad ženama i djevojkama/djevojčicama. Ciljane skupine uključuju stručne djelatnike/ce i službenike/ce u državnim tijelima, institucijama i udrugama, saborske zastupnike/ce, članove/ice županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, radio i TV postaje, ranjive skupine žena i djevojčica/djevojkama (posebice mlade žene, žene s invaliditetom, žene na selu, djevojke korisnice usluga javnih ustanova, Romkinje), srednjoškolske profesore/ice, učenike/ce srednjih škola i studente/ice, kao i opću populaciju.

Projektne aktivnosti u 2014. godini uključile su provedbu brojnih aktivnosti. Pokretanje kampanje i predstavljanje projekta te promocija televizijskog i radijskog spota „Prašina“ održano je u organizaciji Ureda za ravnopravnost spolova 10. travnja u Kući Europe u Zagrebu. Projekt je također predstavljen u okviru obilježavanja Dana Europe čije je centralno događanje održano 9. svibnja ispred Kuće Europe u organizaciji Predstavništva Europske komisije u RH i Ureda za informiranje Europskog parlamenta, kao i na sastanku VI. Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova u organizaciji Ureda 5. prosinca u Zagrebu.

Izrađeni su televizijski i radijski spot „Prašina“ koji su emitirani na nacionalnoj i lokalnoj razini na ukupno 9 televizijskih i 43 radijske postaje. Javnost je o projektnim aktivnostima informirana kroz sudjelovanja ravnateljice i djelatnica Ureda na brojnim sastancima u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i putem posebno izrađene internetske podstranice projekta www.ured-ravnopravnost.hr/site/hr/projekt-moj-glas-protiv-nasilja.html, te putem internetskih stranica projektnih partnera i Facebooka.

U okviru projekta tiskano je više od 23.000 primjeraka brojnih materijala koji su uz projektne letke uključili i *Smjernice za medijsko izvještavanje o nasilju* te hrvatski prijevod *Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji*, kao i novi *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* čije predstavljanje je Ured organizirao 22. rujna 2014. godine povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Svi materijali dostupni su za preuzimanje na internetskoj podstranici projekta, dok je više od 13.400 tiskanih primjeraka publikacija široko distribuirano svim ključnim dionicima na nacionalnoj i lokalnoj razini. Sa istima je uspostavljena značajna suradnja, a posebice sa lokalnim

	povjerenstvima za ravnopravnost spolova koja su se brojnim aktivnostima aktivno uključila u provedbu projekta. Partnerske organizacije u okviru projekta održale su u travnju 2014. godine trening/seminar za srednjoškolske profesore/ice i stručne suradnike/ce u školama (30 polaznika), u studenom trening za predstavnike/ce institucija (35 polaznika), 6 poludnevni radionice za ranjive skupine žena (74 polaznika), 4 predavanja za studente/ice i 4 javna predavanja (223 polaznika). U školskoj godini 2014/15 započeta je 51 radionica u srednjim školama (obuhvaćeno je bilo 1180 učenika), te brojne druge aktivnosti u lokalnim zajednicama (predavanja, predstave i dr.). U okviru projekta u 2015. godini tiskat će se i diseminirati engleski prijevod <i>Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja</i>, a predviđeno je tiskanje i distribucija Priručnika EIGE-a „<i>Pregled implementacije Pekinške platforme za djelovanje u državama članicama Europske unije i Hrvatskoj – Nasilje nad ženama - Podrška žrtvama: Osnovni rezultati</i>“. Projektne aktivnosti će u 2015. godini uključiti i nastavak provedbe nacionalne kampanje, daljnje emitiranje radijskog i televizijskog spota, organizaciju sastanka Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, predavanja, seminare, treninge i radionice, organizaciju međunarodne konferencije o problematici seksualnog nasilja, održavanje uličnih akcija, kao i aktivnosti osvještavanja putem internetskih stranica i Facebooka.
--	--

Cilj 43. Suzbijati nasilje u obitelji u svim njegovim pojavnim oblicima

Provedbena mjera 43.1.	Provoditi obrazovanje i senzibiliziranje radi podizanja standarda zaštite žrtava nasilja svih osoba koje rade na provedbi zakona i drugih akata usmjerenih na uklanjanje nasilja nad ženama, uključujući i obiteljsko nasilje, kao i stručnjaka koji su u prilici pružati savjetovanje i tretman žrtava i počinitelja nasilja
Nositelji	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo zdravlja Ured za ravnopravnost spolova Pravosudna akademija u suradnji s ustanovama visokog obrazovanja (pravni fakulteti) i znanstveno-istraživačkim institucijama
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama nadležnih tijela
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U okviru specijalističkog tečaja za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu obitelji i mladeži Ministarstva unutarnjih poslova održanog od 22. travnja do 12. lipnja 2013., za 33 policijska službenika, obrađena je tema nasilja u obitelji. Na tečaju su predavanja održale predstavnice svih pravobraniteljstava. Također, u nastavku projekta IPA 2009 „Jačanje kapaciteta u području suzbijanja seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece te pružanja pomoći ranjivim žrtvama kriminaliteta“, održano je 14 seminara za 290 polaznika iz različitih resora, na kojima su se, između ostalog, obradile teme nasilja u obitelji i nasilja nad

ženama. Kroz dopunsko stručno usavršavanje policijskih službenika srednje stručne sprema koje se provodi po policijskim upravama na temu „Postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji“, u trajanju od pet nastavnih sati kroz 191 seminar, educirano je ukupno 3 282 policijska službenika. Nadalje, tijekom svibnja i lipnja 2013. godine, predavačice Visoke policijske škole i voditeljica programa specijalizacije održale su niz radionica za oko 60 polaznika s ciljem prevencije boljeg međuresornog povezivanja nadležnih tijela u postupanju u slučajevima nasilja u obitelji, a u organizaciji Udruga B.aB.e., u okviru projekta Izlazak iz mraka- prevencija i podrška ženama žrtvama nasilja uz potporu UN Trust Fund to End Violence against Women. Radionice su provedene za područje Vukovarsko-srijemske županije, a osim predstavnika tijela i organizacija civilnog društva, u njima je sudjelovalo 12 policijskih službenika. U razdoblju od 17.-18. listopada 2013., u organizaciji Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji, Agencije za odgoj i obrazovanje i Službe za stručno usavršavanje i specijalizaciju Policijske akademije, realizirane su dvodnevne radionice županijskih međuresornih timova za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji, na području Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije u Vinkovcima. Sudjelovalo je 88 sudionika iz svih resora koji se bave nasiljem u obitelji i nasiljem nad ženama (policija, pravosuđe, zdravstvo, socijalna skrb, obrazovanje). Nadalje, voditeljica programa specijalizacije Policijske akademije je, zajedno sa predstavnicima Ministarstva i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, sudjelovala na tečaju „Istrage nasilja u obitelji i seksualnog kriminaliteta“ u Međunarodnoj policijskoj akademiji u Budimpešti, gdje je tijekom petodnevne edukacije realizirane od strane američkih policijskih službenika došlo do korisne razmjene iskustava. Također, voditeljica programa specijalizacije Policijske akademije je, kao članica Radne skupine za ravnopravnost spolova Ministarstva, na temelju Plana djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova za 2012.-2015. godinu, sudjelovala u neposrednoj provedbi zadaća Plana te aktivno sudjelovala na radnim sastancima Radne skupine. Dana 25. listopada 2013. održala je predavanje na pravnom fakultetu u Zagrebu za studente 5. godine u okviru kolegija Maloljetničko pravo na temu „Policijsko-pravni aspekti prevencije i suzbijanja maloljetničkog kriminaliteta“ u okviru kojeg je prikazala postupanje policije i u segmentu nasilja u obitelji, u kontekstu posljedica koje može prouzročiti nasilje u obitelji na razvoj djece. Isto tako je 13. i 14. 2013. sudjelovala u radu radne skupine za izradu plana i programa međuresorne edukacije stručnjaka na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, koji izravno postupaju u slučajevima nasilja u obitelji, u organizaciji Grada Zagreba i Udruga Ženska soba“.

Od listopada 2013. temeljem preustroja **Ministarstva socijalne politike i mladih** ustrojena je Služba za upravljanje kvalitetom i stručno usavršavanje kojoj je u djelokrugu stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi.

Nadalje, na sastanku nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama održanom 08. travnja dogovorena je daljnja edukacija namijenjena predstavnicima policije, zdravstva, pravosuđa, socijalne skrbi i civilnog sektora sa

	područja Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravске županije. Slijedom toga, 17. i 18. listopada u Vinkovcima je održan Stručni skup „Uloga i važnost međuresorne suradnje na području obiteljsko-pravne i kazneno-pravne zaštite djece, mladeži i obitelji“. Nadalje, tijekom 2013. u suradnji s Poliklinikom za zaštitu djece Grada Zagreba provedena je edukacija za djelatnike domova za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, domove za djecu s poremećajima u ponašanju i centara za socijalnu skrb na temu „Zlostavljano i zanemareno dijete“. U sklopu međuresorne suradnje za postupanje u slučaju nasilja u obitelji, u međuresorne županijske timove imenovani su i županijski koordinatori resora zdravstva. Ured za ravnopravnost spolova započeo je provedbu projekta „Moj glas protiv nasilja“ u okviru natječaja Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS „Potpora informacijskim i komunikacijskim aktivnostima usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“, o čemu je detaljno opisano u prethodnoj Mjeri. Za ukupno 47 pravosudnih djelatnika, Pravosudna akademija je organizirala tri radionice u 2013., i to: 29. travnja u Varaždinu, 13. lipnja u Osijeku i 9. srpnja u Rijeci. 2014. U okviru Specijalističkog tečaja za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu obitelji i mladeži, održanog od 17. veljače do 7. travnja 2014. godine (koji su pohađala 34 policijska službenika/ce), obrađuju se teme nasilja u obitelji i nasilja nad ženama u trajanju od 60 sati. U vremenu od 27. listopada do 15. prosinca 2014. godine održana su 4 Temeljna tečaja za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji (koja je pohađalo ukupno 127 policijskih službenika-šefova smjena policijskih postaja te 3 pripadnika Pukovnije vojne policije MORH-a), a cijeli Tečaj, u trajanju od 36 nastavnih sati, posvećen je ovim temama. Tijekom 2014. godine, u Policijskoj akademiji su održana 3 Tečaja granične policije za 150 policijska službenika/ce, u okviru kojeg su kroz kolegij interkulturalnost, obrađene nastavne teme iz ovog područja u trajanju od 5 sati po tečaju. Kroz dopunsko stručno usavršavanje policijskih službenika koje se organizira po policijskim upravama, za policijske službenike srednje stručne spreme, provodi se edukacija, između ostalog, i na temu „Postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji“, u trajanju od 4 nastavna sata. Broj polaznika obuhvaćenih ovom edukacijom bit će poznat krajem siječnja 2016. godine, kada budu zaprimljena izvješća policijskih uprava, s obzirom da je novi Plan i program dopuskog stručnog usavršavanja donesen za 2014/2015. godinu. (2013. godine, ovim oblikom edukacije obuhvaćena su 6132 policijska službenika/ce). 2. travnja 2014. godine u Policijskoj akademiji održan je Međunarodni stručni skup pod nazivom: „Zajedno protiv nasilja u obitelji“. Na stručnom skupu sudjelovali su predstavnici iz Republike Austrije i Slovenije. Skup je pozdravio ministar unutarnjih poslova, veleposlanica Austrije i veleposlanik Slovenije. U radu stručnog skupa sudjelovali su svi pravobranitelji (za djecu, invalide, ravnopravnost spolova te pučka pravobraniteljica),
--	---

	predstavnicu sudaca, policije, državnog odvjetništva i dr. U 2014. godini – kroz nabrojane oblike edukacije ukupno je senzibilizirano 314 policijskih službenika/ce (bez broja policijskih službenika obuhvaćenih dopunskim stručnim usavršavanjem). U 2014. godini, zbog smanjenih proračunskih sredstava, Ministarstvo socijalne politike i mladih nije poduzimalo aktivnosti s ciljem provođenja ove mjere. Tijekom 2014. godine napravljene su pripreme za edukacije koje će se provesti u 2015. godini. Temeljem Sporazuma o suradnji koji su potpisali ministri pojedinih resora dana 29. studenog 2010. godine, dvije predstavnice Ministarstva zdravlja tijekom 2014. godine, sudjelovale su radu Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji, kazneno-pravnu zaštitu djece i nasilja nad ženama (u daljnjem tekstu: Nacionalni tim). Nacionalni tim je održao tri sastanka čime je nastavljena međuresorna suradnja s drugim institucijama i udrugama civilnog društva radi pravodobne razmjene informacija i što žurnijeg postupanja u sprečavanju nasilja i zaštiti žrtava nasilja. U organizaciji Nacionalnog tima i Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, dana 18. rujna 2014. godine, u Zagrebu je održan Stručni skup povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, na kojem su sudjelovali predstavnici ministarstava potpisnika Sporazuma i drugih vladinih i nevladinih institucija. Tom prilikom izrađeni su Zaključci čija bi realizacija u međuresornom smislu doprinijela značajnim pomacima u području prevencije i suzbijanja nasilja u obitelji i nasilja nad ženama. -Nacionalni tim podržava regionalne inicijative za međuresornu županijsku suradnju: Ministarstvo zdravlja bilo je pokrovitelj II. međunarodnog simpozija pod nazivom „Koraci za budućnost bez nasilja - Nasilje i mladi“ održanog u organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije u Opatiji dana 20. studenog 2014. godine, povodom obilježavanja Međunarodnog dana prava djeteta i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, a s ciljem unaprjeđenja međuresorne suradnje na prevenciji i suzbijanju nasilja. U 2014. godini provedeno je ažuriranje Liste županijskih koordinatora za prevenciju i postupanju u slučaju obiteljskog nasilja svih resora. Ured za ravnopravnost spolova u okviru natječaja Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS „Potpora informacijskim i komunikacijskim aktivnostima usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“, od prosinca 2013. godine u suradnji s partnerskim udrugama Ženska soba i CESI provodi dvogodišnji projekt „Moj glas protiv nasilja“ („My Voice against Violence“), sufinanciran sredstvima Europske komisije te za dodatne informacije molimo usporediti izvješće Ureda za ravnopravnost spolova o provedbi mjere
--	---

Provedbena mjera 43.2.	Povećati dostupnost obaveznog psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano

Utrošena financijska sredstva	2013. Redovita sredstava Državnog proračuna dodijeljena Ministarstvu pravosuđa, s aktivnosti: A63000 - Izvršavanje kazne zatvora, mjere pritvora i odgojne mjere (nespecificirani trošak) i A630012 – Centar za izobrazbu zaposlenika u zatvorskom sustavu (nespecificirani trošak). Državni proračun, Aktivnost A630065 „Zaštita od nasilja u obitelji“ 540.550,00 kn. Ministarstvo zdravlja: sredstva su osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. 2014. 451.701,25 kuna bruto Redovita sredstava Državnog proračuna dodijeljena Ministarstvu pravosuđa, aktivnost A690065 „Psihosocijalni tretman u kaznenom i prekršajnom postupku“
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Prikupljen je broj zatvorenika, odnosno maloljetnika u svim kaznenim tijelima, kojima je u kaznenom postupku izrečena sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana. Također su prikupljene informacije o zainteresiranim službenicima za edukaciju u svrhu izvršavanja sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja i prikupljene su ponude od provoditelja edukacije o programu, tijeku i cijeni edukacije za službenike zatvorskog sustava. S obzirom na nedostatak financijskih sredstava za navedenu edukaciju službenika, trenutno mali broj počinitelja unutar zatvorskog sustava kojima je izrečena sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana te s obzirom na tri službenice koje već imaju završenu edukaciju za rad s nasilnim počiniteljima (Kaznionica u Turopolju, Zatvor u Zadru, Centar za dijagnostiku u Zagrebu), obvezna mjera provodit će se upućivanjem zatvorenika u ona kaznena tijela u kojima postoji mogućnost provođenja mjere. Također, Ministarstvo pravosuđa je u rujnu 2013. raspisalo Javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobrenje za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova (objavljen u „Narodnim novinama“, br. 115 od 13. rujna 2013.) te je izdalo ukupno 17 novih odobrenja pravnim i fizičkim osobama koje su ispunjavale uvjete za provođenje istog. Nadalje, Ministarstvo zdravlja navodi da se temeljem medicinske indikacije, psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji provodi kontinuirano kao postupak u okviru ambulantnog i bolničkog psihijatrijskog liječenja. Sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana propisana člankom 70. Kaznenog zakona (Narodne novine 125/11, 144/12) je nova sigurnosna mjera koju sud može izreći počinitelju koji je počinio kazneno djelo s obilježjem nasilja ako postoji opasnost da će počiniti isto ili slično djelo. Prema čl. 4. Pravilnika o izvršavanju sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana (NN 42/13, 142/13) sigurnosnu mjera koja se izvršava unutar zatvorskog sustava provode stručnjaci (psiholozi, psihijatri, soc. pedagozi, soc. radnici ili pedagozi) posebno osposobljeni za rad s počiniteljima prema Standardima za provedbu sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana koji su sastavni dio gore citiranog Pravilnika. S obzirom na navedeno napravljena je analiza potreba i zainteresiranosti službenika Zatvorskog sustava za navedenu edukaciju koja se planira provesti tijekom 2015./2016. godine. Oni zatvorski službenici koji imaju završenu edukaciju <i>Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji</i> u 2014. godini

	proveli su tretman sa 9 počinitelja nasilja (od toga 4 s obveznom mjerom) i jednom počiniteljicom (s obveznom mjerom, no za nju je u ulaznom dijagnostičkom postupku procijenjeno da ne zadovoljava kriterije za tretman o čemu je obaviješten sud). S obzirom na nedostatak financijskih sredstava za navedenu edukaciju službenika, trenutno mali broj počinitelja unutar zatvorskog sustava kojima je izrečena sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana te s obzirom na službenike koji već imaju završenu edukaciju za rad s nasilnim počiniteljima (Kaznionica u Turopolju, Zatvor u Zadru, Centar za dijagnostiku u Zagrebu), obvezna mjera provodit će se upućivanjem zatvorenika u ona kaznena tijela u kojima postoji mogućnost provođenja mjere. Tretman počinitelja seksualnog nasilja PRIKIP – tretman se provodi s muškim počiniteljima. U 2014. godini tretman je proveden u 4 kaznena tijela kroz 9 grupa počinitelja (u 6 grupa do srpnja i u 3 grupe od rujna) kroz koje je ukupno u program bilo uključeno 75 seksualnih počinitelja. ART (Aggression Replacement Training) koji nije isključivo usmjeren na počinitelje nasilja u obitelji, već na nasilje općenito, provodi se u 7 kaznenih tijela, a tijekom 2014. godine u program je bilo uključeno ukupno 42 zatvorenika i maloljetnika. Ministarstvo pravosuđa je u prosincu 2014. raspisalo Javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobrenje za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova (objavljen u Narodnim novinama, br. 153. od 23. prosinca 2014.). Do sada je Ministarstvo pravosuđa izdalo ukupno 85 odobrenja pravnim i fizičkim osobama koje su ispunjavale uvjete za provođenje zaštitne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana, sukladno Pravilniku o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana („Narodne novine“, br. 29/05 i 78/06.). Ovu zaštitu mjeru izriče prekršajni sud temeljem Zakona o suzbijanju nasilja u obitelji („Narodne novine“, br. 137/09, 14/10 i 60/10). Vezano za sigurnosnu mjeru obveznog psihosocijalnog tretmana, koju prema Kaznenom zakonu može izreći sud kaznenom postupku počinitelju koji je počinio kazneno djelo s obilježjem nasilja ako postoji opasnost da će počiniti isto ili slično djelo, Ministarstvo pravosuđa je raspisalo Javni pozivi za podnošenje zahtjeva za odobrenje za izvršavanje sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana izrečene prema počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja. Javni pozivi su objavljeni u Narodnim novinama br. 108/14 od 10. rujna 2014., 127/14 od 29. listopada 2014. i 143/14 od 3. prosinca 2014. Ukupno se javilo sedam fizičkih osoba, koje su ispunjavale uvjete za provođenje temeljem Pravilnika o izvršavanju sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana („Narodne novine“, br. 42/13 i 142/13). Ukupno je izdano sedam odobrenja. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ministarstvo pravosuđa je analizom podataka dostavljenih od strane prekršajnih sudova vezano za predmete u odnosu na zaštitnu mjeru obveznog psihosocijalnog tretmana koje izriču prekršajni sudovi prema počinitelju nasilja u obitelji, uočilo određene poteškoće i nepravilnosti u provođenju zaštitne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana na koje su ukazali u dopisu Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske. Nedostatak financijskih sredstava za edukaciju dodatnog broja
--	--

	zainteresiranih službenika za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja. Nedostatna financijska sredstva za provedbu psihosocijalnog tretmana. Neujednačena sudska praksa u izricanju zaštitne mjere.
--	--

Provedbena mjera 43.3.	Pružati financijsku potporu skloništima za žrtve nasilja u obitelji
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-6.440.698,02 kuna-.Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih (2013); - 2.100.000,00 kn- Financijska sredstva osigurana su u državnom proračunu na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih razdjela 102 glave 05 program 4005 Socijalno osnaživanje obitelji, mladih i djece, Aktivnost A 653009 Unaprijeđenje zaštite žrtava nasilja u obitelji: -3.731.311,43 kn- Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A734191 Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe-drugi osnivači u iznosu od. (socijalno ugovaranje) (2014) -Ministarstvo zdravlja: sredstva su osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih redovito izdvaja sredstva iz Državnog proračuna u cilju održivog financiranja i skrbi za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja, za ukupno 17 skloništa i savjetovališta namijenjenih žrtvama nasilja u obitelji. Ukupno 10 skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji financira se putem ugovaranja usluge smještaja, gdje korisnici ostvaruju smještaj temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb. Pored navedenog, sedam skloništa organizacija civilnoga društva financira se putem javnog natječaja, temeljem prijave na javni Poziv za prijavu trogodišnjih programa rada savjetovališta i skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja organizacija civilnoga društva za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2013.-2015., a koji je objavljen u siječnju 2013. godine. Navedenim su se natječajem osigurala financijska sredstva za naredne tri godine. Žrtvama nasilja u obitelji koje su smještene u skloništima pružaju se zdravstvene usluge na svim razinama zdravstvene zaštite, kroz sustav ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja 2014. Tijekom 2014. godine provodila se druga godina financiranja Trogodišnjih programa rada savjetovališta i skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji organizacija civilnog društva (2013.-2015.)

Cilj 44. Jačati društvenu podršku odgovornom roditeljstvu – majčinstvu i očinstvu

Provedbena mjera 44.1.	Provoditi evaluirane programe promocije odgovornog roditeljstva za sve roditelje kao i ciljane programe podrške odgovornom roditeljstvu za roditelje u visokokonfliktinimbrakorazvodima ili drugim situacijama koje predstavljaju rizik za odgovorno
-------------------------------	---

	roditeljstvo
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, institucijama predškolskog obrazovanja
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-550.000,00 kuna -.Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih - redovna sredstva na poziciji Ministarstvo zdravlja. (2013). - 550.000,00 kn - Financijska sredstva u iznosu od kn osigurana su u državnom proračunu na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih razdjela 102 glave 05 program 4005 Socijalno osnaživanje obitelji, mladih i djece, Aktivnost A 558049 Provedba mjera obiteljske i populacijske politike (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je raspisalo i provelo Poziv za prijavu projekata udrugu usmjerenih podršci obitelji, odnosno unapređenju kvalitete života jednoroditeljskih obitelji u Republici Hrvatskoj te podizanju javne svijesti o potrebama tih obitelji, pružaju roditeljima podršku u prevladavanju poteškoća s kojima se susreću, promiču obiteljske vrijednosti i odgovorno roditeljstvo, potiču razvoj usluga namijenjenih dobrobiti obitelji te pridonose usklađivanju obiteljskog i profesionalnog života. U skladu s Odlukom o raspodjeli financijskih sredstava iz Državnog proračuna za 2013. na poziciji Ministarstva odobrena su financijska sredstva za 17 projekata udruga usmjerenih podršci obitelji. Ministarstvo zdravlja u suradnji s UNICEF-om provodi program pod nazivom „Rodilište prijatelj djece“ s ciljem unaprjeđenja ranih odnosa majke i djeteta kao i jačanja uzajamne podrške roditelja. Temeljem ispunjenih kriterija, u 2013. godini, taj Naslov dodijeljen je bolnicama: Općoj bolnici Našice, Kliničkom bolničkom centru Sestre milosrdnice i Općoj bolnici Šibenik. Provedenim postupkom ponovnog ocjenjivanja ispunjenosti kriterija nakon tri godine, Naslov je dodijeljen bolnicama: Županijskoj bolnici Čakovec, Općoj bolnici Gospić i Općoj bolnici Zabok. 2014. Ministarstvo socijalne politike i mladih je temeljem Poziva za prijavu na Natječaj za financiranje projekata udruga usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece i podršci obitelji u 2014. godini te Odlukom potpredsjednice Vlade i ministrice socijalne politike i mladih o raspodjeli financijskih sredstava za projekte udruga usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece i podršci obitelji u 2014. godini, osiguralo financijska sredstva za provedbu 17 projekata udruga iz prioritarnog područja - Podrška obitelji. Do 2014. godine, 30 od ukupno 31 rodilišta steklo je naslov „Rodilište prijatelj djece“. Preostalo rodilište provodilo je aktivnosti za ispunjenje traženih kriterija. Provedenim postupkom ponovnog ocjenjivanja četiri bolnice ispunile su kriterije za ponovnu dodjelu Naslova.

ZAŠTITA PRAVA DJECE

Cilj 45. Promovirati prava djece

Provedbena mjera 45.1.	Potpisati 3. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Rok za provedbu	kraj 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih i Ministarstva vanjskih i europskih poslova.
Status mjere	Provedeno
Postignuti rezultati	Za potrebe potpisivanja Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, Ministarstvo socijalne politike i mladih osnovalo je radnu skupinu u kojoj su, osim predstavnika nadležnih državnih tijela, sudjelovali i predstavnici drugih organizacija i institucija koji se bave područjem djece. Fakultativni protokol je u ime Republike Hrvatske u prostorijama Ujedinjenih naroda (New York, 27. prosinca 2013. godine), na temelju punomoći Vlade Republike Hrvatske od 05. prosinca 2013., potpisao veleposlanik Vladimir Drobnjak, stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima.

Provedbena mjera 45.2.	Ratificirati Hašku konvenciju o zaštiti djece i suradnji u vezi s međunarodnim posvojenjem
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Dana 05. prosinca 2013. Godine Republike Hrvatska pristupila je Konvenciji o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, Konvencija u odnosu na Republiku Hrvatsku stupila je na snagu 01. travnja 2014. godine. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: nedostatak administrativnih kapaciteta.

Cilj 46. Osiguranje optimalnih uvjeta za razvoj djece

Provedbena mjera 46.1.	Izraditi prijedlog novog nacionalnog strateškog dokumenta na području prava i interesa djece
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	nadležna tijela državne uprave, stručne i znanstvene ustanove u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih
Status mjere	Provedeno
Postignuti rezultati	Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine usvojena je 25. rujna 2014. godine na 184. sjednici Vlade Republike Hrvatske. Svrha Nacionalne strategije je postići djelotvornije promicanje i zaštitu prava djece u Republici Hrvatskoj kroz provedbu postojećih i međunarodnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece. Strategija je usmjerena

	na četiri strateška cilja: (1) Unapređivanje sustava i osiguravanje usluga prilagođenih djeci u pet značajnih područja života djeteta odnosno u sustavu pravosuđa, sustavu zdravstva, sustavu socijalne skrbi, sustavu obrazovanja te u sportu, kulturi i drugim aktivnostima slobodnog vremena; (2) Eliminacija svih oblika nasilja nad djecom; (3) Osiguranje prava djece u ranjivim situacijama i (4) Osiguranje aktivnog sudjelovanja djece. Polazeći od navedena četiri strateška cilja, u dokumentu je definirano ukupno 85 operativnih ciljeva i 251 mjera te se Strategijom predviđa izrada provedbenih programa za razdoblje od dvije ili tri godine čija izrada je u tijeku.
--	--

Cilj 47. Informirati i senzibilizirati javnost o pravima djece i odgovornom roditeljstvu

Provedbena mjera 47.1.	Promovirati značaj odgovornog roditeljstva i poštivanja prava djece (emisije u sredstvima javnog priopćavanja, izrada i objava članaka i priloga, tisak promidžbenih materijala i dr. koji će se distribuirati u rodilištima, pedijatrijskim ordinacijama, vrtićima, školama, igraonicama i dr.)
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja organizacija civilnoga društva u suradnji s medijima
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-115.000,00 kuna namijenjenih za udruge iz područja zdravstva za provedbu projekata s područja psihosocijalne potpore oboljelima od malignih i kroničnih bolesti- IZVOR 41, aktivnost A 803 005 Suradnja s udrugama građana, konto 3811 Tekuće donacije u novcu-na pozicijama Ministarstva zdravlja -200.000,00 kuna namijenjenih za udruge iz područja zdravstva za provedbu projekata s područja zdravstva- IZVOR 11, aktivnost A 803 005 Suradnja s udrugama građana, konto 3811 Tekuće donacije u novcu- na pozicijama Ministarstva zdravlja (2013) -584.000,00 kuna isplaćen je iz raspoloživih financijskih sredstava namijenjenih za udruge iz područja zdravstva za provedbu projekata s područja psihosocijalne potpore oboljelima od malignih i kroničnih bolesti, sa pozicija Ministarstva zdravlja - IZVOR 41, aktivnost A 803 005 Suradnja s udrugama građana, konto 3811 Tekuće donacije u novcu; -140.000,00 kuna isplaćen je iz raspoloživih financijskih sredstava namijenjenih za udruge iz područja zdravstva za provedbu projekata s područja zdravstva, sa pozicija Ministarstva zdravlja - IZVOR 11, aktivnost A 803 005 Suradnja s udrugama građana, konto 3811 Tekuće donacije u novcu. (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih objavom članaka na internetskoj stranici Ministarstva socijalne politike i mladih promovira značaj odgovornog roditeljstva i poštivanja prava djece. Nadalje, Ministarstvo zdravlja je financijski podržalo 5 projekata organizacija civilnoga društva. Aktivnosti projekata su slijedeće: tiskanje letaka i plakata te distribucija u zdravstvenim ustanovama; medijska promocija; promocija putem web stranica organizacija civilnog društva; javno zagovaranje te osvještavanje javnosti o problematici.

	U okviru postupka javnog savjetovanja o Nacrtu prijedloga Nacionalne strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine održane su radionice aktivne participacije djece u: - Osnovnoj školi prof. Franje Viktora Šignjara u Virju na sljedeće teme: Aktivno sudjelovanje djece, Zdravlje te Sport, kultura i druge aktivnosti slobodnog vremena, - SOS Dječjem selu Lekenik na sljedeće teme: Aktivno sudjelovanje djece, Alternativna skrb te Sport, kultura i druge aktivnosti slobodnog vremena. Tom prigodom provedena je i anketa o pravima djece među učiteljima i svim učenicima/ama viših razreda te stručnim radnicima SOS Dječjeg sela Lekenik i tamo smještenom djecom. Zbog nedostatka financijskih sredstava u 2013. i 2014. godini nisu tiskani promidžbeni materijali. Ministarstvo zdravlja je u 2014. financijski podržalo 10 projekata organizacija civilnog društva. Aktivnosti projekata su sljedeće: tiskanje letaka i plakata te distribucija u zdravstvenim ustanovama; pružanje pomoći i potpore obiteljima i oboljeloj djeci kroz rad volontera, poboljšanje psihofizičkog stanja i kvalitete života hospitalizirane djece i djece oboljele od kroničnih i malignih bolesti; medijska promocija; psihosocijalne usluge za djecu, mlade i odrasle; promocija putem web stranica organizacija civilnog društva; javno zagovaranje te osvještavanje javnosti o problematici.
--	--

Provedbena mjera 47.2.	Promovirati značaj odgovornog roditeljstva u romskoj populaciji
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Obiteljski centar Međimurske županije je u sklopu programa Tematska predavanja za roditelje, održao u Osnovnoj školi Mursko Središće predavanja za roditelje romske djece na temu „Važnost roditeljske podrške u obrazovanju“. U suradnji s UNICEF-a u Hrvatskoj, Obiteljskom centrom Međimurske županije i dječjim vrtićima u Županiji, provodio se program „Rastimo zajedno“. Program radionica s roditeljima „Rastimo zajedno“ namijenjen je roditeljima najmlađe djece o dobi od četiri godine. Svrha Programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetencija roditelja i djece. 2014. Kako bi romskoj djeci osigurali ostvarivanje prava na kvalitetnu obiteljsku skrb, Forum za kvalitetno udomiteljstvo i Ured UNICEF-a za Hrvatsku pokrenuli su projekt pod nazivom <i>Razvoj udomiteljstva za djecu romske nacionalnosti</i>. Projekt uključuje edukaciju udomitelja i stručnjaka, razmjenu iskustava, individualni rad s udomiteljima te senzibilizaciju udomitelja, stručnjaka, ali i šire javnosti. Projekt obuhvaća tri županije: Međimursku, Varaždinsku i Istarsku županiju, a cilj je djecu koja su ostala bez roditeljske skrbi zbrinuti u motiviranim, osnaženim i kompetentnim

	udomiteljskim obiteljima. Postojeće udomiteljske obitelji projektom će se educirati i osnažiti da se lakše odluče za udomljavanje romske djece, a posebno će se poticati udomiteljstvo unutar romske zajednice kako bi se djeci osiguralo odrastanje u tradiciji i kulturi u kojoj su rođeni. Projekt se provodi u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih, a iskustva i znanja prikupljena u ove tri županije pretočit će se u preporuke za unapređenje udomiteljstva za djecu romske nacionalne manjine na nacionalnoj razini.
--	---

Provedbena mjera 47.3.	Prigodno obilježiti Međunarodni dan Konvencije o pravima djeteta te Dječji tjedan
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	nadležna tijela državne uprave u suradnji s Pravobraniteljicom za djecu i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je prigodno obilježio Međunarodni dan Konvencije o pravima djeteta 20. Studenoga 2013., te Dječji tjedan na internetskim stranicama Ministarstva. Također je istog dana održana u Kući Europe konferencija na temu zaštita prava djece s problemima u ponašanju u okviru IPA projekta „Unapređenje kapaciteta stručnjaka u domovima za djecu s poremećajima u ponašanju“. Obiteljski centri su povodom obilježavanja Dječjeg tjedna proveli niz radionica tribina i javnih rasprava uz poštivanje prava djeteta. Povodom obilježavanja Međunarodnog dana Konvencije o pravima djeteta Ministarstvo socijalne politike i mladih provelo je natječaj za dodjelu Nagrade za promicanje prava djeteta za iznimna postignuća u zaštiti dobrobiti, prava i interesa djece za 2013. godinu. Svečana dodjela navedene Nagrade održana je u Ministarstvu socijalne politike i mladih. Potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih dodijelila je nagradu za životno djelo Višnji Biti, dugogodišnjoj radijskoj i televizijskoj novinarki i urednici. Višnja Biti prepoznata je zagovarateljica i promicateljica prava djeteta u brojnim područjima života djece te je još kao studentica 1975. godine pokrenula emisiju „Zašto tako“ koja se emitira već 38 godina. Pored toga, na Prvom programu Hrvatskog radija radi i emisiju „Savjetovalište“. Predanost gđe Biti u novinarstvu prijateljskome prema djeci i o djeci očituje se kroz stotine sati radijskog programa koji zagovara prava djece, istovremeno dajući djeci prostora da kažu što im je bitno. 2014. Ministarstvo socijalne politike i mladih je prigodno obilježilo Međunarodni dan Konvencije o pravima djeteta 20.11.2014. dodjelom tri Godišnje nagrade i jedne Nagrade za životno djelo za promicanje prava djeteta u 2014. godini, a Dječji tjedan i Međunarodni dan djeteta objavom na mrežnoj stranici www.mspm.hr.

Provedbena mjera 47.4.	Vođenje i praćenje Registra posvojitelja
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih

Rok za provedbu	2013 i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Registar potencijalnih posvojitelja ustrojen je u lipnju 2012. godine te krajem iste godine pušten u uporabu centrima za socijalnu skrb. U završnom procesu informatizacije i umrežavanje centara za socijalnu skrb, stanje sa danom 1. srpanj 2013., podaci su preseljeni u Aplikaciju SocSkrb-Registar posvojitelja koji obuhvaća: Registar potencijalnih posvojitelja, Registar djece za posvojenje i Registar zasnovanih posvojenja. Podatke u Registar unose izravno centri za socijalnu skrb, a Ministarstvo ima uvid u podatke i prati provedbu postupaka posvojenja. Registar pridonosi transparentnom i bržem izboru prikladnih posvojitelja za određeno dijete za koje se vodi postupak posvojenja. U Informacijskom sustavu socijalne skrbi (SocSkrb) vodi se Registar posvojitelja, sa ažurnim podacima o potencijalnim posvojiteljima i zasnovanim posvojenjima.

Provedbena mjera 47.5.	Poticati pravovremeno poduzimanje odgovarajućih mjera obiteljsko-pravne zaštite djece
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Rok za provedbu	lipanj 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih izradilo je prijedlog Obiteljskog zakona. Zakonom je propisano postupanje koje osigurava pravovremeno poduzimanje mjera obiteljsko-pravne zaštite djece, uvode se nove mjere koje će biti kratkotrajnije i intenzivnije, s ciljem da se ostvari svrha mjere u što većem broju slučajeva i što kraćem roku. Istovremeno će se provoditi edukacija stručnih radnika centara za socijalnu skrb vezana uz primjenu Zakona te u suradnji s UNICEF Hrvatska, edukacija kroz Projekt Jačanje kapaciteta sustava socijalne skrbi za provođenje i pačenje mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta u nadležnosti centra za socijalnu skrb. Obiteljski zakon (NN 75/14) stupio je na snagu 01. rujna 2014. godine te su slijedom prijelaznih i završnih odredbi, a s ciljem osiguranja uvjeta njegove primjene implementacije u praksi, doneseni i provedbeni propisi. 2014. Ministarstvo socijalne politike i mladih je izradilo prijedlog Obiteljskog zakona, koji je stupio na snagu 1. rujna 2014. godine („Narodne Novine“ br. 75/14). Obiteljskim zakonom su uređene procedure procjene, provedbe i preispitivanja mjera, određivanja druge mjere, rokovi za vođenje postupaka, obveze tijela koje vodi postupak, obveze i prava roditelja i djeteta te ovlaštenici za predlaganje svake pojedine mjere. Propisane su nove mjere u nadležnosti centra za socijalnu skrb; mjera stručne pomoći i potpore obitelji u ostvarivanju skrbi o djetetu i mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu, s ciljem pravovremenog i efikasnog poduzimanja mjera te prevencije izdvajanja djeteta iz primarne obitelji. Propisana je nova mjera - odluka suda koja nadomješta

	pristanak roditelja na posvojenje, s ciljem brže realizacije posvojenja djeteta kojem se dugoročno ne može osigurati odgovarajuća roditeljska skrb. Propisana je i mogućnost mirovanja roditeljske skrbi te djelomičnog ili potpunog povjeravanja roditeljske skrbi osobi koja skrbi o djetetu. Ministarstvo socijalne politike i mladih je do primjene Zakona donijelo Pravilnik o mjerama zaštite osobnih prava i dobrobiti djeteta („Narodne Novine“ br. 106/14) kojim su uređeni kriteriji i instrumenti stručne procjene kod određivanja odnosno davanja prijedloga za svaku mjeru, način provođenja mjera te uvjeti stručne osposobljenosti voditelja mjera nadzora. Provedena je edukacija stručnih radnika centara za socijalnu skrb vezana uz primjenu Zakona te primjenu instrumenata procjene.
--	--

Cilj 48. Podupirati razvoj organizacija civilnoga društva koje se bave zaštitom i promicanjem prava djece

Provedbena mjera 48.1.	Godišnjim natječajima pružati financijsku potporu projektima udruga za djecu usmjerenih na osnaživanje djece za aktivno sudjelovanje u zajednici i njihovo osvješćivanje o pravima iz Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, te projektima udruga usmjerenim prevencije nasilja nad i među djecom, pružanje pomoći i podrške djeci žrtvama nasilja, pružanje pomoći i podrške ranjivim skupinama djece
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-2.000.000,00 kuna (550.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih te - 1.500.000,00 kuna iz lutrijskih sredstava). (2013.) Ministarstvo socijalne politike i mladih 1. Financijska sredstva osigurana su u državnom proračunu i iz sredstava od igara na sreću u ukupnom iznosu od 5.026.000,00 kuna: a) 3.000.000,00 kn iz državnog proračuna i sredstava od igara na sreću za 29 jednogodišnjih projekata b) 550.000,00 kn iz državnog proračuna za 17 jednogodišnjih projekata c) 1.476.000,00 kn iz sredstava od igara na sreću za 8 trogodišnjih programa. Za provedbu projekta „Preventivni programi i programi psihosocijalne pomoći djeci, mladima i članovima obitelji“ Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, osigurano je 25.000,00 kuna u državnom proračunu Razdjel 102 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Program 4005 Socijalno osnaživanje obitelji, mladih i djece Aktivnost A 558049 Provedba mjera obiteljske i populacijske politike. (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Sukladno Pozivu za prijavu projekata udruga usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece u Republici Hrvatskoj za financijsku potporu za 2013., pružena je podrška za 20 projekata. Sukladno pozivu za prijavu projekata udruga usmjerenih prevenciji nasilja nad i među djecom i mladima, u 2013., pružena je financijska podrška za 18 projekata.

	Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih osiguralo je financijsku potporu za: a) 29 jednogodišnjih projekata organizacija civilnog društva usmjerenih prevenciji nasilja nad i među djecom i mladima b) 17 jednogodišnjih projekata udruga usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece i podršci obitelj c) 8 trogodišnjih programa (za razdoblje 2014./2017.) usmjerenih zaštiti prava djece Ministarstvo socijalne politike i mladih potpisalo je ugovor o suradnji s Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica iz Velike Gorice, u provedbi projekta „Preventivni programi i programi psihosocijalne pomoći djeci, mladima i članovima obitelji“.
--	--

Cilj 49. Razvoj zaštitnog okruženja radi smanjivanja rizika različitih oblika zlostavljanja djece

Provedbena mjera 49.1.	Specijalizacija sudaca u području obiteljskog prava
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Pravosudnom akademijom
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1.187,20 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Pravosudne akademije. (2013.) -49.734,06 kn iz Državnog proračuna na poziciji Pravosudne akademije. (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine provedene su dvije radionice za suce koji se bave obiteljskom pravom, i to: u Zagrebu 21.-24. siječnja 2013. i Splitu 25.-28. ožujka 2013. Na navedenim radionicama bilo je educirano ukupno 18 polaznika. Tijekom 2014. godine provedeno je 10 radionica u pet regionalnih centara Pravosudne akademije na temu „Novine Obiteljskog zakona“. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Suspenzija novog Obiteljskog zakona. Biti će potrebno ponavljanje radionica.

Provedbena mjera 49.2.	Osigurati forenzičko ispitivanje djeteta žrtve teških kaznenih djela pri postojećim zdravstvenim ustanovama
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za zdravstvenu zaštitu.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ispitano je pet zdravstvenih ustanova da li provode vještačenja po nalogu nadležnog suda i koliko je slučajeva bilo u 2013. godini. Ispitane ustanove za navedeno bile su sljedeće: Klinički bolnički centar Rijeka, Klinički bolnički centar Osijek, Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež (Zagreb), Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba te Poliklinika za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, Split. Od navedenih ustanova, jedino Poliklinika za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, Split nije provodila navedena vještačenja u 2013. godini. U ostalim ustanovama ukupno je provedeno devet vještačenja. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Pri Poliklinici za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, Split, tijekom 2013. godine nisu se provodila vještačenja za djecu žrtve teških kaznenih djela jer je u tijeku edukacija stručnjaka koji će provoditi

	vještačenja (subspecijalizacija iz dječje i adolescentne psihijatrije specijalista psihijatra).
--	---

Provedbena mjera 49.3.	Redovito ažurirati i unaprjeđivati Nacionalni registar počinitelja seksualnog nasilja nad djecom
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo unutarnjih poslova
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa i Ministarstva unutarnjih poslova
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno Zakonu o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji (NN 143/12) kontinuirano se vode i usklađuju podaci iz kaznene evidencije koji se odnose na počinitelje seksualnih delikata počinjenih prema djeci. Podaci o takvim počiniteljima se dostavljaju u postupku međunarodne razmjene podataka između zemalja članica EU u okviru sustava ECRIS. Jedan od osnovnih ciljeva kod donošenja Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji bio je stvaranje legislativnog okvira koji će moći osigurati učinkovitu zaštitu djece, na način da se provjerava osuđivanost za određena kaznena djela za kandidate svih zanimanja koji će raditi u neposrednom kontaktu s djecom. U cilju razvoja zaštitnog okruženja radi smanjivanja rizika različitih oblika zlostavljanja djece Ministarstvo pravosuđa poslalo je uputu nadležnim ministarstvima da se poslodavce uputi da koriste postojeće zakonske mehanizme, odnosno da svaki put kad zapošljavaju osobu koja će u svom radu ostvarivati redovite kontakte s djecom zatraže od Ministarstva pravosuđa podatke o njezinoj osuđivanosti. U tom smislu namjera zakonodavca bila je u proširenju kruga osoba koje imaju pravo provjeravati kandidate kod natječaja za obavljanje poslova koji uključuju redovite kontakte s djecom, a kako bi se stvorio učinkovit pravni okvir za preventivno djelovanje u smislu sprječavanja mogućnosti da počinitelji kaznenih djela seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece dođu u kontakt s djecom i eventualno ponovno počine takva kaznena djela.

Provedbena mjera 49.4.	Osigurati primjerene uvjete u pritvoru za maloljetne počinitelje kaznenih djela, osobito putem osiguranja odgovarajućih organizacijskih i financijskih sredstava
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Pravobraniteljicom za djecu
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Donesena je Odluka o osnivanju posebnih zatvorskih jedinica za maloljetnike prema kojima je određen istražni zatvor, koju je ministar pravosuđa donio dana 22. svibnja 2013. godine. Sukladno Odluci o osnivanju posebnih zatvorskih jedinica za maloljetnike prema kojima je određen istražni zatvor, koju je ministar pravosuđa donio dana 22. svibnja 2013. godine., nastavilo se i u 2014. godini s primjenom propisanih aktivnosti.

Provedbena mjera 49.5.	Donijeti akcijski plan pomoći i zaštite djece stranaca bez pratnje te
-------------------------------	---

	osigurati uvjete za primjeren smještaj i tretman djece stranih državljana bez pratnje roditelja, tražitelja azila i nezakonitih migranta, uspostaviti mrežu posebnih skrbnika te uspostaviti neovisni mehanizam praćenja i evaluacije rada skrbnika
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva socijalne politike i mladih; te sredstva osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Vezano za smještaj maloljetnih tražitelja azila bez pratnje, tijekom 2013. pristupilo se rekonstrukciji Prihvatilišta za tražitelje azila u Kutini, koje će biti namijenjeno za smještaj ranjivih skupina te među njima i maloljetnim tražiteljima azila bez pratnje. Nadalje, Vlada Republike Hrvatske je na 104. sjednici u srpnju 2013. usvojila Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja-stranim državljanima. U navedenom Protokolu novina je uvođenje inicijalnog zdravstvenog pregleda za djecu prije smještaja u ustanovu socijalne skrbi u cilju rane identifikacije različitih zdravstvenih rizika, bolesti te mogućnosti da postoje znakovi koji ukazuju da je dijete prije zatjecanja od strane policije na teritoriju Republike Hrvatske bilo žrtvom nekog od oblika zloporabe. Navedenim Protokolom propisano je da zdravstvenu zaštitu dijete bez pratnje ostvaruje sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj-Zakon o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (NN 80/13). U cilju unaprjeđenja već postojećeg sustava zaštite djece bez pratnje, Vlada Republike Hrvatske usvojila je <i>Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine</i> (mjera 49.5), te <i>Migracijsku politiku Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015. godine</i> („Narodne Novine“, broj 27/13). Sva tri dokumenta predviđaju uspostavu liste posebnih skrbnika koji će biti posebno educirani za zaštitu i brigu o djeci bez pratnje. Ministarstvo socijalne politike i mladih sastavilo je 2014. godine Listu posebnih skrbnika s područja centara za socijalnu skrb Zagreb, Kutina, Osijek, Rijeka i Split obzirom da se na tim područjima pretežno zatiču i smještavaju djeca bez pratnje. U skladu s potrebom unaprjeđenja standarda zaštite djece bez pratnje, u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih, Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) i Hrvatskog Crvenog križa (HCK), od 26.-28. studenog 2014. u Zadru je provedena edukacija posebnih skrbnika za djecu bez pratnje strane državljanke. Polaznici edukacije dobili su cjelovit pregled međunarodnog i nacionalnog strateškog i zakonskog okvira, a također su im predstavljena iskustva i primjeri dobre prakse ustanova socijalne skrbi: Centra za socijalnu skrb Kutina, Doma za odgoj djece i mladeži Zagreb i Doma za djecu „Pula“. Edukaciji je

	nazočio 41 polaznik i 25 predavača.
Provedbena mjera 49.6.	Uspostaviti bazu podataka za djecu bez pratnje
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2015.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je, u suradnji s Centrom za nestalu i zlostavljano djecu, pripremilo stručnu podlogu (pripreme radnje) za uspostavljanje baze podataka za djecu bez pratnje.

Cilj 50. Zaštita i promicanje prava djece u medijima: pristup medijima, zaštita privatnosti i zaštita od štetnih sadržaja

Provedbena mjera 50.1.	Popularizirati i unapređivati medijsku kulturu u školama
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje
Sunositelji	Vijeće za elektroničke medije Hrvatski audiovizualni centar Centar za sigurniji Internet Agencija za zaštitu osobnih podataka Hrvatska radiotelevizija u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za odgoj i obrazovanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Kurikulum za Građanski odgoj i obrazovanje uvodi sustavno obrazovanje učenika za medijsku pismenost s pozicije zaštite prava djeteta i ljudskih prava, na primjer: „učenik posjeduje vještine traženja i kritičke analize informacije iz više izvora, uključujući Internet;“ „pokazuje spremnost na kritičku analizu i selekciju informacija iz različitih izvora i otpornost na nagovore vršnjaka i reklamne poruke“ provode se i druge aktivnosti. U suradnji s Agencijom Udruga „Suradnici u učenju“ je tijekom prošlih godina organizirala niz aktivnosti s temom „Sigurniji internet za djecu i mlade“ te predstavljala Hrvatsku kao Safer Internet Committee u INSAFE-u. U prošlogodišnjoj akciji odazvao se velik broj učitelja, nastavnika i učenika čije su radove predstavili na multimedijskoj izložbi i u metodičkom priručniku „Kako poučavati djecu o sigurnijem, primjerenijem i odgovornijem ponašanju na internetu“. U aktivnosti je neposredno bilo uključeno oko 6 000 sudionika, a posredno preko 80 000. Za te aktivnosti proglašeni su najboljim Safer Internet Committee između 99 zemalja. Svima nam je važno upoznati djecu i mlade s prednostima i nedostacima interneta te im tako pružiti više mogućnosti za sretno djetinjstvo i uspješno snalaženje u svijetu tehnologija. Savjetnici Agencije su u području predškolskog odgoja i obrazovanja održali 16 stručnih skupova u 2013. Godini.

	Agencija za odgoj i obrazovanje je u svrhu pripreme učitelja i nastavnika za primjenu Građanskog odgoja i obrazovanja organizirala u 2014. godini 193 državna, međužupanijska i županijska stručna skupa - za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama. Obuhvaćeno je njih 9.938. Objavljen e-katalog stručnog usavršavanja u 2014. za sve učitelje, nastavnike i ravnatelje osnovnih i srednjih škola za primjenu Programa i razvoj građanske kompetencije kod učenika www.azoo.hr Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatno obrazovanje budućih nastavnika na diplomskoj razini u pogledu teorijskih znanja i suvremene (participativne) metodike učenja i poučavanja
--	--

Provedbena mjera 50.2.	Osvješčivati roditeljsku odgovornost u svim područjima zaštite prava djece, posebno u medijima
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Pravobraniteljicom za djecu i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-550.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je raspisalo i provelo Poziv za prijavu projekata udruga usmjerenih podršci obitelji, odnosno projekata koji pridonose unapređenju kvalitete života jednoroditeljskih obitelji u Republici Hrvatskoj te podizanju javne svijesti o potrebama tih obitelji razvoju socijalnih vještina roditelja iz jednoroditeljskih obitelji pružaju roditeljima podršku u prevladavanju poteškoća s kojima se susreću, promiču obiteljske vrijednosti i odgovorno roditeljstvo, potiču razvoj usluga namijenih dobrobiti obitelji te pridonose usklađivanju obiteljskog i profesionalnog života. U skladu s Odlukom o raspodjeli financijskih sredstava iz Državnog proračuna za 2013. na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, odobrena su sredstva za 17 projekata udruga usmjerenih podršci obitelji. Nadalje, Ministarstvo je raspisalo i provelo Poziv za prijavu projekata usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece, odnosno projekata koji donose nove ideje te modele razvoja i-ili načine promicanja i zaštite prava i interesa djece. U skladu s Odlukom o raspodjeli financijskih sredstava iz Državnog proračuna za 2013. na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, odobrena su sredstva za 20 projekata udruga usmjerenih primicanju i zaštiti prava i interesa djece. Republika Hrvatska je, u ožujku 2014. godine, bila domaćin Konferencije visoke razine o srednjoročnoj procjeni Strategije Vijeća Europe za prava djeteta 2012.-2015. koja se pod nazivom „Odrastanje uz prava djece“ održala u Dubrovniku. Konferencija je okupila oko 180 sudionika uključujući državne dužnosnike, članove Mreže kontakt osoba Vijeća Europe za prava djece, međunarodne organizacije, pravobranitelje za djecu, organizacije civilnog sektora, međunarodne stručnjake, parlamentarce, predstavnike lokalne i regionalne vlasti i druge. Tijekom Konferencije: 1. procijenjen je napredak ostvaren tijekom dvogodišnje provedbe

	Strategije, 2. predloženo je poduzimanje prioriternih aktivnosti za preostale dvije godine te su 3. identificirana su ključna pitanja za djelovanje Vijeća Europe nakon 2015. Nadalje, u studenom 2014. godine u Dubrovniku je održana Opća skupština INHOPE organizacije na kojoj je sudjelovala potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih Milanka Opačić. Glavna tema konferencije bila je prekogranična, regionalna i nacionalna suradnja na uklanjanju materijala koji predstavlja, odnosno prikazuje seksualno zlostavljanje djece, te su izložene poduzete mjere u navedenom području vezane za seksualno zlostavljanje djece na Internetu i trgovinu djecom.
--	---

Provedbena mjera 50.3.	Osigurati sustavni nadzor nad provedbom propisa koji se odnose na zaštitu prava djece u elektroničkim medijima, kako bi se pravovremeno sankcioniralo kršenja propisa, osobito u zaštiti privatnosti djece i zaštiti od potencijalno štetnih sadržaja u elektroničkim medijima
Nositelj	Agencija za elektroničke medije
Sunositelj	Agencija za zaštitu osobnih podataka u suradnji s Pravobraniteljicom za djecu
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Agencije za elektroničke medije i sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini Agencija za elektroničke medije zaprimila je ukupno 23 pritužbe zbog kršenja Pravilnika o zaštiti maloljetnika („Narodne novine“ broj 60/10 – dalje: Pravilnik) te kršenja odredbi Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“ broj 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13 – dalje: ZEM) u vezi sa zaštitom djece. Stručna služba Agencije na vlastitu je inicijativu provela 6 analiza programskog sadržaja vezano uz zaštitu djece. Vijeće za elektroničke medije je na svojim sjednicama koje su održane tijekom 2013. godine razmatralo ukupno 12 predmeta. Vijeće je u 2013. godini izreklo 8 mjera upozorenja te 1 mjeru opomene pružateljima medijskih usluga. Vezano uz broj i vrstu programa za djecu i mlade kojima su u 2013. godini dodijeljena sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, te o visini dodijeljenih sredstava ističemo kako je u 2013. godini nakladnicima televizije i radija dodijeljeno ukupno 3.423.615,80 kuna za programe za djecu i mlade. Uz spomenute aktivnosti, Vijeće je također pokrenulo inicijativu u vezi neprimjerenog i nasilnog sadržaja u crtanim filmovima. Organiziralo je dva stručna skupa na temu „Crtani filmovi i zaštita maloljetnika – pravni okvir i najbolja praksa“. Jedan od navedena dva skupa bio je međunarodni – sudjelovali su predstavnici regulatornih agencija iz BiH, Srbije, Slovenije i Crne Gore. Predstavili su svoja iskustva, metodologiju i najbolje prakse iz područja regulacije crtanih filmova. Tijekom 2014. godine razmatrana su ukupno 34 predmeta zbog mogućeg kršenja odredbi Zakona o elektroničkim medijima vezanih

	uz zaštitu prava djece te Pravilnika o zaštiti maloljetnika. Temeljem provedenih postupaka izrečeno je ukupno 10 mjera, od čega 6 upozorenja, 1 prekršajni nalog te 3 opomene (jedna opomena izrečena u 2015. za predmet pritužbe iz 2014.) Uz spomenute aktivnosti, Vijeće je u 2014. godini potpisalo s UNICEF-om Sporazum o suradnji kako bi poduprla razvoj medijske pismenosti roditelja i djece, kao i potaknuli elektroničke medije da u čim većoj mjeri iskoriste svoj potencijal u poboljšanju kvalitete života djece i njihovih obitelji. Suradnja će uključivati provedbu istraživanja o navikama gledanja televizije, kao i konzultacije s dionicima u cilju poboljšanja regulatornog okvira koji se odnosi na zaštitu djece.
--	--

ZAŠTITA PRAVA MLADIH

Cilj 51. Podupirati aktivno sudjelovanje mladih u procesima odlučivanja na svim razinama

Provedbena mjera 51.1.	Senzibilizirati mlade na uključivanje u rad savjeta mladih i organizacija izobrazbe za članove savjeta mladih
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Za projekte udruga u području „aktivno sudjelovanje“ u 2013. godini izdvojeno je 476.000,00 kuna, a za projekte „regionalnih info centara“ izdvojeno je 386.500,00 kuna. Tijekom 2014. godine za financijsku potporu 96 projekata odobrenih temeljem Poziva za prijavu projekata usmjerenih mladima za financijsku potporu iz dijela prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2014. godini, a koji su financirani u okviru 4 prioriteta područja, među kojima su i područja „aktivno sudjelovanje“ (iznos od 960.289,38 kn) i „regionalni info-centri“ (iznos od 675.000,00 kn), utrošeno je ukupno 8.025.694,53 kune. Za provedbu projekta strukturiranog dijaloga u Republici Hrvatskoj u 2014. godini osigurano je ukupno 37.500 EUR, kroz potporu koja se u okviru programa Erasmus+, temeljem prijavljenog projekta, dodjeljuje Nacionalnim radnim skupinama za strukturirani dijalog s mladima (uz nacionalno sufinanciranje)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo je u travnju 2013. objavilo Poziv za prijavu projekata udruga mladih i za mlade za financijsku potporu iz raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2013. godinu koji je, između ostalog, sadržavao tematski prioritet „aktivno sudjelovanje“. U svibnju 2013. također je objavljen Poziv za prijavu projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji se odnose na rad Regionalnih info centara za mlade u 2013. Uvjet za dodjelu sredstava bio je pružanje usluga informiranja i savjetovanja u najmanje tri područja od interesa za mlade prema Nacionalnom programu za mlade 2009-2013. Nacionalni program sadržavao je 8 područja od interesa za mlade, između kojih i područje „Aktivno sudjelovanje mladih u društvu“. Ministarstvo je u svibnju 2014. godine objavilo Poziv za prijavu projekata usmjerenih mladima za financijsku potporu iz dijela

	prihoda od igara na sreću i raspoloživih sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu. Poziv je imao definiranih 5 (pet) prioriternih područja: 1. Klubovi za mlade, 2. Regionalni info-centri za mlade, 3. Lokalni info-centri za mlade, 4. Lokalni programi za mlade te 5. Projekti udruga mladih i za mlade. Unutar zadnjeg prioriternog područja definirana su sljedeća tematska područja: 5.a) međunarodna suradnja; 5.b) uključivanje mladih u humanitarne akcije; 5.c) mobilnost; 5.d) programsko umrežavanje; 5.e) osnaživanje za sudjelovanje u zajednici; 5.f) osposobljavanje za poduzetništvo i samozapošljavanje; 5.g) razvoj tolerancije; 5.h) aktivno sudjelovanje mladih; 5.i) provedba strukturiranog dijaloga; te 5.j) rad s mladima koji nisu u sustavu obrazovanja i osposobljavanja te koji nisu zaposleni (NEET). Provedbom natječajnog postupka pružena je financijska potpora za 96 projekata. Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2014. godine usvojila Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine, kao sveobuhvatan strateški dokument s ciljem unapređenja aktivnosti tijela državne uprave i javnih ustanova koje, svojim djelokrugom i nadležnostima, pridonose zadovoljavanju potreba mladih i podizanju kvalitete njihova života sa svrhom njihove optimalne društvene integracije. Polazeći od europskih standarda i smjernica „Europske strategije za mlade – ulaganje i osnaživanje“, Nacionalni program usmjeren je na 7 područja: Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja, Zapošljavanje i poduzetništvo, Zdravlje i zdravstvena zaštita, Socijalna zaštita i uključivanje, Aktivno sudjelovanje mladih u društvu i politička participacija, Mladi u europskom i globalnom okruženju i Mladi i kultura. U okviru područja „Aktivno sudjelovanje mladih u društvu i politička participacija“, u cilju osiguranja aktivnog sudjelovanja mladih u procesu donošenja odluka, predviđene mjere se među ostalim odnose na osiguravanje uvjeta za provedbu strukturiranog dijaloga s mladima u Republici Hrvatskoj te osiguranje edukacije za članove savjeta mladih. Nacionalni program također sadrži Preporuke jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje se pozivaju djelovati u partnerstvu s državom i organizacijama civilnog društva u ostvarenju ciljeva i provođenju aktivnosti za dobrobit mladih. Kako bi sudjelovanje mladih u odlučivanju i savjetovanje o pitanjima od značenja za mlade u lokalnoj zajednici bilo učinkovitije, dana 21. ožujka 2014. je usvojen novi <i>Zakon o savjetima mladih</i> („Narodne novine“ br. 41/14). Ministarstvo socijalne politike i mladih provodi nadzor nad provedbom ovoga Zakona, a nadzor obuhvaća redovno godišnje praćenje broja osnovanih savjeta, njihova funkcioniranja i suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. U sklopu nadzora i praćenja provedbe ovoga Zakona, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su jednom godišnje, i to najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti podatke o provedbi ovoga Zakona. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo socijalne politike i mladih, tijekom 2014. godine u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave osnovano je ukupno 30 općinskih, 73 gradskih te 12
--	---

	županijskih savjeta mladih. Ministarstvo socijalne politike i mladih također, u okviru redovite djelatnosti, odgovara na upite jedinica lokalne i (područne) regionalne samouprave te upite članova savjeta mladih vezano uz osnivanje i djelovanje savjeta mladih. Savjet za mlade, osnovan sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za mlade, od 6. rujna 2012. godine, kao međuresorno savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom sudjelovanja u razvoju javnih politika za mlade, tijekom 2014. godine održao je tri sjednice. Kroz sastav i djelovanje Savjeta za mlade omogućeno je aktivno sudjelovanje predstavnika udruga mladih i za mlade. U cilju potpore aktivnom sudjelovanju mladih u procesima odlučivanja na svim razinama, tijekom 2014. godine provodio se strukturirani dijalog s mladima koji je uspostavljen kao jedan od instrumenata Obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih 2010.-2018. Cilj procesa je da politika za mlade odgovori na potrebe i očekivanja mladih ljudi širom Europske unije. Ministarstvo socijalne politike i mladih je, na poziv Europskog upravnog odbora za strukturirani dijalog s mladima, 2013. godine započelo proces strukturiranog dijaloga s mladima u Republici Hrvatskoj te u tu svrhu osnovalo Nacionalnu radnu skupinu. Članove Nacionalne radne skupine čine predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih, Agencije za mobilnost i programe EU, Mreže mladih Hrvatske i Zajednice informativnih centara za mlade u Hrvatskoj. Zadaća Nacionalne radne skupine je osigurati participativni proces, organizaciju konzultacija s mladima te promociju strukturiranog dijaloga na nacionalnoj razini. U prvoj polovici 2014. godine konzultacije su se provodile na temu promicanja poduzetništva mladih u svrhu jačanja socijalne uključenosti mladih, putem usmjeravajućeg upitnika predloženog od strane Europske komisije, odnosno Europskog upravnog odbora za strukturirani dijalog. U drugoj polovici 2014. godine nastavljene su aktivnosti u svrhu pripreme i provedbe konzultacija na temu trenutnog ciklusa strukturiranog dijaloga - osnaživanje mladih, uz naglasak na pristup mladih pravima i političku participaciju.
--	---

ZAŠTITA PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM

Cilj 52. Osobama s invaliditetom osigurati zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Provedbena mjera 52.1.	Uključiti osobe s invaliditetom u razvoj, provedbu i evaluaciju zakonodavstva i politike koja se odnosi na osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja nadležna tijela državne uprave te jedinice lokalne i regionalne samouprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih i Ministarstva zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U radnoj skupini Ministarstva socijalne politike i mladih za izradu teksta Nacrta prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku

	sudjelovali su predstavnici: Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih, Hrvatskog saveza slijepih, Hrvatskog saveza udruga osoba s mentalnom retardacijom, Saveza društava distrofičara Hrvatske te Saveza društava multiple skleroze. U radu radne skupine za izradu jedinstvenih kriterija utvrđivanja invaliditeta od ukupno 81 eksperta iz raznih grana, sudjelovalo je 15 predstavnika osoba s invaliditetom. Navedeni kriteriji podloga su za izradu Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta, kojeg je Hrvatski sabor je donio te je objavljen u Narodnim novinama, broj 85/14. Nadalje, u izradi nacrtu prijedloga zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj sudjelovali su: Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir i Hrvatski savez gluhih i nagluhih. Također, Osobe s invaliditetom uključuju se u rad raznih povjerenstava kako pri Ministarstvu zdravlja tako i pri Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (npr. Povjerenstvo Ministarstva zdravlja za izradu i praćenje provedbe Nacionalnog programa za rijetke bolesti, Povjerenstvo za ortopedska pomagala), te također sudjeluju i u radu novog Povjerenstva Vlade za osobe s invaliditetom koje je osnovano Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 16. travnja 2013. Godine, a kojem administrativnu i stručnu podršku pruža Ministarstvo socijalne politike i mladih. Predstavnici udruga osoba s invaliditetom aktivno su sudjelovali u izradi <i>Nacrta prijedloga zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj</i> (Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir i Hrvatski savez gluhih i nagluhih) te u izradi <i>Nacrta prijedloga zakona o korištenju psa pomagača</i> (Udruga za školovanje psa vodiča i mobiliteta
--	--

Provedbena mjera 52.2.	Poticati razvoj izvaninstitucijskih oblika potpore i skrbi za osobe s invaliditetom kako bi im se omogućio što neovisniji život u zajednici
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja Jedinice lokalne i regionalne samouprave u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom te udrugama koje programski rade u korist osoba s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih; te sredstva osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Temeljem Plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016. (2018.), , poduzeto je slijedeće. Dana 22. ožujka 2013. Institut Otvoreno društvo odobrilo je Projektni prijedlog Ministarstva „Transformacija i deinstitucionalizacija Centra za rehabilitaciju Stančić i Centra za rehabilitaciju Zagreb“. Navedenim projektom osigurana je financijska potpora u iznosu od 3.347.200,00 USD za

	petogodišnje razdoblje provedbe projekta u okviru kojeg je planirana deinstitucionalizacija korisnika koji će uz podršku, sukladno individualnim potrebama biti uključeni u program života u zajednici iz oba Centra (u trenutku pripreme Projekta u oba Centra bilo je smješteno 460 korisnika). Do listopada 2013. iz Centra za rehabilitaciju Stančić deinstitucionalizirano je 36 korisnika koji žive u 9 stambenih jedinica na području Dugog Sela, a iznajmljena je i 10. Stambena jedinica u koju će uskoro useliti još 4 stanara. Iz Centra za rehabilitaciju Zagreb deinstitucionalizirano je 45 korisnika koji žive u 10 stambenih jedinica, od toga je 12 djece mlađe od 18 godina te 33 odrasla korisnika. Do studenoga 2013. u program regionalizacije je uključeno 11 od planiranih 30 korisnika za regionalizaciju u 2013. U 2014. godini u program regionalizacije uključeno je dodatnih 19 korisnika koji su po planu trebali biti uključeni u program regionalizacije u 2013. godini. Također, u drugoj godini provedbe navedenog projekta u program regionalizacije, odnosno do kraja 2014. godine, uključeno je 9 korisnika. Iz Izvješća o provedbi projekta dostavljenog 30. rujna 2013. Otvorenom društvu vidljivo je da je 76 korisnika ostvarilo pravo na život u zajednici te je poboljšana subjektivna i objektivna kvaliteta njihova života. Zdravstvena djelatnost na primarnoj razini pruža se, između ostaloga, kroz djelatnost zdravstvene njege u kući bolesnika i specijalističko- konzilijarne djelatnosti medicinske rehabilitacije u kući. Dana 18. lipnja 2014. godine usvojen je „Operativni plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016.“ te je objavljen na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih www.mspm.hr. Sukladno Operativnom planu intenziviran je proces deinstitucionalizacije te je tijekom 2014. godine deinstitucionalizirano 232 korisnika i to iz Centra za rehabilitaciju Stančić njih 28, Centra za rehabilitaciju Zagreb 29 korisnika, Centra za rehabilitaciju Ozalj 80 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Osijek 69 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Trogir 12 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Blato 2 korisnika, Centra za odgoj i obrazovanje Šubićevac 9 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Zagreb 1 korisnik, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Bjelovar 3 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Orešnica 5 korisnika te Doma za psihički bolesne odrasle osobe Ljubor Grad 4 korisnika
--	--

Cilj 53. Senzibilizirati javnost za mogućnosti i potrebe osoba s invaliditetom i promicati njihova prava

Provedbena mjera 53.1.	Organizirati stručne skupove i kampanje te obilježavati datume značajne za osobe s invaliditetom
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Agencija za odgoj i obrazovanje Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, organizacijama civilnoga društva, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatskom radiotelevizijom

Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-40.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sve informacije značajne za osobe s invaliditetom, osim putem javnih medija, kontinuirano se objavljuju na Internet stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih (katalog prava, propisi iz sustava socijalne skrbi značajni za osobe s invaliditetom, novine u ostvarivanju prava, planovi i sl.) Također, Ministarstvo sudjeluje u obilježavanju Međunarodnog dana osoba s invaliditetom putem stručne suradnje i financijske potpore u manifestacijama koje organiziraju organizacije civilnoga društva. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji sa Mrežom žena s invaliditetom Zajednice saveza osoba s invaliditetom – SOIH sudjelovao u provođenju Kampanje „16 dana aktivizma“ čiji je cilj osvješćivanje javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom. Kampanja je započela prigodnim obilježavanjem dana 25. Studenoga na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, a završila je na Međunarodni dan ljudskih prava, 10. prosinca 2013. Agencija za odgoj i obrazovanje održala je 34 stručna skupa za inkluziju djece s teškoćama u kojima je sudjelovalo ukupno 1.156 sudionika. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih organizirala je 12. <i>Državnu smotru radova učenika s teškoćama koji se obrazuju za strukovna zanimanja</i>. Na predmetnoj Smotri sudjelovalo je 55 učenika i 20 mentora iz 20 škola. Učenici su nazočnoj javnosti promovirali stečena znanja, vještine, odgovornosti i samostalnosti da kvalificirano obavljaju strukovna zanimanja za koja se obrazuju. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih navodi da su <i>Državnu smotru radova učenika s teškoćama koji se obrazuju za strukovna zanimanja</i> svojom nazočnošću podržali samo predstavnici institucija i medija na lokalnoj razini. Uočeno je da neke lokalne sredine uspješnije razvijaju mrežu srednjih škola, programa i sustava podrške za učenike s teškoćama, dok im u drugim sredinama nije omogućen nastavak srednjoškolskog obrazovanja sukladno njihovim interesima, sposobnostima i razini prethodno stečenog znanja. Sve informacije značajne za osobe s invaliditetom, osim putem javnih medija, kontinuirano se objavljuju na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih (ažurirani katalog prava, propisi iz sustava socijalne skrbi značajni za osobe s invaliditetom, novine u ostvarivanju prava, planovi i sl.). Ministarstvo redovito sudjeluje u obilježavanju Međunarodnog dana osoba s invaliditetom putem stručne suradnje i financijske potpore u manifestacijama koje organiziraju organizacije civilnog društva.

Cilj 54. Poticati razvoj organizacija civilnoga društva koje se bave zaštitom prava osoba s invaliditetom

Provedbena mjera 54.1.	Osigurati financijska sredstva za provedbu projekata na području zaštite prava osoba s invaliditetom i institucionalni razvoj nacionalnih saveza osoba s invaliditetom kroz raspodjelu
-------------------------------	--

	financijskih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za provedbu projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom
Nositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Ministarstvo branitelja Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Ministarstvo kulture
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	2013. - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 1. iz lutrijskih sredstava za provedbu projekata udruga - izdvojeno je ukupno 10.555.000,00 kn (A577130, Izvor 41) od čega je za financiranje udruga koje se bave izvaninstitucionalnim odgojem i obrazovanjem djece i mladih u području zaštite prava osoba s invaliditetom utrošeno 2.585.000,00 kuna; 2. EU fondovi - 4.295.803,15 € za projekte unutar natječaja „Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redoviti sustav obrazovanja“; 3. darovnica - 130.940,53 € „Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje“. -180.000,00 kuna Ministarstvo kulture iz lutrijskih sredstava –za Inportal -30.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva kulture za časopise Dodir i Dlan. - 47.310.516,79 kn na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih i to: 11.054.000,00 kn za provedbu 33 trogodišnja programa za razdoblje 2011. - 2014. godinu i 36.256.516,79 kn za provedbu 121 trogodišnjeg programa za razdoblje 2012. - 2014. godine. 2014. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta -1. iz lutrijskih sredstava za provedbu projekata udruga - izdvojeno je ukupno 8.630.000,00 kn (A577130, Izvor 41) od čega je za financiranje udruga koje se bave izvaninstitucionalnim odgojem i obrazovanjem djece i mladih u području zaštite prava osoba s invaliditetom utrošeno 2.435.000,00 kuna; 2.EU fondovi – tijekom početka provedbe projekata (nakon ugovaranja), prijaviteljima – osnivačima škola, isplaćen je predujam od 30% ukupnih prihvatljivih troškova u iznosu od 13.372,968.39 kuna. - Ministarstvo socijalne politike i mladih - financijska sredstva namijenjena potpori programa osigurana su u ukupnom iznosu od 47.721.060,00 kn i to: 11.045.000,00 kn za provedbu 46 trogodišnjih programa za razdoblje 2014. – 2017. godine i 36.676.060.00kn za provedbu 121 trogodišnjeg programa za razdoblje 2012. - 2014. godine -170.000,00 kuna (dio prihoda od igara na sreću) Ministarstvo kulture (Inportal)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je za školsku godinu 2013./2014. provelo Natječaj za financijsku potporu

projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanje djece i mladih, u sklopu kojeg su područja aktivnosti bila: Zaštita i promicanje ljudskih prava, Preventivno djelovanje među djecom i mladima te Unapređenje kvalitete života djece i mladih. U području Unapređenje kvalitete života djece i mladih jedno od prioriteta bilo je Odgojno-obrazovni rad s djecom i mladim s teškoćama i darovitom djecom i mladima. Ukupno je u području Unapređenje kvalitete života djece i mladih financirano 58 projekata, financirano 39 projekata koji se odnose na odgojno-obrazovni rad s djecom i mladim s teškoćama. U sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. u okviru natječaja dodjele bespovratnih sredstava „Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redoviti sustav obrazovanja“ krajem 2013. Dodijeljena su bespovratna sredstva potpisivanjem 43 ugovora. **Ministarstvo branitelja** nije u 2013. i 2014. godini provelo poseban natječaj za organizacije koje se bave s osobama s invaliditetom, odnosno hrvatskim braniteljima s invaliditetom, HRVI iz Domovinskog rata i civilnim ratnim vojnim invalidima, već je podupiralo njihove projekte kroz javne natječaje (mjera 25.1). **Ministarstvo kulture** je u sklopu provedenog javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava neprofitnim medijima 2013. Za novi neprofitni medijski projekt Inportal (news portal namijenjen osobama s invaliditetom), u izdanju Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom –URIHO, izdvojeno je 180.000,00 kuna iz dijela prihoda od igara na sreću. Nadalje, u srpnju 2013. Donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima u kojem je izmijenjen čl. 64. Te je dodana alineja koja se tiče osoba s invaliditetom koja se u kojoj se navodi da će se sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija poticati proizvodnja i objavljivanje audiovizualnih i radijskih programa i sadržaja nakladnika televizije i/ili radija na lokalnoj i regionalnoj razini, neprofitnih nakladnika televizije i/ili radija, neprofitnih pružatelja medijskih usluga iz čl. 19. i 79. ovog Zakona, neprofitnih pružatelja elektroničkih publikacija, neprofitnih proizvođača audiovizualnih i radijskih programa, a koji su osobito važni za podizanje javne svijesti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanju i poštivanju njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema njima. Kao jedan od novih kriterija za dodjelu sredstava Fonda uvedena je i dostupnost programa i sadržaja osobama s invaliditetom. Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije (HRT) i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2017. HRT preuzima ulogu educiranja društva o ponašanju prema osobama s invaliditetom i senzibiliziranja društva. Emisije koje će biti namijenjene svim gledateljima emitirat će se u što atraktivnijim terminima kako bi bile pristupačne širem gledateljstvu i imale veći učinka na promjenu stavova u društvu o osobama s invaliditetom. U emisijama će osvrn biti na uključivanje osoba s invaliditetom u društvene aktivnosti, posebice postignuća na radnom mjestu, znanosti, umjetnosti te sportu. Senzibilizacija djece i mladih za problematiku osoba s invaliditetom i djece s teškoćama bit će uključena i u programe namijenjene djeci i mladima. Nadalje, osim u posebnim programima, predstavljanje osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima realizirat će se i u općim

programima. Također, Hrvatski radio, sukladnom spomenutom Ugovoru, će godišnje proizvesti i emitirati na programskim kanalima na državnoj razini na državnoj razini najmanje 20, a na regionalnim kanalima najmanje 100 specijaliziranih emisija namijenjenih osoba s invaliditetom ili djeci s teškoćama. Hrvatska televizija proizvodit će tjednu emisiju namijenjenu osobama s invaliditetom, a u okviru emisije posvećene braniteljima posebnu pozornost posvetit će se temama važnim za hrvatske ratne vojne invalide. Za gluhe i nagluhe osobe prilagođavat će se pojedine emisije informativnog, religijskog i ostalih programa prevodjenjem na znakovni jezik, s obavezom da se udio takvih emisija povećava gdje god je to moguće u tehnološkom procesu proizvodnje. Nadalje, Ministarstvo kulture je izdvojilo proračunska sredstva i za časopise; Dodir-glasilo Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba te Pljesak jedne ruke Udruga Dlan.

2014. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je za školsku godinu 2014./2015. provelo Natječaj za financijsku potporu projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanje djece i mladih. Za školsku godinu 2014./2015. Natječaj je objavljen 18. kolovoza 2014. godine, a prednost pri financiranju imali su projekti čiji su krajnji korisnici djeca i mladi s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (daroviti učenici i učenici s teškoćama). Sredstva za provedbu projekata svake godine osiguravaju se u Državnome proračunu (A577130, Izvor 41) za sljedeću školsku godinu. Dakle, za provedbu projekata koji se provode u školskoj godini 2014./2015. osigurana su sredstva u Državnome proračunu za 2014. godinu. Budući da su sredstva dodijeljena krajem 2014. godine, evaluacija provedbe planira se tijekom 2015. godine, a udruge su, prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, dužne podnijeti izvješće o izvršenju projekta najkasnije do 16. rujna 2015. godine.

U sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013. odnosno natječaja dodjele bespovratnih sredstava koji je objavljen u svibnju 2014. godine (Poziv na dostavu projektnih prijedloga u sklopu natječaja Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama provodi se u sklopu Prioriteta 2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju u sklopu mjera Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta usmjerenih uspostavi jednako kvalitetnih uvjeta obrazovanja svim kategorijama korisnika.) pristigla su 44 projektna prijedloga. Nakon postupaka evaluacije za 26 odabranih projekata prema Odluci o financiranju dodijeljeno je 45.753.228,24 kuna.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2013. godine nastavilo s provedbom 33 trogodišnja programa za razdoblje 2011. - 2014. godine, usmjerenih zaštiti prava osoba s invaliditetom i provedbom 121 trogodišnjeg programa za razdoblje 2012.-2015. godine, usmjerenom pružanju asistencije osobama s invaliditetom, a tijekom 2014. godine donijelo je odluku o financiranju: 46 trogodišnjih programa (za razdoblje 2014./2017.) usmjerenih zaštiti prava osoba s invaliditetom 121 trogodišnjeg programa (za razdoblje 2014./2017) osobne asistencije osobama s invaliditetom.

U sklopu provedenog Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava neprofitnim medijima 2014. **Ministarstva kulture** za neprofitni medijski projekt In portal (news portal namijenjen

	osobama s invaliditetom), u izdanju Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom – URIHO, izdvojeno je 170.000,00 kuna. Riječ je o dijelu prihoda od igara na sreću, a sredstva su namijenjena financiranju plaća i honorara urednika, novinara i suradnika, u ovom konkretnom primjeru, to su i osobe s invaliditetom.
--	---

Cilj 55. Osigurati inkluzivno obrazovanje u svim obrazovnim fazama

Provedbena mjera 55.1.	Razvoj i osuvremenjivanje obrazovnih programa za osobe s invaliditetom i podrška školama u izradi prilagođenih programa za učenike s teškoćama
Nositelj	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
Sunositelji	Agencija za odgoj i obrazovanje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-5.000,00 kuna iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih za stručna usavršavanja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih navodi da je ažurirana baza podataka o prilagođenim i posebnim nastavnim planovima i programima po obrazovnim sektorima koji se izvode u centrima za odgoj i obrazovanje i/ili u srednjim strukovnim školama. Također, u sklopu svojih redovitih aktivnosti surađivala je sa stručnjacima edukacijsko-rehabilitacijskog i medicinskog profila te sa međuzupanijskim stručnim vijećima radi edukacije nastavnika strukovnih predmeta. Ukupno 557 strukovnih nastavnika iz 31 srednje škole prošlo je edukacije za rad s učenicima s teškoćama (3 skupa na državnoj i 9 na županijskoj razini), nakon kojih su dobili potvrde o stručnom usavršavanju. Teme i sadržaji su dogovarani sukladno istraživanjima potreba u srednjim školama (ljudska prava, zakonodavni okvir, inicijalna procjene učenika, nastavni planovi i programi, prilagodba nastavnih metoda i oblika rada, prilagodba ispitne tehnologije). U sklopu E-kvalitete analizirana su izvješća iz 300 srednjih škola i centara za odgoj i obrazovanje koji provode strukovne programe. Tijekom postupka samovrednovanja, samoprocjenjivan je i rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Agencija za odgoj i obrazovanje u okviru redovitog i obveznog stručnog usavršavanja za učitelje uključuje i usavršavanje učitelja za rad s djecom s teškoćama uključenim u redoviti odgojno-obrazovni sustav. Posebno je razvila logistiku pružanja podrške učiteljima kroz mobilne timove stručnjaka za osobe s teškoćama, koji pružaju neposrednu stručnu podršku učiteljima. U eksperimentalnu provedbu u 2012. godini uveden je Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja koji u okviru građanske kompetencije razvija znanja, vještine i stavove koji vode prepoznavanju i suzbijanju raznih oblika diskriminacije uključujući i djecu s teškoćama; razumijevanju i poštovanju ljudskog dostojanstva, jednakovrijednosti svake ljudske osobe, volontiranja i pružanja podrške djeci s teškoćama od strane učenika u razredu i školi. U 2014. godini organizirano je 46 stručnih skupova Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatnost

	materijalnih i kadrovskih uvjeta za savjetodavne posjete strukovnim školama u kojima su integrirani učenici s teškoćama. Uočeno je nedostatan međuresorno planiranje, komunikacija i suradnja na državnoj i lokalnoj razini, sa ciljem učinkovitijeg odgoja, obrazovanja i profesionalnog usmjeravanja učenika s teškoćama (mreža škola, programa i podrške; arhitektonska pristupačnost srednjih škola; prilagodba radnih mjesta u školskim praktikumima i kod poslodavaca). Problem je velik broj zanimanja za koja se učenici obrazuju a koja više nisu potrebna na tržištu rada, a sustav obrazovanja odraslih je slabije upoznat o pravima i mogućnostima osoba s invaliditetom. Nadalje, u sustavu strukovnog obrazovanja gotovo da nema pomoćnika u nastavi niti osobnih pomagača kao podrška učenicima s teškoćama (Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih).
--	---

Cilj 56. Povećati broj zaposlenih osoba s invaliditetom sukladno regionalnim gospodarsko razvojnim programima

Provedbena mjera 56.1.	Uključivati osobe s invaliditetom i njihove udruge u kreiranje nacionalnih i regionalnih politika razvoja u području rada i zapošljavanja
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Sunositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zaposleno je ukupno 1.744 osoba s invaliditetom, što je za 22.73% više nego u 2012., kad je ukupno zaposleno 1.421 osoba s invaliditetom, čime je u posljednjih šest godina postignut najveći učinak u njihovom zapošljavanju. Dana 31. Prosinca 2013. u evidenciji Zavoda registrirano je ukupno 6.789 osoba s invaliditetom, što iznosi 1,9% ukupne populacije nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju. Zajednički cilj svih usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom jest unapređenje njihove integracije, povećanje zapošljivosti, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada. Prilagođenim metodama i tehnikama rada (npr. Radionice sa tumačima znakovnog jezika), planiranjem osiguravanja arhitektonske i komunikacijske pristupačnosti unutar strukturnih fondova EU i sl. nastoji se promovirati politika jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom i doprinijeti realizaciji njihovog punog radnog i osobnog potencijala. Od ukupno 1.076 osoba s invaliditetom uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja tijekom 2013., njih 48,60% (523) bile su mlade osobe s invaliditetom. U cilju daljnjeg razvoja modela profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, Zavod pod pokroviteljstvom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i u partnerstvu sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, u ožujku 2013. Organizirao je Konferenciju sa međunarodnim sudjelovanjem „profesionalna rehabilitacija –Izazovi i mogućnosti“ na kojoj su sudjelovala 122 sudionika predstavnika svih relevantnih institucija i

	civilnog sektora. Na konferenciji su predstavljeni austrijski i slovenski model profesionalne rehabilitacije u cilju razmjene iskustava i sagledavanja mogućnosti daljnjeg razvoja profesionalne rehabilitacije u Hrvatskoj. Na ovaj način su same osobe s invaliditetom, stručna i društvena javnost upoznate s novim politikama i smjerovima razvoja profesionalne rehabilitacije u Hrvatskoj. Nadalje, predstavnici Zavoda sudjelovali su na 9. Međunarodnom stručnom skupu „Hrvatska u EU profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom u novim okolnostima“ u Zadru, te na Nacionalnoj konferenciji „život mladih s invaliditetom u zajednici“ u Zagrebu. Na Internet stranicama Zavoda redovito se objavljuju i ažuriraju informacije o stanju zapošljavanja i nezaposlenosti osoba s invaliditetom iz evidencije zavoda putem tromjesečnih periodičkih analiza, a tijekom 2013. i nadalje prikazuje se i poseban aspekt –zapošljavanje mladih osoba s invaliditetom. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je s ciljem stvaranja što kvalitetnijeg zakonodavstva s područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom uključilo i predstavnike udruga osoba s invaliditetom u postupak izrade navedenih propisa s obzirom da su njihova znanja i doprinos od ključne važnosti. Tijekom 2014. godine iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposleno je ukupno 1.877 osoba s invaliditetom (7,63% više nego u 2013., kada je zaposleno 1.744 osoba s invaliditetom). Od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom 1.756 (93,55%) osoba zaposleno je na temelju zasnivanja radnog odnosa, a 121 osoba (6,45%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva, obrta, ugovor o djelu i dr.). Uspoređujući podatke kroz posljednjih deset godina, vidljivo je da je u 2014. godine postignut najveći učinak u zapošljavanju osoba s invaliditetom. Na dan 31. prosinca 2014. godine u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bilo je registrirano ukupno 6.783 osoba s invaliditetom, što iznosi 2,1 % populacije svih nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju Zavoda. U 2014. godini nastavljena je provedba Mjera aktivne politike zapošljavanja, koje su usklađene s europskim strategijama u području poticanja zapošljavanja, a usmjerene ka: dodjeli potpora za zapošljavanje i samozapošljavanje nezaposlenih, za usavršavanje uz zapošljavanje novozaposlenih osoba te u svrhu očuvanja radnih mjesta; financiranju obrazovanja nezaposlenih osoba za potrebe tržišta rada, stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa te su/financiranju zapošljavanja u programima javnih radova i očuvanja radnih mjesta. Intervencije aktivne politike zapošljavanja u 2014. godini razvrstane su po paketima i prilagođene pojedinim skupinama nezaposlenih osoba. Osobe s invaliditetom izdvojene su kao jedna od skupina te je za njih dostupan paket mjera pod nazivom „Uključeni“. U 2014. u Mjere aktivne politike zapošljavanja uključeno je 1.106 osoba s invaliditetom, što je za 30 osoba (2,79 %) više nego prethodne godine. Kroz potpore za zapošljavanje zaposlene su ukupno 203 osobe s invaliditetom (127 muškaraca i 76 žena), od čega je najviše korištena mjera <i>Sufinanciranje zapošljavanja osoba</i>
--	---

	s invaliditetom, u koju je uključeno 188 osoba s invaliditetom. Mjeru <i>Sufinanciranje samozapošljavanja</i> koristile su 62 osobe s invaliditetom (od čega 49 muškaraca i 13 žena), što je za 26,53% više nego u 2013. godini kada je u istu mjeru uključeno 49 osoba s invaliditetom. Povećanje za 67,68% u odnosu na 2013. godinu (56 osoba) se bilježi i u broju uključenih osoba s invaliditetom u obrazovne aktivnosti, gdje su u 2014. godini uključene 94 osobe s invaliditetom, od čega 56 muških osoba i 38 ženskih osoba. Najveće povećanje u odnosu na prošlu godinu bilježi se u broju uključenih osoba s invaliditetom u mjeru <i>Stručno osposobljavanje za rad</i>, u koju su kroz 2014. godinu uključene 122 osobe s invaliditetom, što je za 64 osobe više nego prošle godine (povećanje od 110,34%). Iako je najveći broj osoba s invaliditetom u 2014. godini (596 osoba ili 53,89% od ukupnog broja osoba s invaliditetom uključenih u Mjere) zaposlen kroz program <i>sufinanciranja, odnosno financiranja zapošljavanja u javnim radovima</i> (Javni rad-Podrška socijalnom uključivanju, Javni radovi -Elementarna nepogoda, Javni radovi – pojedinačni projekti, Komunalni javni radovi, Mladi za mlade, Mladi za zajednicu) vidljivo je smanjenje za 16,76% u odnosu na prethodnu godinu kada je u program Javnih radova uključeno 716 osoba s invaliditetom. Zajednički cilj svih usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom jest unaprjeđenje njihove integracije, povećanje zapošljivosti, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada. Prilagođenim metodama i tehnikama rada (primjerice radionice sa tumačima znakovnog jezika za osobe s oštećenjem sluha), planiranjem osiguravanja arhitektonske i komunikacijske pristupačnosti unutar strukturnih fondova EU i sl. nastoji se promovirati politika jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom i doprinijeti realizaciji njihovog punog radnog i osobnog potencijala. Tijekom 2014. predstavnici udruga osoba s invaliditetom su zajedno s ostalim ključnim dionicima bili članovi radne skupine za izradu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13 i 152/14), kao i provedbenih akata Zakona.
--	--

Provedbena mjera 56.2.	Provoditi javne kampanje kroz koje treba osnaživati osobe s invaliditetom na zapošljavanje
Nositelji	Hrvatski zavod za zapošljavanje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
Sunositelji	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave, Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski rade u korist osoba s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-249.427,66 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. (2013.) -229,343,75 kuna, Državni proračun – 08635 Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom A875001-Administracija i upravljanje (2014.)

Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Povodom Dana Udruge invalida rada na tematskoj konferenciji Hrvatski zavod za zapošljavanje održao je prezentaciju o sustavu profesionalne rehabilitacije i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom. Organiziran je 9. Međunarodni stručni skup u Zadru pod nazivom „Hrvatska u EU-profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba a invaliditetom u novim okolnostima“ u suradnji s Osvitom. Također, Zavod je u suradnji sa SOIH-om organizirao simpozij „Strateške odrednice za daljnju primjenu konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom“ na kojem je održana prezentacija o svom aktivnostima Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. 2014. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom tijekom izvještajnog razdoblja održao je niz prezentacija o novoj zakonskoj regulativi o vještačenju, profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom na tematskim konferencijama. Također, organiziran je 10. Međunarodni stručni skup u Zadru pod nazivom „Novi zakon, nove mogućnosti, novi izazovi“ u suradnji s udrugom Osvit, te održana prezentacija na Konferenciji European disability forum u suradnji sa SOIH-om.

Provedbena mjera 56.3.	Obavještavati javnost o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom
Nositelji	Hrvatski zavod za zapošljavanje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
Sunositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski rade u korist osoba s invaliditetom
Rok za provedbu	prosina 2013 i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-56.900,00 kuna, Državni proračun – 08635 Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom A875001-Administracija i upravljanje (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje organizirali su i sudjelovali u nizu aktivnosti, radionica, sastanaka, okruglih stolova, konferencija te provedbi projekata , s ciljem osnaživanja osoba s invaliditetom za njihovo uključivanje na tržište rada. Tako je Područni ured Zadar sudjelovao u provedbi projekta REACH-OUT, za osposobljavanje nezaposlenih osoba za pomoć pri radnom angažiranju osoba s intelektualnim teškoćama. Područni ured Karlovac održao je radionicu osnaživanja i uključivanja nezaposlenih osoba s invaliditetom na tržište rada, u suradnji s Udrugom osoba s invaliditetom Karlovačke županije i Savezom društva distrofičara u sklopu projekta „Zadruga SDDH“. Područni ured Čakovec je u travnju 2013. organizirao okrugli stol na temu „Zapošljavanje osoba s invaliditetom“. Područni ured Vukovar sudjelovao je u regionalnoj raspravi „Život mladih s invaliditetom u zajednici“ u sklopu projekta „Most između nas“. Područni ured Split sudjelovao je u SLID projektu Europske unije, „Socijalna i

radna integracija osoba s invaliditetom“. Područni ured Križevci sudjelovao je na konferenciji „Integracija djece s teškoćama iz Križevaca i okolice u redovni obrazovni sustav“ u organizaciji Udruge invalida Križevci te na okruglom stolu „Uključivanje djece s teškoćama, mladih i odraslih osoba s invaliditetom u zajednicu“ u organizaciji Udruge za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đurđevac. Područni ured Krapina je u okviru Sajma poslova održao radionicu za osobe s invaliditetom u suradnji s Atelijerom Varga, umjetničkim obrtom iz Zlatara i Školom za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok. Područni ured Varaždin je u suradnji s Radnom jedinicom za osobe s invaliditetom Srednje strukovne škole Varaždin sudjelovao u niz radionica u svrhu pripreme za zapošljavanje osoba s invaliditetom, kao i u identifikaciji i odabiru nezaposlenih osoba s invaliditetom u Projekt INDIGO GREEN- Uključivanje skupina u nepovoljnom položaju u zelene poslove. Područni ured Zagreb surađivao je sa različitim institucijama i udrugama na projektima na promicanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, primjerice okrugli stol Hrvatskog saveza Udruga invalida rada na temu „Invalidi rada i osobe s invaliditetom na tržištu rada“, suradnja na projektu „Zadruga Saveza Društava distrofičara Hrvatske“, javna tribina „Zapošljavanje osoba s oštećenjem vida na otvorenom tržištu rada“ u organizaciji Saveza slijepih Hrvatske, radionica „osnaživanje za obrazovanje i zapošljavanje osoba sa mišićnom distrofijom“ o organizaciji Saveza Društava distrofičara Hrvatske, info seminar za poslodavce na projektu „Centar za pružanje podrške pri zapošljavanju osoba s intelektualnim teškoćama“, Centra za rehabilitaciju Zagreb. Savjetnici Područnog ureda Zagreb održali su edukativna predavanja za učenike i roditelje završnih razreda o aktivnostima Zavoda u centrima za odgoj i obrazovanje u Zagrebu. U prosincu 2013. područni uredi Čakovec, Križevci, Varaždin i Zagreb sudjelovali su na okruglim stolovima i javnim prezentacijama vezanim uz obilježavanje međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Područni uredi Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Vinkovci i Zagreb surađivali su s Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih osoba u provođenju projekta „jednake mogućnosti za gluhe i nagluhe osobe-do posla kroz nova znanja i tehnologije“. Tijekom 2013. kontinuirano su se razvijali modeli profesionalne rehabilitacije (Virtualna radionica) u kojima su se osobe s invaliditetom pored osposobljavanja za stručna zanimanja uključivale i u programe za razvoj socijalnih i interpersonalnih vještina. U sklopu projekta s partnerima iz Austrije (BBRZ Centar za profesionalnu rehabilitaciju i Ministarstvo rada i zaštite potrošača) „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije na tržište rada“ hrvatske institucije razvijale su model dijagnostičke procjene radnih i općih sposobnosti osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u odgovarajuće obrazovne politike, suradnje s poslodavcima, upravljanja slučajem i sl. O ovim aktivnostima redovito je izvještavano u internetskim stranicama, putem Dana otvorenih vrata. Poslodavci su informirani o mogućnostima i prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom prilikom organiziranja obvezne prakse i zapošljavanja osoba s invaliditetom uključenih u navedene i druge

U 2014. godini predstavnici svih Područnih ureda Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sudjelovali su na stručnim skupovima,

okruglim stolovima i javnim tribinama putem kojih su poticali poslodavce i informirali i senzibilizirali javnost o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom. Predstavnici Područnog ureda Čakovec održali su prezentaciju „Zapošljavanje osoba s invaliditetom“, u okviru završne konferencije programa „Ponudimo više“, financiranog od strane Ministarstva socijalne politike i mladih. Također su sudjelovali na Okruglom stolu „Suradnja u edukaciji i zapošljavanju ranjivih skupina“, u okviru projekta Gastrostart, Centra za socijalnu skrb Čakovec.

Predstavnici Područnog ureda Križevci sudjelovali su s prezentacijom o zapošljavanju osoba s invaliditetom u obilježavanju Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u suradnji sa Udrugom invalida Koprivničko-križevačke županije. Područni ured Sisak provodio je projekt „Unaprjeđenje sustava podrške osobama s invaliditetom“ kao i u promociji Online MBA stipendiranja Cotrugli Business School.

Područni ured Split je u suradnji sa zaštitnom radionicom DES iz Splita sudjelovao u realizaciji SLID - međunarodnog projekta za unaprjeđenje znanja i vještina osoba s invaliditetom. Područni ured Varaždin sudjelovao je na završnoj konferenciji i dodjeli diploma za ECDL specijaliste nezaposlenim osobama s invaliditetom koje su bile uključene program "Jednake mogućnosti za gluhe i nagluhe osobe – do posla kroz nova znanja i nove tehnologije", u suradnji sa Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih i otvorenim učilištem Algebra. Predstavnici Područnog ureda Varaždin sudjelovali su u na radionici strateškog planiranja u području izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u okviru projekata „Koristi svoja prava!-Ostvarimo jednake mogućnosti i suzbijmo diskriminaciju na lokalnoj razini“ kao i u izradi županijske strategije za izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji. Također su sudjelovali u izradi promidžbenog materijala – letka „Svaka osoba i kad se susreće s izazovima zaslužuje priliku“. U organizaciji Koordinacija za ljudska prava Varaždinske županije, predstavnici Područnog ureda Varaždin sudjelovali su na Okruglom stolu o primjeni Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Područni ured Virovitica bio je nositelj projekta Ojačani kapaciteti – bolji rezultati“.

Područni Ured Zagreb sudjelovao je u provedbi niza projekta u suradnji sa organizacijama civilnog društva, ustanovama za profesionalnu rehabilitaciju, obrazovnim ustanovama i drugim institucijama koje se bave obrazovanjem i zapošljavanjem osoba s invaliditetom. U suradnji sa Centrom za rehabilitaciju SILVER, predstavnici Područnog ureda Zagreb sudjelovali su u provedbi projekta „MODEL 4P“. Nastavljena je dugogodišnja uspješna suradnja sa svim Centrima za odgoj i obrazovanja uz prezentiranje mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom od strane predstavnika Zavoda. Predstavnici Područnog ureda Zagreb sudjelovali su na završnim konferencijama različitih projekata: „Zadruga saveza društva distrofičara“; Znam, radim, živim“; „Centar za pružanje podrške pri zapošljavanju osoba s intelektualnim teškoćama“; „Zaposlenje-kruna integracije slijepih“, Poticanje zapošljavanja mladih jačanjem njihovih kompetencija za stjecanje boljeg položaja na tržištu rada“, „Jednake mogućnosti za gluhe i nagluhe osobe–Do posla kroz nova znanja i

	nove tehnologije" i sl. U partnerstvu sa URIHO-om i Gradom Zagrebom, Područni Ured Zagreb nastavlja aktivnosti identifikacije i upućivanja osoba s invaliditetom u programe Radnog Centra i Virtualne radionice u cilju unaprjeđenja stručnih i socijalnih kompetencija osoba s invaliditetom i poboljšanja njihove konkurentnosti na tržištu rada. Područni uredi Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u Osijeku, Varaždinu, Zagrebu, Dubrovniku, Puli i Splitu sudjelovali su u provođenju zagovaračke kampanje putem javnih prezentacija za podizanje javne i institucionalne svijesti, a posebice svijesti poslodavaca, o znanjima, vještinama i sposobnostima osoba s invaliditetom u sklopu projekta „drugo lice invalidnosti“ kojeg je u 2014. godini provodila Mreža udruga osoba s invaliditetom Dalmacije i Udruga za rehabilitaciju i edukaciju Visoki jablani. Područni ured Osijek sudjelovao je kao partner na projektu „ECO EDUCO PARK“-socijalna inkluzija i model zapošljavanja“ kojem je cilj bio podignuti razinu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći na području Osječko-baranjske županije kroz program psihosocijalne pomoći za pomoćnog radnika u ekološkoj hortikulturi. Djelatnici PU Osijek sudjelovali su u informiranju i selekciji potencijalnih kandidata, poboljšanju njihove pripremljenosti za tržište rada pružanjem psihosocijalne podrške te u provođenju promotivnih aktivnosti. U suradnji sa Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih osoba predstavnici PU Osijek sudjelovali su u provedbi projekta „poticanje zapošljavanja mladih nezaposlenih jačanjem njihovih kompetencija za tržište rada“. Cilj projekta bio je poticati zapošljavanje mladih nezaposlenih osoba jačanjem njihovih kompetencija, a djelatnici PU Osijek imali su važnu ulogu u informiranju nezaposlenih o programima osposobljavanja, prikupljanju prijava, selekciji potencijalnih kandidata i provođenju motivacijskih radionica. O svim aktivnostima pripreme za zapošljavanja i samog zapošljavanja osoba s invaliditetom Hrvatski zavod za zapošljavanje redovito izvještava na internetskim stranicama, u pisanim i elektroničkim medijima, putem mjesečnog Newslettera, na javnim događanjima i sl. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom tijekom izvještajnog razdoblja je razvijao suradnju sa partnerskim organizacijama, javnim televizijama, časopisima i portalima o poticajima i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom, te temom nove zakonske regulative o vještačenju, profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Također, ističe sudjelovanje kao stručni partner u projektu „Iskustvo zlata vrijedi 2014“ u organizaciji Poslovnog dnevnika
--	--

Provedbena mjera 56.4.	Isticati uspješne primjere zaposlenih osoba s invaliditetom davanjem godišnje nagrade
Nositelj	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Sunositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano

Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Projekt Ključna razlika-Nagrada za raznolikost u ljudskim potencijalima ima za cilj osnaživanje ranjivih skupina (osoba s invaliditetom, pripadnika etničkih/vjerskih manjina, mladih/starijih osoba, žena), a posebice onih koji su izloženi višestrukoj diskriminaciji na hrvatskom tržištu rada. Dodjela nagrade „Ključna razlika“ poslodavcima jest priznanje za visoku razinu svijesti o upravljanju različitostima u ljudskim potencijalima i inovativna rješenja u integraciji osjetljivih skupina u radnu sredinu. Promicanje raznolikosti ljudskih potencijala u sklopu Nagrade doprinosi poticanju ravnopravnosti spolova, dobne ravnopravnosti, ravnopravnosti osoba s invaliditetom te opće ravnopravnosti. Učinkovito upravljanje različitostima u ljudskim potencijalima oslanja se na jasno formuliранu politiku poduzeća koja maksimizira integraciju svih zaposlenika, razvija zainteresiranost ljudi, fleksibilnost i kvalitetu rada čime se kombinira interes poduzeća i njegovih zaposlenika. Dobitnici Nagrade u svim kategorijama u strogo evaluacijskom postupku odabrani su temeljem kvalitetnih procedura u procesu zapošljavanja, praćenja, razvoja, nagrađivanja djelatnika te održavanja visoke radne angažiranosti i zadovoljstva radnika poduzeća. Prilagodba radnog mjesta, mogućnost angažiranja radnih asistenata, fleksibilno radno vrijeme doprinose boljem zapošljavanju osoba s invaliditetom jednako kao i promocija primjera uspješnog izvršavanja posla i dobre prilagodbe zaposlene osobe s invaliditetom na radnom mjestu. Ovakvi primjeri dobre prakse mogu značajno utjecati na promjenu stavova poslodavaca i šire javnosti prema zapošljavanju osoba s invaliditetom. Pridržavanje obveznih kvota za zapošljavanje osoba s invaliditetom u javnim i privatnim poduzećima propisano je novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13) kao i nagrade koje se planiraju dodijeliti poslodavcima veći broj osoba s invaliditetom od propisanog „kvotom“ za djelatnost u kojoj posluje također mogu značajno doprinijeti povećanju zapošljavanja osoba s invaliditetom. 2014. Kao i ranijih godina, 8. srpnja 2014. godine održana je svečana dodjela Nagrade ključnarazlika poslodavcima koji su visoku razinu svijesti o upravljanju različitostima ljudskih potencijalima pretočili u učinkovite prakse. Nositelji projekta Nagrade ključnarazlika su Hrvatski zavod za zapošljavanje, Institut za razvoj tržišta rada, portal MojPosao, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Projekt ključnarazlika - Nagrada za raznolikost u ljudskim potencijalima ima za cilj osnaživanje ranjivih skupina (osoba s invaliditetom, pripadnika etničkih/vjerskih manjina, mladih/starijih osoba, žena), a posebice onih koji su izloženi višestrukoj diskriminaciji na hrvatskom tržištu rada. Nagrade su dodijeljene u 4 kategorije, a dobitnici su bili: Pliva d.o.o. u kategoriji za opću ravnopravnost, ACT Konto d.o.o. u kategoriji za ravnopravnost osoba s invaliditetom, Ernst&Young u kategoriji ravnopravnost spolova i CIKLOPEA d.o.o. u kategoriji dobne ravnopravnosti. Ovakvi primjeri dobre prakse mogu značajno utjecati na promjenu stavova poslodavaca i šire javnosti prema

	zapošljavanju osoba s invaliditetom i drugih osjetljivih skupina. U 2014. godini Hrvatski zavod za zapošljavanje je sudjelovao u provedbi projekta “Iskustvo zlata vrijedi” kojeg kao glavni nositelj provodi Poslovni dnevnik u suradnji s 18 partnera – poslodavaca i uz potporu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. U sklopu projekta dodijeljeno je 18 praksi u renomiranim hrvatskim poduzećima za studente s invaliditetom. Dva studenta s invaliditetom provela su studentsku praksu u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje. Cilj ovog projekta je razvijati svijest i potaknuti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom na tržištu rada i u društvu u cjelini. Također, Hrvatski zavod za zapošljavanje je kao partner sudjelovao u projektu Cotrugli Business School oglašavajući putem internetskih stranica i distribuirajući njihovu ponudu za stipendiranjem 50 mladih visokoobrazovanih osoba s invaliditetom na poslijediplomskom online MBA (Master of Business Administration) studiju u svim područnim uredima Zavoda.. Temeljem ovih aktivnosti 25 osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda prijavilo se na natječaj za dodjelu stipendija Cotrugli Business School.
--	--

Cilj 57: Uspostaviti sustav/model osposobljavanja, prekvalifikacije i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom utemeljenog na jačanju preostalih sposobnosti

Provedbena mjera 57.1.	Inicirati osnivanje regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju za osposobljavanje, radnu rehabilitaciju, prekvalifikaciju osoba s invaliditetom
Nositelj	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
Sunositelji	Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, jedinice lokalne i regionalne samouprave
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	-5.909,74 kuna, Državni proračun – 08635 Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, A875002-Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije 82014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Zavod je sudjelovao u radnoj skupini za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom kojim je dodatno uređeno osnivanje regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (NN 152/14); u izradi Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (NN 44/14); u izradi <i>Standarda usluga profesionalne rehabilitacije</i> kao propisane metodologije rada budućih centara za profesionalnu rehabilitaciju u provođenju profesionalne rehabilitacije. Nadalje, održan je niz sastanaka i razgovora s potencijalnim suosnivačima centara za profesionalnu rehabilitaciju, predstavnicima gradova Zagreba, Rijeke, Splita, Pazina i Vinkovaca, Osječko-baranjske županije, Istarske županije, Primorsko-goranske županije, Varaždinske županije i Splitsko-dalmatinske županije. Potpisan je ugovor o nastavku suradnje s BBRZ-om – najvećim

	austrijskim centrom za profesionalnu rehabilitaciju – održane daljnje 4 faze projekta, tj. radionice za stručne radnike koji će raditi u centrima za profesionalnu rehabilitaciju u svrhu stjecanja znanja za rad u centru za profesionalnu rehabilitaciju.
--	---

Cilj 58. Osigurati dostupnost i zastupljenost zdravstvenih usluga za potrebe rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom, socijalnih usluga i službi podrške

Provedbena mjera 58.1.	Popunjavati mrežu javne zdravstvene službe za djelatnost zdravstvene njege i fizikalne terapije u kući bolesnika u ruralnim područjima
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2015. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-140.310.547,96 kuna, Državni proračun, aktivnost A690084: Zdravstvena njega u kući (Zavod zdravstvenu negu u kući i fizikalnu terapiju u kući bolesnika)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Provođenje zdravstvene zaštite u djelatnosti zdravstvene njege u kući i djelatnosti fizikalne terapije u kući bolesnika regulirano je Mrežom javne zdravstvene službe (NN 101/12. i 31/13). Mrežom je utvrđen potreban broj medicinskih sestara u djelatnosti zdravstvene njege u kući te fizioterapeuta i to za potrebe osiguranih osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Prema navedenoj Mreži te provedbenim propisima Zavoda zdravstvenu negu u kući i fizikalnu terapiju u kući bolesnika obavljaju domovi zdravlja, ustanove za zdravstvenu negu te privatne prakse zdravstvene njege i fizikalne terapije i to u djelatnosti zdravstvene njege u kući na području općine/grada utvrđene Mrežom, dok u djelatnosti fizikalne terapije u kući na području županije sjedišta ustanove/privatne prakse, odnosno iznimno i šire ukoliko Zavod procijeni potrebu. U cilju osiguravanja dostupnosti zdravstvene zaštite u djelatnosti fizikalne terapije u kući bolesnika na cjelovitom području Republike Hrvatske Zavod je u 2013. godini ugovorio ukupno 441 fizioterapeuta. U djelatnosti zdravstvene njege u kući Mrežom su kao potrebne utvrđene 1.303 medicinske sestre. U cilju osiguravanja dostupnosti zdravstvene zaštite u djelatnosti zdravstvene njege u kući na cjelovitom području Republike Hrvatske Zavod je u 2013. godini ugovorio ukupno 1.272 medicinske sestre, a Mreža u djelatnosti zdravstvene njege bila je nepopunjena za ukupno 60 medicinskih sestara. Od ukupno ugovorenog broja medicinskih sestara 221 je bila ugovorena na zemljopisno-prometno izoliranim područjima (ruralna područja i otoci), a Mreža na navedenom području je bila popunjena za 86%. Zdravstvene njege ugovorene na zemljopisno-prometno izoliranim područjima (ruralna područja i otoci) mogu ostvariti u skladu s Odlukom o posebnim standardima i mjerilima njihove primjene u provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 38/13.) pravo na primjenu posebnog standarda, i to u obliku dodatnih sredstava kao i mogućnosti priznavanja većeg izvršenja dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP) po medicinskoj sestri. Tijekom 2013. godine Zavodom je ugovorio dvije medicinske sestre u djelatnosti zdravstvene njege u kući (1 s područja Međimurske te 1 s područja Brodsko-posavske županije), budući da im je odobreno provođenje zdravstvene njege temeljen dodijeljene koncesije.

Provedbena mjera 58.2.	Podizati standard zdravstvenih i drugih ustanova, u kojima se liječe i/ili borave osobe s mentalnim i/ili intelektualnim teškoćama, osobito razvijati izvanbolničke institucije za pružanje različitih usluga liječenja i rehabilitacije poput dnevnih centara, dnevnih bolnica
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2016. godine predviđa značajno povećanje kapaciteta dnevnih bolnica u bolničkim zdravstvenim ustanovama uključujući i one u djelatnosti psihijatrije /medicinske psihologije gdje se zbrinjavaju osobe s mentalnim i/ili intelektualnim teškoćama. Izrada Nacionalnog plana razvoja specijalnih bolnica s ciljem deinstitucionalizacije i razvoja usluga u zajednici tek predstoji, a pri izradi navedenog plana vodit će se računa o navedenoj tematici.

Provedbena mjera 58.3.	Provoditi kontinuiranu izobrazbu zdravstvenih radnika o pravima i specifičnim potrebama osoba s invaliditetom
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s visokoškolskim institucijama (pravnim, medicinskim, edukacijsko-rehabilitacijskim i drugim)
Sunositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih područni uredi Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski rade u korist osoba s invaliditetom na lokalnoj razini
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. provedena su 3 edukacijska programa i to: na poslijediplomskoj nastavi iz epidemiologije, dodiplomskoj nastavi na Medicinskom fakultetu iz izbornog predmeta: Kvaliteta života te na studiju sestrinstva, u ukupnom trajanju od 6 sati. U edukaciju je bilo uključeno 15 doktora medicine, 15 studenata medicine i 25 medicinskih sestara/medicinskih tehničara. U 2014. provedena su 2 edukacijska programa i to: na nastavi na Medicinskom fakultetu iz izbornog predmeta: Kvaliteta života te na studiju Sestrinstva, u ukupnom trajanju od 6 sati. U edukaciju je bilo uključeno 12 studenata medicine i 30 medicinskih sestara/medicinskih tehničara. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Za sustavno provođenje ove mjere potrebno je osigurati uvrštavanje ovih edukativnih sadržaja u nastavni program dodiplomske nastave na Medicinskom fakultetu te Zdravstvenom veleučilištu.

Provedbena mjera 58.4.	Provoditi kontinuiranu izobrazbu osoba s invaliditetom o njihovim pravima tijekom liječenja – pravo na izbor, pravo na izražavanje
-------------------------------	--

	mišljenja, pravo na poštivanje ljudskog dostojanstva i pravo na informaciju
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, pravnim fakultetima, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski rade u korist osoba s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	S pozicije A734211, konto 3233 utrošeno je 37.500 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Početkom 2013. godine prema akutnim bolnicama distribuiran je informativni letak „Pacijent u središtu bolničkog sustava!“. Letak s upitnikom izradilo je Ministarstvo zdravlja u suradnji s Koalicijom udruga u zdravstvu i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Cilj je upoznati pacijente koji se liječe na bolničkim odjelima s njihovim pravima i ostvariti bolju komunikaciju između bolesnika i liječnika i medicinskih sestara koji sudjeluju u njihovu liječenju. Pacijenti tijekom boravka u bolnici dobivaju letak s osnovnim informacijama o njihovim pravima iz Zakona, a prilikom odlaska iz bolnice moći će popuniti anketni upitnik, koji je sastavni dio letka. Informativni letak tiskan je u 350 tisuća primjeraka i distribuiran u sve kliničke bolničke centre, kliničke bolnice i opće bolnice. Početkom 2014. godine u akutnim bolnicama korišten je informativni letak „Pacijent u središtu bolničkog sustava!“. Letak s upitnikom izradilo je Ministarstvo zdravlja u suradnji s Koalicijom udruga u zdravstvu i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje s ciljem upoznavanja pacijenata koji se liječe na bolničkim odjelima s njihovim pravima kao i poticanje bolje komunikacije između bolesnika i liječnika i medicinskih sestara koji sudjeluju u njihovu liječenju. Na web stranicama HZZO-a objavljuju se kontinuirano informacije o pravima iz Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Cilj 59. Usklađivanje propisa iz područja mirovinskog osiguranja s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, osobito radi poticanja rehabilitacije i prekvalifikacije

Provedbena mjera 59.1.	Osiguranje veće neposredne pristupačnosti informacijama o uvjetima i načinima ostvarivanja prava osoba s invaliditetom iz područja mirovinskog osiguranja
Nositelj	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1.700,00 kuna s aktivnosti A688026 iz sredstava doprinosa za mirovinsko osiguranje. (2013)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Informacije o radu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje redovito se objavljuju na internetskim stranicama www.mirovinsko.hr, izrađeni su promotivni materijali o poslovanju (letci, brošure) i druge publikacije. Zavod informira korisnike preko internetskih stranica koje se redovito ažuriraju, preko medija objavljivanjem priopćenja, preko područnih službi/ureda (informacije na info šalterima) te preko korisničkog info-telefona. Zavod u okviru svog poslovanja provodi pozitivne propise prema

	svima, a s naročitom pažnjom svoje usluge pruža osobama s invaliditetom i gdje god je to moguće u svojim poslovnim prostorima osigurava kako fizičku pristupačnost (izgrađujući rampe za osobe s invaliditetom), tako i pristupačnost svih usluga koje se u Zavodu pružaju. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatak sredstava za izdavanje eventualno novih informativnih letaka, brošura i drugih publikacija.
--	---

Cilj 60. Osigurati jednakost pred zakonom za sve kategorije osoba s invaliditetom primjenom učinkovitih zaštitnih mehanizama i ostalih oblika stručne i pravne pomoći u ostvarivanju svojih prava

Provedbena mjera 60.1.	Inicirati izmjene Obiteljskog zakona u dijelu skrbništva s ciljem usklađivanja Zakona sa zahtjevima iz Konvencije o pravima osoba s invaliditetom“
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo zdravlja u suradnji i Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom.
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Izmjene zakona usklađene su s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom kao i sa svim ostalim potpisanim međunarodnim dokumentima. Ukinut je institut roditeljske skrbi nakon punoljetnosti, jer je sa stajališta suvremenih shvaćanja zaštite ljudskih prava odraslih s invaliditetom potpuno neprihvatljivo tretirati odrasle osobe s invaliditetom kao djecu, odnosno dati roditeljima ovlasti i dužnosti iz roditeljske skrbi kao prema maloljetnoj djeci. Propisana je obveza djelomičnog lišenja poslovne sposobnosti kao pravilo i to samo u dijelovima u kojima je to doista potrebno za zaštitu prava štíćenika, a ukinut je institut potpunog lišenja poslovne sposobnosti. Isključena je mogućnost da ista osoba (tijelo) predlaže postupak lišenja poslovne sposobnosti i bude imenovana posebnim skrbnikom osobi u postupku lišenja. Propisana je obveza poštivanja prije izraženih stavova i želja štíćenika te omogućavanje svakoj osobi da u vrijeme postojanja poslovne sposobnosti imenuje osobu koju bi želio imati za skrbnika, čime se u hrvatski sustav uvodi institut anticipiranih naredbi. Obiteljski zakon (NN 75/14) stupio je na snagu 01. rujna 2014. godine te su slijedom prijelaznih i završnih odredbi, a s ciljem osiguranja uvjeta njegove primjene implementacije u praksi, doneseni i provedbeni propisi.

Cilj 61. Poticanje pružatelja medijskih usluga televizije na prilagodbu programa osobama s oštećenjem sluha i vida

Provedbena mjera 61.1.	Osigurati povećanje programa dostupnih osobama s oštećenjem sluha ili vida
Nositelj	Agencija za elektroničke medije u suradnji s nacionalnim televizijama, udrugama osoba s oštećenjem sluha ili vida,

	pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Vlastita sredstva Agencije za elektroničke medije
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Mjera će se provoditi kroz više aktivnosti: 1. Dodatno poticanje i vrednovanje programa Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija koji su prilagođeni osobama s invaliditetom. Sukladno odredbama Zakona o elektroničkim medijima, odnosno izmjenama ZEM-a iz 2013., kriteriji za raspodjelu sredstava Fonda su: - značenje programa za ostvarenje javnog interesa, - kvaliteta i sadržajna inovativnost ponudnog programa - interes za opći, odnosno lokalni ili regionalni kulturni razvitak - dostupnost programa i sadržaja osobama s invaliditetom Vijeće za elektroničke medije posebnu pažnju posvećuje emisijama namijenjenim kako osobama s intelektualnim poteškoćama tako i osobama oštećenog sluha i vida te osigurava mogućnost da se tim emisijama dodijeli povećani intenzitet potpore kada je program posebno prilagođen tim ciljanim skupinama, a sukladno gore navedenim kriterijima. 2. Sukladno čl. 14. ZEM-a u 2015. i 2016. godini izradit će se prijedlog mjera za postupno povećanje dostupnosti programa pružatelja audiovizualnih medijskih usluga osobama s oštećenjem sluha ili vida.

Provedbena mjera 61.2.	Provoditi edukaciju zaposlenika centara za socijalnu skrb, liječnika psihijatar, sudaca i vještaka medicinske struke o primjeni Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u postupcima za lišavanje poslovne sposobnosti
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije se provodila
Postignuti rezultati	Razlog neprovođenja mjere je nedostatak financijskih sredstava i ljudskih resursa.

ZAŠTITA PRAVA OSOBA S MENTALNIM OŠTEĆENJEM

Cilj 62. Povećanje ujednačene dostupnosti kvalitetnog i pravovremenog liječenja, rehabilitacije i društvenog uključivanja osoba s mentalnim oštećenjem i borba protiv stigme psihičke bolesti

Provedbena mjera 62.1.	Razvoj kapaciteta izvanbolničkog liječenja duševnih bolesnika po modelu mentalnog zdravlja u zajednici kroz razvoj dnevnih bolnica, dnevnih centara kao i osiguravanjem kvalitetnih izvanbolničkih programa za specifične mentalne poremećaje poput depresije, anksioznih poremećaja, poremećaja sa psihozom, poremećaja hranjenja i drugih poremećaja.
-------------------------------	---

Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za ugovaranje zdravstvene zaštite.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ukupni broj dnevnih bolnica za psihijatriju ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje: 31, u okviru kojih je ukupni broj stolaca/postelja dnevne bolnice: 752. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Smanjenje broja osoba u psihijatrijskom tretmanu pri psihijatrijskim bolnicama (npr. Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. Ivan Barbot" Popovača) radi nerefundiranja putnih troškova (troškovi se refundiraju samo za udaljenost >50km).

Provedbena mjera 62.2.	Analizirati stanje i mogućnosti transformacije velikih psihijatrijskih bolnica prema modernim odjelima za bolničko liječenje i razvoja službi za izvanbolničko liječenje poput asertivnog case managmenta, programa za prve psihotične epizode
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Sredstva su osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sve opće i specijalne bolnice, kliničke bolnice i klinički bolnički centri koji imaju odjel psihijatrije imaju ugovoreno izvanbolničko specijalističko – konzilijarno liječenje psihičkih bolesti uključujući i dnevne bolnice. Tijekom 2013. godine Ministarstvo zdravlja započelo je sa izradom Nacionalnog plana razvoja bolničkog sustava u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2016. a to je ključni operativni dokument za budući razvoj i transformaciju velikih psihijatrijskih bolnica. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna dostupnost na lokalnoj razini.

Provedbena mjera 62.3.	Izraditi i provesti <i>Nacionalnu strategiju borbe protiv stigme psihičke bolesti</i> putem suradnje između Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i stručnih udruga
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelj	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Rok za provedbu	prosinac 2014.
Utrošena financijska sredstva	-sredstva su osigurana kroz redovito financiranje djelatnosti ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje;- izvor 41; A 803005 Suradnja s udrugama građana – 600.000 kuna (2013.) -Financijska sredstva isplaćena su u iznosu od 75.000,00 kuna namijenjenih za udruge iz područja psihosocijalne potpore oboljelima od malignih, kroničnih i zaraznih bolesti u svrhu traženja financijske potpore iz dijela prihoda od igara na sreću za 2014. godinu, sa pozicija Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske - IZVOR 41, aktivnost A 803 005 Suradnja s udrugama građana, konto 3811 Tekuće donacije u novcu (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Na temelju smjernica Nacionalne strategije zaštite mentalnog

	zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine donijet će se akcijski planovi za trogodišnje razdoblje. Donošenje akcijskog plana za naredno trogodišnje razdoblje uključiti će i područje borbe protiv stigme psihičke bolesti te stoga ne postoji potreba izrade posebne nacionalne strategije borbe protiv stigme psihičke bolesti. U tijeku je provedba treće godine projekta: Joint Action Mental Health and Schools - Mental Health screening of children in schools. Potpisan je Sporazum s UNICEF-om o suradnji za tehničku podršku „Rana dijagnostika i rana intervencija za djecu s poremećajima iz autističnog spektra“; - prati se popunjavanje timova pri zavodima za javno zdravstvo za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. U 2013. godini raspisan je Javni natječaj za prijavu prijedloga projekata iz područja psihosocijalne potpore oboljelima od malignih i kroničnih bolesti u svrhu traženja financijske potpore iz dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu - financirano je 11 projekata. U 2014. godini raspisan je „Natječaj za prijavu projekata iz područja psihosocijalne potpore oboljelima od malignih, kroničnih i zaraznih bolesti u svrhu traženja financijske potpore iz dijela prihoda od igara na sreću za 2014. godinu“ - financiran je 1 projekt s ukupnim iznosom od 75.000,00 kuna
--	--

Provedbena mjera 62.4.	Razviti sustav skrbi u zajednici kao oblika rehabilitacije i socijalnog uključivanja osoba s mentalnim oštećenjem
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s organizacijama civilnoga društva i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih i sredstva redovnog programa rada financiranog od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. a) Mjera se provodila u okviru redovite djelatnosti Ministarstva socijalne politike i mladih, a dodatna sredstva osigurana su iz EU fondova - IPA, ERDF I ESF te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ministarstvo socijalne politike i mladih u 2013. godini za provedbu 13 trogodišnjih programa za razdoblje 2011. - 2014. godine utrošilo je 5.120.000,00 kn, dok su tijekom 2014. godine sredstva za provedbu programa u iznosu 6.195.000,00 kn osigurana iz sredstava od igara na sreću.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Kao i za ostale korisničke skupine osoba s invaliditetom i za potrebe osoba s mentalnim oštećenjem Ministarstvo socijalne politike i mladih donijelo je Operativni plan transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, koji je objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, a s ciljem osiguravanja prava na život u zajednici te poboljšanja subjektivne i objektivne kvalitete njihovog života. U izradu ovih planova uključeni su svi dionici koji pružaju potporu i omogućavaju realizaciju osiguranja prava na život u zajednici (domovi socijalne skrbi, centri za socijalnu skrb, korisnici i njihovi zakonski zastupnici, jedinice lokalne i regionalne samouprave i sl.).

	Službe za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo u okviru redovne djelatnosti provode liječenje i psihosocijalni tretman osoba s mentalnim poremećajima. Dana 18. lipnja 2014. godine usvojen je „Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016.“ te je objavljen na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih, www.mspm.hr. Sukladno Operativnom planu intenziviran je proces deinstitutionalizacije i za ovu korisničku skupinu te su tijekom 2014. godine deinstitutionalizirana 232 korisnika i to iz Doma za psihički bolesne odrasle osobe Osijek njih 69, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Trogir 12 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Blato 2 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Zagreb 1 korisnik, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Bjelovar 3 korisnika, Doma za psihički bolesne odrasle osobe Orehovica 5 korisnika te Doma za psihički bolesne odrasle osobe Lobar Grad 4 korisnika. Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2013. godine nastavilo s provedbom 13 trogodišnjih programa za razdoblje 2011. - 2014. godine, usmjerenih rehabilitaciji i socijalnom uključivanju osoba s mentalnim oštećenjima. Ministarstvo socijalne politike i mladih tijekom 2014. godine raspisalo je poziv/natječaj temeljem kojeg je donesena odluka o financijskoj potpori 24 trogodišnja programa (za razdoblje 2014./2017.) usmjerenih zaštiti osoba s mentalnim oštećenjem. Službe za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo u okviru redovne djelatnosti provode liječenje i psihosocijalni tretman osoba s mentalnim poremećajima
--	--

Provedbena mjera 62.5.	Ojačati sustav nadzora nad ustanovama za smještaj osoba s mentalnim oštećenjem
Nositelji	Ministarstvo zdravlja Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Uredom pravobraniteljice za osobe s invaliditetom
Rok za provedbu	prosina 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. obavljena su 4 zdravstveno-inspekcijska nadzora nad radom psihijatrijskih zdravstvenih ustanova. Povjerenstvo za zaštitu osoba s duševnim smetnjama obilazi zdravstvene ustanove u kojima se liječe osobe sa duševnim smetnjama. Tijekom 2013. godine Povjerenstvo je bilo u pet zdravstvenih ustanova i to u Specijalnoj bolnici za psihijatriju i palijativnu skrb Sveti Rafael Strmac (svibanj), Kliničkom bolničkom centru Osijek (lipanj), Klinici za psihijatriju „Vrapče“ i Specijalnoj bolnici za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra (srpanj) i u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan (listopad).

	Tijekom 2014. godine provedeni su inspekcijski nadzori nad pružanjem socijalnih usluga osobama s mentalnim oštećenjem u jednoj 1 udomiteljskoj obitelji, dva obiteljska doma i 6 domova za psihički bolesne odrasle osobe Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Za jačanje sustava nadzora potreban je veći broj izvršitelja (trenutno radi 5 izvršitelja za sve socijalne usluge) Radi nedostatnih kadrovskih kapaciteta nisu moguće češće provedbe zdravstveno inspekcijskih nadzora. Povjerenstvo za zaštitu osoba s duševnim smetnjama uočilo je problem neodgovarajućih smještajnih kapaciteta u Kliničkom bolničkom centru Osijek za odrasle. U Psihijatrijskoj bolnici Ugljan postoji nedostatak kadrovskih kapaciteta.
--	---

Provedbena mjera 62.6.	Analizirati zakonodavne pretpostavke i praksu oduzimanja poslovne sposobnosti osobama s mentalnim oštećenjem
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Ministarstvom zdravlja
Rok za provedbu	2015.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih
Status mjere	Provedba u 2015
Postignuti rezultati	- učinjena analiza - obavljena javna rasprava - promijenjen zakonski okvir

CILJ 63. Jačanje kapaciteta Mreže javne zdravstvene službe za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti

Provedbena mjera 63.1.	Popuniti postojeće timove stručnim osobljem pri županijskim zavodima za javno zdravstvo i odrediti njihovu ulogu odnosno utvrditi opis i opseg poslova u zaštiti mentalnog zdravlja
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje
Sunositelj	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Rok za provedbu	2015.
Utrošena financijska sredstva	-19.716.500,00 kuna, u Državnom proračunu na poziciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, A690083: Prevencija ovisnosti. (2013.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Kadrovski normativ tima u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti utvrđen općim aktom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) čine: 1 spec. psihijatar, 1 psiholog, 1 med. sestra /med. tehničar. Ministarstvo zdravlja je, poradi nedostatka navedenih kadrova predložilo da tim u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti može činiti: 1 spec. psihijatar/spec. epidemiologije/ spec. javnog zdravstva/ spec. školske medicine/spec. opće obiteljske medicine, 1 psiholog/ socijalni radnik/ defektolog/ sociolog, 1 med. sestra/ med. tehničar. Zavod ne raspolaže podacima o novoangažiranom osoblju u timovima u rečenoj djelatnosti, a Planom i programom mjera

	zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 126/06. i 156/08.) utvrđen je opis poslova u navedenoj djelatnosti iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Svi ugovoreni timovi (ukupno 44 tima) u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti udovoljavaju gore navedenim kadrovskim normativima. Nadalje, timovi u djelatnosti mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti djeluju pri županijskim zavodima za javno zdravstvo. Kako bi se osigurala dostupnost ove vrste djelatnosti u županijama u kojima nema specijalista psihijatrije ili je doktor medicine na specijalizaciji iz psihijatrije, timovi su ugovarani u tzv. proširenom sastavu. Uz specijalistu psihijatra, nositelji tima mogu biti specijalist epidemiologije, specijalist javnog zdravstva, specijalist školske medicine, specijalist obiteljske medicine. Vezano uz utvrditi opis i opseg poslova u zaštiti mentalnog zdravlja, za potrebe ove aktivnosti izrađen je novi izvještajni obrazac za navedene timove županijskih zavoda za javno zdravstvo koji uključuje definirane postupke i vremenske normative za provođenje navedenih postupaka. Ovakvim načinom izvještavanja stvoreni su preduvjeti za analizu provođenja aktivnosti na cjelokupnom području Republike Hrvatske. Djelomično je provedena analiza aktivnosti i procjena dostupnih resursa čime su omogućene daljnje aktivnosti u cilju reorganizacija. Analizirani podaci korišteni su i prilikom pripreme Prijedloga Plana i programa mjera zdravstvene zaštite.
--	---

Provedbena mjera 63.2.	Osigurati ravnomjernu pokrivenost stručnim timovima na području cijele Republike Hrvatske
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje
Sunositelj	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Rok za provedbu	prosina 2015.
Utrošena financijska sredstva	-19.716.500,00 kuna, u Državnom proračunu na poziciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, A690083: Prevencija ovisnosti.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Mrežom javne zdravstvene službe (NN 101/12. i 31/13., u daljnjem tekstu: Mreža) utvrđeno je kao potrebno 45 timova u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti. U cilju osiguravanja dostupnosti ovog oblika zdravstvene zaštite na cijelom području Republike Hrvatske Zavod je u 2013. godini ugovorio ukupno 44 tima. Mreža u navedenoj djelatnosti je u svim županijama popunjena do potrebnog broja timova osim na području Osječko-baranjske županije gdje nedostaje 1 tim. Kako bi se osigurala dostupnost ove vrste djelatnosti u županijama u kojima nema specijalista psihijatrije ili je doktor medicine na specijalizaciji iz psihijatrije, timovi pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo su ugovarani u tzv. proširenom sastavu. Uz specijalistu psihijatra, nositelji tima mogu biti specijalist epidemiologije, specijalist javnog zdravstva, specijalist školske medicine, specijalist obiteljske medicine. Uz nositelja tima u proširenom sastavu tima je psiholog/socijalni radnik/defektolog/sociolog te medicinska sestra/medicinski tehničar.

Provedbena mjera 63.3.	Uspostaviti i provoditi kontinuiranu izobrazbu za djelatnike službi i specifične vrste izobrazbe za pojedine programe
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo
Rok za provedbu	listopad 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Mjera se provodila kroz MOVE” preventivni program – kratka motivacijska intervencija – Savjetodavni rad s mladima rizičnog ponašanja koji je preuzet iz Njemačke te je prilagođen hrvatskim potrebama. Sastoji se od 12 modula/cjelina, a temelji se na iskustvima iz različitih terapijskih koncepata i teorija koje nastoje preinačiti u kratke savjetodavne razgovore. U 2013. godini u suradnji s Uredom za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom socijalne politike i mladih, Hrvatski zavod za javno zdravstvo sudjelovao je u organizaciji i provođenju aktivnosti seminara u trajanju od 27. do 29. studenog 2013. za sudionike koji dolaze iz zdravstvenog sustava, sustava socijalne skrbi te NGO-a. U 2014. godini u suradnji s Uredom za suzbijanje zlouporabe droga, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom socijalne politike i mladih, Hrvatski zavod za javno zdravstvo sudjelovao je u organizaciji i provođenju aktivnosti seminara u trajanju 29. – 31. listopada 2014. za sudionike koji dolaze iz zdravstvenog sustava, sustava socijalne skrbi, pravosudnog sustava te NGO-a. Ministarstvo zdravlja financira troškove edukatoru/djelatnici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te edukatoru iz županijskog zavoda za javno zdravstvo. Napravljena je evaluacija zadovoljstva sudionika te edukatora, a druge vrste evaluacija koordinira Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske.

CILJ 64. Osvještavanje javnosti o problemima ostvarivanja ljudskih prava osoba s mentalnim oštećenjem

Provedbena mjera 64.1.	Organizirati kampanje, javne rasprave, okrugle stolove, seminare i radionice o ljudskim pravima osoba s mentalnim oštećenjem
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo zdravlja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih.
Status mjere	Povodi se
Postignuti rezultati	Sve informacije značajne za osobe s mentalnim oštećenjem, osim putem javnih medija, kontinuirano se objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih (katalog prava, propisi iz sustava socijalne skrbi značajni za osobe s invaliditetom, novine u ostvarivanju prava, planovi). Također, prilikom donošenja propisa koji se odnose na osobe s mentalnim oštećenjem, obvezno

	se organizira internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću te okrugli stol na koji se slobodno prijavljuju zainteresirane osobe. Dana 30. listopada 2013. u Zagrebu je održana javna rasprava u organizaciji Hrvatskog psihijatrijskog društva i Hrvatskog forenzičnog društva Hrvatskog liječničkog zbora. Dana 16. studenog 2013. u Rijeci je održana javna rasprava u organizaciji Psihijatrijskog odjela KBC Rijeka. Ministarstvo pravosuđa tijekom 2013./2014. godine bilo je nositelj izrade novog Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (u daljnjem tekstu: ZZODS) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. Za vrijeme trajanja izrade, a povodom Dana prava osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj koji se obilježava 6. lipnja održan je u Klinici za psihijatriju Vrapče simpozij pod nazivom „Novi Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama“. Organizatori simpozija bili su Klinika za psihijatriju Vrapče, Katedra za kazneno pravo Pravnog fakulteta u Rijeci i Hrvatsko psihijatrijsko društvo. Nadalje, u organizaciji Hrvatskog psihijatrijskog društva i Hrvatskog forenzičnog društva Hrvatskog liječničkog zbor dana 30. listopada 2014. u Zagrebu je održana javna rasprava o novom ZZODS. Rasprava o novom ZZODS, u organizaciji Psihijatrijskog odjela KBC Rijeka također je održana i 16. studenog 2014. u Rijeci. U organizaciji Pravosudne akademije 8. prosinca 2014. održana je edukacija sudaca županijskih sudova (građanski odjel) o novom ZZODS. Ista edukacija održana je 9. prosinca 2014. u regionalnom centru Pravosudne akademije u Osijeku te 12. siječnja 2015. u regionalnom centru u Rijeci. Još je preostalo održati edukacije sudaca u regionalnim centrima Pravosudne akademije u Splitu i Varaždinu. Tijekom mjeseca siječnja 2015. u organizaciji Hrvatske odvjetničke komore održana je u Zagrebu edukacija odvjetnika o novom ZZODS. Vezano za izradu novog ZZODS provedeno je i savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. U tu svrhu Nacrt prijedloga ZZODS nalazio se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa od mjeseca lipnja 2013. do 30. travnja 2014.
--	--

PRAVA OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

Cilj 65. Pобољшanje kvalitete življenja starijih osoba

Provedbena mjera 65.1.	Osiguravati kapacitete za pružanja usluge boravka za starije osobe
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnoga društva, vjerskim i humanitarnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 754002, 20.773,440 kuna (2013) -Državni proračun s razdjela 102 glava 05, program 4002 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A 734191 u

	iznosu od 17.182.707,77 kn za sve korisničke skupine Raspoloživa sredstva državnog proračuna program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734189 Udruge u socijalnoj skrbi uz iznosu od 2.540.916,54 kn (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2013. u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave provodilo Program „Dnevni boravak i pomoć i njega u kući“. Program se provodio na području 15 županija u ukupno 33 grada i općine. Ovim programom je bilo obuhvaćeno oko 2 100 osoba starije životne dobi a na pružanju usluga je bilo zaposleno ukupno 40 osoba. U dnevnim boravcima, specifičnom prostoru u lokalnoj zajednici, odvijale su se različite socijalizacijske aktivnosti i radionice: radno-okupacijske, sportsko-rekreativne, tematska predavanja, predavanja o zdravstvenoj prevenciji i drugi sadržaji. Uz to, pri devet decentraliziranih domova za starije i nemoćne osobe u Zagrebu organizirani su gerontološki centri i to u domovima: Centar, Dubrava, Maksimir, Medveščak, Peščenica, Sveta Ana, Sveti Josip, Trešnjevka i Trnje. Navedeni centri organiziraju pomoć u zadovoljavanju egzistencijalnih potreba, savjetovanišni rad i zdravstvenu perspektivu, sportsko-rekreativne aktivnosti, kulturno-zabavne i radno-kreativne aktivnosti, informativnu djelatnost i akciji i manifestacije. Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih je pristupilo sadržajnom i normativnom uređenju prava na socijalnu uslugu boravka. U ranijem periodu su se sadržajno iste usluge ostvarivale po dva osnova i to po Zakonu o socijalnoj skrbi i kroz programe financirane iz raspoloživih sredstava državnog proračuna u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su i organizirale uslugu dnevnog boravka u zasebnim organizacijskim jedinicama. Kako programima nije bilo pokriveno cijelo područje zemlje odlučeno je da se ubuduće ova usluga ostvaruje samo temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Osobama koje ispunjavaju uvjete iz Zakona pravo na uslugu boravka priznaje centar za socijalnu skrb temeljem rješenja. Osobe koje ne ispunjavaju uvjete da im se ova usluga prizna temeljem rješenja mogu ovu uslugu ugovoriti direktno s pružateljem usluga i platiti je iz svojih sredstava. Uslugu boravka mogu pružati domovi socijalne skrbi, obiteljski domovi, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe i obrtnici u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ br. 157/13 i 152/14) i Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga („Narodne novine“ br. 40/14). Podacima o broju starijih osoba koje su ostvarivale uslugu boravka temeljem rješenja centra za 2014. godinu Ministarstvo još ne raspolaže budući da su podaci u prikupljanju i bit će dostupni na web stranici Ministarstva naknadno. Financijski pokazatelji su zbirni za sve korisničke skupine budući se iskazuju prema vrsti usluge a ne prema tipu korisnika. Tijekom 2014. godine Ministarstvo je raspisalo i poziv za prijavu projekata za pružanje izvaninstitucionalnih usluga za starije osobe koji su imali za cilj povećavanje kvalitete života starijih osoba. Među zahtijevanim aktivnostima u prijavi projekata bilo je organiziranje dnevnih aktivnosti za starije osobe. Od prijavljenih projekata po ovom pozivu odabrano je za financiranje 39 projekata. Projekti se provode u cijeloj zemlji, a

	usluga organizirane dnevne aktivnosti se osigurana je za 4.761 stariju osobu.
--	---

Provedbena mjera 65.2.	Osigurati pružanje usluga pomoći u kući za starije osobe
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnoga društva, vjerskim i humanitarnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 792000 Pomoć i njega u kući – 11.569.588 kuna, A 754002 Izvaninstitucionalne usluge za starije – 46.028,340 kuna. (2013) - Državni proračun s razdjela 102 glava 05 Ministarstvo socijalne politike i mladih, aktivnosti A 790002, A734191 i A754002 u ukupnom iznosu od 32.075.301,00 kn. (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2013. u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave provodilo 91 program na području 19 županija u 160 lokalnih zajednica. Od 91 program, 58 jedinica lokalne i regionalne samouprave je provodilo program „Pomoć u kući starijim osobama, a 33 jedinice lokalne i regionalne samouprave je provodilo Program „Dnevni boravak i pomoć i njega u kući“. Navedenim Programima obuhvaćeno je ukupno 15 500 starijih osoba/korisnika s područja cijele Republike Hrvatske. Nadalje, uz usluge iz gore navedenih programa, pomoć u kući može se ostvariti i pravo i na uslugu pomoći u kući temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. U 2012. Ovo pravo ostvarivalo je 1.191 osoba. Pružatelja pomoći usluga u kući je trenutno 62 od čega 29 centara za pomoć i njegu te 33 decentralizirana županijska doma. Tijekom 2014. godine Ministarstvo je pristupilo sadržajnom i normativnom uređenju prava na pomoć i njegu u kući te usluga iz programa „Pomoć u kući starijim osobama“ i „Dnevni boravak i pomoć u kući“. Naime, spajanjem dijelova dvaju bivših ministarstva, u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih zatekla su se dva paralelna sustava financiranja usluge pomoći i njege u kući, koja su korisnike jednako nazvane usluge stavljala u neravnopravan položaj. S jedne strane korisnici usluge pomoći i njege u kući koji su pravo na tu uslugu ostvarivali temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb, pravo na uslugu mogli su ostvariti isključivo pod uvjetima propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi, pri čemu su uslugu dobivali u zakonom propisanom opsegu i sadržaju. S druge strane korisnici programa „Pomoć u kući starijim osobama“ i „Dnevni boravak i pomoć u kući“ uključivani su u program bez objektivno razrađenih kriterija za uključivanje i bez prethodno utvrđene individualne potrebe stručnog radnika iz djelatnosti socijalne skrbi. U takovim uvjetima svi korisnici nisu imali jednake uvjete, odnosno pravo na ostvarivanje usluge pomoći u kući. Od 01. svibnja 2014. godine primjenjuje se novi model financiranja navedenih usluga sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13, 152/14), a svi dosadašnji proveditelji programa pomoći u kući, koji su željeli nastaviti pružati usluge pomoći u kući i koji su uputili ovom Ministarstvu zahtjev za ugovaranje, nastavili su i nadalje pružati navedene usluge temeljem novih ugovora (socijalno ugovaranje). Pravo na financiranje ili sufinanciranje navedene usluge ostvaruju korisnici koji ispunjavaju

	uvjete sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi temeljem rješenja centra za socijalnu skrb („Narodne novine“ br. 157/13 i 152/14). Ukupno u 2014. godini ovo Ministarstvo reguliralo je ugovorni odnos sa 152 pružatelja usluge pomoći u kući.
--	--

Cilj 66. Promovirati i unaprijediti zaštitu ljudskih prava starijih osoba

Provedbena mjera 66.1.	Poticati i podržavati aktivnosti usmjerene na borbu protiv diskriminacije starijih osoba
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnoga društva, vjerskim i humanitarnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 792007 Administracija i upravljanje. -3.489.519,00 kn- Sredstva od igara na sreću MSPM. (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih sudjelovali su tijekom 2013. Na ukupno četiri skupa vezana uz navedenu mjeru: na simpoziju na temu sprečavanje zlostavljanja i zanemarivanja starijih osoba u Bruxellesu, 17. i 18. lipnja 2013; na simpoziju su izneseni problemi država članica vezani uz identifikaciju zanemarivanja i zlostavljanja starijih osoba. Također razmatrano je pitanje potrebe donošenja Konvencije o pravima starijih osoba. Dana 26. i 27. rujna 2013. na Peer reviewu u Švedskoj na temu pomoć u kući i reforma razvoja servisa u kući. Dana 16. rujna 2013. predstavnici Ministarstva sudjelovali su na međunarodnom skupu stručnjaka pod nazivom Eldercare Services na temu Personal and Household Services for Older People. Nadalje, u organizaciji FIAPA-e (Federation Internationale des Associations de Personnes Agees) u Bruxellesu predstavnici Ministarstva sudjelovali su 24. listopada 2013. na sastanku vezanom uz Nacrt međunarodne konvencije o pravima starijih osoba, na kojem su sudjelovali predstavnici država članica Europske unije. Svrha sastanka sastojala se u predstavljanju Nacrta međunarodne konvencije o pravima starijih osoba, koja je, između ostalog, predstavljena i u Ujedinjenim narodima 2010. godine. Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13 i 152/14) u načelu poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika navodi da se prava u sustavu socijalne skrbi osiguravaju korisniku uz poštivanje ljudskih prava, fizičkog i psihičkog integriteta, sigurnosti i uvažavanje etičkih, kulturnih i vjerskih uvjerenja. Razvojem različitih oblika skrbi za starije osobe nastoji se uspostaviti ravnoteža između prava starijih na dostojanstvenu starost i trajniju društvenu uključenost. U tu je svrhu Ministarstvo socijalne politike i mladih donijelo <i>Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016.</i> (dalje: Strategija). Ciljevi koji se nastoje postići Strategijom, a proizlaze iz problema uočenih prilikom analize postojećeg stanja, odnose se na unaprjeđenje normativnog okvira i sustava pružanja pomoći i usluga, osiguranje pravodobne informacije o pravima i uslugama iz sustava socijalne skrbi za starije osobe, te razvijanje različitih oblika socijalnih usluga koje pridonose uključivanju starijih osoba u život zajednice. U tu svrhu Ministarstvo financira projekte iz područja socijalne skrbi

	usmjerene smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti starijih osoba. Navedeni projekti između ostalog obuhvaćaju aktivnosti informiranja i pružanja savjetodavne pravne pomoći u svrhu sprečavanja zloporabe ugovora o doživotnom/dosmrtnom uzdržavanju starijih osoba. Financira se ukupno 31 projekt u čije aktivnosti je uključeno 18.185 starijih osoba. Ministarstvo pored ostalog prilagođava i načine komunikacije s građanima treće životne dobi na način da već duže vrijeme postoji organizirano dežurstvo za prijem stranaka tako da stariji građani pored uobičajenog i najčešćeg oblika komunikacije telefonom, ili pisanim putem mogu i osobno izraziti svoje probleme i postaviti pitanja djelatniku Ministarstva. Vezano uz sudjelovanje na skupovima posvećenim borbi protiv diskriminacije starih osoba odnosno promociji njihovih ljudskih prava predstavnica Ministarstva sudjelovala je na konferenciji na temu ljudskih prava starijih osoba održanoj 8. listopada 2014. godine u Bruxellesu. Na konferenciji je bilo govora o projektu Europske mreže nacionalnih institucija za ljudska prava posvećenog ljudskim pravima starih osoba u dugotrajnoj skrbi kojeg sufinancira Europska komisija.
--	--

Provedbena mjera 66.2.	Osigurati trajno obrazovanje svih relevantnih dionika i provoditi programske aktivnosti u svrhu prevencije i zaštite starijih osoba od svih oblika nasilja u obitelji
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s akademskim institucijama i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnoga društva, vjerskim i humanitarnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 792007 Administracija i upravljanje. Državni proračun s razdjela 102 glave 05 program 4003 Ministarstvo socijalne politike i mladih, aktivnost A792006 u iznosu od 10.000,00kn.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih sudjelovali su na simpoziju na temu sprečavanje zlostavljanja i zanemarivanja starijih osoba dana 17. i 18. lipnja 2013. u Bruxellesu. Na simpoziju su izneseni problemi država članica vezani uz identifikaciju zanemarivanja i zlostavljanja starijih osoba. Također razmatrano je pitanje potrebe donošenja Konvencije o pravima starijih osoba. U cilju sustavnog postupanja u situacijama obiteljskog nasilja izrađen je <i>Protokol o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji</i> kojega se zaposlenici u centrima za socijalnu skrb moraju pridržavati. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji sadrži niz precizno određenih mjera o postupanju i načinu suradnje nadležnih tijela koja sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju nasilja i pružanju pomoći i zaštite osobi izloženoj bilo kojem obliku nasilja u obitelji. Kao produžena ruka Ministarstva za postupanje u ovakvim slučajevima zaduženi su centri za socijalnu skrb koji, sukladno Protokolu, trebaju poduzeti korake poradi unaprjeđenja zaštite žrtava nasilja u obitelji, prevencije novog nasilja u obitelji te razvoja mjera zaštite prava i dobrobiti osoba izloženih nasilju u obitelji. U tom smislu, djelatnici centra za socijalnu skrb trebaju odmah po saznanju ili zaprimanju dojave o obiteljskom nasilju

	žurno poduzeti potrebne mjere, odnosno, izvršiti prijavu policiji uz dostavu svih zaprimljenih obavijesti o slučaju, što žurnije uspostaviti kontakt sa žrtvom, upoznati žrtvu nasilja o njezinim zakonskim pravima, omogućiti žrtvi da iskaže sve činjenice važne za utvrđivanje počinjenog nasilja, odvojeno saslušati žrtvu i počinitelja. Stručni radnik centra zajedno sa žrtvom nasilja izrađuje plan njene sigurnosti i dogovara daljnje postupke koji žrtva kani poduzeti u cilju trajne zaštite od nasilja. Nadalje, u neodgovodivim slučajevima, radi trenutne zaštite sigurnosti žrtve nasilja u obitelji centar će donijeti usmeno rješenje o skrbi izvan vlastite obitelji i narediti izvršenje rješenja bez odgode, a pisano rješenje dužan je izdati u roku od osam dana. U postupanju prema žrtvama nasilja u obitelji centri za socijalnu skrb dužni su jednako postupati prema svim žrtvama uključujući i osobe starije životne dobi. Stručni radnici u sustavu socijalne skrbi su obavezni trajno usavršavati svoja znanja i vještine neophodne za rad s korisnicima. U 2014. godini organizirana je dvodnevna edukacija za prvu skupinu od 20 stručnih radnika iz različitih centara za socijalnu skrb na temu „Rad s teškim korisnicima u socijalnom radu“. Edukacija za stručne radnike iz preostalih centara socijalne skrbi se nastavlja u sljedećoj godini.
--	--

Provedbena mjera 66.3.	Sustavno poticati projekte organizacija civilnoga društva usmjerene na zaštitu prava i pružanje psihosocijalne pomoći starijim osobama i njihovim obiteljima
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnoga društva, vjerskim i humanitarnim organizacijama
Sunositelj	
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 2.514.840 kuna -Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 734189 Udruge u socijalnoj skrbi – (2013) - UKUPNO 7.409.435,54 kn, i to: Državni proračun RH s razdjela 102 glava 05 programa 4002 Ministarstvo socijalne politike i mladih aktivnost A 734189 u iznosu od 2,540.916,54 kn - Sredstva od igara na sreću u iznosu od 4.868.519,00 kn (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. Ministarstvo socijalne politike i mladih je u okviru Trogodišnjeg programa „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnoga društva“ za razdoblje 2010.-2013. i razdoblje 2011.-2014. financiralo ukupno 11 projekata organizacija civilnoga društva usmjerenih poboljšanju kvalitete života starijih osoba. Projektne aktivnosti su: pružanje terenskih usluga pojedincima, obiteljima ili grupama korisnika u vidu organizacije prehrane, pomoći u kućanskim poslovima, pomoći pri održavanju osobne higijene te prijevoza teško pokretnih odnosno bolesnih starijih osoba. Pojedini projektni programi osiguravali su i razne vidove pravne pomoći kao i posredovanje pri ostvarivanju prava kod obavljanja raznih administrativnih poslova pri nadležnim institucijama. Zajednički cilj projekta ogleda se u podizanju

	kvalitete života starijih osoba što u konačnici rezultira prevencijom institucionalizacije. Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2014. godine raspisalo tri poziva za prijavu projekata koji su se odnosili na više vidova skrbi o starijim osobama. Jedan poziv bio je usmjeren poboljšavanju kvalitete života starijih osoba, preko aktivnosti organiziranih dnevnih aktivnosti za starije osobe, dok je drugi bio usmjeren prevenciji socijalne isključenosti starijih osoba s posebnim naglaskom na informiranje starijih osoba o njihovim pravima u sustavu socijalne skrbi kao i informiranje o mogućoj štetnosti sklapanja ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju. Treći poziv odnosio se na trogodišnje programe udruga koje djeluju na području socijalne skrbi. Po ovom pozivu naglasak stavljen na projekte koji su imali aktivnost TELE CARE (usluge „halo“ pomoći). U sklopu ova tri poziva odabrano je ukupno 77 projekata za financiranje od čega je 7 projekata odabrano za trogodišnje financiranje.
--	---

ZAŠTITA PRAVA BESKUĆNIKA

Cilj 67. Suzbijanje socijalne isključenosti beskućnika

Provedbena mjera 67.1.	Pružati usluge savjetovanja i pomaganja te potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju beskućnika
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Jedinice lokalne i regionalne samouprave u suradnji s vjerskim zajednicama i humanitarnim organizacijama
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, Program 4002-Skrb za socijalno osjetljive skupine, A734189 Udruge u socijalnoj skrbi, 122.383,00 kuna. Utrošena (odobrena) financijska sredstva za provedbu mjere u 2014. godini iznose 1.946.000,00 kuna za razvoj usluga za beskućnike i njihove socijalne uključenosti i to iznos od 1.229.000,00 kuna za 10 jednogodišnjih projekata te iznos od 717.000,00 kuna/godišnje za 4 trogodišnja projekata Sredstava su osigurana su na aktivnosti A734189 Udruge u socijalnoj skrbi, izvor 41 - dio prihoda od igara na sreću.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Usluge savjetovanja pružaju se beskućnicima u okviru redovne djelatnosti centara za socijalnu skrb, kao i u okviru prihvatilišta za one beskućnike koji su tamo smješteni. U okviru natječaja za financiranje trogodišnjih projekata kojima se potiče razvoj usluga usmjerenih socijalnom uključivanju korisnika usluge prihvatilišta za beskućnike, prevenciji problema beskućništva, kao i usluga i aktivnosti podrške socijalno ugroženim skupinama Ministarstvo je u 2013 iz dijela prihoda od igara na sreću financiralo posljednju godinu trogodišnjeg programa „Reintegracija beskućnika i prevencija beskućništva“ Udruge Most iz Splita. <i>Na natječaj za prijavu projekata udruga usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti socijalno osjetljivih skupina, za projekte usmjerene smanjenju socijalne isključenosti beskućnika</i>

	dana je mogućnost prijave projekata u tri prioriteta područja: a) razvoj i širenje inovativnih usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici (dnevni boravci, stambene zajednice i druge usluge), b) projekti podrške pri zapošljavanju i razvoju novih vještina, c) projekti uključivanja beskućnika u život zajednice Na navedena prioriteta područja prijavljeno je i odobreno ukupno 10 projekata te je za iste odobren ukupan iznos od 1.229.000,00 kn. Od navedenog broja projekata, 3 su bila usmjerena na prioriteta područje podrške pri zapošljavanju i razvoju novih vještina. Nadalje, raspisan je i <i>natječaj trogodišnjih programa iz područja socijalne skrbi, za financijsku potporu udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću za razdoblje 2014-2017.g.</i> u kojem su jedna od ciljanih skupina bili i beskućnici. Ponuđena prioriteta područja za usluge i aktivnosti koje pridonose socijalnom uključivanju korisnika usluge prihvatilišta za beskućnike i prevenciji problema beskućništva su: a) suradničke usluge kojima se osigurava reintegracija korisnika prihvatilišta za beskućnike u život zajednice; očuvanje svakodnevnih vještina i stjecanje novih vještina i kvalifikacija korisnika i njihovo uključivanje u društveno koristan rad ili zapošljavanje b) suradničke usluge podrške u procesu traženja rješenja za stanovanje ili trajno stambeno zbrinjavanje c) suradničke usluge i programi koji doprinose prevenciji problema beskućništva (ranoj identifikaciji rizika, brzim intervencijama koje doprinose zadržavanju zapošljavanja korisnika kojima prijeti rizik beskućništva ili pravovremenom i brzom otklanjanju uzroka koji mogu dovesti do problema). Na navedenom natječaju odobrena su ukupno 4 trogodišnja projekta u navedenom području, a za koje je osigurana financijska potpora u iznosu od 717.000,00 kuna/godišnje. Također, Ministarstvo socijalne politike i mladih je u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. Europskog socijalnog fonda, Prioriteta 2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju, Mjere 2.3. Razvoj socijalnih usluga za poboljšanje mogućnosti zapošljavanja, objavilo Poziv na dostavu projektnih prijedloga Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici - faza III, s ciljem unaprjeđivanja mogućnosti zapošljavanja pružajući podršku razvoju učinkovitih i uključivih socijalnih usluga. Ovim programom dodjele bespovratnih sredstava podržat će se projekti kojima će se nastaviti razvoj socijalnih usluga u lokalnim zajednicama namijenjenih raznim skupinama u nepovoljnom položaju, uključujući i beskućnike. U tijeku je provedba evaluacijskog postupka prijavljenih projekata.
--	--

ZAŠTITA PRAVA OVISNIKA O DROGAMA

Cilj 68.: Zaštita djece i mladih od zlouporabe droga i sredstava ovisnosti

Provedbena mjera 68.1.	Razraditi i provoditi programske aktivnosti u svrhu promicanja zdravog stila života djece i mladih i prevencije svih oblika ovisnosti
-------------------------------	---

	kod djece i mladih te njihovog rizičnog ponašanja vezano uz eksperimentiranje s drogama
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Ured za suzbijanje zlouporabe droga Agencija za odgoj i obrazovanje Hrvatski zavod za javno zdravstvo županijski zavodi za javno zdravstvo u suradnji s organizacijama civilnoga društva, stručnim i znanstvenim ustanovama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim medijima
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	2013. - 4.896.585,18 kuna od dijela prihoda igara na sreću (Ministarstvo socijalne politike i mladih) -11.820,00 - A 530 001 Provedba Nacionalne strategije i Akcijskog plana Ured za suzbijanje zlouporabe droga) -400.000,00 -A 530 020 Nacionalna informacijska jedinica za droge Ured za suzbijanje zlouporabe droga) - 969.000,00- A 530 026 – izvor 41 - Inovativni programi u području prevencije i resocijalizacije ovisnika (Ured za suzbijanje zlouporabe droga) - 7.095.000,00 kn - Izvor 41 (prihod od igara na sreću), Aktivnost A 795004 - Prevencija, rano otkrivanje, liječenje, rehabilitacija ovisnika i smanjenje šteta, konto 3631 - Tekuće pomoći unutar općeg proračuna(Ministarstvo zdravlja) - <u>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta</u> -iz lutrijskih sredstava za provedbu projekata udruga - izdvojeno je ukupno 10.555.000,00 kn (A577130, Izvor 41) od čega je za financiranje udruga koje se bave izvaninstitucionalnim odgojem i obrazovanjem djece i mladih u području prevencije ovisnosti i promicanja zdravih stilova života utrošeno 1.120.000,00 kuna (595.000,00 prevencija ovisnosti i 525.000,00 promicanje zdravih stilova života); -205.809,00 kn – Sveučilište u Splitu – provedba preventivskih programa -700.000 kn - Izvor 41 (prihod od igara na sreću), Aktivnost A 795004 - Prevencija, rano otkrivanje, liječenje, rehabilitacija ovisnika i smanjenje šteta, konto 3811 - Tekuće donacije u novcu (Ministarstvo zdravlja) 2014. -A 530 020 Nacionalna informacijska jedinica za droge 63.608,42 - A 530 026 – izvor 41 - Inovativni programi u području prevencije i resocijalizacije ovisnika 1.394.211,00 (Ured za suzbijanje zlouporabe droga -MSPM Za financijsku potporu programima osigurano je ukupno 1.990.837,00 kn iz sredstava od igara na sreću -Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta -iz lutrijskih sredstava za provedbu projekata udruga - izdvojeno je ukupno 8.630.000,00 kn (A577130, Izvor 41) od čega je za financiranje udruga koje se bave izvaninstitucionalnim odgojem i obrazovanjem djece i mladih u području prevencije ovisnosti i

	promicanja zdravih stilova života utrošeno 2.435.000,00 kuna
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno Pozivu za prijavu projekata Udruga usmjerenih borbi protiv zlouporabe droga i svih drugih oblika ovisnosti djece i mladih, dodijeljena je potpora za provedbu 29 projekata usmjerenih borbi protiv zlouporabe droga i svih drugih oblika ovisnosti djece i provedbu 31 projekata usmjerenih borbi protiv zlouporabe droga i svih drugih oblika ovisnosti mladih. Nastavljeno je s kontinuiranom provedbom <i>Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014.</i>, a čiji su glavni ciljevi suzbijati i sprječavati pojavu svih oblika ovisnosti među djecom i mladima te rizično ponašanje djece i mladih vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti. Navedenim Nacionalnim programom i njegovom dosljednom provedbom dodatno se planira poboljšati provedba preventivnih programa unutar odgojnog –obrazovnog sustava te omogućiti svoj djeci i mladima u osnovnim i srednjim školama jednakomjerna dostupnost preventivnih intervencija tijekom školovanja. Kako bi se osigurala što kvalitetnija provedba navedenog Nacionalnog programa, od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta imenovani su županijski koordinatori i voditelji školski preventivni programa, a od strane Ministarstva socijalne politike i mladih županijski koordinatori programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi. Organizirani su i stručni skupovi na nacionalnoj i lokalnoj razini s ciljem promocije i predstavljanja Nacionalnog programa, ali edukacije o izradi programa prevencije i evaluacije namijenjene imenovanim županijskom koordinatorima i voditeljima školskih preventivnih programa te ostalim stručnjacima i nadležnim institucijama. Ured za suzbijanje zlouporabe droga uz potporu TAIEX-a s ciljem podizanja kvalitete programa prevencije koji se provode na području smanjenja potražnje droga, organizirao je tri regionalne radionice (Zagreb, Opatija, Split) pod nazivom "Radionica o minimalnim standardima kvalitete programa smanjenja potražnje droga i evaluacije" . Na radionicama je sudjelovalo oko 150 predstavnika različitih institucija i organizacija civilnog društva koje provode programe smanjenja potražnje posebice prevencije ovisnosti. U okviru Radionice predstavljanje je Baza preventivnih programa koja je ustrojena pri Uredu s ciljem pregleda programa prevencije ovisnosti koji se provode u Republici Hrvatskoj i unaprjeđenja kvalitete programa prevencije ovisnosti te identificiranja znanstveno dokazano učinkovitih projekata koji će biti prezentirani Europskom centru za praćenje droga i ovisnosti o drogama i uvršteni u bazu primjera najbolje europske prakse (EDDRA). Nadalje, Ured je u veljači 2013. organizirao sastanak sa predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje na kojem je dogovoreno da će se s ciljem poticanja učinkovitije provedbe Nacionalnog programa osnovati multidisciplinarna s stručna skupina za izradu Minimalnih standarda programa prevencije ovisnosti za djecu predškolske i školske dobi koje će sve odgojno - obrazovne ustanove biti dužne

	provoditi tijekom školske godine. Također je dogovoreno da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta organizirati sastanak sa županijskim koordinatorima na kojem će se raspraviti sva aktualna pitanja vezana za učinkovitiju provedbu Nacionalnog programa, ali i definirati budući oblici koordinacije i suradnje Ministarstva sa županijskim koordinatorima. Nadalje, dogovoreno je da će se potaknuti aktivnija provedba programa prevencije ovisnosti za studente visokih učilišta, kao i da će imenovati voditelji školskih preventivnih programa za vrtiće. Ured je tijekom 2013. u nekoliko navrata upućivao dopise Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, Agenciji za odgoj i obrazovanje, kako bi se potaknulo rješavanje navedenih pitanja, kao i dopise županijskim povjerenstvima sa zamolbom da informiraju Ured i Ministarstvo ukoliko je došlo do promjene županijskih koordinatora, a kako bi se ažurirala lista županijskih koordinatora. Organizirane su „MOVE“ edukacije (Kratka motivacijska intervencija) – edukacija za savjetodavni rad mladih rizičnog ponašanja namijenjena djelatnicima: iz centara za socijalnu skrb; iz organizacija civilnog društva te iz zdravstvenih ustanova (službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i službi školske medicine). Sveukupno je od strane 4 licencirana trenera educirano 26 sudionika, a edukacije su održane na inicijativu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga te u suradnji s: Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom socijalne politike i mladih te Ministarstvom unutarnjih poslova. Povodom desete obljetnice suradnje s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), Ured za suzbijanje zlouporabe droga je u suradnji sa EMCDDA-om i uz tehničku podršku TAIEX-a, u Zadru (22.-23. listopada 2013.) organizirao Konferenciju o dosadašnjem razvoju i budućoj perspektivi Nacionalnog informacijskog sustava za droge u Republici Hrvatskoj. Provedene su brojne aktivnosti Medijske kampanje povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa droga (26. lipnja) te Mjeseca borbe protiv ovisnosti (15. studenog do 15. prosinca 2013.) provedeno je niz promotivno edukativnih aktivnosti u suradnji s nadležnim ministarstvima, medijima, nevladinim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama uključenim u prevenciju ovisnosti i suzbijanje zlouporabe droga, a potaknuta je provedba intenzivnije medijske kampanje o problemu ovisnosti o drogama s ciljem podizanja razine svijesti cjelokupne javnosti o ovom problemu te promicanja javnih vrednota od kojih je jedno od najvažnijih zaštita zdravlja građana posebice djece i mladeži. Ured za suzbijanje zlouporabe droga tiskao je 4.000 primjeraka letaka namijenjenih roditeljima, djeci i mladima kojima je bio cilj upozoriti javnost na štetnosti zlouporabe droga i socijalno-zdravstvene posljedice ovisnosti te je isti distribuirao u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom unutarnjih poslova, županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe droga, službama za mentalno zdravlje, izvanbolničko liječenje i prevenciju ovisnosti i organizacijama civilnog društva. Nadalje, Ured je financirao ukupno 18 projekata prevencije ovisnosti te 9 projekata resocijalizacije ovisnika u 2013. godini.
--	--

	S ciljem predstavljanja osnovnih postavki objedinjenog Natječaja u području programa i projekata koji su se od strane nevladinih organizacija provode u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga te s ciljem unapređenje kvalitete provedbe Projekata koji se provode u ovom području u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom organizirana je edukacija za udruge u studenome 2013. Navedena edukacija je bila uvod u znanstvenu i financijsku evaluaciju projekata koji su financirani od strane Ureda u 2013. godini, a koja je provedena tijekom prosinca 2013. te tijekom siječnja i veljače 2014. Ured za suzbijanje zlouporabe droga je u ožujku 2014. organizirao sastanak sa predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje na kojem je dogovoreno da će se s ciljem poticanja učinkovitije provedbe Nacionalnog programa osnovati multidisciplinarna stručna skupina za izradu Minimalnih standarda programa prevencije ovisnosti za djecu predškolske i školske dobi koje će sve odgojno - obrazovne ustanove biti dužne provoditi tijekom školske godine. Budući da je izrada navedenih standarda u nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, Agencija je osnovala Stručnu radnu skupinu u kojoj su aktivno sudjelovali i predstavnici Ureda. Tijekom lipnja i srpnja 2014. Ured je prikupio podatke i izradio objedinjeno Izješće o provedbi Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. godine za 2012. godinu koje je kao poseban dodatak u sklopu Izješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za 2012. godinu uputio Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru na usvajanje. Tijekom 2014. predstavnici Ureda su aktivno sudjelovali na stručnim skupovima i tribinama u organizaciji drugih državnih tijela i županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga organiziranih povodom predstavljanja različitih preventivnih programa kao što su program Imam stav, Zdrav za 5 i slično. Tijekom 2014. na inicijativu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga te u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom socijalne politike i mladih te Ministarstvom unutarnjih poslova (gost predavač), nastavljena je organizacija edukacija za preventivni program savjetodavnog rada s mladima rizičnog ponašanja - „MOVE“. Sveukupno je tijekom 2014. od strane 7 licencirana trenera educirano 69 sudionika. Provedene su brojne aktivnosti Medijske kampanje povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama (26. lipnja) te Mjeseca borbe protiv ovisnosti (15. studenog do 15. prosinca 2013.) provedeno je niz promotivno edukativnih aktivnosti u suradnji s nadležnim ministarstvima, medijima, nevladinim organizacija i ostalim relevantnim institucijama uključenim u prevenciju ovisnosti i suzbijanje zlouporabe droga, a potaknuta je provedba intenzivnije medijske kampanje o problemu ovisnosti o drogama s ciljem podizanja razine svijesti cjelokupne javnosti o ovom problemu te promicanja javnih vrednota od kojih je jedno od najvažnijih zaštita zdravlja građana posebice djece i mladeži. Ured je tiskao 4.000 primjeraka letaka namijenjenih roditeljima,
--	--

djeci i mladima („Letak za roditelje“; „Znamo li dovoljno-mitovi & činjenice o drogama“; te informativni Letak o Projektu resocijalizacije) kojima je bio cilj upozoriti javnost na štetnosti zlouporabe droga i socijalno-zdravstvene posljedice ovisnosti te je isti distribuirao u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom unutarnjih poslova, županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe droga, službama za mentalno zdravlje, izvanbolničko liječenje i prevenciju ovisnosti i organizacijama civilnog društva.

Ured je u 2014. proveo prvi put objedinjeni Natječaj za udruge i zdravstvene organizacije koje djeluju u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga, a u kojem su sredstva objedinili Ured, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo socijalne politike i mladih. Natječaj se proveo po decentraliziranom modelu u suradnji s Regionalnim zakladama za razvoj civilnog društva. Ukupna planirana vrijednost Natječaja bila je **13.000.000,00 kuna**, od čega bi se za projekte udruga dodijelilo **6.000.000,00 kuna**, a za projekte zdravstvenih organizacija koji se provode u suradnji udruga **7.000.000,00 kuna**. Isplaćeno je ukupno **12.326.344,00 kn** i to:

Temeljem *Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za projekte udruga u okviru raspoloživih sredstava Državnoga proračuna za 2014.*, donesene u srpnju 2014., dodijeljeno je ukupno **12.326.344,00 kn** na način da se sredstva dodijeljena na teret prihoda od igara na sreću za 2014. godinu u razdjelu Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva zdravlja i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, za sveukupno 66 projekata kako slijedi:

- za projekte udruga u području prevencije ovisnosti što je uključivalo projekte inovativne projekte univerzalne, selektivne i indicirane prevencije ovisnosti te projekte prevencije ovisnosti sukladno EDDRA kriterijima (EDDRA baza znanstveno utemeljenih projekata prevencije ovisnosti EMCDDA) **3.927.000,00 kuna, i to za 31 projekt**
- za projekte rehabilitacije i resocijalizacije ovisnika utrošeno je ukupno **1.398.000,00 kuna i to za 17 projekata udruga**. Ukupno isplaćena sredstva za projekte udruga bila su **5.325.000,00 kuna**
- za projekte zdravstvenih organizacija koji se provode u suradnji s udrugama isplaćeno je **7.000.000,00 kuna za 18 projekata** zdravstvenih organizacija.

Jedan od ciljeva Natječaja bio je i identificiranje kvalitetnih, evaluiranih i učinkovitih programa prevencije i resocijalizacije, te detektiranje i predlaganje primjera dobre prakse iz Republike Hrvatske u Portal najboljih praksi EMCDDA-a, projekata koji ispunjavaju osnovne stupnjeve kvalitete baze projekata za prikupljanje informacija o najboljim praksama EU (eng. „The Exchange on drug demand reduction action - EDDRA“) te je temeljem navedene Odluke Ured isplatio 997.412,00 za 9 najkvalitetnijih projekata prevencije ovisnosti sukladno EDDRA kriterijima te 397.067,00 kuna za 4 projekta resocijalizacije.

Osim navedenog Ured, redovito **prati i evaluira** provedbu financiranih projekata/programa te namjensko trošenje dodijeljenih sredstava udrugama. Ured je također vršio kontrole i evaluaciju provedbe projekata i putem terenskih posjeta samostalno i/ili uz

	pomoć vanjskih financijskih stručnjaka. S ciljem podizanja kvalitete programa prevencije koji se provode na području smanjenja potražnje droga, Ured je organizirao Stručni skup za predstavnike udruga pod nazivom Unaprjeđenje kvalitete provedbe programa koji je održan 25. veljače 2014. u organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga. Ministarstvo zdravlja je na temelju Javnog natječaja za sudjelovanje zdravstvenih organizacija koje djeluju na području prevencije i liječenja ovisnosti te HIV-a u provođenju projekata čiji se sadržaj odnosi na provedbu nacionalnih strategija, planova i programa, u 2013. godini financiralo 17 projekata zdravstvenih organizacija u prioritetnom području projekata prevencije, ranog otkrivanja, liječenja, rehabilitacija ovisnika i smanjenje šteta. Nadalje, na temelju Javnog natječaja za prijavu projekata udruga iz područja ovisnosti u svrhu traženja financijske potpore iz dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu financirano je 11 projekata udruga u prioritetnim područjima: Z0-1. Financiranje projekata udruga koje provode programe odvikavanja i rehabilitacije ovisnika i Z0-2. Financiranje projekata udruga koji provode programe ranog otkrivanja konzumenata i ovisnika te motiviranja i pomoći za upućivanje na liječenje i odvikavanje. Nadalje, odgojno-obrazovne ustanove imaju posebne preventivne programe koji su sastavni dio godišnjeg plana i programa rada ustanove i voditelja preventivnih programa, koji su najčešće stručni suradnici. U sklopu Zdravstvenog odgoja se provodi i Modul Prevencija ovisnosti u osnovnim i srednjim školama. Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta je u školskoj godini 2013/2014 u sklopu Natječaja u sklopu područja P-2 Preventivno djelovanje među djecom i mladima, potpodručje Sprečavanje svih oblika ovisnosti među djecom i mladima financirano je ukupno 9 projekata organizacija civilnoga društva i u području P3 Unaprjeđenje kvalitete života djece i mladih, potpodručje Odgoj i obrazovanje o zdravoj prehrani i zdravim načinima života financirano je ukupno 6 projekata. Nadalje, na određenom broju visokih učilišta u Republici Hrvatskoj ustrojena su savjetovališta za studente različitog karaktera, od kojih su neka u funkciji studentskog pravobranitelja te profesionalne usmjerenosti i pomoći studentima koja obuhvaća očuvanje zdravlja i prevenciju ovisnosti i bolesti. Također u sklopu visokih učilišta slobodno djeluju i različite studentske organizacije koje provode različite programe prevencije ovisnosti i promicanja zdravog stila života. Sveučilište u Splitu dostavilo je Ministarstvu popis studentskih programa za zaštitu zdravlja i prevenciju ovisnosti u 2013. godini, koji se uglavnom odnose na sportske sadržaje, a provedeni su i ciklusi predavanja na istu temu. Hrvatski zavod za javno zdravstvo i mreže zavoda za javno zdravstvo područnih samouprava u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova sudjeluju u provedbi međuresornog preventivnog projekta "Zdrav za 5". S ciljem povećanja razine znanja učenika o štetnosti sredstava ovisnosti (droge, alkohol, kocka) djelatnici mreže zavoda za javno zdravstvo provodili su tijekom godine 2013. interaktivna predavanja u osnovnim i srednjim školama. U sklopu projekta napravljen je i plan educiranja stručnih suradnika osnovnih i srednjih škola na cijelom području Republike Hrvatske s ciljem osnaživanja istih na samostalnoj provedbi povećanja razine znanja učenika o štetnosti
--	---

	sredstava ovisnosti. Nadalje, povodom obilježavanja svjetskog dana nepušenja 31. svibnja, 28. i 29. svibnja u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, održan je tečaj trajnog usavršavanja "Postani nepušač" te predstavljanje modela savjetovališta za nepušenje "Budi nepušač". Ovim skupom službeno je započet proces edukacije edukatora pri županijskim zavodima za javno zdravstvo te su postavljeni temelji za razvoj mreže savjetovališta u skladu sa stručnom doktrinom. Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih provelo je natječaj temeljem kojeg je donesena odluka o financijskoj potpori za 15 jednogodišnjih programa usmjerenih prevenciji i suzbijanju zloupotrebe droga i sredstava ovisnosti. Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je 38 stručnih skupova iz područja preventivnih programa. U ostvarivanju preventivnih mjera i aktivnosti sudjeluju svi radnici zaposleni u odgojno-obrazovnoj ustanovi, roditelji i lokalna zajednica. Osim toga, u sklopu Zdravstvenog odgoja provodi se i Modul: Prevencija ovisnosti u osnovnim i srednjim školama. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na temelju Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih financira najbolje preventivne projekte organizacija civilnog društva koji pridonose prevenciji poremećaja u ponašanju, promicanju i unapređivanju zdravih stilova života djece i mladih te projekte organizacija civilnog društva koji su usmjereni na socijalno isključene kategorije i rizične skupine djece i mladih te ih prati i evaluira. Tako je u školskoj godini 2014./2015. u sklopu područja aktivnosti P1: Zaštita i promicanje ljudskih prava u sklopu područja aktivnosti koje se tematski bave odgojem i obrazovanjem za ljudska prava i demokratsko građanstvo, potpodručje a.d.) odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba, financirano ukupno devet (9) projekata u iznosu od 570.000,00 kn. Također, u području aktivnosti P2- Unaprjeđenje kvalitete života djece i mladih; potpodručje: a) Odgoj i obrazovanje o zdravim načinima života, očuvanju prirode i održivom razvoju, financirano je ukupno 24 projekta organizacija civilnog društva u iznosu od 1.865.000,00 kn. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ministarstvo zdravlja - ograničena financijska sredstva. Hrvatski zavod za javno zdravstvo - nedostatak ljudskih resursa za kontinuiranu i održivu provedbu mjera na nacionalnoj razini; ograničena financijska sredstva.
--	---

ZAŠTITA PRAVA HIV POZITIVNIH OSOBA

Cilj 69. Jačati i isticati borbu protiv HIV/AIDS-a

Provedbena mjera 69.1.	Pratiti provedbu izmjena postojećih zakona i podzakonskih akata u svrhu sprječavanja diskriminacije HIV pozitivnih osoba
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja.

Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine izmijenjeni su obrasci prijave privremene nesposobnosti za rad Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na način da se dijagnoza bolesti ne upisuje na obrascu koji se dostavlja poslodavcu. Stupanjem na snagu Pravilnika o izmjeni Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 101/13), od 3. kolovoza 2013. godine u primjeni je nova tiskanica Izvješća o privremenoj nesposobnosti za rad. Radi zaštite tajnosti podataka o zdravstvenom stanju osiguranika, dijagnoze bolesti radi kojih je osiguranik privremeno nesposoban za rad ne unose se u tiskanice izvješća o privremenoj nesposobnosti za rad. Upisuje se datum utvrđivanja početne dijagnoze, te eventualnih kasnijih promjena početne dijagnoze. Kontinuirano se provode aktivnosti iz Hrvatskog nacionalnog programa za prevenciju HIV/AIDS-a 2011.- 2015. U 2014. godini u Centru za besplatno i anonimno savjetovanje i testiranje pri Klinici za infektivne bolesti su provedena ukupno 2063 savjetovanja (1113 predtestnih i 950 posttestnih), 991 testiranje na HIV (kao i 744 na HBsAg i 307 na anti HCV) te je odgovoreno na 1571 upit preko info telefona. U 2014. godini u CheckPointu je provedeno 1461 predsavjetovanje, 1339 testiranja na HIV, 1230 na hepatitis C te 1382 postsavjetovanja (kod izdavanja rezultata testiranja). Izdano je 9 preliminarno pozitivnih HIV rezultata te 14 preliminarno pozitivnih hepatitis C rezultata. Sve osobe kojima je izdan preliminarno pozitivan test upućene su u Kliniku za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ na daljnju obradu i liječenje (sve su se osobe javile u nadležne ambulante Klinike).

Provedbena mjera 69.2.	Unaprijediti preventivne mehanizme u borbi protiv HIV/AIDS-a, posebice usmjerene prema mladima
Nositelj	Ministarstvo zdravlja u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, zdravstvenim ustanovama i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-. 540.000 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja. (2013)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini nastavilo se s radom centara za dobrovoljno, anonimno i besplatno savjetovanje i testiranje na HIV (mreža savjetovaništa za HIV). Hrvatski zavod za javno zdravstvo i 7 županijskih zavoda za javno zdravstvo u okviru preventivnog programa Ministarstva zdravlja „Rad centara za dobrovoljno, anonimno i besplatno HIV savjetovanje i testiranje“ djeluju kao mreža centara za dobrovoljno, anonimno i besplatno savjetovanje i testiranje na HIV (savjetovaništa za HIV) koja u suradnji Klinikom za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, UN tematskom skupinom za HIV/AIDS, zdravstvenim ustanovama i organizacijama civilnoga društva sudjeluju u realizaciji aktivnosti informiranosti javnosti o dostupnosti HIV savjetovanja i testiranja te poticanja i promicanja koristi od dobrovoljnog testiranja i savjetovanja, i pravovremenog tretmana. Pojedina savjetovaništa provode aktivnost testiranja i savjetovanja u zajednici u suradnji s

	udrugama civilnog društva (Split- Help, Rijeka- Terra, Hepatos Rijeka, Zagreb-Iskorak). Hrvatski zavod za javno zdravstvo koordinira i stručno nadzire rad mreže savjetovališta za HIV. U 2013. u savjetovališcima u Republici Hrvatskoj pruženo je 3015 individualnih savjetovanja za 1724 korisnika, a 1714 osoba je testirana na HIV (utvrđeno je 13 pozitivnih nalaza). U savjetovalištu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo učinjeno je 691 individualnih savjetovanja (349 savjetovanja prije testiranja i 342 savjetovanja poslije testiranja) za 349 korisnika. Testirano je ukupno 334 osoba, a kod njih osam utvrđena je zaraza HIV-om. Izvan centra u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo pruženo je 51 savjetovanja i testiranja brzim testovima na HIV (u 20 termina) na lokaciji udruge Iskorak prilikom čega je nađen 1 reaktivan rezultat. U okviru online savjetovališta na adresi hiv.savjet@hzjz.hr zaprimljeno je ukupno 53 pismena upita. Također, zaprimljeno je oko 180 ulaznih telefonskih poziva upita građana za informacije o savjetovališcima i rizicima za HIV infekciju. Nadalje, Referalni centar za dijagnostiku i liječenje zaraze HIV-om Ministarstva zdravlja, Referalni centar za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitisa Ministarstva zdravlja te Zavod za kliničku mikrobiologiju Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ provode permanentni stručni nadzor nad radom CheckPionta Zagreb, izvaninstitucionalnog centra za besplatno i anonimno savjetovanje na HIV i HVC, koji su u svibnju 2013. Otvorili Hrvatska udruga za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa (HUHIV) te Grad Zagreb. Do kraja 2013. u CheckPiontu ukupno je provedeno 2 596 savjetovanja (1 319 predsavjetovanja te 1 277 postsavjetovanja kod davanja rezultata). Ukupno je provedeno 1 277 testiranja (na HIV 1 245, na HVC 1 002), od čega je izdano 13 preliminarno pozitivnih HIV rezultata te 6 HCV. Sve osobe kojima je izdan preliminarno pozitivan test upućene su u Kliniku za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ na daljnju obradu i liječenje (sve su se osobe javile u nadležne ambulante Klinike). Nadalje, objavljena su dva članka u besplatnom ljekarničkom dvomjesečnom časopisu ADIVA PLUS koji se distribuira u oko 400 ljekarni diljem Hrvatske, te jedan na web stranicama UNDP-a o hrvatskoj poruci povodom Dana borbe protiv AIDS-a u cilju informiranja i edukacije javnosti. Provodi se online edukacija, promocija i promicanje svjesnosti o HIV/AIDS-u- s ciljem povećanja razine znanja, informiranosti i svjesnosti javnosti na www.hzjz.hr Nadalje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije i UN tematska skupina za HIV/AIDS uz potporu Ministarstva zdravlja objavili su i proveli Natječaj su u okviru kampanje „Znanje pobjeđuje“ „Prema 0% diskriminacije“ s ciljem povećanja znanja o HIV/AIDS-u, prepoznavanje problema s kojima se susreću oboljeli te doprinosa smanjenju stigme i diskriminacije vezanih za tu bolest. Održan je i nagradni natječaj „Znanje pobjeđuje- 'ajde priključi se“- za izradu infoslike (infografike) na temu prevencije HIV/AIDS-a i promicanja spolnog zdravlja. Proveden je i Nagradni kviz znanja "Spolno zdravlje i HIV/AIDS". U svrhu edukacije na internetu izrađena je interaktivna križaljka s pojmovima s područja HIV/AIDS-a i spolno prenosivih bolesti.
--	---

	Tijekom 2013. nastavljeno je s održavanjem i objavljivanjem sadržaja na društvenoj mreži - Facebook stranica CroAids. Djelatnici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo proveli su krajem mjeseca studenog interaktivno predavanje za učenike srednje škole iz Petrinje na temu prevencije HIV/AIDS-a i promicanja spolnog zdravlja s ciljem povećanja svjesnosti i znanja o HIV/AIDS-u kod mladih. Organizirana je i provedena edukativna javnozdravstvena kampanja „Znanje pobjeđuje“ povodom obilježavanja Svjetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a na nacionalnoj razini. Izrađen je i tiskan edukativni letak koji je distribuiran mreži centara za besplatno i anonimno testiranje i savjetovanje na HIV u Republici Hrvatskoj te suradnim ustanovama koje sudjeluju u provedbi preventivnih programa na području HIV-a te je u nakladi od 100.000 komada distribuiran ulaganjem u Večernji list u izdanju od 29. 11. 2013. Tijekom ljetnih mjeseci 2013. na 10-ak lokacija na plažama u Umagu, na Krku, u Opatiji, Dubrovniku te u Tuheljskim toplicama postavljene su svlačionice s preventivnim porukama na temu HIV/AIDS-a. Izrađeni plakati (oko 700 oglasnih mjesta) su se nalazili u vozilima javnog prijevoza, na fakultetima u šest gradova (Zagreb, Zadar, Split, Dubrovnik, Osijek, Rijeka) i zdravstvenim ustanovama - 200 domova zdravlja i bolnica i 100 ljekarni. Povodom obilježavanja svjetskog dana HIV/AIDS-a, u prosincu 2013. u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, održan je redovni godišnji stručni skup mreže savjetovaništva za HIV pri županijskim zavodima za javno zdravstvo. Također, izrađen je edukativni kalendar u suradnji s tvrtkom Reckitt Benckiser za 2014. s preventivnim porukama vezanim uz prevenciju HIV/AIDS-a i spolno zdravlje te redukciju diskriminacije. 2014. Tijekom 2014. provedeno je 473 individualna savjetovanja a testirano 253 korisnika. U okviru savjetovaništva za HIV/spolno zdravlje provodi se i terenski rad, savjetovanje i testiranje u zajednici u suradnji s udrugom Iskorak u LGBT centru Zagreb, dva puta tjedno u trajanju od dva sata, tijekom 2014. Usluge su pružne za 481 korisnika. Provodilo se i online savjetovanje i informiranje putem adrese hiv.savjet@hzjz.hr. Nadalje, Tijekom 2014. izrađen je edukativni zidni kalendar na temu prevencije HIV/AIDS-a i SPB, nekoliko letaka i jedan plakat. U suradnji s udrugom Iskorak izrađen je jedan letak i dva plakata na temu testiranja u LGBT centru Zagreb. U suradnji s Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Katedrom za seksologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izrađena je edukativna brošura s važnijim rezultatima istraživanja „Rizici zaraze HIV-om među ženama koje se bave prostitucijom u Zagrebu i Splitu 2008.-2014. namijenjena seksualnim radnicama. U 2014. godini napisano je 4 članka za tiskani i online ljekarnički časopis ADIVA koji se distribuira u 400 ljekarni u RH (Svjetski dan borbe protiv AIDS-a i epidemiologija HIV/AIDS-a , Važnost odgovornog spolnog ponašanja, HPV infekcija, Svjetski dan virusnih hepatitisa). Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere:
--	--

	Nedostatak ljudskih resursa za sustavnu provedbu pojedinih aktivnosti na nacionalnoj razini te ograničena financijska sredstva.
--	---

Cilj 70. Pružati njegu i potporu HIV pozitivnim osobama

Provedbena mjera 70.1.	Unaprijediti i osigurati odgovarajuću zdravstvenu zaštitu HIV pozitivnim osobama
Nositelj	Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević"
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	43.966.149,44 kn iz Državnog proračuna na poziciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Klinika za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ za zaštitu HIV pozitivnih osoba provodi slijedeće aktivnosti: dijagnostika i liječenje zaraze HIV-om (antiretrovirusna terapija), pružanje psihosocijalne podrške oboljelim osobama i članovima obitelji oboljelih osoba; pružanje psihoterapije korisnicima psihosocijalne službe. Broj osoba na koje se aktivnosti provode u 2013. je: 776 osoba uključenih u zdravstvenu skrb, 721 osoba kojima je pružena antiretrovirusna tetrapija, 473 osoba koje koriste usluge psihosocijalne podrške, 1939 savjetovanja pruženih od strane psihologa i socijalnog radnika, 574 psihosocijalnog savjetovanja putem telefona, 100 provedenih psihoterapija, 218 aktivnosti suradnje i koordinacije u svrhu ostvarivanja različitih prava korisnika (reguliranje zdravstvene zaštite; ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi; realizacija smještaja- privremenog/ stalnog; suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim ustanovama te nadležnim ministarstvima). Također, u izvještajnom razdoblju putem telefona pružena je informacija za 1 584 upita. U 2014.g je: 861 osoba bilo u skrbi, 805 je primalo antiretrovirusne lijekove, a usluge psihosocijalne podrške ukupno je koristilo 586 osoba. Provedeno je 2513 psihosocijalnih savjetovanja (od strane psihologa i socijalnog radnika) te 100 psihoterapija- Putem INFO telefona odgovoreno je na 1571 upit. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Sredstva primljena za provođenje psihosocijalne podrške u 2014.g. (900 000 kuna) su namijenjena i za provođenje aktivnosti do kraja lipnja 2015.g. Financiranje psihosocijalne pomoći nije trajno riješeno, već se rješava svake kalendarske godine. Antiretrovirusni lijekovi se za sve ambulantne osobe iz cijele Hrvatske izdaju iz bolničke ljekarne Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu i to na teret proračuna Klinike što nije najbolje rješenje i potencijalno može dovesti do problema u opskrbi lijekova. Zbog nedostatnih financijskih sredstava postoje odstupanja u opsegu pružanja zdravstvene skrbi (odstupanja od svjetskih i europskih smjernica).

ZAŠTITA PRAVA OSOBA KOJIMA JE ODUZETA SLOBODA

Cilj 71. Zaštita temeljnih ljudskih prava zatvorenika

Provedbena mjera 71.1.	Evaluirati i pratiti stanje ljudskih prava u zatvorskom sustavu
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s nadležnim tijelima državne vlasti, međunarodnim organizacijama nadležnima za zaštitu prava zatvorenika te organizacijama civilnoga društva
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	evaluacija prosinac 2013., praćenje kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Nadzor nad zaštitom ljudskih prava osoba kojima je oduzeta sloboda i koje se nalaze na izvršavanju mjere istražnog zatvora ili na izdržavanju kazne zatvora u kaznionicama i zatvorima provodi se putem posjeta Nacionalnog preventivnog mehanizma čije poslove obavlja Pučki pravobranitelj Republike Hrvatske i Europskog odbora za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT). Navedena tijela povodom izvršenog obilaska mjesta gdje se nalaze osobe lišene slobode, u konkretnom slučaju kaznionica i zatvora, sastavljaju izvješća o utvrđenom te daju preporuke i predlažu mjere radi poboljšanja postupanja prema osobama lišenim slobode. Tijekom 2012. i 2013. godine obavljene su slijedeće posjete i dostavljena izvješća s preporukama i mjerama: - posjeta Nacionalnog preventivnog mehanizma Zatvoru u Zagrebu, Zatvoru u Osijeku, Zatvorskoj bolnici u Zagrebu i Kaznionici u Glini; - posjeta Europskog odbora za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT). Tijekom 2014. godine nije bilo posjeta ni Europskog odbora za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) ni Nacionalnog preventivnog mehanizma. Pučki pravobranitelj 2014. godine po pojedinačnim pritužbama obišao je slijedeća kaznena tijela: Kaznionicu u Glini, Kaznionicu u Lepoglavi, Zatvorsku bolnicu u Zagrebu, Zatvor u Bjelovaru i Zatvoru u Puli-Pola ali temeljem navedenih obilazaka nije dostavljeno ni jedno službeno izvješće s preporukom Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna financijska sredstva zbog čega se određene mjere i preporuke ponekad ne mogu do kraja realizirati u zatraženom roku.

Cilj 72. Osigurati odgovarajuća materijalna sredstva za poboljšanje i povećanje smještajnih uvjeta kaznionica i zatvora.

Provedbena mjera 72.1.	Osigurati osobama s invaliditetom-zatvorenicima smještajne uvjete i sustavnu podršku primjereno vrsti i stupnju invaliditeta
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-70.000 kn donacija Istarske županije. (2013) -820.000 kn na aktivnosti K544042 (Državni proračun na poziciji Ministarstva pravosuđa) (2014)

Status mjere	Djelomično se provodi (nisu bila osigurana dovoljna sredstva za provođenje mjere).
Postignuti rezultati	Javni natječaj za izgradnju lifta u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu u dva navrata je poništen zbog nedovoljnih sredstava, a čija izgradnja je vezana uz osobe s invaliditetom. U Zatvoru u Glini iz vlastitih sredstava napravljena su manja preuređenja (spušteni telefonski aparati, kvake na prozorima, visina kreveta) radi lakše pristupačnosti. U Zatvoru u Puli donacijom Istarske županije uređena je jedna ćelija za osobe s invaliditetom. Krajem 2014. započeli su radovi na izgradnji lifta u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu kojim će se među ostalim koristiti i osobe s invaliditetom. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Za potpunije provođenje mjere potrebno je osigurati veća sredstva u Državnom proračunu.

Provedbena mjera 72.2.	Državnim proračunom osigurati veća sredstva u svrhu poboljšanja i povećanja smještajnih uvjeta u kaznionicama i zatvorima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-Ukupno 530.000 kuna (230.000 kn za nabavku materijala i 300.000 za dodatna ulaganja u građevinske objekte), aktivnost K629239 Hitne intervencije na zgradama zatvorskog sustava iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo pravosuđa. (2013) -iz aktivnosti K629239 Hitne intervencije na zgradama zatvorskog sustava ukupno cca 1.050.000 kn i to 400.000 kn za nabavku materijala i 650.000 za dodatna ulaganja u građevinske objekte iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo pravosuđa (2014.)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Nabavljen je materijal i izvršeni su razni radovi u cilju provođenja mjere (popravci više kotlovnica u cilju osiguranja potrebnog grijanja i potrošne tople vode, saniranja mokrih čvorova, popravci više krovova koji su prokišnjavali, uređivanje kuhinja u skladu rješenja sanitarnih inspekcija,...). Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Potrebne su veće od osiguranih financijskih sredstava u Državnom proračunu.

Cilj 73. Jačanje kapaciteta zatvorskog sustava zapošljavanjem većeg broja djelatnika

Provedbena mjera 73.1.	Sistematizacijom radnih mjesta i osiguravanjem odgovarajućih financijskih sredstava omogućiti otvaranje većeg broja radnih mjesta na poslovima u zatvorskom sustavu, posebno na poslovima u odjelima tretmana i odjelima za zdravstvenu zaštitu zatvorenika
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Ne provodi se (zbog nedostatka financijskih sredstava).
Status mjere	Nisu utrošena
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. i 2014. godine nije mijenjana sistematizacija radnih mjesta s ciljem otvaranja većeg broja radnih mjesta na poslovima u zatvorskom sustavu na poslovima u odjelima tretmana i za zdravstvenu zaštitu. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Reorganizacija

	unutarnjeg ustroja Uprave za zatvorski sustav usmjerena je racionalizaciji troškova, tako da činjenica da nije smanjivan broj radnih mjesta i izvršitelja u odjelima tretmana i zdravstvene zaštite predstavlja dobar rezultat
--	--

Cilj 74. Izmjena zakonodavstva na području zaštite prava osoba lišenih slobode

Provedbena mjera 74.1.	Uskladiti odredbe pojedinih pravilnika u području izvršavanja sankcija s pozitivnim propisima Republike Hrvatske
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelj	Nadležna tijela državne uprave
Rok za provedbu	lipanj 2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini, u svrhu usklađivanja kaznenog zakonodavstva, doneseno je više pravilnika kojima su usklađeni propisi u području kaznenog izvršnog prava: Pravilnik o načinu izvršavanja odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod (NN 22/13.); Pravilnik o načinu izvršavanja kazne maloljetničkog zatvora u kaznenom i prekršajnom postupku (NN 57/13.); Izmjene i dopune Pravilnika o pogodnostima zatvorenika (NN 126/13.); Pravilnik o obrazovanju maloljetnika za vrijeme izvršavanja sankcija; ZOID ZIKZ-a (NN 56/13., 150/13.); u listopadu 2013. doneseni su novi Kućni redovi svih kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda, što direktno doprinosi ujednačenom i zakonitom postupanju te poštivanju ljudskih prava zatvorenika i maloljetnika.

Cilj 75. Šira primjena alternativnih sankcija

Provedbena mjera 75.1.	Obrazovati suce i državne odvjetnike o mogućnostima izricanja alternativnih sankcija u kaznenom i prekršajnom postupku
Nositelj	Pravosudna akademija
Sunositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	U izvještajnom razdoblju Pravosudna akademija i Ministarstvo pravosuđa nisu provodili edukacije o mogućnostima izricanja alternativnih sankcija u kaznenom i prekršajnom postupku za suce i državne odvjetnike.

Cilj 76. Poboljšati uvjete tretmana osoba kojima je izrečena sigurnosna mjera prisilnog psihijatrijskog liječenja

Provedbena mjera 76.1.	Unutar psihijatrijskih ustanova osigurati smještaj za osobe kojima je određeno prisilno psihijatrijsko liječenje
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 20.758.792,70 kuna, iz Državnog proračun na poziciji Ministarstvo zdravlja, A 618 211, konto 3722. (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Osiguran je dostatan broj odgovarajućih kapaciteta. Tijekom

	zadnjih godina smanjuje se broj upućivanja na prisilnu hospitalizaciju neubrojivih osoba. Prosječna popunjenost kapaciteta je 99,7% (podatak je dobiven na temelju prosječne popunjenosti za jedan mjesec). Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nepostojanje smještajnih kapaciteta za maksimalnu sigurnost. Radi toga povremeno postoji problem smještaja.
--	--

Cilj 77. Osigurati veću zaposlenost zatvorenika koji se nalaze na izvršavanju kazne u zatvorima i kaznionicama

Provedbena mjera 77.1.	Uvoditi nove modele zapošljavanja zatvorenika koji se nalaze na izvršavanju kazne u zatvorima i kaznionicama
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa, šifra 110 glava 10 Kaznena tijela, A 630000.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ugovaranje novih poslova sa poslodavcima u lokalnoj zajednici, te otvaranja novih radnih mjesta prema potrebi u kaznenom tijelu. Ugovorne poslove dogovaraju čelnici kaznenih tijela, te nova radna mjesta unose u Popis i opis poslova zatvorenika kaznenog tijela. Navedeno odobrava Središnji ured Uprave za zatvorski sustav. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Loše stanje gospodarstva; nezaposlenost, pad prodaje, nelikvidnost i sl.

Provedbena mjera 77.2.	Poticati radni angažman zatvorenika u javnim radovima ili općekorisnim radnim aktivnostima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Sunositelji	Nadležna tijela državne uprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa, šifra 110 glava 10 Kaznena tijela, A 630000.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Istražiti, te otvoriti mogućnosti u: lokalnoj upravi, kod javnih ustanova, općenito kod poslodavaca različitih djelatnosti, zapošljavanja zatvorenika na, njima i nama, odgovarajućim različitim poslovima. Navedena ispitivanja provode čelnici kaznenih tijela u svojoj lokalnoj zajednici (kontaktiraju gradonačelnike, direktore, skupove, sajmove i sl.). Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Loše stanje gospodarstva; nezaposlenost, pad prodaje, nelikvidnost i sl.

Provedbena mjera 77.3.	Poticati podršku zapošljavanju bivših zatvorenika po izlasku iz zatvorskog sustava kroz javne radove i radnim angažmanom u općekorisnim radnim aktivnostima
Nositelj	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Sunositelj	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-168.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Aktivna politika zapošljavanja A689023.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini kroz mjere aktivne politike zapošljavanja primjenom mjere Javni rad - društveno koristan rad uključeno je 8

	nezaposlenih osoba sa statusom bivši zatvorenik, od čega dvije žene. U promidžbi mjere uvijek su se nezaposlene osobe/bivši zatvorenici isticala kao ciljana skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada koja ima prednost za uključivanje u programe javnog rada kao oblika privremenog zapošljavanja i socijalnog uključivanja s ciljem povećanja aktivacije i zapošljivosti. U 2014. godini kroz mjere aktivne politike zapošljavanja primjenom mjere Javni rad - društveno koristan rad uključeno je troje, a u potporama za zapošljavanje šest nezaposlenih osoba muškog spola sa statusom bivši zatvorenik. U promidžbi mjere uvijek su se nezaposlene osobe/bivši zatvorenici isticala kao ciljana skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada koja ima prednost za uključivanje u programe javnog rada kao oblika privremenog zapošljavanja i socijalnog uključivanja s ciljem povećanja aktivacije i zapošljivosti. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatan broj programa kojim se djeluje na senzibilizaciju društva općenito a što uključuje i poslovni svijet, programa kojim se olakšava pristup obrazovanju, tržištu rada i drugim područjima a u kojima bi bivši zatvorenici mogli iskoristi svoja iskustva.
--	--

Cilj 78. Šira primjena obrazovnih programa za zatvorenike na razini cjelokupnog zatvorskog sustava

Provedbena mjera 78.1.	Osigurati odgovarajući stručni kadar za izradu i provedbu različitih obrazovnih programa za zatvorenike
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa nadležna tijela državne uprave u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Sunositelj	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U zatvorskom sustavu za obrazovanje zatvorenika (kroz opismenjavanje, osnovno i strukovno obrazovanje) tijekom izvršavanja kazne zatvora u kaznionicama i zatvorima koriste se različiti verificirani obrazovni programi. Provođe ih službenici tretmana u kaznionicama i zatvorima u sklopu izvršavanja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora (PPIKZ), uz suradnju s organizacijama civilnog društva i nadležnim tijelima državne uprave. Tijekom 2013. godine, ostvarena je dodatna suradnja s Agencijom za strukovno obrazovanje (obilježavanje Međunarodnog dana pismenosti u 2013. godini prigodnim Okruglim stolom na temu važnosti obrazovanja zatvorenika kao ranjive skupine); suradnja s Agencijom za mobilnost i programe EU (realizirano je stručno usavršavanje službenika Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav, u suradnji s EPEA (Europsko udruženje za obrazovanje zatvorenika pod okriljem EK i VE), u svrhu budućeg podizanja kvalitete obrazovanja zatvorenika u zatvorskom sustavu i ujednačavanja/provođenja dobre praksa u svim članica EU, a prema preporuci Vijeća Europe o obrazovanju zatvorenika 12(98), što je omogućeno kroz aplikaciju na natječaje

	za programe EU (Malta 9/13. i Rumunjska 10/13.);sudjelovanje službenika kaznionica i zatvora te Središnjeg ureda na prezentaciji HKO (Hrvatski kvalifikacijski okvir) na poziv MZOS-a i Agencije za mobilnost (11/13.), što je pretpostavka za angažiranje samo kvalificiranih vanjskih suradnika na obrazovanju zatvorenika, prema standardima i zahtjevima EU. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Potrebno je osigurati veća sredstva i opremu u kaznionicama i zatvorima (informatička oprema, kabineti za praksu za razne struke i sl.) kako bi se moglo implementirati što više različitih obrazovnih programa sukladno potrebama tržišta rada, kako bi zatvorenici nakon izvršene kazne bili konkurentni na tržištu, te osigurati veći opseg suradnje s organizacijama civilnog društva koje se bave obrazovanjem odraslih, uz korištenje programa i EU fondova.
--	--

Cilj 79. Osigurati trajnu izobrazbu zatvorskog osoblja iz područja ljudskih prava

Provedbena mjera 79.1.	Organizirati ciljana predavanja i seminare o primjeni Europske konvencije o ljudskim pravima i Europskih zatvorskih pravila
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Ministarstvo pravosuđa (Centar za izobrazbu Uprave za zatvorski sustav)
Rok za provedbu	prosinac 2015. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provedba u 2015
Postignuti rezultati	- broj, vrsta i trajanje predviđenih i provedenih programa - povećanje broja osoba uključenih u programe (apsolutan i relativan), s ciljem da svo zatvorsko osoblje prođe kroz program edukacije, po potrebi periodično

Cilj 80. Razvijanje i unaprjeđivanje posebnih programa izvršavanja kazne za zatvorenike sa specifičnim potrebama (ovisnike o drogama i alkoholu, oboljele od PTSP-a i dr.)

Provedbena mjera 80.1.	Izobrazba i stručno usavršavanje službenika zatvorskog sustava za provođenje posebnih programa
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa (Centar za izobrazbu Uprave za zatvorski sustav)
Sunositelj	Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	prosinac 2013. - izrada dokumenta; provedba - kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovita sredstva Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa, s aktivnosti: A63000 - Izvršavanje kazne zatvora, mjere pritvora i odgojne mjere (nespecificirani trošak) i A630012 – Centar za izobrazbu zaposlenika u zatvorskom sustavu (nespecificirani trošak).
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Službenici tretmana zatvorskog sustava kontinuirano se dodatno educiraju zbog specifičnosti rada sa zatvorenicima. Programi edukacije za službenike zatvorskog sustava za provođenje posebnih programa u 2013. godini su: -PRIKIP – prevencija recidivizma i kontrola impulzivnog ponašanja – edukacija za rad s počiniteljima spolnih delikata; -Sudjelovanje u edukacijama iz područja tretmana ovisnika o drogama u organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga;

	-Zatvorenik kao roditelj – izrađen program edukacije i Priručnik za edukaciju službenika. Osim navedenih edukacija službenika važno je spomenuti i kontinuirano provođenje supervizije službenika koji provode posebne programe ART (Aggression Replacement Training), PRIKIP (Prevenција recidivizma i kontrola impulzivnog ponašanja) i Tretman zatvorenika s kaznenim djelom iz prometa. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna financijska sredstva za potrebne edukacije i supervizije službenika. Tijekom 2014. godine u cilju izobrazbe službenika Zatvorskog sustava provedena je edukacija 24 službenika tretmana u kaznenim tijelima za provođenje posebnog programa <i>Zatvorenik kao roditelj</i>. Cilj navedene edukacije je bio usvajanje specifičnih znanja i vještina za grupni rad sa zatvorenicima koji su roditelji maloljetne djece i motivirani su za pohađanje posebnog programa namijenjenog podizanju roditeljskih kompetencija, smanjenju nasilja u obitelji i smanjenju negativnih posljedica razdvajanja od djece tijekom izdržavanja kazne. Edukacija se provela kroz teorijski dio u trajanju od ukupno 4 dana po 9 nastavnih sati u tri ciklusa te praktični dio, tj. provođenje radionica u matičnim kaznenim tijelima uz kontinuiranu superviziju. Nakon edukacije službenika za provođenje programa isti se kontinuirano provodi te su tijekom 2014. godine provedena, u svakom od 12 kaznenih tijela u kojima se provodi, po dva ciklusa programa sa zatvorenicima. Evalvacijom navedenog programa dobiveni su statistički pokazatelji učinkovitosti programa koji ukazuju da je program izuzetno koristan, da dovodi do promjene stavova kod zatvorenika i do podizanja razine roditeljskih kompetencija. Također, evaluacija pokazuje i visoku razinu zadovoljstva samim programom, kako kod zatvorenika, tako i kod provoditelja programa. Na temelju pozitivnih rezultata evaluacije, program će se nastaviti provoditi u Zatvorskom sustavu. Osim navedene edukacije službenika važno je spomenuti i kontinuirano provođenje supervizije službenika koji provode posebne programe ART (Aggression Replacement Training), PRIKIP (Prevenција recidivizma i kontrola impulzivnog ponašanja), Tretman zatvorenika s kaznenim djelom iz prometa i <i>Zatvorenik kao roditelj</i>.
--	--

Provedbena mjera 80.2.	Uključivati organizacije civilnoga društva u provedbu posebnih programa za zatvorenike sa specifičnim potrebama
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovita sredstava Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa, s aktivnosti: A63000 - Izvršavanje kazne zatvora, mjere pritvora i odgojne mjere (nespecificirani trošak) i A630012 – Centar za izobrazbu zaposlenika u zatvorskom sustavu (nespecificirani trošak).
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U svrhu podizanja kvalitete provedbe pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora, kao i u području provedbe posebnih programa u zatvorima, kaznionicama i odgojnim zavodima,

	zatvorski sustav otvoren je prema suradnji s različitim institucijama te organizacijama civilnog društva. U sklopu programa ovisnika o drogama postoji suradnja sa županijskim službama za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s kojima se zatvorenika povezuje tijekom izdržavanja kazne i u kojima zatvorenik nastavlja tretman nakon otpusta. Tijekom 2013. godine nastavljena je suradnja u tretmanu i poslijepenalnom prihvatu ovisnika s udrugama na ovom području. Program ovisnika o alkoholu tradicionalno je dobro usklađen s radom udruga Klubova liječenih alkoholičara (KLA) s kojima se zatvorenika povezuje tijekom izdržavanja kazne i u kojima zatvorenik nastavlja program nakon otpusta. Mreža KLA jedna je od najrasprostranjenijih mreža što osigurava nastavak programa u mjestu prebivališta, odnosno boravišta za velik broj zatvorenika ovisnika o alkoholu nakon otpusta. U okviru programa tretmana počinitelja kaznenih djela u prometu također postoji kvalitetna suradnja s vanjskim partnerima: Hrvatskim autoklubom, Hrvatskim psihološkim društvom-Sekcija za prometnu psihologiju, Udrugom obitelji osoba stradalih u prometu te s Ministarstvom unutarnjih poslova. Tijekom 2014. godine nastavljena je suradnja u tretmanu i poslijepenalnom prihvatu ovisnika s udrugama: Terra, Thera, Institut, Stijena, Ne-ovisnost, Dom za ovisnike Zajednica Susret, Čakula kroz život, Udruga za kreativni i socijalni rad i Huloh-Hepatos. Program ovisnika o alkoholu tradicionalno je dobro usklađen s radom udruga Klubova liječenih alkoholičara (KLA) s kojima se zatvorenika povezuje tijekom izdržavanja kazne i u kojima zatvorenik nastavlja program nakon otpusta. Mreža KLA jedna je od najrasprostranjenijih mreža što osigurava nastavak programa u mjestu prebivališta, odnosno boravišta za velik broj zatvorenika ovisnika o alkoholu nakon otpusta. Tijekom 2014. zatvorski sustav pripremio je pisani Sporazum sa Hrvatskim savezom klubova liječenih alkoholičara, te Protokol o postupanju, koji su potpisani u siječnju 2015. U okviru programa tretmana počinitelja kaznenih djela u prometu također postoji kvalitetna suradnja s vanjskim partnerima: Hrvatskim autoklubom, Hrvatskim psihološkim društvom-Sekcija za prometnu psihologiju, Udrugom obitelji osoba stradalih u prometu s Ministarstvom unutarnjih poslova. Tijekom izvještajne godine započela se razvijati suradnja s Centrom za cjeloživotno obrazovanje Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, u odnosu na posebni program trening socijalnih vještina. Programe koji su usmjereni na povećanje životnih vještina zatvorenika i maloljetnika također realiziraju udruge Status-M, Centar za kreativni socijalni rad i Udruga Igra. Uz navedene postoje udruge koje u zatvorskom sustavu provode razne male resocijalizacijske programe usmjerene na psihosocijalnu podršku, duhovnu obnovu te osobni rast i razvoj, kao što su: Korak nade, Krišna, Knjiga nad knjigama, Centar za hagioterapiju, Mi, Taize, Deša, Caritas Dubrovačke biskupije,
--	--

	udruga Skribonauti. Tijekom 2014.godine izrađena baza podataka i uređen je način suradnje s udrugama, u smislu potrebite dokumentacije i procjene kvalitete sadržaja programa i interesa korisnika, čime su učinjeni koraci ka ujednačavanju prakse i podizanju kvalitete suradnje, usklađene s potrebama. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna financijska sredstva za kvalitetniju i potpuniju suradnju s organizacijama civilnog društva unutar vlastitih sredstava. Također je poseban problem što Ministarstvo pravosuđa ne sudjeluje u direktnoj raspodjeli lutrijskih sredstava namijenjenih programima civilnog društva i ne raspisuje svoje natječeaje sukladno potrebama zatvorskog sustava.
--	---

ZAŠTITA ŽRTAVA/SVJEDOKA

Cilj 81. Razvijati sustav pružanja podrške žrtvama/svjedocima

Provedbena mjera 81.1.	Uključiti organizacije civilnoga društva u aktivnosti podrške žrtvama/svjedocima
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-4.450,00 kn za tiskanje letaka (Državni proračun na poziciji Ministarstva pravosuđa (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa sklopilo je Sporazum o suradnji s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima na uspostavi Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja. Nadalje, uspostavljena je suradnja s udrugom „Ženska soba – centar za seksualna prava“ na prijavi projekta natječaja IPA, Komponenta IV-Razvoj ljudskih potencijala i prateći operativni program u razdoblju 2007—2013 pod nazivom „Podrška programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volontiranja za jačanje gospodarske i socijalne kohezije“. Također, uspostavljena je suradnja s udrugom „Centar za žene žrtve rata – ROSA“ na prijavi projekta Europske komisije „Programme prevention and fight against crime 2007-2013-03, Action grants 2013-09-03 – Trafficking in Human Beings“. Tijekom 2014. održan okrugli stol „Poboljšanje položaja žrtava i svjedoka kaznenih djela“ u suradnji s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima. Upućena je uputa MUP-U RH o potrebi upućivanja žrtva prema odjelima za podršku na sudovima, Nacionalnom pozivnom centru za žrtve kaznenih djela i prekršaja i drugim specijaliziranim organizacijama civilnog društva koje pružaju pomoć i podršku žrtvama. Zatraženo je da se u pisane obrasce s informacijama o pravima koje policija daje žrtvama uvrste i informacije s kontakt podacima o odjelima za podršku na sudovima, Nacionalnom pozivnom centru za žrtve kaznenih djela i prekršaja i drugim specijaliziranim organizacijama civilnog društva koje pružaju pomoć i podršku žrtvama, a kako bi im se žrtve mogle obratiti u slučaju potrebe za dodatnim informacijama, podrškom ili pomoći. Članovi organizacija civilnog društva aktivno sudjeluju u radu

	Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ograničena sredstva Udruge i nemogućnost suradnje sa svim Odjelima za organiziranje i pružane podrške svjedocima i žrtvama jer je sjedište Udruge u Vukovaru, a Odjeli za podršku su locirani na 7 županijskih sudova u Republici Hrvatskoj.
Provedbena mjera 81.2.	Opremiti sudove (obiteljske, kaznene i prekršajne) u svrhu zadovoljavanja potreba žrtava/svjedoka
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2015. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provedba u 2015
Postignuti rezultati	- broj posebnih čekaonica za žrtve/svjedoke odvojenih od onih u kojima čeka okrivljenik - mogućnost ispitivanja pomoću video konferencijske veze (u odnosu na broj sudova) - drugi načini povećanja opremljenosti sudova u svrhu zadovoljavanja potreba žrtava/svjedoka
Provedbena mjera 81.3.	Osnovati Odjele za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama pri Županijskim sudovima u Puli, Dubrovniku, Šibeniku, Varaždinu, Slavonskom Brodu i Bjelovaru
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	prosinac 2016.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	- uspostavljeni Odjeli za organiziranje i pružanje podrške svjedocima pri Županijskim sudovima u Puli, Dubrovniku, Šibeniku, Varaždinu, Slavonskom Brodu i Bjelovaru - odjeli u potpunosti djeluju - osigurana sredstva i materijalni uvjeti te zaposleni odgovarajući suci i službenici
Provedbena mjera 81.4.	Uspostaviti Pozivni centar za žrtve zločina
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u okviru Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) te u suradnji s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	-124.000,00 \$ - UNDP (sredstva Kraljevine Nizozemske i UN-a).
Status mjere	Provedena
Postignuti rezultati	U suradnji s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj Hrvatska (UNDP) osnovan je i započeo s radom (15.7.2013.godine) Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja. Udruga koordinira rad nacionalnog pozivnog centra. Ministarstvo pravosuđa Udruzi je ustupilo prostorije za rad Nacionalnog pozivnog centra.
Provedbena mjera 81.5.	Organizirati treninge (na temu prava žrtava/svjedoka, postupanje prema žrtvama i međusektorska suradnja) za policijske službenike,

	državne odvjetnike, odvjetnike i suce, osobe koje rade u službama/organizacijama za pružanje podrške žrtvama/svjedocima, volontere kao i druge stručne osobe koje svakodnevno dolaze u kontakt sa žrtvama
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Pravosudnom akademijom, Hrvatskom odvjetničkom komorom i Policijskom akademijom
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 1.350 kn troškovi prijevoza (državni proračun sa stavke Ministarstva pravosuđa) -39.000,00 kn, MB IPA 2012/305-554 - 200,00 kn sredstva Udruga za podršku žrtvama i svjedocima -1.000,00 kn sredstva Europske komisije osigurana preko Udruga za podršku žrtvama i svjedocima (2013)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. provedeno je šest edukacije za volontere Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama na županijskim sudovima. Edukatori su bili službenici Odjela za podršku na sudovima i Ministarstva pravosuđa. Također, proveden je prvi ciklus supervizije za službenike Odjela za podršku svjedocima i žrtvama u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova kroz projekt „Cooperation in Criminal Justice: Witness Protection in the Fight against Serious Crime and Terrorism (WINPRO II)” MB IPA 2012/305-554. Udruga za podršku žrtvama i svjedocima je organizirala: edukaciju na temu komunikacijskih vještina za volontere Odjela za podršku svjedocima i žrtvama na Županijskom sudu u Osijeku; te dvije edukacije u suradnji s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Zagrebu na temu pravnih aspekata svjedočenja za volontere Odjela za organiziranje i pružanje podrške svjedocima i žrtvama u Osijeku. Održane su dvije edukacije za volontere Odjela za podršku svjedocima i žrtvama na županijskim sudovima u Splitu i Rijeci na temu “Trening NLP tehnika (Neuro lingvističko programiranje)” koje su održali stručnjaci: Drs. Sytse Tjallingii, (internationalni NLP-trener iz Nizozemske i Drs. Marlies Tjallingii- van der Werf (NLP praktičarka). Tijekom 2014. godine provedene edukacije za volontere (3 edukacije: grupna procjena, Obiteljsko nasilje, Stres i trauma). Provedena 3 supervizijska susreta za službenike odjela za podršku žrtvama i svjedocima. Provedeno 11 supervizijskih susreta za volontere u odjelima za podršku žrtvama i svjedocima. Provedena edukacija stručnih osoba koje rade sa žrtvama nasilja u obitelji, Modul 1: Uvod - Nasilje u obitelji. 2014. U okviru Specijalističkog tečaja za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu obitelji i mladeži, održanog u vremenu od 17. veljače do 7. travnja 2014. godine (koji su pohađala 34 policijska službenika/ce), obrađuju se teme zaštite žrtava/svjedoka, postupanje prema žrtvama i međusektorska suradnja. U vremenu od 27. listopada do 15. prosinca 2014. godine održana su 4 Temeljna tečaja za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji (koja je pohađalo ukupno 127 policijskih službenika-šefova smjena policijskih postaja te 3 pripadnika Pukovnije vojne policije MORH-a), u okviru kojih se obrađuju teme zaštite žrtava i svjedoka. Kroz dopunsko stručno usavršavanje policijskih službenika koje se

	organizira po policijskim upravama, za policijske službenike srednje stručne sprema, provodi se edukacija, između ostalog, i na temu „Postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji“, u trajanju od 4 nastavna sata. Dio sadržaja posvećen je zaštiti žrtava i svjedoka i suradnji s probacijom. Broj polaznika obuhvaćenih ovom edukacijom bit će poznat krajem siječnja 2016. godine, kada budu zaprimljena izvješća policijskih uprava, s obzirom da je novi Plan i program dopunskog stručnog usavršavanja donesen za 2014/2015. godinu. U 2014. godini ukupno su senzibilizirana 164 policijska službenika/ce (bez broja policijskih službenika obuhvaćenih dopunskim stručnim usavršavanjem), za postupanje u području navedene mjere. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Nedostatna financijska sredstva za organiziranje tematskih edukacija za volontere i službenike Odjela za podršku, a koje bi provodili vanjski stručnjaci.
--	---

Provedbena mjera 81.6.	Uspostaviti mrežu stručnjaka (savjetnika) za podršku djetetu žrtvi ili svjedoku kaznenih i prekršajnih djela, na web stranicama Ministarstva pravosuđa i Ministarstva socijalne politike i mladih objaviti listu stručnjaka (savjetnika)
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Člankom 43. ZSM propisano je da sudovi za mladež moraju imati stručne suradnike izvanpravne struke: socijalne pedagoge, socijalne radnike i psihologe. Člankom 116. stavkom 3. ZSM propisano je da će djetetu žrtvi kaznenog djela u postupku biti osigurana pomoć i podrška koju će pružiti stručni suradnici županijskog, odnosno općinskog suda u sjedištu županijskog suda. Iznimno, pomoć i podršku djetetu žrtvi kaznenog djela može pružiti i druga stručna osoba na teret proračunskih sredstava ako županijski odnosno općinski sud u sjedištu županijskog suda nema stručnog suradnika. Dosadašnja dobra praksa dala je tumačenje termina „druga stručna osoba“. To su djelatnici/stručne osobe centara za socijalnu skrb (socijalni pedagog, socijalni radnik, psiholog). Nadalje, uloga stručnih suradnika na sudu vezano za pomoć i podršku djetetu žrtvi kaznenog djela propisana je i člankom 11. Pravilnika o radu stručnih suradnika izvanpravne struke na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece u državnim odvjetništvima i na sudovima („Narodne novine“, broj: 22/13) te vezano za primjenu odredbe članka 116. stavka 3. ZSM i Odlukom ministra pravosuđa. Ministarstvo pravosuđa i UNICEF proveli su tijekom 2014. godine zajednički projekt „Kaznenopravna zaštita djece žrtava i svjedoka“. U projekt je bilo uključeno osam županijskih sudova (Bjelovar, Osijek, Rijeka, Sisak, Split, Varaždin, Velika Gorica i Zagreb). Ovi sudovi odabrani su s obzirom da su u vremenu od 2008. do 2012. godine u predmetima kaznenopravne zaštite djece imali najveći broj ispitane djece. Ukupan broj ispitane djece za ovih osam sudova bio

je oko 1500.

Prva-edukativna komponenta ovog projekta realizirana je kroz četiri trodnevne multidisciplinarnе radionice koje su vodile sutkinje Županijskog suda u Zagrebu, viša državno odvjetnička savjetnica u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i sudska vještakinja za zlostavljanu i zanemarenu djecu. Radionicama je bilo obuhvaćen oko stotinjak sudionika (suci za mladež, stručni suradnici izvanpravne struke na sudovima i državni odvjetnici za mladež) iz navedenih županijskih sudova, općinskih sudova u njihovom sjedištu i državnih odvjetništava koja zastupaju pred tim sudovima. Široki spektar tema edukacije odvijao se u interaktivnom ozračju, a kretao se od podsjećanja na zakonodavni okvir za djecu žrtve/svjedoke u Republici Hrvatskoj i međunarodne standarde do uloge pojedinih stručnjaka u postupku u kojem se dijete pojavljuje kao žrtva/svjedok. Ovakav vid edukacije izniman je doprinos Zakonom o sudovima za mladež propisanoj specijalizaciji državnih odvjetnika za mladež i sudaca za mladež. Od iznimne je važnosti i za rad stručnih suradnika izvanpravne struke na sudovima koji pružaju stručnu pomoć sucu kod ispitivanja djeteta žrtava/svjedoka. Ministarstvo pravosuđa i te kako je prepoznalo važnost i ulogu stručnih suradnika izvanpravne struke na sudovima. Tijekom 2014. godine na sudovima u Rijeci, Sisku i Slavonskom Brodu zaposleni su stručni suradnici izvanpravne struke. Ministarstvo pravosuđa poduzima daljnje napore u cilju zapošljavanja stručnog suradnika izvanpravne struke i na sudu u Dubrovniku. Njegovim zapošljavanjem svi sudovi u Republici Hrvatskoj imati će stručne suradnike izvanpravne struke.

U okviru druge komponente ovog projekta predviđeno je opremanje navedenih županijskih sudova novom audio-video opremom za ispitivanje djece žrtava i svjedoka. Nova oprema biti će instalirana do kraja mjeseca ožujka 2015. U međuvremenu je, u okviru projekta koncem 2014. nova audio-video oprema instalirana i na Općinskom sudu u Splitu i Općinskom kaznenom sudu u Zagrebu.

Prilikom pripreme ovog projekta Ministarstvo pravosuđa imalo je u vidu važnost i potrebu njegovog širenja i na preostalim sedam županijskih sudova u Republici Hrvatskoj slijedom čega je dogovoren nastavak projekta uz uključivanje Pravosudne akademije.

Nadalje, s obzirom na važnost stručnih suradnika izvanpravne struke koji rade u državnim odvjetništvima i na sudovima prepoznata je potreba provođenja njihove dodatne edukacije. O ovome je Ministarstvo s predstavnicima UNICEF-a ostvarilo preliminarni dogovor za provođenje edukacije tijekom 2015. Cilj edukacije je unaprjeđenje njihovog rad, razmjena iskustava te ujednačavanje prakse u postupanju, izboru kriterija i jačanju suradnje sa svim službama koje su u kontaktu sa djecom i njihovim roditeljima vezano za kazneni postupak u kojem se dijete pojavljuje kao žrtva ili svjedok.

Krajem 2014. Ministarstvo pravosuđa prihvatilo je ponudu Ministarstva unutarnjih poslova da koristi prostorije za ispitivanje djece žrtava i svjedoka koje je ovo potonje ministarstvo opremilo u okviru projekta IPA 2009 „Jačanje kapaciteta u području suzbijanja seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece, te pružanja pomoći ranjivim žrtvama kriminaliteta.“ Radi se o 27 prostorija u Policijskim postajama diljem Hrvatske opremljenih

	audio-video opremom za ispitivanje djece žrtava i svjedoka i namještajem prilagođenim djeci. U tijeku su tehničke pripreme za stavljanje ovih prostorija na raspolaganje sudovima.
--	--

Provedbena mjera 81.7.	Inicirati izmjene zakonodavnog okvira glede osnivanja centara za forenzično ispitivanje djece žrtava i svjedoka
Nositelji	Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo socijalne politike i mladih
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama nadležnih tijela
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	- oblikovan prijedlog za izmjene - osnovani centri za forenzično ispitivanje djeteta u regionalnim središtima

Cilj 82. Promovirati prava žrtava te podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela

Provedbena mjera 82.1.	Tiskati brošuru o pravima žrtava i svjedoka i adresar ustanova i pojedinaca koji pružaju podršku i pomoć žrtvama i svjedocima, te je distribuirati u policijske postaje, zdravstvene ustanove, centre za socijalnu skrb, obiteljske centre
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva pravosuđa
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	- tiskana brošura i distribuirana u policijske postaje, zdravstvene ustanove, centre za socijalnu skrb, obiteljske centre

ZAŠTITA PRAVA TRAŽITELJA AZILA, AZILANATA I STRANACA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Cilj 83. Unaprijediti integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom

Provedbena mjera 83.1.	Unaprijediti sustav smještaja azilanata i stranca pod supsidijarnom zaštitom
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelji	Državni ured za upravljanje državnom imovinom Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2015. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Državni proračun RH s razdjela 102 glava 05 program 4003 Ministarstvo socijalne politike i mladih K 618391 i K 618350 u iznosu od 212.009,01 kn
Status mjere	Djelomično se provodi
Postignuti rezultati	Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih unatoč planovima da će od Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) zatražiti dodatnih 5 stanova za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom to nije učinilo jer je nastao problem oko uređivanja stanova dobivenih za ovu namjenu u

	ranijim godinama. Naime stanovi u vlasništvu Republike Hrvatske koje DUUDI daje na korištenje Ministarstvu socijalne politike i mladih za ovu namjenu su u iznimno lošem stanju i zahtijevaju potpuno uređenje. Iako je Ministarstvo posao oko uređivanja stanova početkom godine spustilo na centre za socijalnu skrb, na čijem području nadležnosti se nalaze, u djelu koji se odnosi na operativne poslove nije se dobilo na brzini uređivanja stanova. Od dobivenih 10 stanova za ovu namjenu još se uređuju tri stana. Tijekom 2014. godine uređena su 2 stana. Smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kojima rješenje o priznavanju statusa postaje izvršno Ministarstvo socijalne politike i mladih osigurava u unajmljenim stanovima te plaća najamninu. Državni ured za upravljan je državnom imovinom tijekom 2014. godine zaprimio je jedan zahtjev od Ministarstva unutarnjih poslova za iznalaženja prostora za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Međutim, Državni ured za sada ne raspolaže odgovarajućom nekretninom ili prostorom koji bi bio pogodan za smještaj azilanata (nekretnina u blizini granice,odgovarajuće veličine, opremljenosti i slično). Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Potrebno je definirati urbanističkim planom područje gdje bi se organizirao smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom (DUDI)
--	---

Provedbena mjera 83.2.	Izmijeniti i dopuniti zakonske i podzakonske propise koji se odnose na zdravstvenu zaštitu članova obitelji azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u skladu s međunarodnim i europskim standardima
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelj	Nadležna tijela državne uprave
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. donesen je Zakon o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (NN 80/13) te je zdravstvena zaštita članova obitelji azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u skladu s međunarodnim i europskim standardima, naime osigurana im je zdravstvena zaštita na isti način kao i osiguranim osobama iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Tijekom primjene navedenog Zakona, Ministarstvo unutarnjih poslova navodi da je utvrđena potreba za detaljnijom i opsežnijom izmjenom važećeg Zakona, što je rezultiralo time da je u tijeku izrada Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom zakonu i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj. Nadalje, odredbom čl. 20. Zakona propisano je da tražitelj azila i stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na hitnu medicinsku pomoć. Navedeno podrazumijeva pružanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje. Tražitelj azila koji je bio izložena mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja, kao i tražitelju azila sa specifičnim zdravstvenim potrebama pružit će se potrebna zdravstvena zaštita vezana za specifično stanje, odnosno posljedice prouzročene

	navedenim djelima. Navedenim propisom utvrđeno je da će se opseg prava na zdravstvenu zaštitu tih osoba utvrditi pravilnikom, koji do danas nije donesen. Nadalje, kako bi se riješila navedena problematika do donošenja navedenog Pravilnika i potrebnih izmjena Zakona, sklopljena su tri ugovora kojima se definira opseg prava na zdravstvenu zaštitu tražitelja azila: Ugovor između Ministarstva zdravlja i NPB „dr. Ivan Barbot“, Popovača, kojim se uređuju međusobna prava i obveze za pružanje usluga posebne psihosocijalne podrške za tražitelja azila koji je bio izložen mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja i tražitelju azila sa specifičnim potrebama. Bolnica pruža usluge za osobe smještene u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini, na način da jedan liječnik psihijatar četiri puta mjesečno pruža zdravstvenu zaštitu u Prihvatilištu Kutina. Također, zaključen je Ugovor između Ministarstva zdravlja i Doma zdravlja Kutina, te Doma zdravlja Zagreb-Centar, kojima se uređuje pružanje usluga hitne medicinske pomoći što podrazumijeva pružanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje i neodgodive zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite za tražitelje azila, usluge medicinsko-biokemijskog laboratorija te osiguravanje potrebnih nužnih lijekova. U 2014. godini osigurana je zdravstvena zaštita članova obitelji i stranaca pod supsidijarnom zaštitom koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu u punom opsegu odnosno u opsegu kao i osiguranici obveznog zdravstvenog osiguranja. Uočeni probleme vezanu uz provedbu mjere: Ministarstvo unutarnjih poslova napominje da su se od stupanja na snagu navedenog Zakona pojavili određeni problemi u praksi. Naime, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom više ne stječu status osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, ali imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu utvrđenom za osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i članovi njihove obitelji, te svoj status dokazuju dokumentom izdanim od strane policijske uprave/postaje. Međutim, u praksi se pokazalo da zdravstvene ustanove nisu upoznate s novinama propisanim navedenim Zakonom i da učestalo upućuju osobe da se prijave Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Nadalje, kada se navedenim ustanovama ukaže na odredbe navedenog Zakona, nastaju problemi oko upisa u informacijski sustav, jer zdravstveni djelatnici nisu upoznati na koji način (pod kojom šifrom) upisivati osobu koja nema broj osiguranika. Ukoliko te osobe ne upišu u informacijski sustav, nisu u mogućnosti ispisati račun, uputnice i recepte te ih često iz tog razloga odbijaju upisati kao pacijente. Ministarstvu unutarnjih poslova navoda da je o istome upozorilo nadležno ministarstvo, koje je poslalo uputu prema svim zdravstvenim ustanovama, no unatoč tome, i dalje postoji problem prilikom upisa navedenih osoba u informacijski sustav.
--	--

Provedbena mjera 83.3.	Organizirati učenje hrvatskog jezika za azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i članove njihovih obitelji na razini svih županija
Nositelj	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta putem ureda državne uprave sukladno Migracijskoj politici
Sunositelji	Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 48.598,76 kuna (A767042) iz Državnog proračuna na poziciji ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (2014)
Status mjere	Mjera je djelomično provedena. Početak provođenja Programa planira se u 2015. godini kada uredi državne uprave u županijama identificiraju ustanove koje su u mogućnosti organizirati tečajeve učenja hrvatskoga jezika.
Postignuti rezultati	Člankom 50. Zakona o azilu (Narodne novine, broj 79/07., 88/10. i 143/13.) propisano je da će se radi uključivanja u hrvatsko društvo azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom omogućiti učenje hrvatskoga jezika, povijesti i kulture. Slijedom navedenog, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta imenovalo je u listopadu 2014. godine osmeročlano Povjerenstvo za izradu Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo. Cilj učenja hrvatskoga kao inoga jezika je, uz međukulturno umijeće, osposobljenost za usmeno i pisano sporazumijevanje na hrvatskome jeziku radi života i rada u Republici Hrvatskoj. U razdoblju od 28. studenog do 12. prosinca 2014. godine provedeno je internetsko savjetovanje o Nacrtu Odluke o Programu učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo i o Nacrtu Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je, nakon provedenoga internetskog savjetovanja, objavilo Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo u Narodnim novinama, broj 154/14. Nadalje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uputilo je u studenome 2014. godine dopis uredima državne uprave u županijama s podacima gdje se nalaze osobe koje imaju uvjete za pohađanje tečaja hrvatskoga jezika (Istarska županija – 6 osoba; Primorsko-goranska županija – 2 osobe; Sisačko-moslavačka županija – 3 osobe; Splitsko-dalmatinska županija – 1 osoba; Zagrebačka županija – 1 osoba i Grad Zagreb 53 - osobe) te ih moli da krenu u žurnu identifikaciju ustanova koje su u mogućnosti organizirati tečaj hrvatskoga jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

Cilj 84. Osposobiti službenike i djelatnike neposredno angažirane na pitanjima provedbe azilne politike

Provedbena mjera 84.1.	Organizirati dodatne programe usavršavanja za službenike za azil, suce upravnih sudova, djelatnike socijalne skrbi
Nositelji	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Pravosudnom akademijom
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva i Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR)
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-42.800,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova, za obuku EASO. -760 Eura iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva

	unutarnjih poslova, za seminar „Procjena zahtjeva za azil LGBT tražitelja azila“ Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih, A 792007 Administracija i upravljanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Službenici za azil Ministarstva unutarnjih poslova su tijekom 2013. prošli slijedeću obuku: radionica „Uspostava identiteta tražitelja azila i izazovi s kojima se države zapadnog Balkana susreću pri osiguravanju prevoditelja“ u sklopu TAiEXa Europske komisije (3 osobe); „Trening za trenere iz područja azila, migracija i prevencijske diskriminacije“ u sklopu projekta Crvenog križa „People on the move-Ljudi u pokretu“ (1 osoba); seminar „Procjena zahtjeva za azil LGBT tražitelja azila“ u organizaciji UNHCR i Vijeća Europe (1 osoba); seminar o supsidijarnoj zaštiti u organizaciji UNHCR (11 osoba); seminar ELENA-e „Zaštita izbjeglica i Dublinski sustav: Mogu li ikad biti kompatibilni?“ (1 osoba); seminar „Zajednički europski sustav azila: pravni pojam i komponente“ u organizaciji Pravnog fakulteta u Zagrebu (2 osobe); obuka kroz EASO nastavni plan u tri modula (predlaganje i donošenje odluka-Drafting and Decision Making – 1 osoba, informacije o zemljama podrijetla-Country of Origin Information-1 osoba, tehnike intervjuiranja-Intervju Techniques-1 osoba). Nadalje, predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih su sudjelovali na okruglom stolu 26. veljače 2013. u organizaciji Centra za mirovne studije i Kulturnog centra mladih Kutina na temu „Stanovnici Kutine: tražitelji azila i lokalni građani“. Hrvatski pravni centar provodi uz financijsku potporu UNHCR-a projekt „Pravna pomoć tražiteljima azila“ te su proveden slijedeće aktivnosti: Hrvatski pravni centar i Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dana 23. travnja 2013. u Dugavama, organizirali tribinu za građane na temu „Tražitelji azila u našem kvartu-kako živjeti zajedno; te Hrvatski pravni centar je u 2013. održao predavanje studentima novinarstva na Fakultetu političkih znanosti na temu „Sustav azila u Republici Hrvatskoj te tri predavanja na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u sklopu predmeta Upravno pravo-vježbe na temu Prava azila. Također, radi rješenja problema integracije stranaca u hrvatsko društvo osnovano je međuresorno tijelo-Koordinacija za azil, radna skupina sastavljena od stručnjaka resora koji sudjeluju na području integracije stranaca a ista djeluje na operativnoj razini i području integracije stranaca. Ministarstvo socijalne politike i mladih je izradilo prijedlog projekta u okviru prijave na Fond za migracije i azil (upravljačko tijelo Ministarstvo unutarnjih poslova) na temu Edukacija stručnih radnika iz centara za socijalnu skrb. Edukacija bi se financirala iz sredstava Europske unije. 2014. S obzirom na potrebe unapređenja standarda zaštite djece bez pratnje-stranih državljana, u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih, Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) i Hrvatskog Crvenog križa (HCK), od 26.- 28. studenog 2014. u Zadru je provedena edukacija posebnih skrbnika za maloljetnike bez pratnje, kojom je osiguran cjelovit pregled međunarodnog i nacionalnog strateškog i zakonskog okvira te iskustva i primjera dobre prakse u području zaštite djece bez pratnje – stranih državljana u Republici Hrvatskoj. Predstavnici Ministarstva su tijekom cijele kalendarske godine

	sudjelovali na sastancima Koordinacije za azil gdje su s ostalim kolegama koji rade na području azila razmjenjivali iskustva iz prakse. Predstavnic Ministarstva i predstavnici centara za socijalnu skrb na čijem području nadležnosti se nalaze prihvatilišta za tražitelje azila su u ožujku 2014. godine bile na studijskom putovanju u Beču u organizaciji nevladine udruge CMS čiji je cilj bio upoznavanje sustava azila u Republici Austriji
--	--

ZAŠTITA PRAVA SPOLNIH I RODNIH MANJINA

Cilj 85. Povećati toleranciju prema spolnim i rodnim manjinama

Provedbena mjera 85.1.	Organizirati stručne rasprave o diskriminaciji temeljem spolne orijentacije
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Ured za ravnopravnost spolova Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo unutarnjih poslova Agencija za odgoj i obrazovanje Hrvatski zavod za zapošljavanje u suradnji s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 89.822,79 kuna- Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (sredstva Europske unije). -8.500,00 kuna - Državni proračun na poziciji Ureda za ravnopravnost spolova, A 532 009 Provedba Zakona o ravnopravnosti spolova i nacionalne politike. (2013) -8.000,00 kuna- Državni proračun, Ured za ravnopravnost spolova, Aktivnost A 532 013 PROVEDBA DRUGIH NACIONALNIH POLITIKA I STRATEGIJA (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Tijekom 2013. godine u sklopu provedbe projekta „Potpora borbi protiv zločina iz mržnje“ financiranog od strane Velike Britanije Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održao je edukacije na kojima su sudjelovali policijski službenici, državni odvjetnici, suci i predstavnici nevladinih organizacija. Edukacije su održane u Zagrebu (6. i 7. veljače 2013.) i Splitu (19. i 20. ožujka 2013.). Nadalje, u sklopu projekta održane su dvije javne rasprave o zločinu iz mržnje - jedna 28. lipnja 2013. godine u Rijeci s temom „Prevencija i suzbijanje zločina iz mržnje u Republici Hrvatskoj“, a druga u 08. srpnja 2013. u Zagrebu, s temom „Prevencija i suzbijanje govora mržnje na sportskim natjecanjima“. Ured za ravnopravnost spolova je u 2013. godini pružio financijsku potporu Udruženju Zagreb Pride za plaćanje troškova osiguranja javnog skupa i povorke ponosa „Zagreb Pride 2013“. Uoči obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije ravnateljica Ureda primila je 15. svibnja 2013. godine predstavnike i predstavnice Udruženja Zagreb Pride. U razgovoru su izmijenjena stajališta o općem društvenom položaju, kao i o zakonskim i drugim inicijativama vezanim uz suzbijanje diskriminacije LGBT osoba. U studenom 2013. godine ravnateljica

je održala uvodno izlaganje na tematskoj sjednici Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora pod nazivom „Drugačije društvo je moguće: suzbijanje diskriminacije LGBT osoba“ koja je održana u suradnji s Udruženjem Zagreb Pride. Predstavnice Ureda sudjelovale su na nizu okruglih stolova na temu suzbijanja diskriminacije na temelju spolne orijentacije. Ured na svojim internetskim stranicama kontinuirano prati i objavljuje informacije vezane uz osvještavanje javnosti i podizanje javne svijesti o neprihvatljivosti diskriminacije na osnovu spolne orijentacije i rodno identiteta. **Hrvatski zavod za zapošljavanje** u 2013. godini održao je 4 stručna predavanja na temu spolne diskriminacije u organizaciji drugih institucija. Hrvatski zavod za zapošljavanje kroz primjenu odredbi Zakona o radu, Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakona o ravnopravnosti spolova i sl. osigurava provedbu politika jednakih mogućnosti i zaštita od diskriminacije.

U cjelokupni **odgojno-obrazovni sustav** uveden je zdravstveni odgoj. Također, izrađen je Nastavni plan i program zdravstvenog odgoja; izrađeni su priručnici za izvođenje zdravstvenog odgoja; ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio Odluku o sustavnom uvođenju zdravstvenog odgoja i obrazovanja u kojeg je integriran rodno osjetljiv odgoj; a savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje osposobili učitelje i nastavnike za provođenje plana i programa zdravstvenog odgoja i obrazovanja. Nastavni plan i program zdravstvenog odgoja planiran za provedbu na satu razrednika sastoji se od četiri modula: Živjeti zdravo, Prevencija ovisnosti, Prevencija nasilničkog ponašanja i Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje. Važan cilj svih modula je razvoj tolerancije, pri čemu je važno pomoći svim učenicima razviti pozitivnu sliku o sebi, ali i usvojiti uvažavanje različitosti među ljudima kao temeljnu vrednotu.

2014.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 3. veljače 2014. održao tematsku sjednicu Povjerenstva za ljudska prava vezanu uz zaštitu i promicanje prava LGBT osoba, na kojoj je predstavljeno istraživanje sa fokusom na Republike Hrvatsku Agencije Europske unije za temeljna prava, te Život LGBT osoba u Hrvatskoj danas. Posebno je istaknut problem vezano uz nasilje i diskriminaciju prema LGBTIQ osobama posebice u području zapošljavanja i pristupu robama i uslugama, kao i pitanja prijave zločina iz mržnje.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjelovao je na 5 tribina na temu spolne diskriminacije u organizaciji drugih institucija. Hrvatski zavod za zapošljavanje kroz primjenu odredbi Zakona o radu, Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakona o ravnopravnosti spolova i sl. osigurava provedbu politika jednakih mogućnosti i zaštite od diskriminacije. **Ured za ravnopravnost spolova** je u 2014. godini pružio financijsku potporu Udruženju Zagreb Pride za plaćanje troškova osiguranja javnog skupa i povorke ponosa „Zagreb Pride 2014“. Djelatnica Ureda sudjelovala je u listopadu na okruglom stolu koji je povodom izmjena Kaznenog zakona s temom „Sankcioniranje nasilja iz mržnje u hrvatskom zakonodavstvu i praksi“ održan u organizaciji Lezbijske grupe Kontra, Srpskog demokratskog foruma i Udruga žena Romkinja

	Hrvatske „Bolja budućnost“, kao i na konferenciji "Tackling sexual orientation and gender identity discrimination: next steps in EU and Member State policy making" koja je u organizaciji talijanskog predsjedništva Vijećem EU i Agencijom EU za temeljna prava (FRA) održana u Bruxellesu. Ured na svojim internetskim stranicama kontinuirano prati i objavljuje informacije vezane uz osvještavanje javnosti i podizanje javne svijesti o neprihvatljivosti diskriminacije na osnovu spolne orijentacije i rodnog identiteta
--	---

Provedbena mjera 85.2.	U okviru zdravstvenog odgoja i obrazovanja uključiti teme o pravima LGBT osoba u osnovnoj i srednjoj školi
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Agencije za odgoj i obrazovanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U Nastavni plan i program zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole u modulima Prevencija nasilničkog ponašanja i Spolno/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje, uvrštena je poduka o suzbijanju spolno i rodno uvjetovanog nasilja te su unesene informacije o različitim osnovama diskriminacije kako je to utvrđeno Zakonom o suzbijanju diskriminacije. Kako je navedeno u rezultatima prethodne Mjere, u cjelokupni odgojno-obrazovni sustav uveden je zdravstveni odgoj te učinjene daljnje aktivnosti za uvođenje i provedbu zdravstvenog odgoja i obrazovanja.

Cilj 86: Unaprijediti zaštitu i promicanje prava transrodnih osoba

Provedbena mjera 86.1.	Osnovati radnu skupinu za izradu analize i prijedloga mjera glede unaprjeđenja prava transrodnih osoba
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo uprave Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo zdravlja
Rok za provedbu	prosina 2015.
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim maticama („Narodne novine“ broj: 76/2013) ministar zdravlja dana 12. studenog 2014.godine donio je Pravilnik o prikupljanju medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu (NN 132/2014). U Radnoj skupini za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika, uz stručnjake koji se bave ovim područjem, te predstavnica Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Pravobraniteljice za djecu, sudjelovale/i su i predstavnice/i civilnih udruga koje zastupaju interese transrodnih osoba: Trans Aid Croatia, Zagreb-Pride, Iskorak, Lezbijska grupa Kontra i Ženska soba. Sukladno članku 11. navedenog Pravilnika, krajem 2014. godine, započeta je izrada Liste stručnjaka s iskustvom i edukacijom iz

	područja zdravstvene zaštite transrodnih osoba koji će izraditi Stručne smjernice za donošenje mišljenja zdravstvenih radnika i psihologa za promjenu spola ili o životu u drugom rodnom identitetu. Slijedom navedene dokumentacije, Nacionalno zdravstvenog vijeće donosi mišljenje o promjeni spola ili o životu u o drugom rodnom identitetu temeljem kojeg nadležni ured državne uprave u županiji donosi rješenje o upisu promjene spola u matricu rođenih.
--	---

PRAVO NA ZDRAV ŽIVOT I OKOLIŠ

Cilj 87.Smanjiti štetni utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi kao posljedicu ljudske aktivnosti

Provedbena mjera 87.1.	Ojačati inspektijske službe u svrhu praćenja provedbe propisa iz područja zaštite okoliša povećanjem broja inspektora i njihovim usavršavanjem te povećanjem broja provedenih inspektijskih nadzora
Nositelj	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode,
Sunositelji	Ministarstvo poljoprivrede Ministarstvo zdravlja Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo pravosuđa Ministarstvo unutarnjih poslova Državni inspektorat
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
Status mjere	Djelomično se provodi
Postignuti rezultati	U 2013. godini nadzor je provodilo 76 inspektora zaštite okoliša (u odnosu na 2012. godinu, tri inspektora manje) te je provedeno ukupno 5.453 inspektijska nadzora (u odnosu na 2012. godinu, manje za 483 nadzora). Nadalje, svaki inspektor je u prosjeku proveo 27 dana na stručnom usavršavanju. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava navodi da je u skladu sa sporazumom o suradnji inspektijskih službi u području zaštite okoliša, u provedbi Direktive Vijeća Europske unije 2012/18/EU, od 4. srpnja 2012., o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari-SEVESO III direktiva, inspektori rada za zaštitu na radu su obavljali nadzore postrojenja s opasnim tvarima koje mogu izazvati nesreće većih razmjera. Prema planu za 2014. godinu obavljen je 51 nadzor, u kojima je doneseno ukupno 13 rješenja i podnesen 1 optužni prijedlog. Rješenjima je naređeno poslodavcima otklanjanje 19 nezakonitosti, i to u vezi članaka 18., 27., 32., 34., 43. i 50. Zakona o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03, 86/08, 75/09 i 143/12) te članaka 27., 28., 35., 42., 45., i 53. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14 i 154/14). Ujedno je zbog navedenih propusta iz područja zaštite na radu podnesen nadležnom sudu 1 optužni prijedlog s osnovanom sumnjom u počinjenje 2 prekršaja. U 2014. nadzor je provodilo 74 inspektora zaštite okoliša (u odnosu na 2013., dva inspektora manje) te je provedeno ukupno 5 074

	inspekcijskih nadzora (u odnosu na 2013, manje za 379 nadzora). Temeljem Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području zaštite okoliša tijekom 2014. U koordiniranim inspekcijskim nadzorima obavljen je nadzor 53 operatera. U odnosu na tri osnovne zadaće inspekcije zaštite okoliša: nadzor primjene regulative, sankcioniranje u slučaju provedbe propisa i informiranje javnosti o istome, učinkovitost provedbe planiranih inspekcijskih aktivnosti za 2014., iskazana kao statistički pokazatelj u odnosu na dinamiku provedbe plana rada i određene prioritete, može se ocijeniti zadovoljavajućom. Nadalje, tijekom 2013. inspekcija zaštite prirode obavila je 808 inspekcijskih nadzora, a time je ostvareno povećanje broja inspekcijskih nadzora od 7,2% u odnosu na 2012., dok je tijekom 2014., obavljeno 833 nadzora, čime je ostvareno dodatno povećanje broja nadzora od 3,1% u odnosu na godinu prije. U prosincu 2013. zaposlena su 2 nova inspektora zaštite prirode pa je time broj inspektora povećan na 16. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Mjera se ne provodi u potpunosti, manji broj inspekcijskih nadzora je rezultat: intenzivnog stručnog usavršavanja i realizacije inspekcijskih projekata u svrhu učinkovite primjene okolišnog zakonodavstva usklađenog s pravnom regulativom Europske unije; provedbe aktivnosti u okviru međunarodnih mreža (IMPEL, RENA) i institucija (INTERPOL) u svrhu razmjene iskustava o provedbi inspekcija u području zaštite okoliša; te smanjenih ljudskih potencijala u inspekciji zaštite okoliša uslijed odlaska službenika u mirovinu ili na drugo radno mjesto. Zbog mjera štednje u 2013. Nije bilo zapošljavanja službenika za ukupno pet upražnjenih sistematiziranih radnih mjesta.
--	---

Cilj 88. Spriječiti zdravstvene rizike vezane uz okoliš

Provedbena mjera 88.1.	Osigurati zdravstveno ispravnu pitku vodu za sve građane Republike Hrvatske
Nositelji	Ministarstvo zdravlja Hrvatski zavod za javno zdravstvo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Ministarstvo poljoprivrede
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1,5 miliona kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zdravlja, Županijska sredstva oko 4,8 miliona kuna, sredstva javnih vodoopskrbnih poduzeća oko 4 miliona kuna; -86.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva poljoprivrede; 207.698.000,00 kuna iz sredstava Hrvatskih voda; 219.730.000,00 kuna Krediti poslovnih banaka HBOR 125.840.000,00 kuna, IBRD 30.000,00 kuna. (2013) - Županijska sredstva oko 4,8 miliona kn, sredstva javnih vodoopskrbnih poduzeća oko 5 miliona kn, 0,5 miliona kn državni proračun. - 184.984.000,00 kn iz sredstava Hrvatskih voda, - 136.518.000,00 kn EIB-CEB (2014)
Status mjere	Provodi se

Postignuti rezultati	U 2013. godini donijeta su dva ključna propisa ovoga područja - novi Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/2013) i novi Pravilnik o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/2013). Povećao se stupanj mogućnosti priključenja stanovništva na javni vodoopskrbni sustav na prosječnih 85%. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je nositelj Monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće u mreži i na izvoristu. Rezultati monitoringa za 2014 godinu će biti poznati u travnju 2015., a u 2013. godini ostvareno je 79,4 % Plana monitoringa izvorišta vode za piće i 45,7 % Plana monitoringa vode za piće u mreži. Rezultati su zadovoljavajući. Ministar nadležan za zdravlje donosi godišnji plan monitoringa (praćenja) zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, koji obuhvaća plan redovnog monitoringa i plan revizijskog monitoringa. Osim monitoringa provode se i službene kontrole nad isporučiteljima vode za ljudsku potrošnju. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ograničena financijska sredstva.
-----------------------------	---

Provedbena mjera 88.2.	Osigurati priključke na kanalizacijsku mrežu svim građanima Republike Hrvatske
Nositelj	Hrvatske vode u suradnji s komunalnim službama
Sunositelji	Jedinice lokalne samouprave
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-Ukupno 718.733.000,00 kuna (95.180.000,00 Hrvatske vode, 84.880.000,00 Ministarstvo poljoprivrede, 94.157.000,00 IBRD, 43.765.000,00 Komunalna trgovačka društva, 223.000,00 kn EU Darovnice, 91.528.000,00 fondovi Europske unije). (2013.) -Ukupno 538.893.000,00 kuna (133.278.000,00 Hrvatske vode, 63.741.000,00 Ministarstvo poljoprivrede, 130.453.000,00 EIB/CEB, 93.746.000,00 IBRD, 46.904.000,00 Komunalna trgovačka društva, 4.140.000,00 kn EU Darovnice, 64.421.000,00 fondovi Europske unije, 2.210.000,00 JLS). (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Hrvatske vode u okviru svoje zakonom propisane djelatnosti te sukladno strateškim ciljevima razvoja zaštite voda, sufinanciraju izradu projektne dokumentacije, izgradnju i rekonstrukciju kolektora i ostalih osnovnih kapaciteta sustava javne odvodnje, uključivo i komunalne uređaje za pročišćavanje otpadnih voda, a sve sukladno godišnjem Planu upravljanja vodama. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ograničena financijska sredstva.

Cilj 89. Smanjiti buku na razinu dopuštene granice

Provedbena mjera 89.1.	Uspostaviti i provoditi nadzor nad bukom
Nositelj	Ministarstvo zdravlja
Sunositelji	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo gospodarstva u suradnji sa zavodima za javno zdravstvo
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva

sredstva	zdravlja.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Strateške karte buke (SKB) i akcijski planovi iz st. 1. tč. 7 čl. 7 Zakona o zaštiti od buke (NN 30/09) su sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske, za čiju je izradu zadužena Ministarstvo zdravlja. U 2013. godini Agencija za zaštitu okoliša sklopila je s Ministarstvom zdravlja ugovor o suradnji, u kojem će Agencija uspostaviti GIS sustav strateških karata buke te njihovo objavljivanje, uključujući i akcijske planove, na WEB GIS portalu zaštite okoliša na web stranicama Agencije te uspostaviti održavanje sustava u pogledu dodavanja novih baza podataka do izrade WEB GIS aplikacije za pregled, analizu i izvješćivanje. Ažurno održavanje te upravljanje navedenog sustava bit će u nadležnosti Agencije dok će se novonastale karte buke u nadležnosti Ministarstva zdravlja i lokalnih jedinica unositi standardnim poluautomatiziranim GIS procedurama unutar procedura razvijenih u Agenciji. Uprava za sanitarnu inspekciju i javno zdravstvo Ministarstva zdravlja obavlja kontinuirane nadzore po službenoj dužnosti nad provođenjem mjera zaštite od buke, kao i po prijavi. Temeljem Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09, 55/13 i 153/13) ovlašteno je 25 pravnih osoba za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke (stanje na 31.12.2014.). Tijekom 2014. godine prikupljene su 4 strateške karte buke od obveznika izrade istih i 1 akcijski plan. Tijekom 2014. godine u skladu s rokovima za izvještavanje Europske komisije o provedbi Direktive 2002/49 o procjeni i upravljanju bukom okoliša, Ministarstvo zdravlja je putem EIONET sustava dostavilo u Europsku agenciju za okoliš podatke o strateškim kartama buke i akcijskim planovima. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Glavni nedostatak provođenja sustavnih mjera zaštite od buke i smanjenja štetnog utjecaja buke na zdravlje čovjeka jest nedostatak financijskih sredstava za izradu karata buke na razini jedinica lokalne samouprave i na razini drugih obveznika izrade, kao i neuvrštavanje podataka iz karata buke i akcijskih planova u prostorno-planske dokumente.

Cilj 90. Smanjiti rizik od opasnog otpada

Provedbena mjera 90.1.	Sanacija crnih točaka i odlagališta otpada, planirati za provedbu u razdoblju od 2013. Do 2018. Godine
Nositelji	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-Ukupno 32.065.000,00 kuna - vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu -6.911.270,35 kn za sanaciju crnih točaka Za sustav skupljanja, prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest Fond je do sada utrošio 224.764.479,05 kn, od toga u 2014. godini 31.364.479,05 kn- vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2014. godinu
Status mjere	Provodi se

Postignuti rezultati	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izradilo je Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji je usvojen u Hrvatskom saboru u srpnju 2013. Zakonom je predviđena izrada novog Plana gospodarenja otpadom koji će obuhvatiti i daljnje planiranje i provedbu sanacije crnih točaka za razdoblje 2015.-2021. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je proveo aktivnosti i radove na osam lokacija visokopterećenih opasnim otpadom tvz. „crne točke“, i to sanaciju tla onečišćenog poliaromatskim ugljikovodicima, mineralnim ugljikovodicima, sanaciju zemljišta onečišćenog koksnim katranom, azbestnim otpadom, te uklanjanje otpadne lužnate vode zaostale od bivše proizvodnje gline. U tijeku je izrada projektne dokumentacije za sanaciju kiselog gudrona te lokacije na kojoj se nalaze veće količine šljake i pepela. Fond je također, uspostavio sustav skupljanja, prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest, te je svojim sredstvima financirao izgradnju posebnih ploha (kazeta) za građevni otpad koji sadrži azbest na odlagalištima neopasnog otpada. S obzirom da onečišćenje okoliša ima znatan utjecaj na kvalitetu tla, površinskih voda i zrak, sanacijom lokacija koje su onečišćene opasnim otpadom kontinuirano se smanjuju prisutni negativni utjecaji opasnih tvari, što dovodi do poboljšanja statusa parametara okoliša i otklanjanja realne opasnosti za okoliš i zdravlje ljudi.
-----------------------------	--

Cilj 91. Uspostaviti održivi sustav gospodarenja neopasnim i inertnim otpadom

Provedbena mjera 91.1.	Osigurati uvjete za smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu koji se neobrađen odlaže na službenim odlagalištima te ojačati inspekcijske službe u tu svrhu
Nositelj	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
Rok za provedbu	2018. (Ugovor o pristupanju RH o EU
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva zaštite okoliša i prirode
Status mjere	Provedba u 2018
Postignuti rezultati	- količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se neobrađen odlaže na službena odlagališta

Provedbena mjera 91.2.	Uspostava županijskih i regionalnih centara gospodarenja otpadom te sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada do uspostave centara za gospodarenje otpadom
Nositelji	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
Rok za provedbu	2018 – Ugovorom o pristupanju EU utvrđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2018. Vezano za sanacije postojećih odlagališta te uspostavu centara za gospodarenje otpadom.
Utrošena financijska sredstva	Utrošena financijska sredstva za provedbu izgradnje ŽCGO „Mariščina“ iznose 99.705.057,66 kn , te za ŽCGO „Kaštijun“ 76.170.523,64 kn , ukupno 175.875.581,30 kn . Ukupno utrošena financijska sredstva za sanaciju odlagališta otpada koja nisu u skladu sa zahtjevima u 2014. godini iznose 51.900.171,94 kn
Status mjere	Provodi se

Postignuti rezultati	Ministarstvo je izradilo prijedlog Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojeg je Hrvatski sabor usvojio u srpnju 2013 (NN 94/13). Zakonom je predviđena izrada novog Plana gospodarenja otpadom koji će obuhvatiti i uspostavu županijskih i regionalnih centara za gospodarenjem otpadom te sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada do uspostave centara za gospodarenje otpadom, a obuhvaća period 2015-2021. U okviru Operativnog programa Zaštite okoliša 2007-2013. (OPZO) kroz Prioritetnu os 1- Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom u 2013. i tijekom 2014. u fazi izgradnje bili su projekti Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina u Primorsko-goranskoj županiji i ŽCGO Kaštijun u Istarskoj županiji. U 2014. Proveden je postupak odobrenja i donesena je odluka o EU sufinanciranju kroz OPZO za 3 projekta sanacije odlagališta: Filipovica (Grad Osijek), Semeljci (Općina Semeljci) i Trebež (Grad Samobor). Krajem 2014. započeli su postupci javne nabave po navedenim projektima. U 2013. i 2014. U pripremi je bio projekt ŽCGO Bikarac II faza (Šibensko-kninska županija), koja će se sufinancirati kroz OPZO. Također se intenzivno radilo na pripremi ostalih projekata županijskih i regionalnih CGO-a. Izgradnja novih CGO-a je planirana do kraja 2018. godine, a financirat će se kroz novi Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014-2020. Aktivnosti projekata provode se sukladno ugovorenoj dinamici te je u tijeku izgradnja Centara i nabava opreme. Sanacije odlagališta otpada provode se sukladno ugovorenoj dinamici izvođenja radova. Od ukupno preostalih 136 aktivnih odlagališta otpada, sanirana su 23 odlagališta, u tijeku je sanacija 42 odlagališta te je u fazi pripreme za sanaciju još 71 odlagalište otpada. Radovi se provode i na 9 zatvorenih odlagališta, dok je u pripremi sanacija još 57 zatvorenih odlagališta otpada. Provedbom postupka sanacije odlagališta kontinuirano se smanjuju negativni utjecaji otpada na okoliš i prirodne resurse odnosno ostvaruju ciljevi kojima se odlagališta otpada dovode u stanje prihvatljivo za okoliš i zdravlje ljudi.
-----------------------------	---

Provedbena mjera 91.3.	Poticati smanjenje nastajanja otpada i odvojenog prikupljanja otpada, njegovu daljnju uporabu i iskorištavanje vrijednih sirovina
Nositelji	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Utrošena sredstva za primarnog odvajanja otpada u iznosu od kuna 6.922.000,00 kn isplaćena su iz planiranih sredstava Financijskog plana Fonda za 2013. godinu za aktivnost oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada i poticanje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada. Za sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada u 2013. godini utrošeno je 568.366.087,00 kn, sa aktivnosti programi i projekti za postupanje s posebnim kategorijama otpada Financijskog plana Fonda za 2013. godinu. - Utrošena sredstva za primarnog odvajanja otpada u iznosu od kuna 42.503.474,27 kn isplaćena su iz planiranih sredstava Financijskog plana Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2014. godinu s projekcijom za 2015. i 2016. godinu za aktivnost oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada i poticanje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada. Za

	sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada u 2014. godini utrošeno je 622.748.368,38 kn , sa aktivnosti programi i projekti za postupanje s posebnim kategorijama otpada Financijskog plana
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) predviđena je izrada novih i poboljšanje postojećih provedbenih propisa koji se odnose na sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada u svrhu dostizanja ciljeva odvojenog skupljanja otpada prema obvezama iz EU Direktiva. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je tijekom 2013. godine ulagao svoja sredstva u sustav primarnog odvajanja otpada, i to za nabavu 3719 komada kanti, kontejnera i zelenih otoka radi odvajanja otpada (PET, staklo, papir, biootpad) i korištenja njegovih svojstava. Također, u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad i otpadne gume, otpadna ulja, vozila, baterije i akumulatori te električni i elektronički uređaji i oprema) u 2013. godini je ukupno prikupljeno 194 010 tona otpada koje su predane na uporabu oporabiteljima/obrađivačima. Aktivnostima Fonda ostvareni su ciljevi propisani pravilnicima i direktivama EK za otpadne gume, ulja i vozila, dok su za ambalažni otpad, prijenosne baterije i akumulatora te električne i elektroničke uređaje i opremu ostvarena manja odstupanja od propisanih ciljeva. Navedenim aktivnostima sprječava se nekontrolirano odbacivanje posebnih kategorija otpada u prirodu ili u komunalni otpad čime se istovremeno smanjuje štetni utjecaj otpada na okoliš i zdravlje ljudi. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je tijekom 2014. godine ulagao svoja sredstva u sustav primarnog odvajanja otpada za jedinice lokalne samouprave, i to za nabavu 215 400 komada kanti, kompostera i koševa te 11 955 kontejnera i presskontejnera i polupodzemnih kontejnera radi odvajanja otpada (PET, staklo, papir, metal, biootpad) i korištenja njegovih svojstava. Također, u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad i otpadne gume, otpadna ulja, vozila, baterije i akumulatori te električni i elektronički uređaji i oprema) u 2014. godini je ukupno prikupljeno 213 294 tona otpada koje su predane na uporabu oporabiteljima/obrađivačima. Aktivnostima Fonda ostvareni su ciljevi propisani pravilnicima i direktivama EK za otpadne gume, ulja i vozila, dok su za ambalažni otpad, prijenosne baterije i akumulatora te električne i elektroničke uređaje i opremu ostvarena manja odstupanja od propisanih ciljeva. Navedenim aktivnostima sprječava se nekontrolirano odbacivanje posebnih kategorija otpada u prirodu ili u komunalni otpad čime se istovremeno smanjuje štetni utjecaj otpada na okoliš i zdravlje ljudi.

Cilj 92. Sustavno praćenje (monitoring), sastavnica okoliša, prikupljanje i objedinjavanje podataka u suradnji s nadležnim tijelima i obveznicima dostave podataka

Provedbena mjera 92.1.	Unaprjeđivati i dalje jedinstvenu metodologiju prikupljanja i obrade podataka: nacionalnih standarda usklađenih s EU i međunarodnim standardima
Nositelji	Agencija za zaštitu okoliša Ministarstvo zaštite okoliša i prirode i sva tijela državne uprave u suradnji s obveznicima dostave podataka i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano

Utrošena financijska sredstva	-Ukupna vrijednost Projekta – 1.147.552,70 EUR (od toga nacionalna komponenta 114.755,27 EUR, a EU komponenta 1.032.797,43 EUR) – Ministarstvo zaštite okoliša i prirode 82013) -Proračunska sredstva: 1.088.750 kn, EU sredstva: 202.784 kn, Agencija za zaštitu okoliša (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U okviru projekta IPA 2009 „Natura 2000 Upravljanje i monitoring-NATURA MANMON“ izrađeno je ukupno 27 monitoring programa; i to 24 za vrste iz Priloga II Direktive o staništima, odnosno Priloga I Direktive o pticama te 3 za stanišne tipove iz Priloga I Direktive o staništima. Projekt je trajao od listopada 2011. do travnja 2013, a nositelj je bilo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, dok je Državni zavod za zaštitu prirode koordinirao komponentu projekta u okviru koje su izrađeni programi monitoringa. Nadalje, Agencija za zaštitu okoliša redovito ažurira Nacionalnu listu pokazatelja sukladno Zakonu o zaštiti okoliša te je ista dostupna na internetskim stranicama Agencije. Također, Agencija redovito usklađuje baze podataka i aplikacije sa propisanim standardima te su izrađene nove baze sukladno propisima uvažavajući zadane standarde (npr. EMAS registar). Redovito se izrađuju priručnici i naputci koji se objavljuju na internetskim stranicama; organiziraju se sastanci i radionice te se redovito pružaju informacije i smjernice obveznicima prilikom ispunjavanja obveza prema propisanim standardima putem korisničke podrške (Help desk i Info mail). U aktivnosti koje su se provodile 2014. godine ubrajaju se: prihvata podataka u Informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO), osiguranje kvalitete i provjera kontrole podataka, te dodatne aktivnosti usmjerene na provedbu mjere kao što su: izrada priručnika, pružanje podrške korisnicima i obveznicima sustava, provedba projekata i aktivnosti usmjerenih na unapređenje kvalitete i cjelovitosti podataka, definiranje nacionalnih faktora putem korištenja stručnih metodologija u skladu sa zahtjevima direktiva Europske unije (EU) i pojedinih konvencija i protokola Ujedinjenih naroda (UN) te drugih dokumenata i smjernica vezano za okolišna tematska područja (gospodarenje otpadom, klimatske promjene, kvaliteta zraka, mora, voda i tla, te utjecaj sektorskih pritisaka na okoliš i prirodu). Navedene aktivnosti Agencija provodi u sklopu svojih redovnih radnih aktivnosti, te putem proračunskih projekata i projekata vanproračunske pomoći. Od izvješća, Agencija je 2014. dovršila i uputila u proceduru usvajanja <i>Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj (2009.-2012.)</i>. Izrađeno je i 39 tematskih izvješća sukladno nacionalnim propisima te je izrađeno i dostavljeno u tijela EK i međunarodne organizacije ukupno 43 skupova podataka/izvješća po pojedinim tematskim područjima, sukladno preuzetim obvezama prema Europskoj komisiji, Europskoj agenciji za okoliš i međunarodnim ugovorima (konvencijama i protokolima). U provedbi je bilo 10 projekata koji se provode putem Programa „<i>Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša</i>“-Komponenta 2, te 2 međunarodna projekata usmjerenih na poboljšanje kvalitete podataka i određivanje nacionalnih emisijskih

	faktora. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Pojedina područja ili dijelovi područja nisu pokrivena zakonskim obvezama za standardizacijom podataka, npr. područje zaštite tla-praćenje onečišćenja na industrijskim lokalitetima.
--	--

Cilj 93. Osigurati provedbu Aarhuske konvencije

Provedbena mjera 93.1.	Informiranje relevantnih tijela o smjernicama za provedbu Aarhuske konvencije
Nositelji	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Agencija za zaštitu okoliša sva tijela državne uprave nadležna u tom području u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode navodi da su tijela koja su sudjelovala u izradi III. Nacionalnog izvješća o provedbi Aarhuske konvencije informirana su o usvajanju izvješća te su: upozorena na prepreke u provedbi određenih članaka konvencije; pozvana da poduzmu mjere za uklanjanje spomenutih prepreka; upućena na nacionalne smjernice i smjernice UNECE-a za poboljšanje prakse informiranja i uključivanja javnosti u okolišno odlučivanje na lokalnoj razini; upućena na Smjernice za informiranje i sudjelovanje javnosti u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš (PUO) i strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš (SPUO).

Cilj 94. Razvijati Informacijski sustav zaštite okoliša i osigurati dostupnost informacija građanima

Provedbena mjera 94.1.	Razviti Informacijski sustav koji osigurava točnu, pravodobnu i cjelovitu informaciju o okolišu i prirodi, putem uspostave javnih baza podataka
Nositelj	Agencija za zaštitu okoliša
Sunositelji	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Državni zavod za zaštitu prirode i svi sudionici sustava definirani Uredbom o ISZO (NN 68/08)
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1.050.000 kuna, pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, -1.994.000 kuna iz Državnog proračuna Aktivnost A 730007 (2013) -Financijska sredstva osigurana putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 2.215.000,00 kn (za 2014. god.), Aktivnost: T730053 (za rezultate provedbe od I. do XI.) Financijska sredstva osigurana putem Državnog proračuna u iznosu od 773.000,00 kn (za 2014. god.), Aktivnost: A730007 (za rezultate provedbe od XII. do XIV.) Financijska sredstva osigurana putem Državnog proračuna u iznosu od 963.000,00 kn (za 2014. god.), Aktivnost: A730008 i dio

	A730012 (za rezultate provedbe od XV. do XIX.) 82014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini ugovoreno je 10 projekata s ukupno 13 projektnih faza. Od toga realizirani su: 1.) uvođenje i izgradnja sustava za centralni pristup obveznika te upravljanje pravima i obvezama korisnika ISZO-a (AAA)-Projekt Impersonalizacija i delegiranje obveza unutar ISZO; 2.) HIST sustav, CORINE projekt, WEB GIS preglednik i uspostava trajnog motrenja tala RH-Projekt Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WEB GIS preglednika-FAZA 1; 3.) nadogradnja, nabava, razvoj te optimizacija strojne i programske infrastrukture-Projekt 01, Microsoft programski alati-FAZA 1 i Projekt 02: Nabava symantec licenci-FAZA 1; 4.) financiranje Referentnog centra IOR; 5.) održavanje Informacijskog sustava zaštite zraka; 6.) konzultativne usluge; 7.) usluge mobilne telefonije; 8.) stalna Internet veza, poprečna veza i JGU; 9.) nabava, razvoj i nadogradnja i održavanje računalno-komunikacijske opreme. Projekti u fazi realizacije su slijedeći: 1.) uspostava WEB GIS Portal podataka okoliša (ENVI portal), Projekt 01 Uspostava baze podataka za upravljanje metapodacima okolišnih podataka prema Direktivi INSPIRE i Projekt 02 Uspostava ENVI portala-FAZA 1; 2.) HIST sustav, CORINE projekt, WEB GIS preglednik i uspostava trajnog motrenja tala RH-Projekt Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WEB GIS preglednika-FAZA 2; 3.) nadogradnja i razvoj informacijskog sustava za gospodarenje otpadom (ISGO), Projekt 01 Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO) kao komponente Informacijskog sustava gospodarenja otpadom-FAZA 1 i 2; 4.) razvoj i nadogradnja informacijskog sustava zaštite zraka (ISZZ) Projekt 01 Razvoj i nadogradnja ISZZ-Informacijski sustav zaštite zraka-FAZA 1, 5.) nadogradnja, nabava, razvoj te optimizacija strojne i programske infrastrukture, Projekt 01 Nabava novih licenci za GIS programske alate-FAZA 1, Projekt 02 Proširenje funkcionalnosti Service Help desk sustava na SharePoint portalu-FAZA 2 i 3. Tijekom 2014. godine Agencija je ugovorila 14 projekata, te u realizaciju iz 2013. godine su prenesena 3 projekta

Provedbena mjera 94.2.	Redovito izvještavati europska tijela o provedbi pojedinih propisa zaštite okoliša putem unaprijed zadanih specifičnih skupova podataka i izvješća
Nositelji	Agencija za zaštitu okoliša Ministarstvo zaštite okoliša i prirode sva tijela državne uprave nadležna u tom području u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Agencije za zaštitu okoliša.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Agencija za zaštitu okoliša je u 2013. i 2014. izradila i dostavila svake godine po 43 izvješća-skupova podataka prema preuzetim

	međunarodnim obvezama. Izvješća su dostavljena tijelima EU te tijelima UN. U pripremi je izrada protokola o uspostavi tijeka podataka s ostalim državnim tijelima koja sudjeluju u međunarodnom izvještavanju o okolišu. Uz redovno ažuriranje podataka o međunarodnim izvještajnim obvezama RH u pripremi je izrada baze podataka i protokola o suradnji i uspostavi tijeka podataka s ostalim državnim tijelima koja sudjeluju u međunarodnom izvješćivanju RH o okolišu.
--	---

Cilj 95. Obrazovati građane o okolišu i prirodi, potrebi zaštite okoliša i prirode

Provedbena mjera 95.1.	Organizirati kampanje i radionice
Nositelj	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Agencija za zaštitu okoliša Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Sunositelji	sva tijela državne uprave nadležna u tom području u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-.Ukupna vrijednost Projekta – 1.147.552,70 EUR (od toga nacionalna komponenta 114.755,27 EUR, a EU komponenta 1.032.797,43 EUR) (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) -130.000 kuna iz Multilateralnog fonda (za provedbu Montrealskog protokola); -315.000 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Agencije za zaštitu okoliša (za provedbu kampanja i radionica) - 2.122.000,00 kn – vlastiti izvori Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. (2013) - 440.386,89 kuna (Agencija za zaštitu okoliša) - 3.000.000,00 kn Financijski plana Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (2014)
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u okviru aktivnosti vezanih za zaštitu okoliša i prirode te održivi razvoj organizirao medijsku promociju oglašavanjem informativno-edukativnih spotova s ciljem poticanja energetske učinkovitosti i čistijeg transporta, te je sudjelovao u organizaciji tematsko-stručno-poslovne konferencije posvećene gospodarenju otpadom. U suradnji s organizacijama civilnog društva Fond je sudjelovao u organizaciji informativno-edukativnih tribina, skupova i radionica (Kopački rit-jučer, danas, sutra, Hrvatska iz zraka), sve u cilju poticanja i razvijanja projekata kojima se kroz edukativne, demonstracijske i promotivne aktivnosti različitih dionika omogućuje jačanje svijesti, uključivanje i sudjelovanje javnosti u problematici okoliša i očuvanja prirode. Time je ujedno dao doprinos promicanju prirodnih vrijednosti te poticanju širenja obrazovanja o prirodi i okolišu, koje se ističe u odredbama Strategije UNECE o OOR-u. 2U cilju razmjene iskustava i informiranja o postignutim rezultatima u području racionalnog gospodarenja energijom, energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i zaštite okoliša te doprinosu u ostvarivanju ciljeva i preuzetih obveza Republike Hrvatske u okviru politike energetske učinkovitosti Europske unije, Fond je održao 4 regionalna

informativno-edukativna skupa s temom „Energetska učinkovitost u javnom sektoru. Skupovima održanima u Vukovaru, Petrinji, Plitvičkim jezerima i Metkoviću prisustvovalo je više od 250 predstavnika županija, gradova, općina, razvojnih agencija, udruga i tijela državne uprave. U programu skupova predstavljani su i primjeri dobre prakse kao motivacija za budući razvoj projekata i povećanja kvalitete života građanima.

Fond je proveo dvije nacionalne medijske kampanje s ciljem poticanja korištenja čistijeg transporta i povećanja energetske učinkovitosti. U sklopu kampanje emitirani su televizijski i radijski spotovi na ukupno 6 televizija i 5 radio postaja u vrijednosti 2,4 milijuna kuna. Cilj spotova bio je educirati građane o prednostima korištenja hibridnih i električnih automobila te energetske obnove kuća i korištenja obnovljivih izvora energije te ih informirati o mogućnostima korištenja bespovratnih sredstava Fonda.

Fond je aktivno sudjelovao u provedbi više od 70 informativno-edukativnih događanja u organizaciji jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, udruga i drugih pravnih osoba održavanjem predavanja i sudjelovanjem na okruglim stolovima i tribinama radi savjetovanja krajnjih korisnika i građana. Fond je za iste potrebe nastavio i s besplatnim info telefonom 0800 200 170, doradio internetsku stranicu s edukativnim informacijama i sadržajem, te izradio niz edukativnih i informativnih materijala (brošura, letaka). Bolja informiranost i znanje dionika u području energetske učinkovitosti je temelj za razvoj projekata, financijske uštede i ispunjavanje preuzetih obveza Republike Hrvatske u provedbi politike 2020 i klimatsko-energetskog paketa do 2030 godine.

Nadalje, tijekom 2013. Proveden je projekt „Zdrav za 5“ na nacionalnoj razini, čiji su nositelji bili **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode**, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo unutarnjih poslova. Cilj projekta je prevencija ovisnosti, podizanje javne svijesti i svijesti o važnosti očuvanja okoliša i prirode među učenicima osmih razreda osnovnih škola te privih i drugih razreda srednjih škola.

Provedena je nacionalna kampanja obilježavanja 26 godina Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i Dan zaštite ozonskog sloja. Cilja kampanje bio je ukazati na važnost ozonskog sloja i njegove zaštite te osigurati dugoročne sadržaje koji će se moći koristiti u komunikaciji s javnosti.

U okviru projekta IPA 2009 „Natura 2000 Upravljanje i monitoring-NATURA MANMON“ u razdoblju od veljače do travnja održano je 8 regionalnih radionica za predstavnike javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području županija (uključujući i Natura područja) te završna radionica za izradu plana upravljanja za područje Natura 2000 Spačvanski bazen. Na regionalnim radionicama prezentirani su ostvareni rezultati samog projekta, iskustva ostvarena u procesu izrade planova upravljanja te izrađeni nacrti planova za šest pilot područja. Na završnoj radionici za izradu plana upravljanja a područje Natura 2000 Spačvanski bazen sa svim dionicima se raspravljalo o završnoj verziji nacrtu planova upravljanja te je postignut dogovor za provedbu koncepta Natura 2000.

	Agencija za zaštitu okoliša na dnevnoj bazi na svojoj Internet stranici www.azo.hr objavljuje informacije o okolišu, pritiscima na okoliš, kao i aktualne informacije o okolišnom zakonodavstvu. Za građane su otvorene baze u kojima se nalaze podaci o pritiscima na okoliš (onečišćenja zraka, tla, vode, količine otpada). U 2014. posebno ističu lansiranje portala „Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj“ koji sadrži podatke o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku izmjerenih na području RH koristeći jedinstveni europski indeks. Tijekom 2014. Agencija je organizirala i sudjelovala na brojnim radionicama i događanjima u sklopu kojih su građani informirani o zaštiti okoliša općenito te dobili informativne materijale i publikacije. Rezultat je veća zainteresiranost građana za pitanja zaštite okoliša što se vidi i po povećanom broju posjeta Info centru za građane AZO, većem broju posjeta Internet stranicama te prepoznavanju uloge AZO u javnosti. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Agencija za zaštitu okoliša navodi problem nedovoljnih financijskih sredstava za organizaciju većeg broja kampanja i radionica.
--	---

Provedbena mjera 95.2.	Provedba Akcijskog plana za obrazovanje za održivi razvitak
Nositelji	Agencija za odgoj i obrazovanje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sva tijela državne uprave nadležna u tom području u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Sunositelj	Ministarstvo poljoprivrede
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-475.000,00 kuna - vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu. -1.087.167,22 kuna -vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2014. godinu.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. Agencija za odgoj i obrazovanje U Kurikulumu Građanskog odgoja i obrazovanja posebno je utvrđena ekološka dimenzija građanske kompetencije koja se odnosi na održivi razvoj lokalne zajednice, Hrvatske, Europe i svijeta, na racionalno i odgovorno trošenje prirodnih resursa i odgovornost građana za održivi razvoj. Navedena kompetencija sustavno se razvija kod učenika od 1. razreda osnovne škole do kraja srednje škole i kasnije kroz cjeloživotno učenje. Za područje osnovne i srednje škole održana su 31 stručni skup vezano za održivi razvoj na kojima je sudjelovalo ukupno 489 sudionika. U predškolskom odgoju i obrazovanju održana su dva stručna skupa vezano za održivi razvoj na kojima je sudjelovalo ukupno 105 sudionika. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u 2013. godini sudjelovao u provedbi 10 projekata organizacija civilnog društva koje djeluju na području izvaninstitucionalnog obrazovanja djece i mladih vezanom za zaštitu okoliša i prirode. Poduzete aktivnosti na provedbi mjere odnose se prije svega na

	provedbu neformalnog obrazovanja u području zaštite okoliša i prirode koje pružaju organizacije civilnog društva u suradnji s nositeljima formalnog obrazovanja ili jedinicama lokalne samouprave. Time je Fond dao doprinos ostvarivanju ciljeva obrazovanja za održivi razvitak odnosno postizanju održivog načina promišljanja uz brigu za okoliš i prirodu, kao i jačanju suradnje s organizacijama civilnog društva aktivnima u području zaštite okoliša. Provedba mjere posredno je provedena i kroz realizaciju mjera u 2. Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti koji propisuje financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije kojima se postiže i smanjenje klimatskih promjena i pozitivni učinci na okoliš. Nositelji projekata uz ostale dionike jesu i organizacije civilnog društva. Za projekte provedene do kraja 2013. godine izvršena je verifikacija i analiza projekata i podneseno je službeno Izvješće Fonda o postignutim uštedama i učincima. Do kraja 2013. godine ukupno su ostvarene uštede u iznosu od 1026,5 TJ odnosno 477.650,51 tCO₂ (od toga su se kroz financirane projekte udruga ostvarile uštede u iznosu od 0,41 TJ odnosno 39,97 tCO₂). U 2013. godini ostvarene su uštede u iznosu od 12,49 TJ odnosno 1.202,47 tCO₂. 2014. U svrhu stvaranja stručnih pretpostavki za provedbu <i>Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole</i> u kojem je utvrđena ekološka dimenzija građanske kompetencije koja se odnosi na održivi razvoj lokalne zajednice, Hrvatske, Europe i svijeta, na racionalno i odgovorno trošenje prirodnih resursa i odgovornost građana za održivi razvoj, u 2014. godini organizirana su i održana 193 državna, međužupanijska i županijska stručna skupa - za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama, te je obuhvaćeno 9.938 sudionika evidentiranih imenom i prezimenom u etta.edu sustavu. Za područje osnovne i srednje škole održana su 25 stručnih skupova vezana za održivi razvoj. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u 2014. godini sudjelovao u provedbi 18 projekata organizacija civilnog društva koje djeluju na području izvaninstitucionalnog obrazovanja djece i mladih vezanom za zaštitu okoliša i prirode te održivi razvoj.
--	--

Provedbena mjera 95.3.	Obrazovati građane o održivom razvoju i o ljudskim pravima u području zaštite okoliša
Nositelj	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u suradnji s Agencijom za zaštitu okoliša i organizacijama civilnoga društva i
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	- 230.500,00 kuna - vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2013. godinu. - 656.630,76 kuna – vlastiti izvori sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2014. godinu.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u 2013. godini u suradnji s organizacijama civilnog društva koje djeluju u

	području zaštite okoliša i prirode realizirao 7 projekata. U okviru projekata udruge su organizirale tribine, stručne skupove, seminare i radionice. Tribinama i ostalim navedenim aktivnostima prisustvovalo je oko 500 zainteresiranih dionika. Provedbom navedenih aktivnosti Fond je dao doprinos ostvarivanju prioriteta Nacionalnog programa koji se odnosi na unapređivanje pristupa informacijama vezanima za okoliš i razvoj okolišne demokracije sukladno Aarhuškoj konvenciji. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u 2014. godini u suradnji s organizacijama civilnog društva i jedinicama lokalne samouprave realizirao preko 30 projekata. U okviru projekata udruge su organizirale tribine, stručne skupove, seminare, radionice i prezentacije. Ciljanim aktivnostima javnosti su postale dostupne informacije o važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti i dobara, kulturne baštine i čovjekova okoliša. Izrađeni su i distribuirani znanstveno obrazovni materijali (edukativne brošure, znanstveno popularne publikacije o prirodnim obilježjima rijeka, rijetkim i zaštićenim životinjskim vrstama i autohtonim tradicijskim vrstama). Građanima je prezentiran energetske pregled građevina i energetske certificiranje zgrada. Provedena je edukacija poduzetnika i građanstva o koristima provedbe energetske pregleda i energetske obnova u zgradarstvu/industriji te edukacija javnosti o važnosti pravilnog zbrinjavanja EE otpada u svrhu sprečavanja i smanjenja onečišćenja okoliša. Provedbom navedenih aktivnosti Fond je u 2014. godini poticao uključivanje javnosti u pitanja zaštite okoliša, održivog korištenja prirodnih resursa te je dao doprinos unapređivanju pristupa informacijama u pitanjima okoliša, razvoju okolišne demokracije sukladno Aarhuškoj konvenciji te pravu građana na zdrav okoliš. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je tijekom izvještajnog razdoblja također organiziralo informativne kampanje o važnosti ozonskog sloja za okoliš i ljude i o tome kako zaštititi zdravlje od štetnog djelovanja sunčevog zračenja, a u okviru projekta provedbe Montrealskog protokola.
--	--

SUZBIJANJE KORUPCIJE

Cilj 96. Osiguranje života građana Republike Hrvatske u društvu bez korupcije

Provedbena mjera 96.1.	Izrada novog strateškog dokumenta za suzbijanje korupcije
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji sa svim tijelima državne vlasti
Rok za provedbu	2013. godina
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa i nadležnih tijela
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. izrađeno je izvješće o provedbi mjera sa rokom izvršenja 'IV.kvartal 2013.' iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije. Tijekom 2014. Nacrt Strategije suzbijanja korupcije (2015.- 2020.) je izrađen, a Strategija je u postupku donošenja pred Saborom Republike Hrvatske.

Cilj 97. Uvođenje transparentnosti i dostupnosti podataka

Provedbena mjera 97.1.	Objava podataka o radu tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačkih društava i državnom vlasništvu
Nositelji	sva tijela državne uprave jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i trgovačka društva u državnom vlasništvu
Sunositelj	
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji nadležnih tijela
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo pravosuđa bilo je nositelj izvršenja mjere 69. iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije (NN br. 75/08.) - stvaranje preduvjeta za objavu svih ugovora i dodataka ugovora o poslovima koje su tijela javne vlasti sklopila s fizičkim ili pravnim osobama u skladu s Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN br. 25/13.) i Zakonom o zaštiti osobnih podataka (NN br. 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12), osobito čl.7 toga Zakona. Prikupljeni podaci ukazali na to da je u 2012. godini u Republici Hrvatskoj sklopljeno oko 18 000 pojedinačnih ugovora, a tijela javne vlasti koja su sudjelovala u ispunjenju mjere objavljuju tablicu sa sklopljenim ugovorima na svojoj web stranici te su Ministarstvu pravosuđa dostavila izravnu mrežnu poveznicu na stranicu gdje je tablica objavljena. Ministarstvo pravosuđa je od rujna 2012. godine do ožujka 2013. godine provodilo istraživanje o transparentnosti rada jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Svi rezultati istraživanja su dostupni na ovoj internetskoj stranici pod Rezultati istraživanja o transparentnosti rada lokalnih i regionalnih jedinica. Poveznice: http://www.lokalniiizbori.com/vijesti/provjerite-koliko-su-vasa-opcina-il-grad-dali-donacija-u-2011/ http://www.lokalniiizbori.com/vijesti/istrazivanje-gotovo-ni-jedna-zupanija-rad-ili-opcina-nije-regulirala-sto-s-darovima-poduzetnika/ Broj trgovačkih društva kojima su osnivač, dioničar ili imatelj uloga država iznosi 487. Mjere iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije odnosile su se na izradu vlastitih akcijskih planova za odnosna trgovačka društva, te objavu sponzorstava i donacija za 2013.g. Mjere su uspješno izvršene, te su rezultati objavljeni na stranicama antikorupcija.hr. Tijekom 2014. godine pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i trgovačka društva u državnom vlasništvu nastavila su sukladno mjerama iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije 2012., Ministarstvu pravosuđa dostavljati poveznice za sklopljene ugovore koje su oni sklopili s fizičkim i pravnim osobama. Također pojedina tijela javne vlasti nastavila su putem poveznica dostavljati podatke o sponzorstvima i donacijama koja su dale fizičkim i pravnim osobama.

Cilj 98. Širenje i poticanje antikoruptivnog ozračja

Provedbena mjera 98.1.	Organizirati okrugle stolove, javne rasprave, tribine i seminare te
-------------------------------	---

	sudjelovati na raznim aktivnostima s ciljem jačanja svijesti građana o štetnosti koruptivnog ponašanja
Nositelj	Ministarstvo pravosuđa u suradnji s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačkim društvima u državnom vlasništvu i dr.
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva pravosuđa.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2013. godini predstavnik Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije nazočio je konferenciji: „Koje nacionalne mreže u EU treba uspostaviti za borbu protiv namještanja utakmica“, koja se održala u prostorijama Hrvatskog olimpijskog odbora dana 29. listopada 2013. godine u organizaciji Hrvatske lutrije d.o.o. i Instituta međunarodnih i strateških odnosa (IRIS), a uz podršku Europske komisije i krovne organizacije The European Lotteries. Predstavnica Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije sudjelovala je 13. lipnja 2013. godine u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu na panel raspravi koju je organizirao Ured za udruge Vlade RH u suradnji s Udrugom za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda „Cenzura Plus“, na temu „Otvoreno i odgovorno protiv korupcije“. Predstavnici Ministarstva pravosuđa, Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije sudjelovali su 6. svibnja 2013. godine na okruglom stolu koji je održan u prostorijama Hrvatskog sabora na temu: “725 godina Vinodolskog zakonika – 725 godina sprečavanja sukoba interesa u Hrvatskoj”, kojim je Transparency International Hrvatska obilježio 725. godišnjicu Vinodolskog zakonika. Predstavnici Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije sudjelovali su 19. i 20. ožujka 2013. godine na međunarodnoj konferenciji pod nazivom: "Sajam izbornih inovacija", koja je održana u prostorijama Nacionalne sveučilišne knjižnice u organizaciji GONG-a. Predstavnica Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije sudjelovala je 12. ožujka 2013. godine na predstavljanju baze podataka javne nabave u Republici Hrvatskoj, održane u organizaciji civilnog društva Partnerstvo za društveni razvoj. Službenici Samostalnog sektora za suzbijanje korupcije prisustvovali i nizu događanja koji su organizirani izvan Republike Hrvatske, a koji su imali za cilj imala širenje javne svijesti o potrebi suzbijanja korupcije, a isto je vidljivo na stranici, www.antikorupcija.hr. Tijekom 2014. godine predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjelovali su na javnoj raspravi dana 12. veljače 2014. godine u prostorijama Europske kuće u Zagrebu koje je organiziralo predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj na temu: "Pravosuđe i borba protiv korupcije: kako vratiti povjerenje građana u institucije?" Predstavnici Ministarstva pravosuđa 11. srpnja 2014. godine održali su predavanje na sjednici Antikorupcijskog povjerenstva Koprivničko- križevačke županije na temu: Analiza transparentnosti rada jedinica lokalne samouprave. 13. lipnja 2014. godine predstavnici Ministarstva pravosuđa organizirali su prvi sastanak Koordinacijske radne skupine za izradu Nacrta Strategije suzbijanja korupcije 2015.-2020., na kojem je

	prezentiran sektorski pristup izrade Strategije i predloženo osnivanje sektorskih radnih skupina. 20. listopada 2014. predstavnici Ministarstva pravosuđa organizirali su drugi sastanak Koordinacijske radne skupine, na kojem je usvojen radni Nacrt Strategije. Od 31. listopada 2014. do 30. studenog 2014. Ministarstvo pravosuđa je provodilo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću vezano za izradu Nacrta Strategije. Ministarstvo pravosuđa 18. studenog i 09. prosinca 2014. u prostorijama HUP-a i Ministarstva pravosuđa organiziralo je tematske okrugle stolove, vezane uz izradu Nacrta Strategije suzbijanja korupcije 2015.- 2020. Predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjelovali su na sjednicama Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije. Predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjelovali su na sjednici Gospodarsko- socijalnog vijeća. Predstavnik Ministarstva pravosuđa 28.11.2014. u Državnoj školi za javnu upravu održao je prezentaciju za državne službenike iz Palestine na temu: Sukob interesa državnih službenika i antikorupcijske politike. Službenici Sektora za suzbijanje korupcije prisustvovali su i nizu događanja koji su organizirani izvan Republike Hrvatske, a koji su imali za cilj imala širenje javne svijesti o potrebi suzbijanja korupcije.
--	--

SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA

CILJ 99. Dodatno osigurati održivost organizacija civilnoga društva u sustavu suzbijanja trgovanja ljudima

Provedbena mjera 99.1.	Izraditi Kriterije o izboru organizacija civilnoga društva za članstvo i sudjelovanje u radu Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Mjera je u provedbi u 2015.
Postignuti rezultati	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina izrađuje kriterije za članstvo organizacija civilnog društva u navedenim tijelima te će isti biti dovršeni do kraja 2015. godine
Provedbena mjera 99.2.	Provesti godišnje natječaje za financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva koje se bave suzbijanjem trgovanja ljudima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	2013. 200.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. 2014. 60.000,00 kn iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za

	ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U okviru redovitog, godišnjeg natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2013. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, od ukupno 7 prioriternih područja 1 se odnosio na suzbijanje trgovanja ljudima. Unutar navedenog prioriternog područja financirano je 6 projekata. U 2014. godini financirana su 3 projekta u ukupnom iznosu od 60.000,00 kn.

Provedbena mjera 99.3.	Osigurati smještaj žrtvama trgovanja ljudima
Nositelj	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Sunositelj	Nadležna tijela državne uprave u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	U 2013. godini utrošeno je 410.011,72 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstvo socijalne politike i mladih, Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A734191 Skrb za djecu, mladež i odrasle osobe-drugi osnivači. U 2014. godini za rad skloništa utrošeno je ukupno 388.802,45 kn od toga 181.373,99 za sklonište za djecu te 207.428,46 za sklonište za odrasle žrtve trgovanja ljudima. Izvor sredstva: Državni proračun, A 734191, Skrb za djecu, mlade i odrasle osobe.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013 Ministarstvo socijalne politike i mladih je i nadalje nastavilo osiguravati sredstva za financiranje rada dvaju nacionalnih skloništa za žrtve trgovanja ljudima koje vode nevladine organizacije, a temeljem ugovora o međusobnim odnosima o vođenju nacionalnih skloništa a djecu i odrasle žrtve trgovanja ljudima. Tijekom 2013. usluga smještaja u skloništu pružena je 8 žrtava trgovanja ljudima, a u suradnji svih relevantnih tijela koja se bave suzbijanjem trgovanja ljudima, pružena im je psihosocijalna pomoć, zdravstvena zaštita, novčana pomoć za osobne potrebe, osiguran je nastavka srednje škole, psihoterapija, prekvalifikacija za zanimanje kao i pravno savjetovanje i pravna zaštita. Osim žrtava smještenih u skloništu, tijekom 2013., predstavnici skloništa radili su i sa 6 identificiranih žrtava kojima nije bio potreban smještaj, ali su im pruženi odgovarajući oblici pomoći i podrške u svrhu što skorijeg oporavka i reintegracije u društvo. Tijekom 2014. godine identificirano je ukupno 37 žrtava trgovanja ljudima (22 maloljetne i 15 odraslih), a smještaj je bio osiguran za sve žrtve kojima je to bilo potrebno. U Nacionalnom skloništu za maloljetne žrtve trgovanja ljudima, bila je smještena 1 žrtva dok su u Nacionalnom skloništu za odrasle žrtve trgovanja ljudima smještene 3 žrtve. Osim smještaja u Nacionalnom skloništu za maloljetne žrtve trgovanja ljudima, žrtvama odnosno djeci je osiguran privremeni smještaj i u domovima socijalne skrbi kada je to bilo potrebno s obzirom na njihovu dob i druge karakteristike i potrebe. Slijedom navedenog, u domovima su tijekom 2014. bile smještene 4 maloljetne žrtve trgovanja ljudima identificirane tijekom 2014.

	Također, tim su žrtvama, kao i onima koje nisu imale potrebu smještaja, osigurani i drugi oblici pomoći i podrške kao što su psihosocijalna pomoć, novčana i materijalna pomoć, imenovanje posebnog skrbnika za djecu te druge potrebne mjere obiteljsko-prave zaštite u odnosu na obitelji maloljetnih žrtava trgovanja ljudima.
--	---

CILJ 100. Pojačati napore za otkrivanje, sprječavanje i borbu protiv trgovanja ljudima u svrhu seksualnog i drugih oblika iskorištavanja

Provedbena mjera 100.1.	Usavršiti primjenu proaktivnih metoda otkrivanja i identifikacije maloljetnih žrtava trgovanja ljudima
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Primjenom proaktivnih metoda otkrivanja i identifikacije maloljetnih žrtava trgovanja ljudima, edukacijom policijskih službenika, otkriven je i identificiran veći broj maloljetnih žrtava trgovanja ljudima. Tijekom 2013. Godine Ministarstvo unutarnjih poslova priključilo se organizaciji civilnoga društva u provedbi preventivne kampanje „Dvije djevojčice“ („Two little girls“). Kampanja je usmjerena na prevenciju trgovanja ljudima koju osim Hrvatske provodi još 13 europskih zemalja s ciljem osvješćivanja djece i mladih o problemu trgovanja ljudima, prepoznavanju potencijalno opasnih situacija i načinima prevencije i zaštite. Provodi se u suradnji s Veleposlanstvom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te udrugama. Kampanja sadrži edukativni paket koji se koristi u provođenju preventivnih aktivnosti. U sklopu Kampanje, 2013. godine uz participaciju Ministarstva provedenu ukupno 7 aktivnosti u 3 grada (Zagreb, Šibenik, Krapina) te na graničnom prijelazu (Bajakovo-Batrovci) gdje je ujedno obilježen i Europski dan borbe protiv trgovanja ljudima. Provedenim aktivnostima obuhvaćene su: radionice namijenjene nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola, edukacije učenika, tematsko senzibiliziranje građana, kao i diskusije na temu trgovanja ljudima u odgojno-obrazovnom sustavu.

Provedbena mjera 100.2.	Pojačati primjenu proaktivnih metoda u otkrivanju i identifikaciji žrtava trgovanja ljudima među ženama pružateljicama seksualnih usluga
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Primjenom proaktivnih metoda otkrivanja i identifikacije žrtava trgovanja ljudima, edukacijom policijskih službenika, otkriven je i identificiran veći broj žrtava trgovanja ljudima među ženama

	pružateljicama seksualnih usluga.
Provedbena mjera 100.3.	Pojačati primjenu proaktivnih metoda u otkrivanju i identifikaciji žrtava trgovanja ljudima među muškarcima koji rade u poljoprivrednom i građevinskom sektoru
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Primjenom proaktivnih metoda otkrivanja i identifikacije žrtava muškarcima koji rade u poljoprivrednom i građevinskom sektoru, edukacijom policijskih službenika i usmjerenom postupanju policije, otkriven je i identificiran veći broj žrtava trgovanja ljudima u smislu radne eksploatacije.

CILJ 101. Provesti istraživanje Identificirati najnovije trendove na području trgovanja ljudima

Provedbena mjera 101.1.	Provesti istraživanje o problematici trgovanja ljudima i najnovijim trendovima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2015.
Utrošena financijska sredstva	IPA program – IPA 2010 FPPRAC u ukupnom iznosu vrijednosti projekta od 200.000, 00 EUR
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Unutar IPA projekta „Jačanje identifikacije žrtava trgovanja ljudima“ koji se provodio do srpnja 2013. Godine, Kao jedan od rezultata projekta, izrađeno je istraživanje odnosno Procjena situacije suzbijanja trgovanja ljudima u RH.

Cilj 102. Nastaviti obrazovanje ciljanih skupina o problematici trgovanja ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini

Provedbena mjera 102.1.	Obrazovati djelatnike Hrvatskog zavoda za zapošljavanje vezano uz pristup tržištu rada za žrtve trgovanja ljudima
Nositelj	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina 5 savjetnika za zapošljavanje iz Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sudjelovalo je na dvodnevnom seminaru „Jačanje identifikacije žrtava trgovanja ljudima“ koji su se u srpnju 2013. godini održali u Orahovici, Mariji Bistrici i Šibeniku na temu identifikacije žrtava trgovanja ljudima, pružanja pomoći i zaštite te procesuiranja počinitelja. Na seminaru su sudjelovali predstavnici centara za socijalnu skrb, državnog odvjetništva, sudova, inspektorata rada, policijski službenici, predstavnici Crvenog križa i drugih nevladinih organizacija. Seminar su vodili predstavnici Nacionalne agencije za suzbijanje trgovanja ljudima iz Rumunjske. Kroz niz interaktivnih

	vježbi, igranja uloga, prenošenja iskustava i najboljih praksi, polaznicima je približena problematika trgovanja ljudima, prepoznavanje žrtava i važnost međuinstitucionalne i međunarodne suradnje pri rješavanju svakog pojedinog slučaja. Ciljevi edukacije uključivali su razvoj sposobnosti polaznika koji će se baviti problematikom identifikacije žrtava trgovanja ljudima i obuka službenika/djelatnika različitih institucija i nevladinih organizacija za širenje znanja o predmetnom području među kolegama. Tijekom seminara predstavljene su moguće skupine žrtava trgovanja ljudima koje uključuju djecu, žene žrtve seksualne eksploatacije, muškarce žrtve seksualne eksploatacije i žrtve koje se iskorištavaju za prosjačenje te se radilo na identifikaciji predrasuda vezanima uz žrtve trgovanja ljudima. Tijekom edukacije raspravljalo se o trenutnoj situaciji prijave počinitelja i suradnji sa nadležnim institucijama (MUP, DORH, Centri za socijalnu skrb, Crveni križ) i mogućnostima poboljšanja te situacije te suradnju s nadležnim institucijama drugih zemalja EU/EEA. Dana 24. studenoga 2014. u Zagrebu je održana edukacija savjetnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na temu „Identifikacija žrtava trgovanja ljudima. Cilj edukacije bio je doprinijeti unapređenju kompetencija savjetnika Zavoda za rad s ovom posebnom skupinom nezaposlenih osoba. Organizatori edukacije bili su Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Na edukaciji je sudjelovalo 26 savjetnika iz područnih i središnjeg ureda Zavoda. Sudionici edukacije upoznati su s temama: uspostavljen sustava suzbijanja trgovanja ljudima u RH, identifikacija žrtava trgovanja ljudima, Program pomoći identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i Uloga nevladinih organizacija u uspostavi sustava podrške žrtvama trgovanja ljudima. Unapređenje kompetencija za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima doprinosi razvoju senzitivnog pristupa u radu s njima, njihovoj boljoj zaštiti i uspješnijoj radnoj i socijalnoj integraciji.
--	--

Provedbena mjera 102.2.	Obrazovati turističke djelatnike i djelatnike drugih uslužnih djelatnosti o problematici trgovanja ljudima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Ministarstvo turizma
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je, u suradnji s Udrugom poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske, proveo 7. studenog 2014 godine, proveo edukaciju za turističke djelatnike (hotelske domaćice, djelatnike na recepciji i u prodaji) i to za 56 sudionika.

Provedbena mjera 102.3.	Organizirati i održavati seminare za obrazovanje predstavnika medija o problematici trgovanja ljudima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska	Nisu utrošena

sredstva	
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Provođenje mjere odgođeno je za naredno izvještajno razdoblje.

CILJ 103. Osigurati siguran povratak žrtava trgovanja ljudima

Provedbena mjera 103.1.	Dosljedno provoditi Protokol o dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova
Sunositelj	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva unutarnjih poslova.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Sukladno članku 70. Zakona o strancima i Protokolu o postupanju pri dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima u 2013. Godini, u matične države vraćene su dvije žrtve trgovanja ljudima (jedan državljanin Bosne i Hercegovine i jedna državljanka Srbije)

CILJ 104. Osigurati dosljedan progon i sankcioniranje počinitelja kaznenih djela u vezi trgovanja ljudima

Provedbena mjera 104.1.	Razvijanje naprednih metoda otkrivanja kaznenog djela trgovanja ljudima kroz jačanje istražnih tehnika, uključujući provođenje financijskih istraga
Nositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva unutarnjih poslova.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ministarstvo unutarnjih poslova izvještava da je u 2013. godini povećan broj otkrivenih i procesuiranih počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i srodnih kaznenih djela.

CILJ 105. Sustavna suradnja Republike Hrvatske s drugim državama i međunarodnim organizacijama na području suzbijanja trgovanja ljudima

Provedbena mjera 105.1.	Nastaviti aktivno sudjelovanje predstavnika državne uprave u regionalnim i međunarodnim projektima i inicijativama za suzbijanje trgovanja ljudima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom 2013. godine aktivno su sudjelovali u regionalnim i međunarodnim inicijativama vezanim uz suzbijanje trgovanja ljudima. Naročito ističemo provođenje projekta IPA 2010 „Jačanje identifikacije žrtava trgovanja ljudima“ koji je Ured provodio u partnerstvu sa Republikom Rumunjskom

	Nacionalni koordinator je također član neformalne mreže nacionalnih koordinatora zemalja Jugoistočne Europe (uz Sloveniju, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru, Bugarsku i Rumunjsku), a ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju i mreže nacionalnih izvjestitelja ili ekvivalentnih mehanizama na razini EU te redovito sudjeluje na navedenim sastancima. Također, Ured je sudjelovao u nizu seminara i konferencija na regionalnoj i međunarodnoj osnovi koji su bili vezani uz suzbijanje trgovanja ljudima. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ističe sudjelovanje na seminaru o suzbijanju trgovanja ljudima (naglasak na ulozi konzularne službe) organiziranom u okviru rada predstavnika Ministarstva u Radnoj skupini Vijeća EU za konzularne poslove. Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i tijekom 2014. godine aktivno su sudjelovali u regionalnim i međunarodnim inicijativama vezanim uz suzbijanje trgovanja ljudima. Nacionalni koordinator je također član mreže nacionalnih izvjestitelja ili ekvivalentnih mehanizama na razini EU te redovito sudjeluje na navedenim sastancima. Osim navedenog, nacionalni koordinator Republike Hrvatske je i član neformalne mreže nacionalnih koordinatora zemalja Jugoistočne Europe (uz Sloveniju, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru, Bugarsku i Rumunjsku. Također, Ured je sudjelovao u nizu seminara i konferencija na regionalnoj i međunarodnoj osnovi koji su bili vezani uz suzbijanje trgovanja ljudima. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova navodi potrebu dodatne edukacije osoblja DMKU RH i dodatna suradnja s konzularnim službama drugih država članica EU.
--	--

SIGURNOST I LJUDSKA PRAVA

Cilj 106. Osigurati učinkovito i odgovorno demokratsko upravljanje i nadzor sigurnosnog sektora u Republici Hrvatskoj

Provedbena mjera 106.1.	Redovito pratiti promjene zakona i podzakonskih akata koji se odnose na sigurnosni sektor te organizirati javne rasprave sa <i>zainteresiranom javnošću</i>
Nositelji	Nadležna tijela državne uprave u suradnji s Odborom za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskog sabora i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Ne provodi se
Postignuti rezultati	U izvještajnom razdoblju nje bilo normativnih aktivnosti temeljem kojih bi se poduzimale daljnje aktivnosti s ciljem realizacije predmetne mjere.

Cilj 107. Primjenjivati koncept ljudske sigurnosti u javnim politikama, zakonima i drugim propisima te dokumentima Republike Hrvatske

Provedbena mjera 107.1.	Uključiti koncept ljudske sigurnosti u strateške, zakonske i
--------------------------------	--

	podzakonske akte Republike Hrvatske iz domene sigurnosti
Nositelj	Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave te tijelima i organizacijama iz područja nacionalne sigurnosti
Sunositelji	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Nisu trošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	U izvještajnom razdoblju nema elemenata za izradu godišnjeg izvješća iz kojih proizlazi da je koncept ljudske sigurnosti uključen u strateške, zakonske i podzakonske akte Republike Hrvatske iz domene sigurnosti.

Provedbena mjera 107.2.	Integrirati koncept ljudske sigurnosti u vanjsku i sigurnosnu politiku Republike Hrvatske, poglavito u odnosu na konfliktna i post-konfliktna područja
Nositelj	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Sunositelj	Sigurnosno-obavještajne agencije
Rok za provedbu	2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-1.100.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova (za projekte međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći).
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Kontinuiranim angažmanom Hrvatske kroz projekte međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu, MVEP doprinosi konceptu ljudske sigurnosti u zemljama pogođenim sukobom s posebnim fokusom na ranjive skupine (žena i djeca). Angažman je do sada ostvaren u sljedećim konfliktnim i post-konfliktnim zemljama: Srbija, Afganistan, Burma, Sirija, Palestina, Jordan i Kolumbija. Hrvatska aktivno povezuje razvojne aktivnosti sa sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim misijama, prvenstveno u Afganistanu. Pružanjem logističke i sigurnosne potpore u provedbi razvojnih i humanitarnih projekata, kroz mehanizme civilno-vojne suradnje, ali i kroz samostalnu provedbu malih razvojnih projekata koji su od značaja za lokalnu zajednicu ostvaruje se brz i vidljiv učinak na terenu (izgradnja vodotornja, donacije školske opreme, odjeće i sl.). Dodatno, Hrvatska provodi projekte s područja razminiranja, a koji je projekt kao izvozni hrvatski proizvod poslužio MVEP-u da provede nekoliko projekata za edukaciju stručnjaka na području uspostave zakonodavnog okvira i za izradu nacionalnih strateških smjernica zemalja partnera (Kolumbija, Libija, Jordan i Srbija). U kontekstu provedbe projekata post-konfliktne tranzicije MVEP će pružiti pomoć u obnovi Sirije kao zemlje produljenog kriznog djelovanja, i to: u segmentima društvene i zdravstvene zaštite te zaštite djece, a putem potpora u izgradnji infrastrukturnih objekata, bolnice i dječjeg vrtića.

Cilj 108. Osigurati primjenu načela razmjernosti pri ograničavanju ljudskih prava i sloboda u cilju zaštite nacionalne sigurnosti, javnog morala i zdravlja

Provedbena mjera 108.1.	Analizirati zakone i strategije kojima se uređuje područje nacionalne sigurnosti, te predložiti njihovu reviziju ukoliko se
--------------------------------	---

	utvrdi odstupanje od načela razmjernosti i međunarodnih standarda.
Nositelji	Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Sunositelji	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Nadležna tijela državne uprave Sigurnosno-obavještajne agencije
Rok za provedbu	2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost navodi da je analiza zakona i strateških dokumenata s preporukama u smislu osiguranja primjene načela razmjernosti u pripremi.

Cilj 109. Ojačati mehanizme neovisnog nadzora nad sigurnosnim sektorom s ciljem sprječavanja kršenja ljudskih prava

Provedbena mjera 109.1.	Inicirati provedbu evaluacije rada Vijeća za građanski nadzor sigurnosno – obavještajnih agencija i temeljem evaluacije stvoriti uvjete za unapređenje rada Vijeća
Nositelj	Vijeće za građanski nadzor sigurnosno – obavještajnih agencija
Sunositelj	Odbor za unutarnju politiku Hrvatskog sabora
Rok za provedbu	lipanj 2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Provođenje mjere je odgođeno za naredno izvještajno razdoblje

Cilj 110. Podići razinu svijesti o potrebi ravnopravne rodne zastupljenosti u sigurnosnim institucijama Republike Hrvatske

Provedbena mjera 110.1.	Nastaviti organizirati i po potrebi širiti redovite obrazovne programe za pripadnike obrambenog sektora, koji sudjeluju u međunarodnim misijama i operacijama, na temu ljudskih prava, međunarodnog ratnog prava i multikulturalizma
Nositelj	Ministarstvo obrane i Oružane snage Republike Hrvatske u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelj	Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Rok za provedbu	Kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	Redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva obrane i Oružane snage Republike Hrvatske.
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	2013. U skladu s Programima za obuku i ocjenjivanjem tečajeva i obuka koje se provode u Zapovjedništvu za obuku i doktrinu „Fran Krsto Frankopan“, Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije Rakitje (OSMVO-u), izobrazba na temu zaštita i promicanje ljudskih prava provodila se u 2013. godini kroz: Tečaj za vojne promatrače Ujedinjenih naroda UNMOC (u trajanju od tri tjedna); Tečaj o zaštiti civila u operacijama potpore miru UNPOC (u trajanju od jednog tjedna); Tečaj za stožerne časnike Ujedinjenih naroda UNSOC (u trajanju od dva tjedna); Preduputne obuke za misije Ujedinjenih naroda u kojima sudjeluju pripadnici Oružanih

	snaga Republike Hrvatske prije svake rotacije pripadnika; Preduputna obuka za misiju ISAF (dva puta godišnje u trajanju od 10 dana); Tečaj za NATO stožerno osoblje NATO SOC (u trajanju od 15 dana). Programi obuke iz područja zaštite ljudskih prava, za navedene tečajeve, izrađeni su u skladu sa zahtjevima i standardima UN DPKO-UN Peacekeeping PDT Standards, Core Pre-Deployment Training Materials, 1st ed. (2009) te korištenjem materijala „Defense Institute of International Legal Studies-Overview and Current Programs“. Nadalje, provedba obrazovanja na temu suzbijanja trgovanja ljudima u okviru pripreme pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za sudjelovanje u mirovnim misijama kontinuirana provedbena mjera iz Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima 2012.-2015. S tim u vezi, Ured je i u 2013. godini sudjelovao na edukacijama za pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova. 2014. Ministarstvo obrane izvještava kako su predmetne teme bile su ugrađene i u programe tečajeva koje se provode u Središtu za međunarodne vojne operacije, i to: UN tečaj o zaštiti civila u operacijama potpore miru (UNPOC), 5 dana (na navedenom su sudjelovali i predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova), 30 sati, obrađuju se sve tri teme tijekom trajanja učenja; tečaj za stožerne časnike UN-a (UNSOC), 4 sata; tečaj za vojne promatrače UN-a (UNMOC), 5 sati; tečaj za stožerno osoblje NATO-a (NATOSOC), 2 sata; te tečaj civilno-vojne suradnje na taktičkoj razini, 5 sati. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je u Obučnom centru u Valbandonu sudjelovao u organizaciji Tečaja UPOC (<i>United Nations Police Officers Course</i>) - 12 dana; te Tečaju osnova operacija potpore miru (TOOPM) - 5 dana
--	---

Cilj 111. Povećati transparentnost nadzornih mehanizama nad radom sigurnosnog sektora Republike Hrvatske

Provedbena mjera 111.1.	Povećati vidljivost Vijeća za građanski nadzor sigurnosno – obavještajnih agencija u javnosti
Nositelj	Vijeće za građanski nadzor sigurnosno – obavještajnih agencija u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2013.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Nije provedena
Postignuti rezultati	Provedba mjere je odgođena za naredno izvještajno razdoblje

OBRAZOVANJE ZA LJUDSKA PRAVA I LJUDSKA PRAVA U OBRAZOVNOM SUSTAVU

Cilj 112. Poticati uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u osnovne i srednje škole

Provedbena mjera 112.1.	Analizirati rezultate provedbe Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja
--------------------------------	---

Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva u suradnji s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje
Rok za provedbu	prosinac 2015.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za odgoj i obrazovanje
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja proveo je vanjsko vrednovanje i priredio <i>Izvešće o vanjskom vrednovanju Eksperimentalnog izbornog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole (prvo polugodište školske godine 2014./2015.</i> „Građanski odgoj i obrazovanje prvi puta je eksperimentalno uveden u osnovne i srednje škole školske godine 2012./2013. Ovaj proces je pratilo i dvije godine vanjskog vrednovanja koje su provodili Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te o tome sustavno izvještavali Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta. U ovom pristupu eksperimentalnog uvođenja u 12 škola (osam osnovnih i četiri srednje) bila su objedinjena dva projekta čiji su nositelji Mreža mladih Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje, a za čiji je znanstveno-istraživački aspekt bio zadužen Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Trenutno stanje: za eksperimentalni izborni program u 8. razredu osnovne škole, škole su se same prijavljivale nadležnom ministarstvu o čemu je Centar pravovremeno obaviješten. Od 34 prijavljene škole do kraja prvog polugodišta 2014./2015. u provedbi je ostala 31 osnovna škola. ☐ U sklopu vrednovanja usvojenosti sadržaja nužna je izrada standardiziranih ispita temeljenih na ishodima Građanskog odgoja i obrazovanja u suradnji sa stručnjacima iz ovog predmetnog područja. Trenutno stanje: vanjsko vrednovanje Građanskog odgoja i obrazovanja od školske godine 2015./2016. obuhvaćat će i cjelovito ispitivanje znanja, stavova i kompetencija učenika u području građanstva. Školska godina 2014./2015. u tom je smislu pripremna godina“

Provedbena mjera 112.2.	Izrada i provedba kurikuluma za cjeloživotno obrazovanje i izobrazbu nastavnika za rad u području građanskog odgoja i obrazovanja prema ciklusima, s naglaskom na suradnju formalnog i neformalnog odgojno-obrazovnog sektora
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji s akademskom zajednicom
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2014.
Utrošena financijska sredstva	redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama Agencije za odgoj i obrazovanje
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	Nakon donošenja Odluke o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe Kurikuluma GOO-a (2012.g), donošenja Odluke o

	programu i Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, (Narodne novine br. 104 od 28. kolovoza 2014.) te donošenja Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole, Agencija za odgoj i obrazovanje intenzivirala je stručno usavršavanje radi pripreme učitelja i nastavnika za primjenu građanskog odgoja i obrazovanja; U Kurikulumu Građanskog odgoja i obrazovanja utvrđene su osnovne kompetencije koje trebaju imati nastavnici za provođenje Građanskog odgoja i obrazovanja. Sukladno navedenim potrebama Agencija za odgoj i obrazovanje organizira redovito i obvezno stručno usavršavanje za nastavnike: Za 2014. planirana je kontinuirano tijekom godine ponuda stručnih skupova na državnoj, županijskoj i školskoj razini za učitelje i nastavnike koordinate provedbe Građanskog odgoja i obrazovanja na školskoj razini, za učitelje i nastavnike unaprijeđene u zvanja mentora i savjetnika, za voditelje županijskih stručnih vijeća u Građanskom odgoju i obrazovanju i za voditelje županijskih stručnih vijeća u svim ostalim predmetima i strukama (diseminatori), s ciljem upoznavanja s dimenzijama građanske kompetencije, primjerima predmetnog i međupredmetnog izvedbenog planiranja i programiranja te savjetovanja u svim stručnim pitanjima vezano za GOO Planirano je stalno stručno usavršavanje na državnim, županijskim i školskim razinama putem mreža voditelja županijskih stručnih vijeća svih predmeta i struka Nastavlja se s provođenjem stručnog usavršavanja koje se temelji na projektima Agencije za odgoj i obrazovanje i Vijeća Europe i EU: diseminiranje rezultata projekta Putovnica za demokraciju www.azoo.hr; www.coe.int (Travel Pass to Democracy; Supporting Teachers in Preparing students for active citizenship”), ostvarenog u 2013. Između ostalog, u sklopu ovog projekta prevedena je knjiga Vijeća Europe „Kako svi učitelji mogu poduprijeti odgoj za demokratsko građanstvo i ljudska prava”. (How all teachers can support citizenship and human rights education: a framework for the development of competences) Knjiga će biti objavljena u web izdanju na webu www.azoo.hr. Potrebno je uračunati i doprinos stručnih usavršavanja koja se provode u neformalnom sektoru od strane nevladinih organizacija temeljem suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta o programima usavršavanja. Uočeni problemi vezani uz provedbu mjere: Na diplomskoj razini učiteljska profesija ne stječe kvalifikaciju za provedbu Građanskog odgoja i obrazovanja. Stoga je kroz sustav stalnog stručnog usavršavanja otežano nadoknaditi nedostatke u kvalifikacijama učitelja i nastavnika
Provedbena mjera 112.3.	Izrada i provedba mjera i instrumenata za osiguranje kvalitete u građanskom odgoju i obrazovanju u sklopu razvoja nacionalnog sustava osiguranja kvalitete odgoja i obrazovanja, s naglaskom na sveobuhvatni institucijski pristup
Nositelj	Agencija za odgoj i obrazovanje

	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje u suradnji s odgovarajućim obrazovnim ustanovama i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provedba u 2016
Postignuti rezultati	

Cilj 113. Poticati uvođenje obrazovanja za ljudska prava i demokratsko ili aktivno građanstvo u visoko obrazovanje i istraživačku djelatnost

Provedbena mjera 113.1.	Uvođenje obrazovanja za ljudska prava i demokratsko ili aktivno građanstvo u visokoškolske programe na diplomskoj i poslijediplomskoj razini, s posebnim naglaskom na nastavničke i druge fakultete koji pripremaju stručnjake za rad s djecom i mladima
Nositelj	Agencija za znanost i visoko obrazovanje u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, odgovarajućim visokoškolskim ustanovama i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2014.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDVO), gdje je u okviru osnovnih načela o cjelokupnoj znanosti i visokom obrazovanju postavljeno, između ostalog, i poštivanje i afirmacija ljudskih prava te poštujući, također, ovim Zakonom određenu, akademsku slobodu, akademsku samoupravu i autonomiju sveučilišta, Agencija za znanost i visoko obrazovanje i dalje brine o vanjskom osiguravanju kvalitete visokog obrazovanja i znanosti. Agencija to čini u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, ZZDVO-u te svojim podzakonskim aktima kojima su definirani svi kriteriji za postupke vanjskog osiguravanja kvalitete, a u skladu s međunarodno definiranim standardima i kriterijima. Slijedom toga, Agencija će i dalje za provođenje ovih mjera obavljati postupke vanjskog osiguravanja kvalitete navedenih studijskih programa – vezanih uz ljudska prava i demokratsko te aktivno građanstvo.

Provedbena mjera 113.2.	Osnivanje sveučilišnih centara za ljudska prava i demokratsko ili aktivno građanstvo s trostrukom zadaćom: istraživanje, izrada i provedba programa za nastavničke i srodne fakultete te savjetodavna pomoć odgojno-obrazovnim ustanovama pri uvođenju i praćenju kvalitete odgovarajućih programa u skladu s načelom integriranosti pristupom
Nositelj	Agencija za znanost i visoko obrazovanje u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, odgovarajućim sveučilišnim tijelima i visokoškolskim ustanovama i organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2016.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provodi se

Postignuti rezultati	Vidjeti Mjeru 113.1.
----------------------	----------------------

POTICANJE RAZVOJA CIVILNOGA DRUŠTVA I OSTVARIVANJE SLOBODE UDRUŽIVANJA

Cilj 114. Osigurati razvoj kapaciteta i visoke standarde djelovanja organizacija civilnoga društva u zaštiti ljudskih prava

Provedbena mjera 114.1.	Unaprijediti politiku financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva u području zaštite ljudskih prava kroz strateško planiranje potreba i razvoj višegodišnjih programa potpora
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Sunositelji	Ured za udruge Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-2.272.862,90 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za udruge (za područje financiranja programa i projekata organizacija civilnog društva utrošeno je iz IPA 2008, IPA 2009, IPA 2010 i IPA IV) - 1.047.752,23 kuna – Ured za udruge (sufinanciranje projekata u okviru programa Europske unije) -4.239.899,71 kuna - Financijski plan Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, iz dijela prihoda od igara na sreću. -900.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. (2013.) -300.000,00 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina -3.335.386,52 kn Financijski plan Nacionalne zaklade za 2014. godine - iz dijela prihoda od igara na sreću - Sufinanciranje je osigurano za 29 projekata (37 udruga) ugovorena u okviru programa Europske unije u iznosu od 2.293.809,60 kn , izvor 41, aktivnost A509051., Ured za udruge (2014)
Status mjere	Provodi se
Pokazatelji provedbe	2013. Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske , kojim predsjedava potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i ljudska prava te ministrica socijalne politike i mladih, Milanka Opačić, osnovano je 2012. godine s ciljem uspostave i provedbe djelotvorne koordinacije tijela državne uprave, Vladinih ureda i drugih javnih institucija u postupcima dodjele bespovratnih sredstava iz državnog proračuna projektima i programima od osobitog interesa za opće/javno dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj. Jedan od glavnih rezultata rada Povjerenstva očituje se u objavi Godišnjeg plana natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2013. iz državnog proračuna. Tijekom 2013.

	Međuresorno povjerenstvo održalo je tri sjednice. Sukladno zaključcima Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga, Ured za udruge u prosincu 2013. objavio je Godišnji plan natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2014. godini iz Državnog proračuna RH i fondova Europske unije. Godišnji plan izrađen je temeljem sektorskih analiza u kojima su davatelji bespovratnih sredstava identificirali potrebe u svojim resorima. Godišnji plan natječaja sadrži popis ukupno 95 programa za dodjelu bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva koje će u 2014., u sklopu svojih nadležnosti, raspisati 20 državnih tijela. Iznosom od preko 815 milijuna kuna iz Državnog proračuna i fondova EU planira se financirati i sufinancirati više od 5 tisuća programa i projekata organizacija civilnoga društva u područjima prevencije nasilja među djecom i mladima, borbe protiv ovisnosti, socijalnih usluga, volonterstva, obrazovanja, sporta, kulture, zaštite okoliša i prirode, poljoprivrede, turizma, zaštite potrošača te drugim područjima od interesa za opće dobro. Ured za udruge sufinancira projekte organizacija civilnog društva ugovorene u okviru programa Europske unije te priprema natječaje za financiranje projekata organizacija civilnoga društva iz fondova Europske unije. U vezi s time tijekom 2013. godine donesene su odluke o dodjeli sufinanciranja za projekte organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2013. godinu, koje uključuju i 23 projekata odnosno 18 % od ukupno 124 odobrena projekta, koji se odnose na suzbijanje diskriminacije te zaštitu i promicanje ljudskih prava. U 2013. godini Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je Natječaj za financijsku potporu projektima organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz područja zaštite, poštivanja i promicanje ljudskih prava u okviru raspoloživih sredstava iz Državnoga proračuna Republike Hrvatske na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 900.000,00 kuna. Natječajem je obuhvaćeno sedam prioriteta za financiranje. Odukom ravnatelja Ureda od 05. srpnja 2013. o raspodjeli financijskih sredstava za provedbu projekata organizacija civilnoga društva iz područja zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava u 2013. godini financirano je ukupno 26 projekata organizacija civilnoga društva. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva financirala je u 2013. provedbu 20 institucionalne podrške organizacijama civilnoga društva koje djeluju u području zaštite ljudskih prava te ostvarila Razvojnu suradnju s Centrom znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj, a koji djeluje u navedenom području. 2014. Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske, tijekom 2014., održalo je u studenom 2014. osmu sjednicu. Jedan je od rezultata rada povjerenstva, Godišnji plan natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva u 2015. godini iz Državnog proračuna RH i fondova Europske unije. Godišnji plan izrađen je temeljem sektorskih analiza u kojima su davatelji bespovratnih sredstava identificirali potrebe u svojim resorima, a sadrži popis
--	--

	svih programa za dodjelu bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva koje će u 2015., u sklopu svojih nadležnosti, raspisivati državna tijela. Godišnji plan natječaja sadrži popis ukupno 95 programa za dodjelu bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva koje će u 2015., u sklopu svojih nadležnosti, raspisati 20 državnih tijela. Planira se financirati i sufinancirati više od 5 tisuća programa i projekata organizacija civilnoga društva u područjima prevencije nasilja među djecom i mladima, borbe protiv ovisnosti, socijalnih usluga, volonterstva, obrazovanja, sporta, kulture, zaštite okoliša i prirode, poljoprivrede, turizma, zaštite potrošača te drugim područjima od interesa za opće dobro. Ured za udruge sufinancira projekte organizacija civilnog društva ugovorene u okviru programa Europske unije te priprema natječaje za financiranje projekata organizacija civilnoga društva iz fondova Europske unije. U vezi s time tijekom 2014. godine donesene su odluke o dodjeli sufinanciranja za projekte organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2014. godinu, koje uključuju i 29 projekata odnosno 23 % od ukupno 97 odobrenih projekata, koji se odnose na suzbijanje diskriminacije te zaštitu i promicanje ljudskih prava. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je Natječaj za financijsku potporu projektima organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz područja zaštite, poštivanja i promicanje ljudskih prava u okviru raspoloživih sredstava iz Državnoga proračuna Republike Hrvatske na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 300.000,00 kuna. Natječajem je obuhvaćeno 5 prioriteta za financiranje. Odukom ravnatelja Ureda u 2014. godini financirano je ukupno 15 projekata organizacija civilnoga društva Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva financirala je u 2014. godini provedbu 11 institucionalnih podrški organizacijama civilnoga društva koja djeluju u području zaštite ljudskih prava, provedbu 2 projekata financirana kroz natječaj "Demokratizacija i razvoj civilnoga društva", jedan projekt međunarodne razvojne suradnje kroz poziv za iskaz interesa "Suradnjom do razvoja", 3 jednokratne podrške razvojnim inicijativama na nacionalnoj razini te ostvarila Razvojnu suradnju s jednom organizacijom civilnoga društva koja djeluje u području promicanja i zaštite ljudskih prava kroz program Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj
--	--

Provedbena mjera 114.2.	Poticati umrežavanje i razmjenu dobrih praksi i znanja među organizacijama civilnoga društva te prijenos znanja između udruga razvijenih kapaciteta za javno zagovaranje na udruge koje započinju sa zagovaračkim aktivnostima
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva te Centrima znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj
Sunositelj	Ured za udruge
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-698.347,00 kn -Financijski plan Nacionalne zaklade za 2014. godine - iz dijela prihoda od igara na sreću,

	-Za grant shemu IPA 2010 u području promocije jednakih mogućnosti i suzbijanja diskriminacije dodijeljeno je ukupno 620.295,81 Eura. Za grant shemu IPA 2010 u području prevencije nasilja među djecom i mladima i promocije volonterstva ukupno je izdvojeno 792.009,97 Eura. To je ukupno 10.592.293,35 kn, EU fondovi: aktivnost A509048. IPA 2011 „Jačanje potpore organizacijama civilnog društva za povećanje dobrog upravljanja i transparentnosti javne uprave u Hrvatskoj, ukupni iznos za dva projekta je 3.595.477,58 kn. EU fondovi - aktivnost A509052. Za IPA IV „Podrška programima organizacija civilnoga društva u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine, ukupni iznos je 7.565.385,3 kn (1.008.718,04 Eur) , EU fondovi, aktivnost A509053. (2014)
Status mjere	Provodi se
Pokazatelji provedbe	U sklopu programiranja za natječaje u sklopu potpore EU Područje demokratizacije i razvoja civilnog društva, ljudskih prava, suzbijanja diskriminacije, promocija jednakih mogućnosti provlači se svih godina predlaganja za financiranje putem programa EU od CARDSa, preko PHARE 2006, te IPA 2008, 2009, 2010, 2011. U sklopu navedenih shema ukupno je ugovoreno 48 projekata, vrijednosti oko 6,7 milijuna Eura. U 2014. nastavljena je i završila provedba četiri projekta u okviru IPA 2010 „Potpora organizacijama civilnoga društva u promicanju i praćenju provedbe politika jednakih mogućnosti i ostalih politika vezanih uz antidiskriminaciju“. Projekti su provedeni na području 15 županija, a u provedbi je sudjelovalo uz 4 organizacije nositeljice i 12 partnerskih organizacija, kao i 5 suradničkih organizacija. Projekti su bili usmjereni na različite teme unutar promocije politika jednakih mogućnosti i suzbijanja diskriminacije od razvijanja svijesti javnosti o postojanju problema različitih skupina migranata i njihovog statusa s ciljem doprinosa stvaranju funkcionalnog mehanizma za zagovaranje njihovih prava i prevencije diskriminacije, jačanja kapaciteta OCDA u području pravne zaštite za suzbijanje diskriminacije osoba s invaliditetom, jačanje kapaciteta OCD-a u području ljudskih prava i provedbe politika suzbijanja diskriminacije, jačanje svijesti ciljanih skupina i javnosti s ciljem promocije ljudskih prava i politika suzbijanja diskriminacije putem kampanja, javnih događanja, konferencija, tiskanja promotivnih materijala. Također je razvijen neformalni obrazovni program s ciljem edukacije OCDA na temu istraživanja i zagovaranja politika na području suzbijanja diskriminacije, ljudskih prava i jednakih mogućnosti, te mentorstvo za OCDe s ciljem njihovog sudjelovanja u procedurama izrade i provedbe politika u području suzbijanja diskriminacije i jednakih mogućnosti na lokalnom nivou, te su napravljena istraživanja za identificiranje diskriminacijskih praksi i kršenja ljudskih prava na području tri županije koje su ujedno i teritoriji od posebne državne skrbi, kao i istraživanje diskriminacijskih praksi u odnosu na osobe s invaliditetom. U sklopu projekata izrađeni su Priručnik o prepoznavanju diskriminacije osoba s invaliditetom i mogućnostima zaštite njihovih prava, Priručnik za informiranje i djelotvorno sudjelovanje OCDA u javnim politikama, “Analiza i

	zagovaranje javnih politika” i ostali edukativni i promotivni materijali. Unutar projekta LIBERA (IPA 2010) – podrška organizacijama u istraživanju i zagovaranju, koji je provodio GONG u suradnji sa Centrom za građanske inicijative iz Poreča i Volonterskim centrom iz Osijeka, jačani su kapaciteti udruga koje su se organizirale unutar neformalne inicijative Neformalna mreža organizacija iz Istre. Rehabilitacijski centar za stres i traumu (OP RLJP), u okviru projekta CARE-A-NET (čiji je cilj promicanje zapošljavanja, socijalnog uključivanja i unapređenja kvalitete života mladih koji izlaze iz alternativne skrbi – domova za djecu i mladež, odgojnih domova i udomiteljskih obitelji, radi na osnivanju zagovaračke mreže koju će činiti predstavnici ustanova socijalne skrbi (domova za djecu i mladež i odgojnih domova), udruga koje rade s mladima, za mlade ili se na drugi način bave za projekt relevantnim javnim politikama i mladi koji izlaze ili su ranije izašli iz alternativne skrbi. Isto tako unutar IPA 2010 provedena su četiri projekta u području suzbijanja nasilja među djecom i mladima i promicanje volonterstva mladih, i to na području 11 županija i 4 grada. Projekti su bili usmjereni na podizanje znanja i svijesti mladih o prepoznavanju i prevenciji nasilja, kao i aktivizmu mladih kroz provedbu neformalnih oblika edukacije na temu prevencije nasilja među djecom i mladima, građanskom odgoju i obrazovanju i ljudskim pravima, a ciljevi su postignuti putem organiziranja kampanji, edukacija, istraživanja, izrade priručnika, udžbenika, letaka i ostalih obrazovnih i promotivnih materijala. Također je unaprijeđena suradnja OCDA i javnog sektora s ciljem rješavanja sukoba, medijacije i nenasilne komunikacije. Ukupno je 159 mladih educirano o prevenciji nasilja, građanskom odgoju i obrazovanju i ljudskim pravima, organizirane su 443 volonterske akcije u kojima je više od 15.000 mladih volontiralo za opće dobro, te je educirano 198 nastavnika i drugih stručnih suradnika za koordinate volontera. U sklopu sheme bespovratnih sredstava IPA IV „Podrška programima organizacija civilnoga društva u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine“ potpisani su ugovori s 11 organizacija čije su aktivnosti usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i osoba s invaliditetom te sudjelovanje ranjivih skupina u procesima odlučivanja i promicanje društvene uključenosti, s posebnim naglaskom na slabije razvijena područja te otoke. Tijekom prosinca 2014. ugovoreno je 12 projekata koji su primili potporu vrijednu 2,7 milijuna eura (20,5 milijuna kuna) iz programa pretprijetne pomoći IPA 2011 „Jačanje potpore organizacijama civilnog društva za povećanje dobrog upravljanja i transparentnosti javne uprave u Hrvatskoj“. Odabrani projekti usmjereni su na razvijanje kapaciteta i suradnju između građana i javne uprave s ciljem poboljšanja transparentnosti i otvorenosti javne uprave i politika vezanih uz prostorno planiranje, upravljanje proračunom, ljudska prava i unaprjeđenje visokog obrazovanja u RH. Nositelji projekata su udruge, a u provedbu projekata su kao partneri uključeni gradovi, općine i sveučilišta. Projekti će se tijekom 2015. godine provoditi u 17 hrvatskih županija, a osigurati će se i edukacija za više od 800 predstavnika civilnog društva, javne
--	--

	uprave, medija i političkih stranaka o praćenju i zagovaranju javnih politika, mehanizmima za sprječavanje korupcije, te sudjelovanja građana u upravljanju proračunom, prostornim planovima i prirodnim resursima. Dva projekta čiji su nositelji Centar za mirovne studije i Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, bave se specifično područjem antidiskriminacije i uključuju i manjinske organizacije kao partnere. S ciljem informiranja što većeg broja potencijalnih prijavitelja na natječaj EU, u svibnju 2014. održana je u Zagrebu Informativna radionica vezano uz natječaj u sklopu IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, uz web prijenos, tako da je bila dostupna svima zainteresiranima diljem Hrvatske. Projekti su usmjereni na afirmaciju organizacija civilnog društva kao jednakih i ravnopravnih partnera u osiguravanju dosljednog provođenja ljudskih prava i izgradnja mreže između organizacija civilnog društva, kao i među-institucionalne suradnje za pomoć u pristupu ranjivih skupina ljudskim pravima. Ukupna raspoloživa sredstva su 3 mil. Eur. Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, u suradnji s regionalnim centrima podrške, organizirali su informativne radionice za moguće prijavitelje na natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava "Jačanje regionalnih i lokalnih struktura za podršku razvoju civilnoga društva". Radionice su održane u Zaboku i Kutini.
--	---

Cilj 115. Povećati javnu svijest o važnosti zagovaračkih organizacija civilnoga društva u području ljudskih prava te povećati njihovu vidljivost u društvu

Provedbena mjera 115.1.	Inicirati i financijski poduprijeti istraživanje o doprinosu zagovaračkih organizacija civilnoga društva u ostvarivanju zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj
Nositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva te Centrima znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj
Sunositelj	Ured za udruge
Rok za provedbu	prosinac 2015.
Utrošena financijska sredstva	Nisu utrošena
Status mjere	Provedba u 2015
Postignuti rezultati	- provedeno istraživanje - objavljeni rezultati istraživanja

Provedbena mjera 115.2.	Potaknuti filantropiju i donacije građana i pravnih osoba organizacijama civilnoga društva uključujući i organizacije za zaštitu ljudskih prava
Nositelj	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva Zaklade lokalnih zajednica Regionalne mreže koje provode Program regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj u suradnji sa zakladama lokalnih zajednica
Rok za provedbu	prosinac 2013. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	52.009,94 Financijski plan Nacionalne zaklade za 2014. godine - iz dijela prihoda od igara na sreću

Status mjere	Provodi se
Pokazatelji provedbe	Nacionalna zaklada je u 2014. godini sufinancirala troškove pristupa na platformu mrežnog doniranja putem stranice www.zadobrobit.hr za 35 organizacija civilnoga društva od čega 5 organizacija koje djeluju u području promicanja i zaštite ljudskih prava

Cilj 116: Ojačati institucionalne kapacitete tijela državne uprave i ostalih tijela koja sudjeluju u stvaranju i razvijanju javnih politika radi osiguranja transparentnog i učinkovitog procesa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata

Provedbena mjera 116.1.	Unaprijediti primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata na razini nacionalnih, regionalnih i lokalnih donositelja odluka odnosno tijela koja sudjeluju u stvaranju i razvijanju javnih politika kontinuiranom izobrazbom zaposlenika
Nositelji	Ured za udruge Ministarstvo uprave u suradnji s Državnom školom za javnu upravu
Sunositelj	sva tijela državne uprave, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave
Rok za provedbu	Kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-20.000 kuna iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za udruge, aktivnost 6.2. Rashodi i izdaci državnog proračuna, 32. materijalni rashodi. (2013) -8.280,00 kn, iz Državnog proračuna na poziciji Državne škole za javnu upravu, Aktivnost 67701 Administracija i upravljanje - Za provedbu mjere utrošeno je 9.870,00 kn za tisak Izvješća o savjetovanju za 2013. godinu iz Državnog proračuna. (2014)
Status mjere	Provodi se
Pokazatelji provedbe	Zakon o pravu na pristup informacijama donesen u veljači 2013. i predviđa da su sva tijela javne vlasti dužna objaviti na internetskoj stranici nacrt zakona i drugog propisa i o njemu provesti javno savjetovanje u trajanju od minimalno 30 dana, te su nakon savjetovanja dužna o prijedlozima i primjedbama obavijestiti javnost te izvješće o provedenom savjetovanju dostaviti Vladi RH. Tijekom siječnja 2014. Ured za udruge je prikupio i obradio izvješća tijela državne uprave i Vladinih ureda o savjetovanjima koja su provodili u 2013. godini, sukladno Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata. Od 60 državnih tijela kojima je upućen zahtjev za izvještavanjem, njih 29 je provodilo savjetovanja u 2013. godini te, sukladno tome, dostavilo Uredu za udruge izvješće o provedenim savjetovanjima. U 2013. godini tijela državne uprave i Vladini uredi proveli su postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću za ukupno 348 propisa. Ovome treba pridodati i 26 savjetovanja koja su provedena sukladno Zakonu o procjeni učinaka propisa (Narodne novine br. 90/2011), što je ukupno 374 provedena savjetovanja – 159,7 % više u odnosu na 2012. godinu kada su provedena 144 savjetovanja. U postupcima savjetovanja je sudjelovalo 8.299 pravnih i fizičkih osoba koje su dostavile komentar/e na nacrt zakona, drugog propisa ili akta nadležnom državnom tijelu. Broj podnositelja komentara je veći za 73% u odnosu na 2012. Od

	pojedinačnih 9.270 komentara uzetih u daljnje razmatranje, u cijelosti ih je prihvaćeno 2.391, dok ih je 579 djelomično prihvaćeno, a razlozi neprihvatanja ostalih komentara pojašnjeni su u 149 izvješća o rezultatima savjetovanja koja se pripremaju sukladno obvezi iz Poslovnika Vlade. 2014. Ured za udruge navodi da je izrada izvješća o savjetovanju za 2014. godinu je u tijeku. U veljači 2014. objavljeno je i tiskano Izvješće o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2013. godini u nakladi od 500 primjeraka. U 2014. godini Državna škola za javnu upravu navodi da su provedene 3 radionice koje je pohađalo ukupno 62 polaznika. U 2015. godini planirana je provedba 3 radionice
--	--

Cilj 117. Osigurati poticajno okruženje za uključivanje organizacija civilnoga društva u području zaštite ljudskih prava u pružanje međunarodne razvojne pomoći

Provedbena mjera 117.1.	Poticati sudjelovanje organizacija civilnoga društva koja se bave zaštitom i promicanjem ljudskih prava u prijenosu znanja i vještina u sklopu međunarodne razvojne suradnje Republike Hrvatske, posebice u odnosu na regiju i na post-konfliktna područja
Nositelji	Ured za udruge Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Sunositelj	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Rok za provedbu	prosinac 2014.
Utrošena financijska sredstva	- 185.000,00 kn iz Državnog proračuna, Ured za udruge Izvor sredstava: aktivnost A509062. -2.000.000,00 kuna Iz Državnog proračuna na poziciji MVEP, aktivnost K776046 – Razvojna suradnja, pozicija 3811 -279.310,00 kn, Financijski plan Nacionalne zaklade za 2014. godinu - iz dijela prihoda od igara na sreću
Status mjere	Provodi se
Pokazatelji provedbe	Međunarodna razvojna suradnja jedno je od područja djelovanja Ureda za udruge koji u provedbu aktivnosti uključuje i predstavnike civilnog društva. U studijskom posjetu u Uredu za udruge, 29. siječnja 2014. godine, boravili su predstavnici Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije. Cilj posjeta bio je razmjena iskustava s ključnim institucijama i organizacijama te upoznavanje s iskustvima iz Hrvatske u uključivanju civilnog društva u proces donošenja odluka i suradnje između različitih sektora. Na molbu Instituta East-West Management koji u Gruziji provodi projekt razvoja javnih politika, civilnog društva i zagovaranja, GONG je organizirao studijski posjet Hrvatskoj za skupinu sastavljenu od predstavnika vodećih istraživačkih organizacija i organizacija civilnog društva iz Gruzije. Sastanak s delegacijom je održan 1. travnja 2014., a gruzijska delegacija od šest predstavnika vodećih lokalnih organizacija, upoznala se s institucionalnim i zakonodavnim okvirom koji regulira djelovanje civilnoga društva i načinima na koje istraživačke i zagovaračke organizacija ostvaruju održivost svog djelovanja u Hrvatskoj. Ured za udruge organizirao je od 19. do 23. svibnja 2014. studijski

	posjet delegacije Kraljevine Maroko, koju su činili predstavnici Ministarstva za odnose s parlamentom i civilnim društvom te predstavnici Nacionalnog povjerenstva za dijalog s civilnim društvom. Ovaj je studijski posjet dio šireg programa kojeg Ured za udruge razvija u sklopu suradnje sa zemljama južnog Mediterana na području podrške razvoju civilnog društva, s naglaskom na jačanje suradnje državnih tijela i aktera organiziranog civilnog društva. U fokusu studijskog posjeta i programa razmjene bili su pravni, institucionalni i financijski okvir za podršku razvoju civilnog društva te standardi savjetovanja s civilnim društvom u postupcima pripreme i provedbe javnih politika. Od 16. do 18. lipnja 2014. Ured za udruge primio je u studijski posjet delegaciju Hašemitske Kraljevine Jordan u kojoj su sudjelovali predstavnici Ministarstva za politički razvoj i odnose s parlamentom, u sklopu istog programa kao i delegacija Maroka. Obje delegacije imale su priliku upoznati se i s radom OCD-a koji se bave demokratizacijom i ljudskim pravima uključujući i djelovanjem u regiji. Krajem 2014. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova provelo je natječaj za dodjelu financijske podrške organizacijama civilnog društva u području međunarodne razvojne suradnje iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu, te je za tu aktivnost imenovano stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu natječaja čija je članica bila i predstavnica Ureda za udruge. Odobreno je osam projekata OCD-a iz Hrvatske u ukupnom iznosu od 1.884.084,16 kn . Sa svrhom snažnijeg uključivanja organizacija civilnoga društva u područje međunarodne razvojne suradnje, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova kroz natječaj potiče jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za pružanje međunarodne razvojne suradnje. Natječaj za OCD koji je proveden u 2014. bio je usmjeren podršku civilnom sektoru za provedbu projekata razvojne suradnje u području demokratske tranzicije, posebice u post-konfliktnom kontekstu. Podrška je usmjeravana u projekte/programme osnaživanja demokracije i ljudskih prava, posebice u osnaživanje žena. Iskorjenjivanje siromaštva i nejednakosti je jedan od najvećih izazova s kojim se susreće čovječanstvo, pa tako i Republika Hrvatska. Razvoj i dijeljenje naših vlastitih znanja i iskustava iz ovog područja jedan je od vanjskopolitičkih prioriteta Republike Hrvatske. Kroz razvojnu suradnju ujedno doprinosimo umanjivanju rizika za vlastiti razvoj i sigurnost. MVEP po prvi puta raspisuje natječaj za organizacije civilnog društva u svrhu provedbe programa razvojne suradnje. Glavni cilj ovakvog pristupa je doprinijeti osnaživanju sposobnosti hrvatskih organizacija civilnog društva za provedbu projekata razvojne suradnje. Drugi važan cilj je doprinijeti stvaranju i osnaživanju partnerstva između hrvatskih i stranih partnerskih organizacija civilnog društva. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u 2014. godini financirala je provedbu 2 projekta međunarodne razvojne suradnje kroz poziv za iskaz interesa "Suradnjom do razvoja". Projekti su se provodili u sljedećim zemljama - primateljicama: Albanija i Egipat
--	---

Cilj 118. Unaprijediti svijest o značaju slobode udruživanja

Provedbena mjera 118.1.	Podizati svijest zaposlenika u javnoj upravi o ulozi organizacija
--------------------------------	---

	civilnoga društva općenito, te o ulozi ljudskopravaških i zagovaračkih organizacija u stvaranju otvorenog, demokratskog i nenasilnog društva
Nositelj	Državna škola za javnu upravu
Sunositelji	Ured za udruge Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s organizacijama civilnoga društva
Rok za provedbu	2014. i kontinuirano
Utrošena financijska sredstva	-5.520,00 kn iz Državnog proračuna na poziciji Državne škole za javnu upravu, Aktivnost 67701 Administracija i upravljanje Zaklada Konrad Adenaur Stiftung uplatila je sredstva u iznosu od -87.120,82 kn za aktivnosti „Partnerstvo države i civilnog društva za otvoreno i transparentno donošenje propisa u zemljama jugoistočne Europe“..
Status mjere	Provodi se
Postignuti rezultati	U 2014. godini organizirane su i provedene 2 radionice koje je pohađalo 39 polaznika. Planirana je provedba tri radionice tijekom 2015. godine. 23. travnja 2014. u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova održana je regionalna konferencija „Partnerstvo države i civilnog društva za otvoreno i transparentno donošenje propisa u zemljama jugoistočne Europe“. Konferenciju je organizirao Ured za udruge Vlade RH uz podršku Zaklade Konrad Adenauer. Konferencija je omogućila razmjenu različitih praksi i iskustava u svrhu unaprjeđenja kvalitete dijaloga između vlada i civilnog društva u procesima donošenja propisa u državama jugoistočne Europe. Stručnjaci iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Srbije, Slovenije, Makedonije i Hrvatske raspravili su dosadašnja postignuća i izazove u razvoju otvorenijih i transparentnijih procesa donošenja propisa. Konferencija je rezultirala pregledom pokazatelja koji omogućuju praćenje otvorenosti i transparentnosti državnih tijela u području savjetovanja s civilnim društvom u procesima donošenja zakona, drugih propisa i akata. Taj će pregled biti objavljen u publikaciji, koja će uključivati i pisane doprinose sudionika konferencije. Ured za udruge, u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, organizirao je seminare pod nazivom „Javna uprava i civilno društvo – modeli suradnje u oblikovanju javnih politika“, namijenjeni službenicima koji u svakodnevnom radu surađuju s udrugama i ostalim organizacijama civilnog društva te službenicima koji rade na pripremi i provedbi strateških dokumenata i pripremi propisa, a potom i djelatnicima ureda državne uprave u županijama koji rade na poslovima registracije udruga te primjeni drugih propisa koji reguliraju djelovanje udruga i ostalih organizacija civilnog društva. Tri radionice o suradnji javne uprave i OCD-a, održane su u 2014. godini, a na njima je sudjelovalo 62 sudionika. Za službenike jedinica lokalne i područne samouprave, Ured za udruge razvio je program dvodnevne izobrazbe o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora koji je proveden i u 2014. godini. Održana je radionica za 14 polaznika – službenika iz Požeško-slavonske županije.